GERALDINE McCAUGHREAN

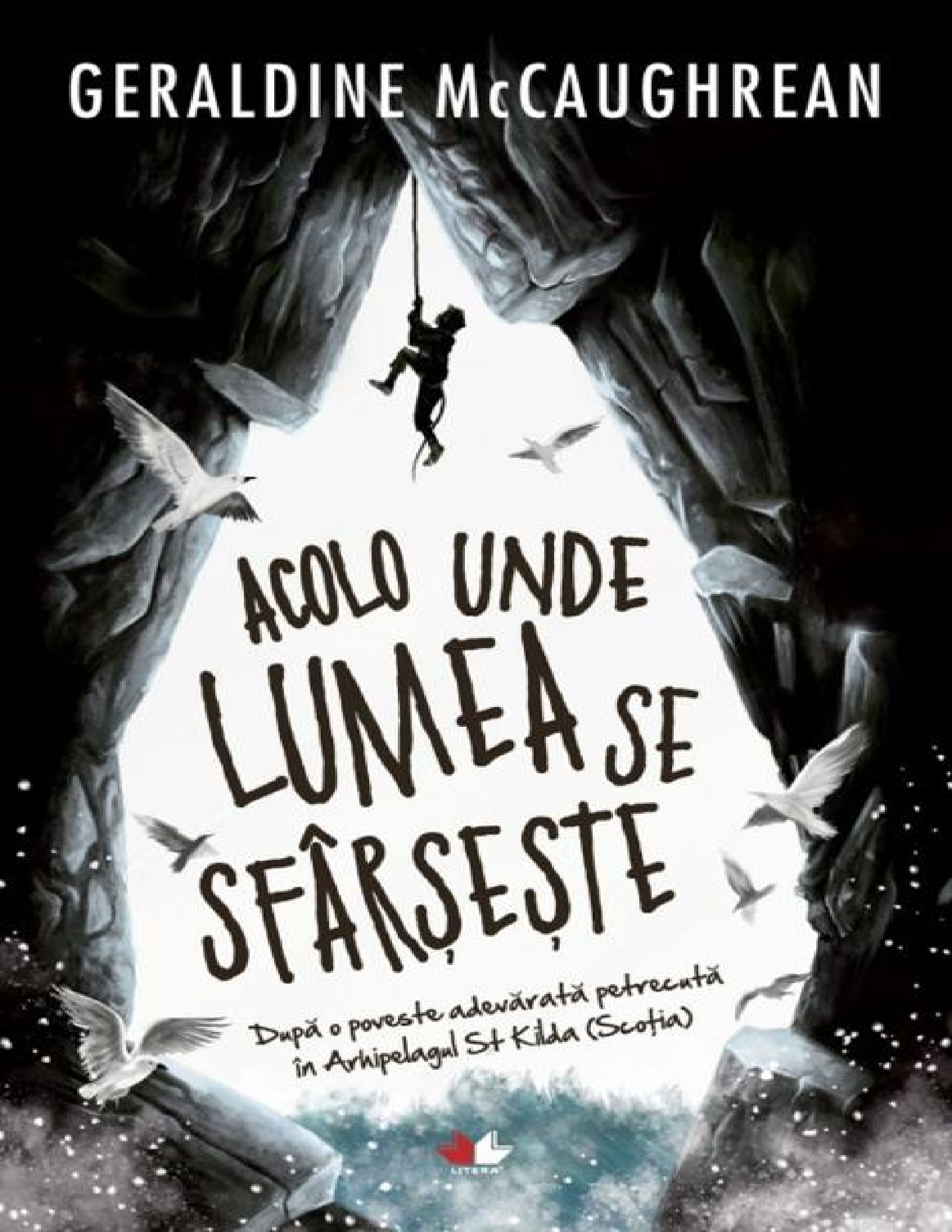

ACOLO UNDE LUMEA SE SFÂRȘEȘTE

După o poveste adevărată petrecută în Arhipelagul St Kilda (Scoția)

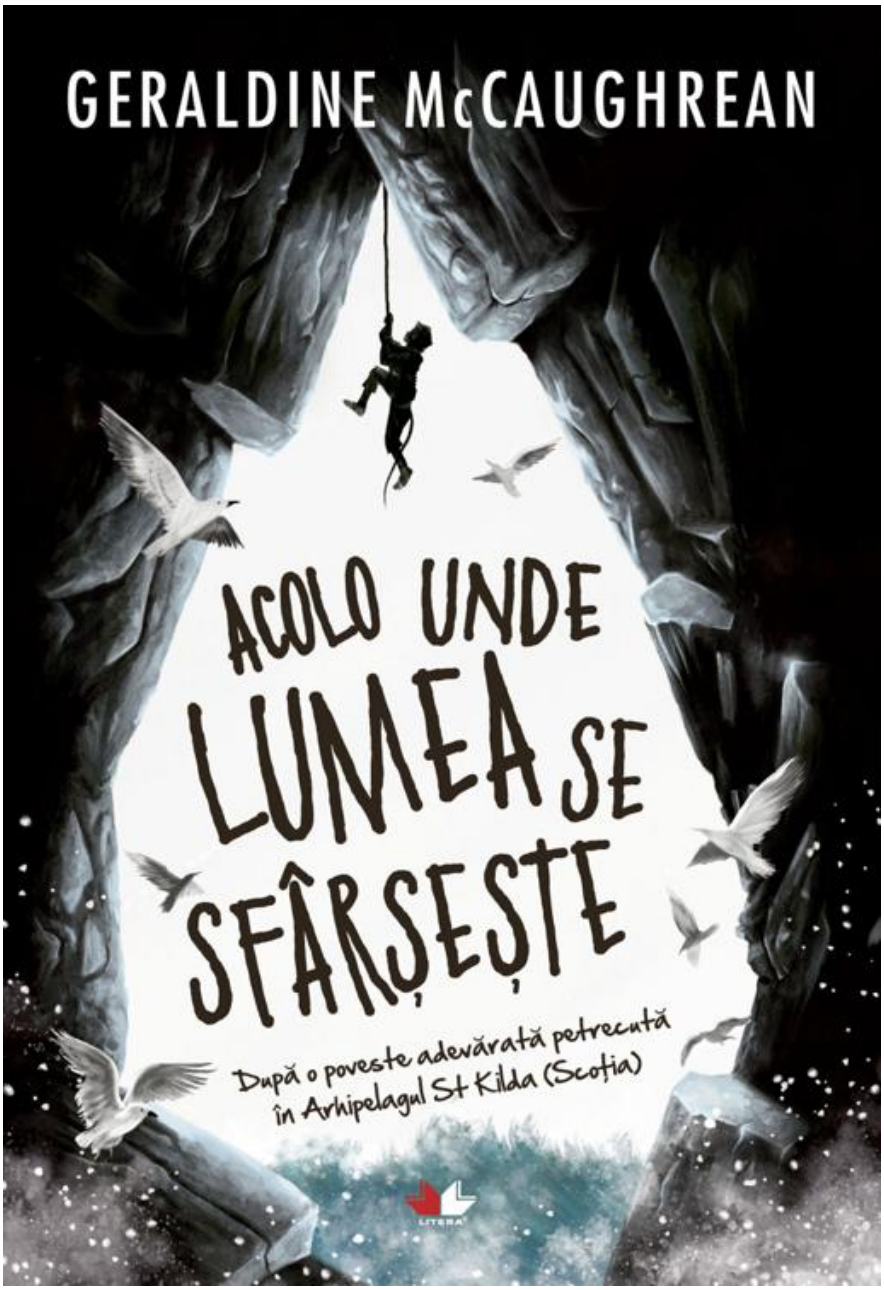
GERALDINE McCAUGHREAN
ACOLO UNDE LUMEA SE SFÂRȘEȘTE
După o poveste adevărată petrecută în Arhipelagul St Kilda (Scoția)
LITERA

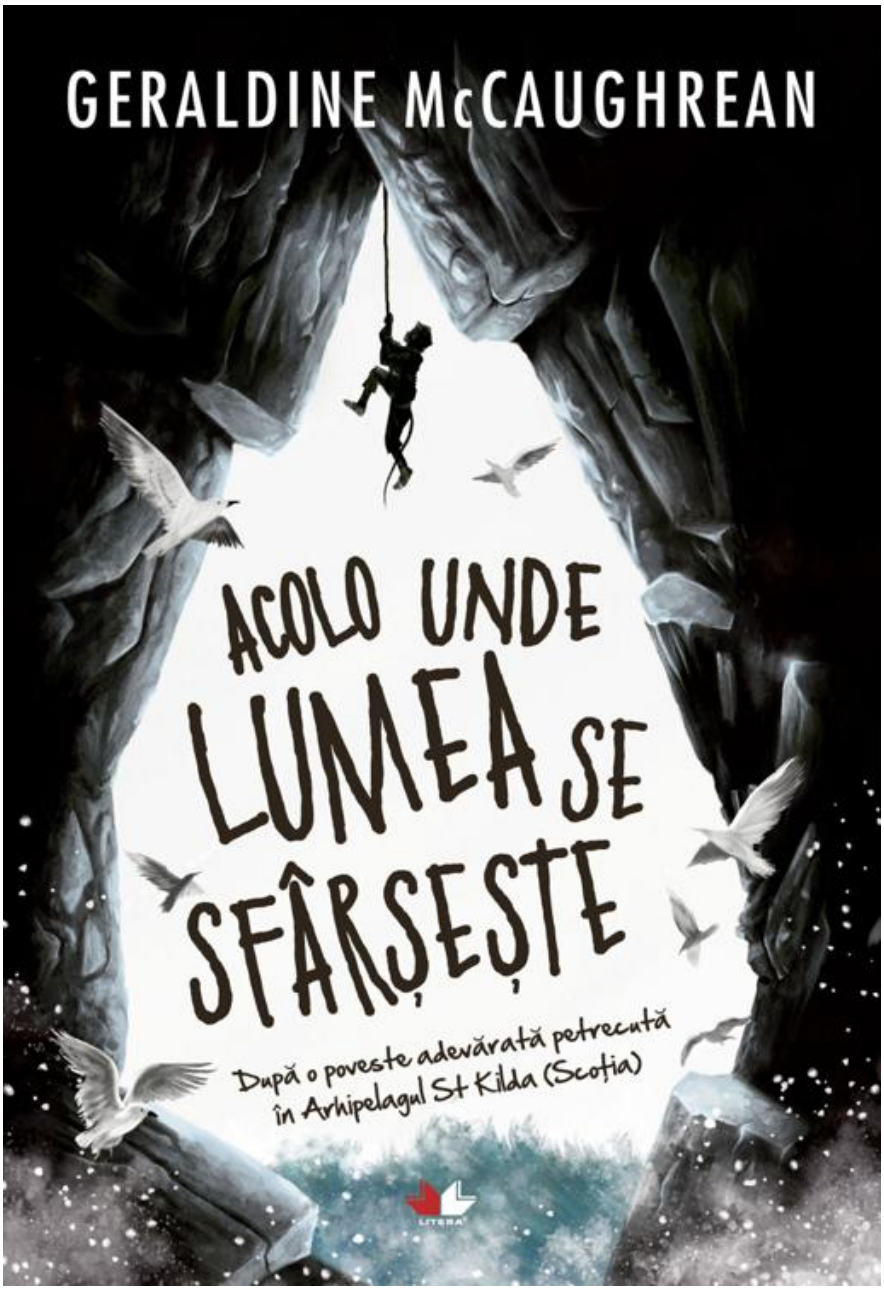
GERALDINE McCAUGHREAN
ACOLO UNDE LUMEA SE SFÂRȘEȘTE
După o poveste adevărată petrecută în Arhipelagul St Kilda (Scoția)
LITERA

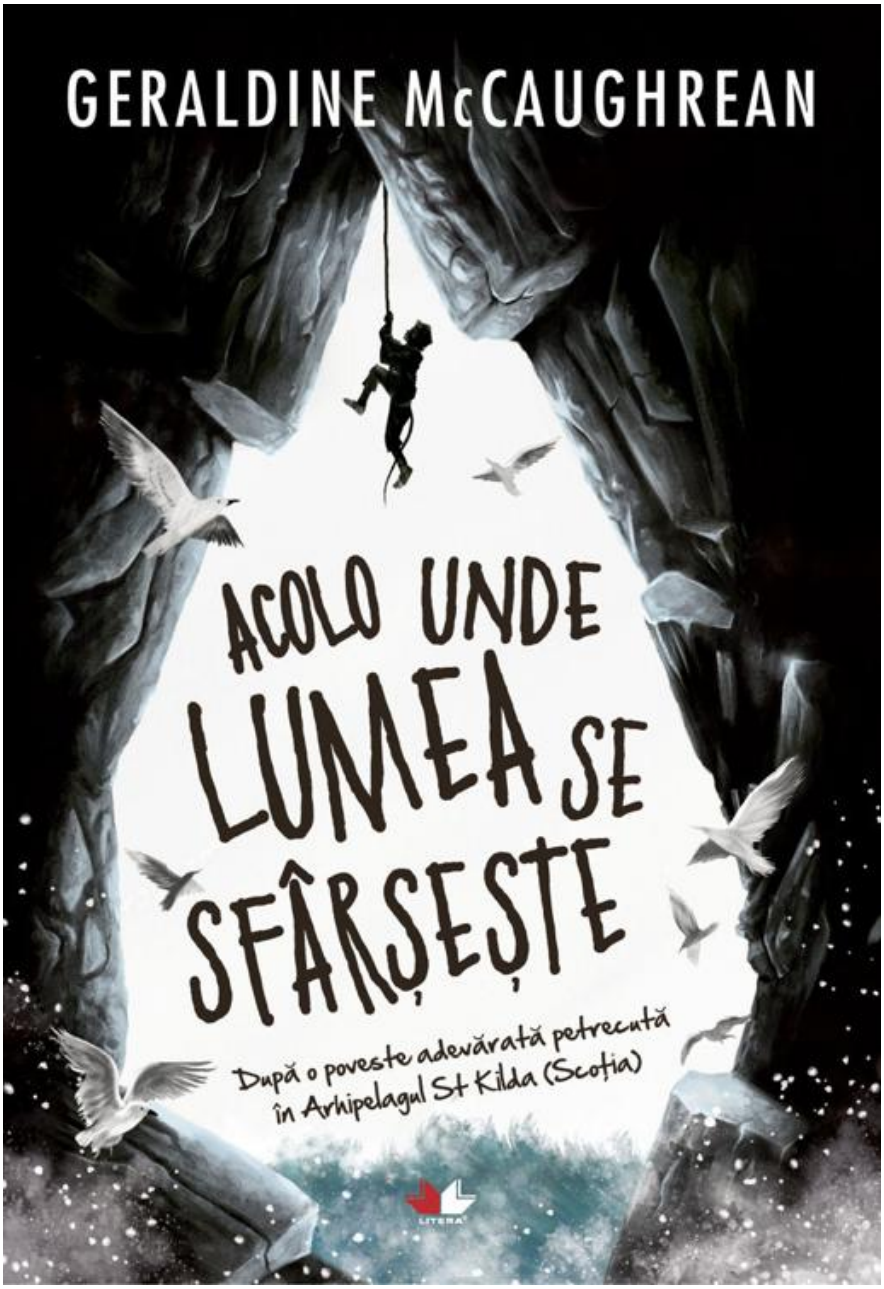
GERALDINE McCAUGHREAN
ACOLO UNDE LUMEA SE SFÂRȘEȘTE
După o poveste adevărată petrecută în Arhipelagul St Kilda (Scoția)
LITERA

Cuprins

TRAVERSAREA

REGELE CORBILOR-DE-MARE

HIRTA, CU DOUĂ LUNI ÎNAINTE

TÂRZIU

TEMERI ȘI ÎNDOIELI

MĂRTURISIRI

MINUNI

EXILAT

PĂSTRĂTORII

O ÎNTOARCERE BINE-VENITĂ

PANTALONII REGELUI SAUL

TRAVERSAREA

CUVINTE ȘI TĂCERI

BÂNTUIT

LUMINĂ

FURTUNĂ

RITUAL

FEBRA DE PRIMĂVARĂ

MONȘTRI

VÂNĂTOAREA DE VRĂJITOARE

CORABIA ALBĂ

DRAGOSTEA ȘI CÂNTECUL

Postfață

Păsări din St Kilda

Glosar

Despre geraldine

Mulțumiri din suflet

Geraldine McCaughrean

ACOLO UNDE LUMEA SE SFÂRȘEȘTE

Traducere din limba engleză și note de
Justina Bandol

LITERA
București
2020

Where The World Ends

Geraldine McCaughrean

Copyright © 2018 Geraldine McCaughrean

Ilustrațiile de pe copertă și din interior sunt reproduse

cu permisiunea Usborne Publishing Limited

Copyright © 2017 Usborne Publishing Ltd.

Ilustrație copertă: Leo Nickolls

Ilustrații păsări: Jane Milloy

Harta: Ian McNee

Copyright textură învechită: Mysondanube/Thinkstock

Copyright păsări de mare: Cattallina/Shutterstock.

Editura Litera

O.P. 53, C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe:

www.litera.ro

Ne puteţi vizita pe

Acolo unde lumea se sfârşeşte

Geraldine McCaughrean

Copyright © 2019 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Sînziana Cotoară

Corector: Emilia Achim

Copertă: Andreea Apostol

Tehnoredactare și prepress: Ana Vârtosu; Bogdan Coscaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

McCaughrean, Geraldine

Acolo unde lumea se sfârșește/ Geraldine McCaughrean;

trad.: Justina Bandol – București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-3342-2

ISBN EPUB 978-606-33-5984-2

I. McCaughrean, Geraldine

II. Bandol, Justina (trad.)

821.111

ST KILDA, 1727
LEWIS
ST KILDA
SCOTIA
HARRIS
SKYE
STÂNCA RĂZBOINICULUI
STÂNCA LEE
BORERAY
ARHIPELAGUL ST KILDA
SOAY
GLEN BAY (GOLFUL VĂII)
CONACHAIR
GLEN MOR (VALEA MARE)
MULLACH MOR (VÂRFUL MARE)
VILLAGE BAY (GOLFUL SATULUI)
MULLACH SOAR (VÂRFUL SOAR)
HIRTA
DUN
N
V
E
S
OCEANUL ATLANTIC

Pentru Ailsa și Andy,

care mi-au făcut cunoștință cu Kilda

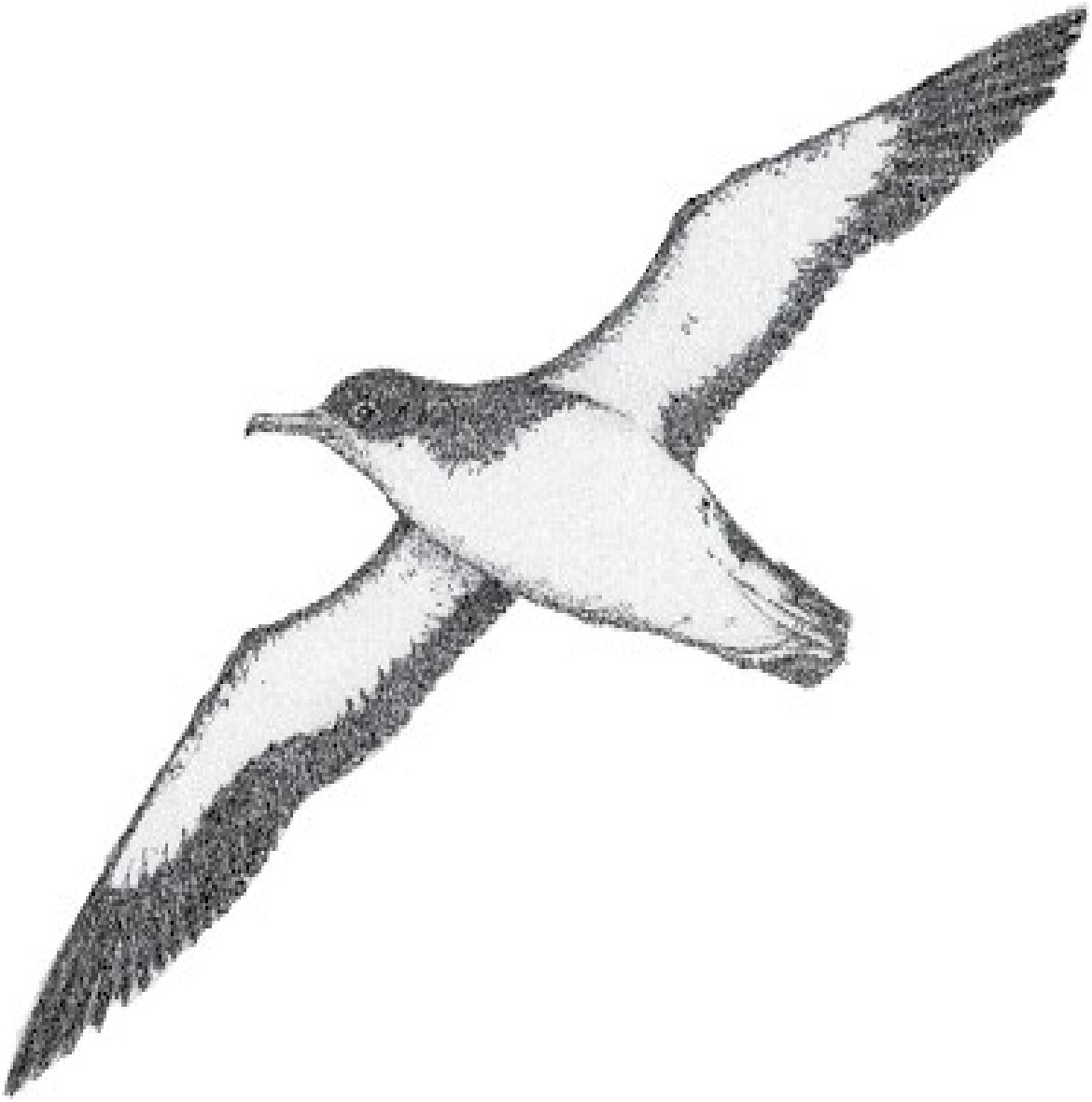

TRAVERSAREA

Maică-sa îi dădu o pereche nouă de șosete, un papagal-de-mare să-l mănânce pe drum și un sărut pe obraz.

– Dumnezeu te apără, Quilliam, dar nu te ține curat. De asta trebuie să te-ngrijești tu.

Noroc că nu încercă să-l strângă la piept.

Cu taică-su dădu mâna, și acesta observă binevoitor:

– Trebuie să săpăm podeaua.[1] Poți să-mi dai o mână de ajutor când te-ntorci.

Apoi Quill coborî la barcă. Părinții lui îl urmară, firește, dar el își luase deja rămas-bun, scăpase de asta. Oricum se întorcea într-o săptămână sau în trei. Nu se duceau decât pe una dintre stânci, să culeagă din preaplinul verii: păsări pentru carne, ouă, pene, ulei...

Era o zi de august orbitoare. Marea părea neagră, arsă de strălucirea soarelui. Și nu, nu se ivi niciun semn rău, prevestitor de necazuri. Locuitorii Hirtei observă asemenea lucruri. Norii nu se despicară să picure stropi de sânge – ar fi ținut cineva minte –, nicio pasăre sinistră nu se opri pe vreun acoperiș. Un pescăruș zbură pe deasupra și-și lăsă murdăria pe domnul Cane – dar asta nu era nimic ieșit din comun. (Cine n-ar fi făcut-o, dac-ar fi putut?) Dar nu se arătă niciun semn, nicio piază rea.

Barca fu cărată pe plajă de toți bărbații și toate femeile de pe Hirta. În ea urcară trei bărbați și nouă băieți, și câțiva dintre cei de pe mal ridicară mâna: nu în semn de bun-rămas, ci ca să vadă dacă vântul nu-și schimbase brusc direcția, a furtună. Quill nu știa dacă fata venită din „țară“ e acolo, în mulțime; nu se uită după ea. Dac-ar fi fost văzut că se uită, toți ceilalți băieți din barcă ar fi râs de el. Așa că nu se uită. Mă rog, poate cu coada ochiului. O dată sau de două ori.

Tații și unchii, nevestele și mătușile îi împinseră în apă. Și nu, pietrele nu râcâiră chila bărcii. Viermii de mare nu ieșiră șerpuind din găurile lor s-o ducă înapoi pe țărm. Nimic neobișnuit nu-i trase de mânecă: „Nu plecați! Stați acasă!“ Barca fu scoasă la apă cu bine.

Sau poate, dacă va fi fost într-adevăr vreun semn rău, lui Quilliam îi scăpă în timp ce încerca s-o zărească ultima oară pe Murdina.

Călătoria până acolo poate dura o veșnicie, chiar și dacă ai pânze. Stânca Războinicului e atât de mare, încât pare aproape, dar, ca să ajungi la ea, trebuie să străbați patru mile în largul mării, care unduiește închipuind dealuri și văi și dublează distanța. Era prima oară când micul Davie ieșea pe apă, și Quill vedea cum răul de mare crește în el odată cu frica. Într-o zi, dacă anii aveau să-l umple de cruzime, Quill avea poate să fie și el tentat să-și bată joc de un novice și să-l împungă cu cotul în piept, așa cum făcea acum răutăciosul Kenneth. Dar Quill își amintea foarte bine prima lui călătorie – cum așteptase ca fiecare smucitură în sus a provei să dea barca peste cap și ca fiecare jgheab dintre valuri să-i tragă la fund. Își amintea de talazuri mai înalte decât copastia bărcii, de stropi care-l udau până la piele. Își amintea cât fusese de încordat să ajungă pe stâncă fără să se facă de râs și apoi cum trebuise să dovedească, zi după zi, că poate să prindă păsări la fel de bine ca ceilalți; și cum nu avusese niciun pat pentru somn și nicio mamă noaptea să-l aline... Bietul Davie: era încă un puișor în cuib. Și uite la el, drăguțul, se gândi Quill, și-a pus deja șosetele în locul ghetelor. E gata să se cațăre.

Davie părea prea verde – în toate sensurile – ca să-i reziste lui Kenneth și răutăților lui. Dar, când vomă, o făcu intenționat în poala acestuia – o răzbunare inspirată, se gândi Quill cu admirație.

Trecură de stânca Lee și putură pentru prima oară să vadă în întregime locul unde aveau să-și ducă viața în următoarele câteva săptămâni. John începu să bată darabana pe punte cu picioarele, și ceilalți se luară după el, până când domnul Cane (întotdeauna priceput să strice bucuria altora) le spuse să înceteze cu hărmălaia, altfel aveau „să scoale din mormânt toți marinarii morți“. Zarva se potoli, și Quill îi văzu pe băieții mai mici aruncând pe furiș

priviri superstițioase peste copastie, în caz că marinarii morți erau într-adevăr acolo.

Stânca Războinicului se face tot mai mare cu cât te apropii de ea. Ai putea să juri că se ridică greoaie din apă – o balenă de piatră care-și înalță corpul masiv spre cer, acoperită de crustacee, pornită să înghită luna. Boreray, insula învecinată, are porțiuni largi de iarbă verde, dar Războinicul e atât de mare și de întunecat, încât nici toate zburătoarele de la facerea lumii încoace nu l-au putut murdări. Stă acolo amenințător, negru și temut ca un corn al însuși diavolului. Și e plin ochi de păsări.

Ca să ajungă la locul unde urma să acosteze, barca trebui să înconjoare baza stâncii, trecând drept pe sub cornișa bulbucată numită Streașina, de pe care curge o ploaie necontenită de găinat. În barcă se lăsă tăcerea, căci și bărbații, și băieții (mai puțin Kenneth) închiseseră bine gura.

– Uite, uite colo sus, Davie! spuse Kenneth, arătând insistent deasupra, dar Davie avu prezența de spirit să nu se lase păcălit.

Nimeni nu se uită în sus dedesubtul Streșinii. Așa că numai Kenneth se pomeni cu fața mânjită.

Pentru Quilliam însă, nu Streașina era cea mai grea parte a călătoriei, ci clipa când aveau să tragă la țărm. Valurile umflate împroașcă acolo din toate părțile un pinten zgrunțuros de piatră care iese pieziș din apă. Acostarea e un joc pe care n-are rost nici măcar să-l încerci dacă vântul nu bate drept dinspre nord-est.

Acasă, bătrânii vorbeau despre stâncile din mare ca și cum n-ar fi fost decât niște cămări ticsite cu păsări trimise acolo de Dumnezeu anume ca să-i hrănească pe locuitorii Hirtei. Dar ei nu se temuseră oare? În zilele tinereții? Când se duceau să vâneze pe povârnișurile Războinicului? Nu le fusese oare niciodată frică să sară de pe barcă pe stâncă? Prova se ridică și coboară atât de repede, încât peretele de piatră pare să-ți joace înaintea ochilor, stropii zboară gata să te orbească, și, dacă aterizezi pe vreun petic de alge, alunecoase ca săpunul, îți pierzi echilibrul și cazi între barcă și stâncă. Dar poate, iarăși, Quill, ca și Davie, e doar un șoarece fricos.

Desculț, cu o frânghie în jurul mijlocului (ca să poată fi tras înapoi dac-ar fi căzut) și cu odgonul înfășurat pe încheietură, domnul Don se străduia să-și țină echilibrul la provă, făcându-și curaj să sară. Stânca se ridica dreaptă în fața lor, asemenea unui zid inexpugnabil de cetățuie. Și totuși, văzându-l pe Domhnall Don cum pășește pe țărm, ai fi zis că săritura e floare la ureche. Grupul formă o coadă în barcă: primii erau domnul Farriss și domnul Cane, apoi venea Murdo, apoi Quilliam, apoi Kenneth și tot așa în ordinea înălțimii: Calum, Lachlan, John, Euan, Niall și Davie. Nu doar pe ei înșiși trebuiau să se treacă pe țărm, ci și o mulțime de saci, plase, suluri de frânghie și de fitil, coșuri, bâte, o șa ponosită...

O mânuță rece se agăță de încheietura lui Quill.

– Treci înapoi la coadă! îi șuieră el, dar Davie nu-i dădu drumul.

Nu spunea nimic, se uita doar de la Quill la stâncă, de la Quill la valurile care se umflau, și clătina din cap. Quill aruncă papagalul-de-mare pe jumătate mâncat peste margine, se înfășură într-o spirală de frânghie și, când îi veni rândul, îl apucă de braț pe țâncul de alături – atât de tare, că Davie scânci – și sări pe mal cu el. O clipă mai târziu, un talaz strălucitor scăldă locul unde aterizaseră, dar Quill fugise deja din calea lui.

– E ușor, vezi?... Dar data viitoare ridică picioarele mai repede! strigă el în timp ce Davie se cățăra stângaci pe peretele de stâncă, plescăind din șosetele noi, ude fleașcă, asemenea unui rățoi.

Quill râse văzându-l.

Privi înapoi spre barcă și văzu șirul de băieți care nu săriseră încă, încheieturile albite ale pumnului stâng în care-și strângeau boccelele, dinții încleștați. Toți sperau să ajungă pe țărm cu mândria neștirbită și fără să-și fi rupt vreun os. (Deci poate toți au ceva de șoarece fricos în ei.)

Lachlan trecu pe lângă Quill, cățărându-se pe mal cu sprinteneală, în ciuda sacilor pe care-i ținea sub un braț și a bobinei de frânghie care-i înfășura corpul. Tremura ca o oaie tunsă și părea de două ori mai vesel decât fusese vreodată pe Hirta. Ai fi zis că preferă să fie aici pe stâncă. De ce oare, se gândi Quill, când aici e de ajuns un pas greșit ca să-ți pierzi viața?

Dar, sfârșindu-și gândul, simți deodată nevoia superstițioasă să nu gândească nimic rău despre Războinic. Stânca nu voia nimănui răul. Nu era o ființă vie, numai un imens stei de piatră într-un ocean rece și vast de la marginea lumii.

Ajunși la casa de jos, păsărarii stătură să se usuce în vânt, ca niște cormorani, și se uitară cum barca trece sub vânt, îndepărtându-se: o lua spre casă. Calum îi făcu semn cu mâna: barcagiul era tatăl lui. Lachlan scoase un chiot de bucurie. Davie își mușcă buzele. Nu mai era cale de întoarcere acum, până când tatăl lui Calum n-avea să vină să-i ia de acolo.

– Se-ntoarce repede, îi zise Quill lui Davie, amintindu-și de prima dată când marea îl despărțise și pe el de mama lui.

Nimeni nu vru să intre primul în scorbura din stâncă. Cine știe ce mortăciune găseau acolo sau – și mai rău – ce făptură vie? Era aproape de apă, și uneori ajungeau până aici crabi sau păsări muribunde. Spunându-i „casă“ te gândeai la ceva primitor, familiar, un fel de căsuță sau de bordei, când de fapt nu era decât o scobitură întunecoasă și umedă în imensul perete de piatră. Doar doisprezece oameni, un morman de plase de prins păsări, o oală, șase frânghii lungi, o șa veche, coșuri pentru ouă, boccele și ghete. Intim. În câteva zile aveau să se mute mai sus pe stâncă, dar, până atunci, era un loc unde să-și lase uneltele și de unde să pornească în expediții pe Streașină, dând iama în mulțimea nenumărată a corbilor-de-mare care se strângeau acolo. Deci ce conta că văgăuna aceasta era jilavă și puturoasă? Aveau să stea mai mult pe-afară, prădând regatul zburătoarelor.

Și orice băiat care venea la vânat păsări pe stânci se întorcea acasă mai puțin copil și mai mult bărbat.

(Dacă se mai întorcea, firește.)

Neavând lemn pe insulă, locuitorii de pe Hirta își puteau face mese și scaune doar arareori, din lemnul eșuat la țărm. Altfel, stăteau pe jos, pe podele de pământ, în care se încorporau treptat resturile de mâncare, în general resturile vieții zilnice, ba chiar și urina. Atunci când podeaua se înălța într-atât, încât rezidenții casei ajungeau să dea cu capul de tavan,

săpau în ea și scoteau din casă stratul de la suprafață, pe care îl duceau pe câmp drept îngrășământ.

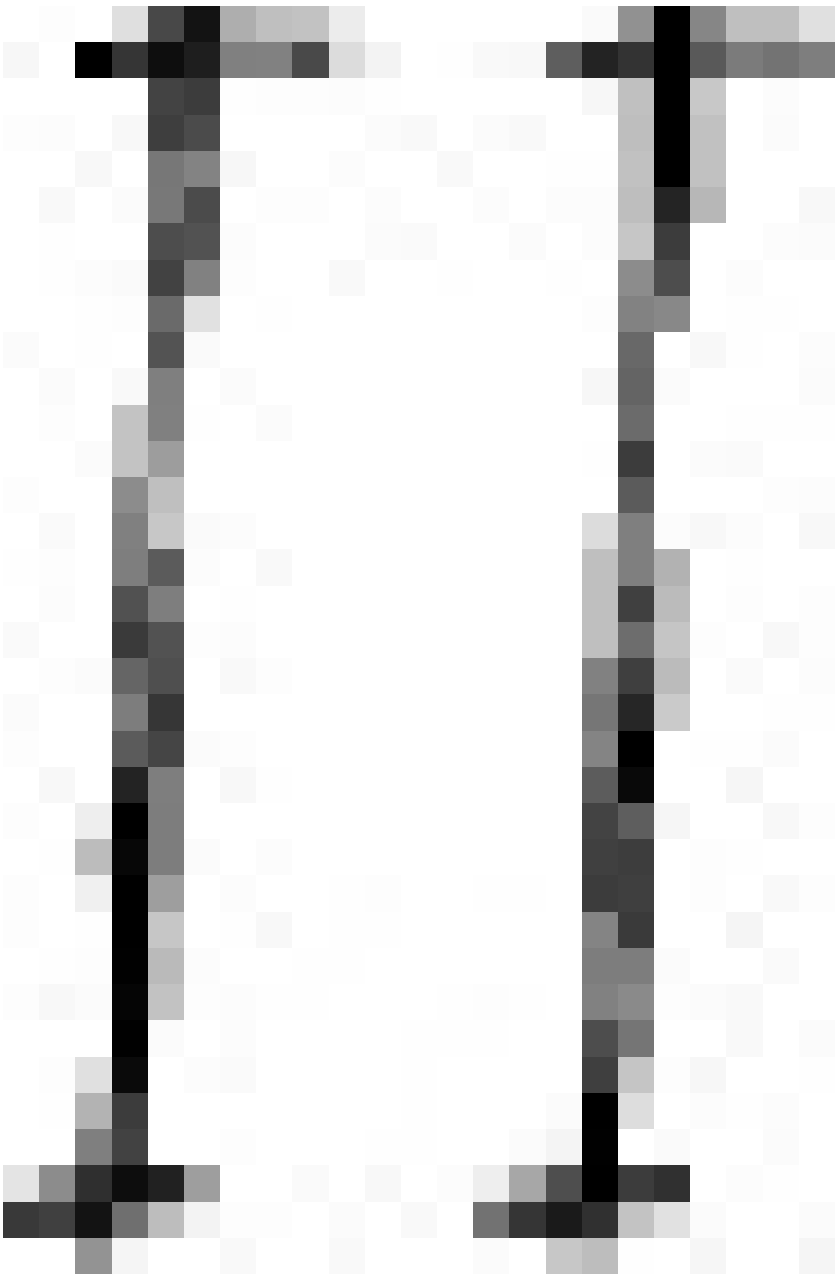

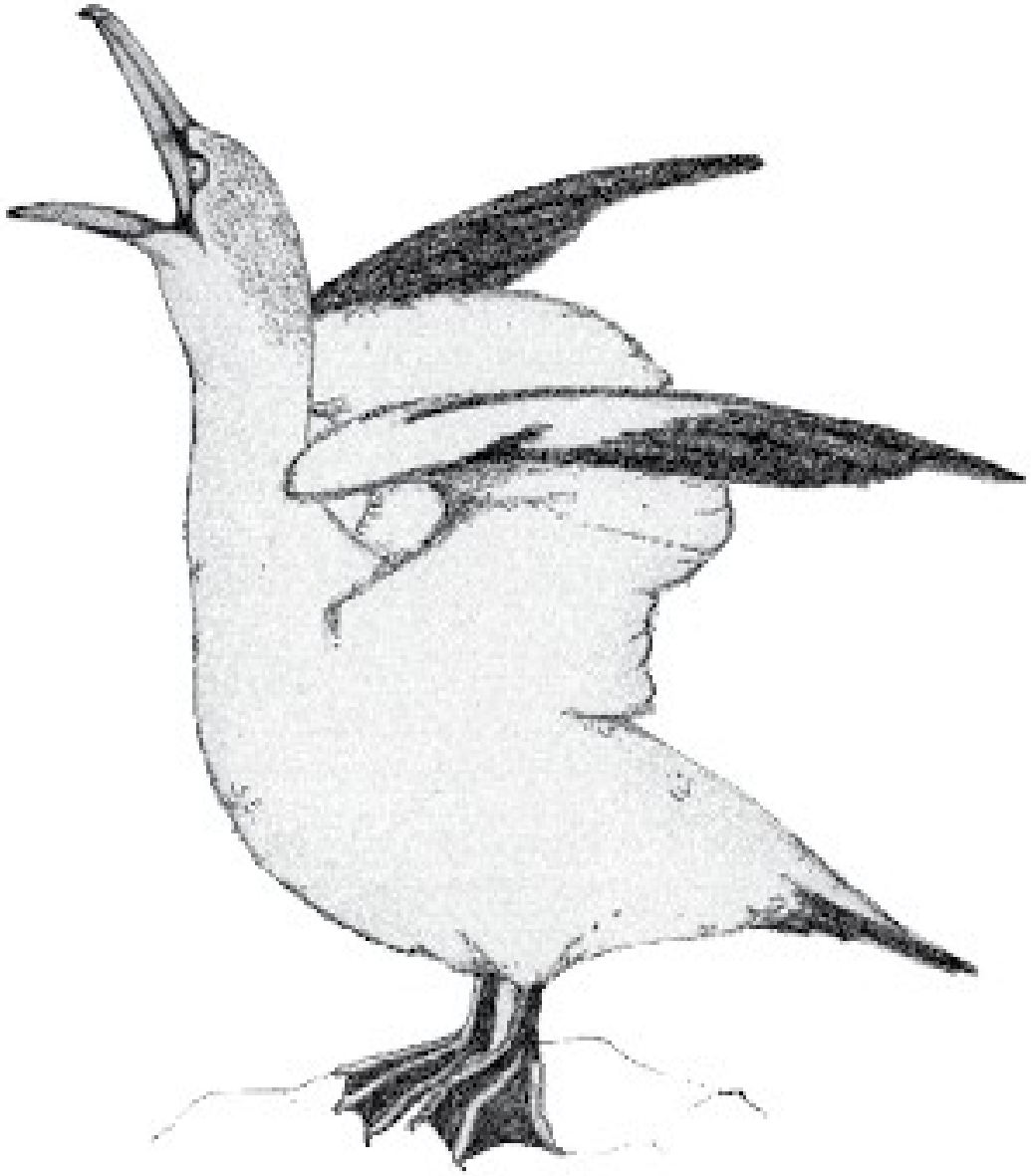

REGELE CORBILOR-DE-MARE

– Cine vrea să-l omoare pe rege? întrebă domnul Farriss.

Era semnul că începe munca. Lăsau deoparte treburile domestice, curățarea locului de dormit de pietre, oase și alge. Astăzi erau vânători de păsări în căutare de corbi-de-mare.

– Cine vrea să fie rege?

Toți băieții ridicară mâna, afară de Davie. Era o onoare supremă.

– Quilliam, tu ești la vârsta când ar trebui să te pricepi, zise domnul Farriss.

Lui Quill îi crescu inima în piept... până când îl auzi pe Murdo:

– Eu sunt mai mare!

Domnul Farriss se uită la cei doi prieteni. Când reverendul Buchan adusese o bibliotecă pe Hirta, Farriss fusese primul care se folosise de ea. Acum îndeplinea pe insulă aproximativ rolul unui director de școală, împărtășindu-le fetelor și băieților fărâme din știința cărților oricând nu erau nevoiți să tragă brazde sau să se cațăre pe stânci. Avea probabil favoriții lui, dar, dacă-i avea, nu lăsa niciodată să se vadă. Un om de o corectitudine exemplară.

– Care din voi e mai scund, zise el.

Pentru că în peșteră nu era loc să stea în picioare, cei doi prieteni se duseră afară să se măsoare. Nici acolo nu era mai ușor, pe marginea accidentată a peretelui de stâncă. Stătură nas în nas. Amândurora le curgeau mucii în vântul iute.

– Pentru mine nu contează prea mult, zise Murdo ridicând din umeri. Du-te tu!

Dar, privind în jos, Quill îl văzu că îndoise genunchii ca să pară mai scund.

– Nici pentru mine. Du-te tu!

– Să mă duc?

– Du-te!

Dar, după ce făcură astfel cinste prieteniei care-i lega, lucrurile păreau să rămână tot nerezolvate. Așa că Murdo luă o piatră de pe jos și, ascunzând-o la spate, întinse amândoi pumnii:

– An-tan-tichi-tan, ce mână alegi?

Și Quill alese pumnul cu piatra în el.

Se simți străbătut de două șuvoaie, de bucurie și de teamă. Bucurie că acum avea să le poată spune părinților (ca din întâmplare, după o zi sau două acasă): „A, v-am zis? Pe stâncă am fost regele corbilor“. Teamă că va da greș.

O colonie de corbi-de-mare e o masă gălăgioasă, fremătătoare, de pene, coji de ou, găinați și păsări. Dacă poate, se întinde pe parapetele înguste ale pereților de piatră. Dar pe Stânca Războinicului, la mică înălțime deasupra mării, Streașina se umflă în pantă lină, ca un burduhan. E un loc perfect pentru păsări. Cele bătrâne, mai șirete, pășesc pe spinarea vecinelor, perechile stau împreună, mulțumite, privind marea, iar nou-veniții aterizează fără menajamente peste semenii lor, cu gușa plină de pește.

Un loc numai bun pentru a începe culesul.

La mare înălțime însă, deasupra oricărei astfel de colonii, stă o pasăre de strajă: regele corbilor-de-mare. Colțul de stâncă pe care poposește îi e turn de veghe, căci el păzește colonia de dedesubt. La primul semn de primejdie – pescăruș negru, vultur, vânător –, regele dă alarma, și atunci în aer se înalță un vifor de păsări care țipă și se rotesc. Dacă scapi de rege, ești liber să-ți croiești drum printre aripi și pliscuri și să culegi păsări cu nemiluita.

Iar cel care omoară pasărea de strajă îi ia titlul și devine regele corbilor pe toată durata expediției.

Vânătorii se furișară aproape, cât să nu sperie stolul. Domnul Don zări primul pasărea de strajă pe țancul negru și abrupt, aproape drept, care se înălța în spatele Streșinii. Tronul regelui era un colț de piatră ce țâșnea în sus dintr-o cornișă lată. Quill își scoase ghetele și-și puse șosetele de cățărat, calde, aspre și cu talpa groasă – dar nu atât de groasă încât să nu simtă locurile unde-și putea sprijini piciorul. Își scoase haina tatălui său, prea mare pentru el – mânecile îi acopereau complet degetele, plus că ar fi putut să fâlfâie în vânt –, și i-o dădu lui Murdo să i-o țină. Apoi, ocolind pe curba de nivel până într-un punct ceva mai departe, o porni în sus pe peretele de stâncă.

La început se cățără ca să-i impresioneze cu dibăcia sa pe băieții de dedesubt. Dar pe orice stâncă vine o vreme când o singură greșeală nu mai înseamnă o cădere care te-ar face de râs, ci oase rupte, capul spart, un loc în cimitir. Așa încât, în scurtă vreme, Quill își cântărea fiecare pas, rămânând nemișcat când izbucnea vreo rafală de vânt, odihnindu-se când simțea că gambele îi zvâcnesc de crampe. O apucă de-a curmezișul. Ca să-l ia prin surprindere pe rege, trebuia să se strecoare pe diagonală și apoi în susul stâncii fără să se lase văzut.

La un moment dat, bâjbâind deasupra după un loc de care să se țină, dădu cu mâna peste un ou abandonat de pescăruș, care plesni, și conținutul lui clocit explodă, împroșcându-i părul și scurgându-i-se pe mânecă.

– Al meu. Al meu ai să fii, Maiestate! șopti el și, ca să-și răscumpere umilința părului năclăit, își închipui că e Ulise ieșind din calul de lemn să cucerească cetatea Troiei.

Murdina îi spusese povestea – o poveste dintr-un alt timp și loc, îndepărtate amândouă. El abia dacă înțelesese ce-i vorbea ea despre zidurile cetății, despre sandale, despre greci și troieni: făceau parte din lumea ei civilizată din „țară“. Dar îi plăcuse povestea tocmai pentru că, asemenea Murdinei, era ciudată și excentrică. Cu toate că venise doar în vizită, Murdina fusese cu adevărat interesată să afle mai multe despre Hirta, despre oamenii, obiceiurile și modul de viață de pe insulă. Admirase curajul vânătorilor de

păsări – înțelesese repede primejdiile pe care le înfruntau –, spusese cât de viteaz trebuie să fie cineva ca să se aventureze printre ciocurile tăioase și aripile largi, osoase... Oare Quill ar fi putut să se întoarcă acasă și să-i spună: „Am cucerit Troia zburătoarelor“? Ce-ar fi zis ea? Ce față ar fi făcut?

Dar, când ajunsese abia pe la mijlocul peretelui de stâncă, regele scoase un țipăt și se zbârli cât era de înalt, bătând din aripile întinse și stârnind haos. Cinci mii de păsări se ridicară în văzduh. Dar Quill nu... În mod sigur nu făcuse nimic care să... O ploaie de murdării se abătu asupra lui din norul întunecat al zburătoarelor. El rămase perfect nemișcat, deși răul părea să fi fost făcut. Pasărea de strajă se legănă, țopăi și-și luă zborul țipând: „Un intrus!“

De undeva de lângă capul lui Quill, un pumn de papagali-de-mare țâșniră spre el dintr-o crăpătură a peretelui de stâncă, ca niște mingiuțe de foc pe care cineva le-ar fi aruncat cu boltă. Dar Quilliam nu se dădu înapoi. Nu-și mișcă niciun mușchi, ci rămase agățat din toate puterile acolo unde era – în primul rând pentru că nu știa ce altceva ar fi putut face. Întoarse capul ca să se ferească de ciocurile papagalilor... și văzu ce-l stârnise pe rege.

O pasăre uriașă, neagră cu pieptul alb, trecea cu pași mari prin mijlocul coloniei. Chiar și printre corbii-de-mare, cu aripile lor largi, era imensă. Greutatea pliscului încovoiat părea s-o dezechilibreze, căci se sprijinea cu vârfurile aripilor mici și boante de piatră, de cuiburi sau de corbi, ca să se cumpănească. Când ridică privirea spre Quill – și păru într-adevăr să se uite direct la el –, cercurile albe, late din jurul ochilor ei semănau cu o mască.

O alcă. Probabil înotase din greșeală până în dreptul unei colonii străine și se rătăcise pe tărâmul corbilor-de-mare căutându-i pe ai săi. Neputând să zboare, nu putea ieși ușor dintre ei și-și croia doar drum cu ciocul și corpul său masiv. Quilliam urmări cu încântare măreția comică a acestei „vrăjitoare a mării“ cu mersul ei clătinat, aci înotând până la brâu în marea de corbi, aci rămasă locului, în clipa următoare, singură și buimacă, după ce păsările se înălțaseră toate. (Pe uscat, alcelor le place să trăiască laolaltă: ele nu știu ce înseamnă să fii singur. În limba lor nu există „o alcă“.)

Ea stârnise panica. Ea era de vină, nu Quill. Și, de îndată ce trecea greoaie mai departe pe picioarele sale palmate, corbii-de-mare aveau să-și încheie rotocoalele prin aer și să se așeze la loc.

Cât timp pasărea de strajă își abandonă postul de veghe, Quilliam profită de prilej ca să se cațăre până la cornișa ce înconjura colțul ei de stâncă. Se furișă încet pe margine, începu chiar să urce spre vârf, dar, auzind fâlfâit de aripi mari deasupra, încremeni, nemișcat ca o statuie de piatră. Așteptă răbdător, așteptă, deși nu-și mai simțea degetele, iar mușchii văratice îi bâzâiau prin părul și pe mâinile mânjite de ou. Corbii se rotiră, apoi se lăsară în jos, câte o sută odată. Regele lor ateriză drept, înalt, bătând din aripi, plin de sine, apoi se așeză din nou pe tronul său, cu umerii plecați, și privi atent la armata de păsări care se întorceau dedesubt, la locurile lor.

Lui Quill îi tremurau mâinile după urcuș, după ce se agățase atâta în buricele degetelor. Își îndoi de mai multe ori degetele până când spasmele îi trecură. Apoi pipăi după un loc îndeajuns de lat ca să pună piciorul și se repezi deodată în sus, la înălțimea regelui. Dintr-o mișcare, îi prinse aripile și i le țintui la spate, apoi își eliberă o mână ca să-i sucească gâtul. O smucitură, o moarte tăcută. Corbii de dedesubt nici nu observară.

– Bun. Bun, zise Calum laconic.

Davie vru să-i strângă mâna lui Quill. Toți ceilalți băieți erau convinși că s-ar fi putut descurca la fel de bine dac-ar fi avut ocazia.

– Regele a murit, trăiască regele! spuse domnul Farriss, cu zâmbetul lui mic și strâmb, și-i acordă lui Quill titlul de „rege al corbilor-de-mare“ pe tot timpul cât aveau să stea acolo.

Domnul Cane observă acru:

– Dumnezeu îi smerește pe cei semeți și-i doboară pe cei puternici. Nu uita asta, băiete!

Apoi se întoarseră la treaba pe care o aveau de făcut – să omoare corbi-de-mare, să lupte cu ciocuri, bătuți de aripi. Dar, când Quill se uită după Murdo

ca să-și ia haina înapoi, află că prietenul lui fusese trimis într-o altă misiune, să prindă furtunari, așa încât el fu silit să meargă printre corbii-de-mare numai în subțirimea cămășii. Abia dacă-i păsă. Se simțea invulnerabil, învești mântat în lumina caldă a soarelui și în gândul că e rege.

Seara făcură focul dintr-un morman de furtunari aduși de Murdo. Furtunarii ard mai bine ca lemnul, căci sunt un soi de păsări uleioase. Apoi băieții și bărbații deopotrivă își petrecură seara scoțând stomacurile corbilor morți, ca să le folosească pe post de vase pentru uleiul de furtunar pe care aveau de gând să-l ia acasă. Stânca Războinicului era plină de bogății – proprietarul le vindea orășenilor, care (lucru de neînchipuit) nu aveau păsările lor să le țină de foame și de cald și trebuiau să-și cumpere pene, ulei și carne cu bani adevărați.

Quilliam se culcă în haina largă și moale a tatălui său, dar, oricât era de obosit, nu putu să doarmă. Părea să simtă toată greutatea stâncii îngrămădite deasupra micii lor grote. O picătură singuratică de apă căzu de pe buza peșterii, la intrare, și el se trezi că o așteaptă pe următoarea, apoi încă una, și încă una... Hotărî să nu se lase pradă dorului de casă și își cârmi gândurile, ca pe o barcă, spre lucruri mai plăcute. Murdina.

Adormi gândindu-se la ea, dar visele îi fură dezordonate ca o colonie de corbi-de-mare. Printre ele bâjbâia marea alcă, în masca ei albă de sfânt-tâlhar. În visul lui, spinarea neagră și lucioasă a păsării nu era deloc acoperită cu pene moi, ci era părul revărsat al unei tinere femei, iar din ciocul masiv, coroiat, ieșeau cântece pe care le cântase Murdina, despre copaci, și lacuri, și iubire.

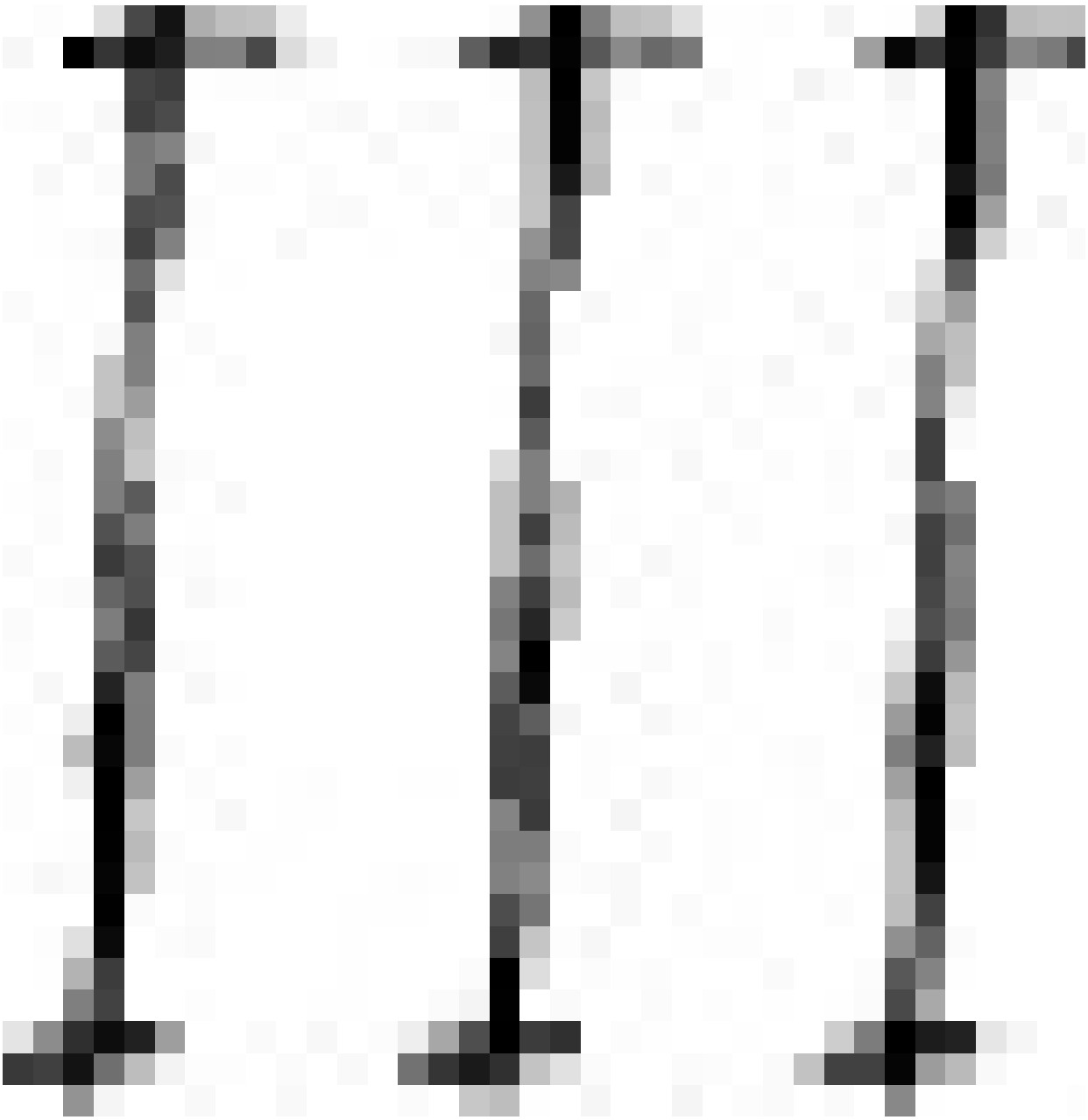

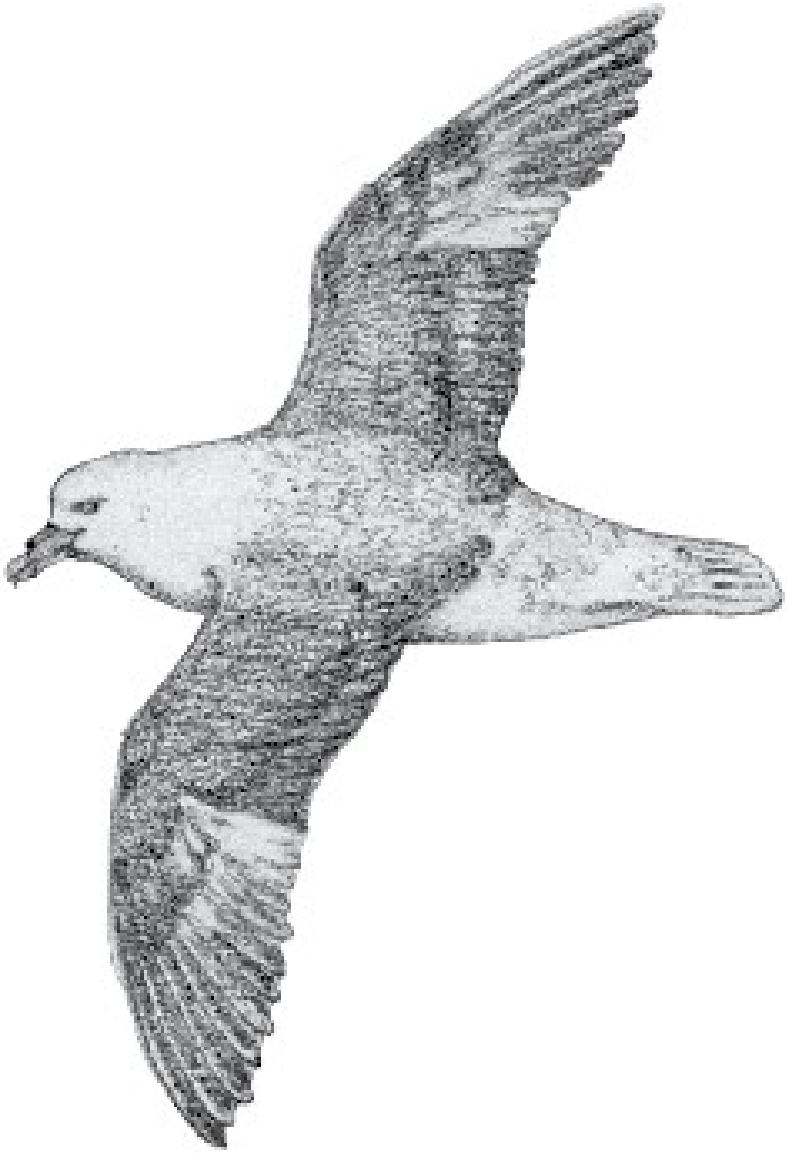

HIRTA, CU DOUĂ LUNI ÎNAINTE

O legătură de haine aruncată la țărm. Dacă un val ar fi împins barca puțin mai tare, bocceaua ar fi putut foarte bine să cadă în mare și să se piardă. Dar căpitanul, domnul Gilmour, venea de pe Harris la fiecare două luni, aducând provizii și poșta. Talentul lui cu totul particular era să lipească ambarcațiunea cu botul de stânci. Nimeni altcineva nu se pricepea la asta. El cunoștea toate părțile stâncoase ale insulei și știa când anume poate să arunce ceva la țărm. Avea, pe deasupra, braț puternic, bun la aruncat, așa că legătura de haine se rostogoli pe mal și se opri la picioarele celor veniți să întâmpine barca.

Acolo era toată averea lui moș Iain, care se dusese pe insula Harris să-și viziteze sora rămasă văduvă și murise acolo. Nu era mult – o legătură de haine – după o viață de om, dar unii mor stăpâni pe și mai puțin. În scurt timp, sătenii aveau să-și împartă conținutul ei și să întrebuințeze cum puteau zdrențele și rămășițele. „Parlamentul“ format din bătrânii satului avea să decidă cine ia, de pildă, punguța de tutun. Deocamdată însă, bocceaua fu dusă în odaia de școală; erau acolo și alte pachete, lăzi și răvașe, care urmau să fie împărțite pe insule.

– De ce-a murit? întrebă Flora Martin.

– De ce-a murit? N-a mai avut suflu. A rămas fără viață. De ce moare omul? răspunse afectat pastorul, reverendul Buchan. Și-a trăit traiul, și bunul Dumnezeu l-a luat la sânul lui.

Dar mai venise ceva cu barca aceea. Murdina Galloway. O fată din „țară“, nepoată a doamnei Farriss. Așteptă următorul val și păși pe mal înainte ca barca să se lase iar în jos. Hristos însuși, mergând pe apă, n-ar fi venit cu mai mult calm.

Prova se lovi ușor de stânci. Multe ambarcațiuni își spărseseră scândurile în falezele stâncoase ale Hirtei; rămășițele acestea dăduseră lemnul pentru uși și băncuțe, căci pe Hirta nu existau copaci. Pentru Quill și alții ca el, care nu

părăsiseră niciodată insula, copacii erau lucruri pe care nu puteau decât să se chinuie să și le imagineze.

Murdina era și ea aproape la fel. Cu părul închis la culoare, cu pielea albă ca-n miezul iernii, nu semăna deloc cu femeile de pe Hirta. Ochii lor se strângeau în crețuri de atâta privit în ploaie și ceață sau în strălucirea soarelui. Ai ei erau rotunzi și enormi, negri ca tăciunele. N-avea mâinile aspre și nici răsfirate ca un crab, ci netede, palide și cu degete lungi. Făcea gesturi cu ele. Mâinile ei vorbeau – ca și ea.

Uneori, în câte-o zi vântoasă, în casă e liniște și plăcut, apoi, dintr-odată, ușa se dă de perete și pe ea intră... vântul. Nu stă mult, dar... te tulbură. Murdina îl tulbura pe Quilliam, și el nu era, în general, prea dornic să fie tulburat. Când viața e aspră, rutina zilnică e lucru de preț. Emoțiile sunt provocate de întâmplări rele – un copil născut mort, un bărbat căzut de pe stânci, oile care-ți calcă răsadurile în picioare, furtuna care pune grânele la pământ. Pastorul vorbea despre „splendorile nespuse“ care-i așteaptă în rai: era expresia lui preferată, „splendori nespuse“, dar, cum Quill n-avea habar ce era „nespus“ aici sau în ce constă o „splendoare“, nu izbutise să prindă niciodată cu adevărat ideea. Rânduiala de toate zilele îi fusese de ajuns. Apoi Murdina pășise afară din barcă, și Quill se umpluse de „splendori nespuse“. Sentimentele se zbăteau oarbe în el, ca un șoarece înăuntrul unei bufnițe. Chiar dacă era o nepoată a doamnei Farriss, venită să dea o mână de ajutor reverendului la școală, Murdina nu semăna în niciun chip cu cei pe care-i întâlnise Quill în viața lui.

În primul rând, felul cum vorbea. În propoziții! Propoziții uneori lungi cât un lanț de ancoră. Quill își ținea respirația să vadă unde se termină. Locuitorii Hirtei nu sunt prea vorbăreți. Femeile bârfesc în timp ce muncesc împreună, înmuind stofa de tweed sau curățând peștele de măruntaie. Băieții trăncănesc câteodată și râd când se întrec să vadă care urinează mai departe. Dar, în general, gurile stau închise. Un cuvânt nepotrivit poate jigni. Vântul rece poate stârni o durere de dinți. Maică-sii îi plăcea să repete: „Ce-ai spus nu mai poți lua înapoi“. Și chiar și reverendul Buchan (care, duminica, era dator să vorbească ore întregi în biserică) pomenea nu o dată de „necurăția de pe buze“ și de „tăcerea de aur“.

Dar Murdina vorbea cu oricine și cu toată lumea, despre orice. Purta chiar cuvinte la ea – niciodată n-o vedeai cu mai puțin de două cărți în buzunare. Orele de citire ale domnului Farriss fuseseră perioade dificile, pline de teamă, pentru copiii de pe insulă, care se opinteau și se căzneau să citească până la capăt o pagină de cuvinte, ca niște oi răzlețite care încearcă să coboare o faleză abruptă. Apoi însă Murdina începuse să-i dea domnului Farriss o mână de ajutor, și totul se schimbase. Literele se lipeau unele de altele. Cuvintele prindeau viață.

Pierzându-și răbdarea cu „«A» de la «apă»“, „«B» de la «băiat»“, „«C» de la «cutie»“, Murdina începea să spună o poveste despre cum Băieții umpleau Cutii cu Apă pregătindu-se pentru războiul cu Domnii, care încărcau tunurile cu Elastice, cu Furci, cu Grâu, cu Haine și cu toate celelalte litere ale alfabetului și trăgeau necontenit în rivali... Le spunea povești. Le citea poezii din cărțile pe care le purta în buzunare.

Le și cânta: cântece de leagăn, bocete și cântece de dragoste:

„E prea mare apa, nicicum n-o pot trece,

Și nici aripi n-am ca să zbor...“[2]

Pastorul nu prea era de acord decât cu imnurile religioase. Răbda cu greu cântecele de leagăn și de muncă, iar cele de dragoste îi dădeau fiori.

Apoi Murdina râdea, arătându-și dinții albi în vânt fără cea mai mică teamă de durere. Pastorul era tulburat de râsul ei.

Dar nu la fel de tulburat precum Quilliam.

Pe Quill râsul ei îl izbea ca limba unui clopot lovindu-se de pereți. Îi simțea reverberațiile zguduindu-i tot corpul și nu știa ce să facă cu răsunetul lui. Așa că, într-o zi când marea venea înspumată și gălăgioasă, urcă în vârful dealului Oiseval și-l dădu afară din el, îl strigă în cele patru zări:

– Murdina Galloway! Murdina Galloway! Murdina!

Pescărușii i-l aduseră înapoi în cioc: „Murdina... Murdina...“ repetat de o mie de ori.

Nu putea spune, firește, nimănui. Ea venise în vizită, din „țară“, și avea cu trei ani întregi mai mult decât el. Dar, când vedea cum rafalele de vânt îi lipesc Murdinei hainele de trup, Quill nu avea nicio explicație pentru ceea ce simțea – dacă nu cumva nu i se aplica a doua expresie preferată a reverendului: „păcatele cărnii“.

Dar ea venise doar în vizită. Din „țară“.

La puțin timp după ce barca lor plecase spre Stânca Războinicului, domnul Gilmour avea să sosească din nou de pe Harris cu poșta și cu lemnul, cu unelte, vopsea albastră, sticle de lampă, hârtie, cărți și tutun. Iar când pleca, avea să-l ia cu el pe reverendul Buchan, care trebuia să dea raportul despre activitatea sa de misionar. Și pe Murdina.

Când se întorceau ei de pe stâncă, Murdina Galloway n-avea să mai fie pe Hirta. Quill n-avea s-o mai vadă niciodată. Barca de aprovizionare avea s-o poarte înapoi spre Harris, iar de aici ea avea să plece în „țară“, unde copacii aceia de neînchipuit despre care vorbea aveau să-i vegheze sosirile și plecările, zi și noapte.

„M-am rezemat întâi de un stejar,

Crezând că sunt la adăpost...“[3]

Într-o zi, Quill își luase inima-n dinți și o rugase să-i descrie un stejar, și ea spusese:

– Am să fac ceva și mai bun. Am să plantez unul – numai pentru tine, Quill!

Și, cu o piatră ascuțită, desenase pentru el, pe un petic de nisip alb, un stejar mare, uriaș, îi pusese frunze pe crengi – fiecare, o urmă a piciorului ei gol – și pe ramuri, pietricele în loc de ghinde. El se uitase lung, nevenindu-i să creadă – atât de lung, încât întârziase în seara aceea la masă.

Până când se întorsese acolo a doua zi, izbutise să se convingă că avea să găsească stejarul neatins. Avea să-și poată pune și el piciorul în frunze – în urmele ei. Dar bineînțeles că marea îl șterse cu totul – atât de bine, încât lui Quill i se păruse că stejarul crescuse doar în închipuirea lui.

Când el avea să se întoarcă de pe stâncă, peste trei săptămâni, marea o va fi luat cu ea și pe Murdina. Aproape ca și când și ea ar fi existat doar în închipuirea lui.

The water is wide; I cannot cross o'er/And neither have I wings to fly… – primele versuri ale unei cunoscute melodii populare scoțiene despre dragostea pierdută

I leaned my back up against an oak,/Thinking that he would shelter me... – versuri din acelaşi cântec scoţian

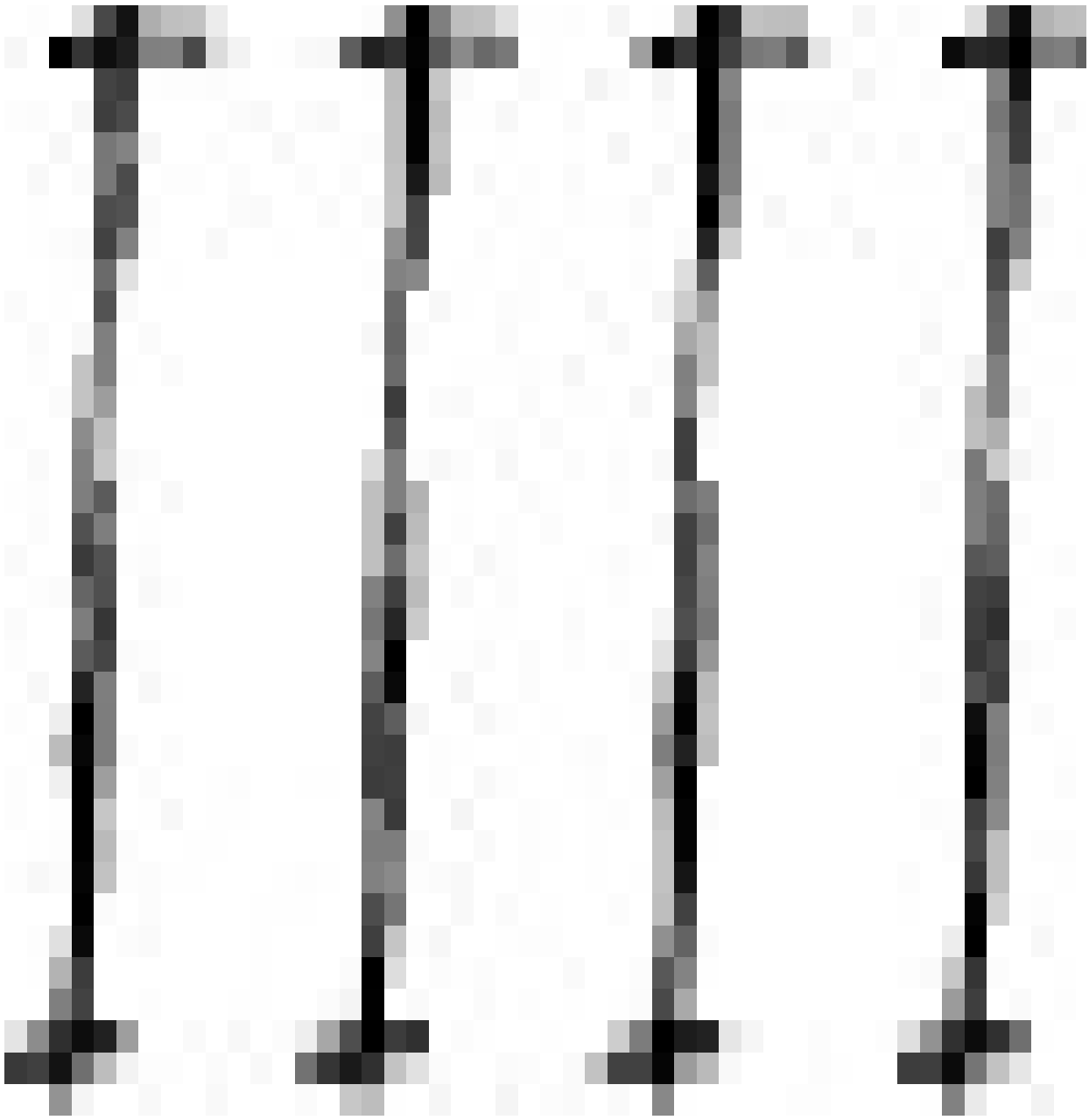

TÂRZIU

La numai câteva zile după ce sosise pe stâncă, grupul își mută sălașul din casa de jos în cea de mijloc, la jumătatea Războinicului. Nu era mai confortabilă decât prima, dar de aici puteau coborî pe frânghii să culeagă păsări de pe stâncile abrupte. Și marea îi stropea mai puțin când era zbuciumată. Puseră cazanul afară ca să adune apă de ploaie pentru băut: era mai simplu așa. Sacii fură împărțiți în cei pe care și cei sub care dormeau.

Băieții mai mari fură primii care-și aleseră locurile de dormit. Deși nicio piatră nu e mai moale ca alta, cei mari știau că un loc drept e mai bun decât unul în pantă, care vrea parcă tot timpul să te dea de-a dura. O ridicătură sau o adâncitură în podea îți face până dimineață o vânătaie. O crăpătură din care picură apă te murează peste noapte. În fundul grotei te trage poate mai puțin curentul, dar acolo au ales probabil să moară și să putrezească șoareci și păsări. Așa că, după ce adulții își revendicară locurile, băieții care mai fuseseră în expediții pe stâncă se instalară în câteva secunde, lăsându-i pe cei mai mici să se aciueze pe unde mai rămăsese loc. Davie stătea în gura peșterii, așteptând răbdător să i se spună unde poate să doarmă.

– Ăștia mici, și dacă-i atârni pe perete, tot dorm buștean, îi zise Quill lui Murdo, dar nu putu să nu simtă o împunsătură de vinovăție văzând locul plin de sfărâmături unde-și făcuse Davie culcușul.

Cei care veneau aici cu gând să stea mai mult de o săptămână îngrămădeau bolovani la gura peșterii, ca să oprească vântul. Dar nimeni nu-și pierdu timpul cu asta acum: vremea era bună, iar priveliștea, prea frumoasă ca s-o ciuntească. Ar fi putut să vadă până acasă, pe Hirta, dacă stânca Lee nu le-ar fi stat în cale.

În prima duminică petrecută în casa de mijloc, Col Cane fu cel care-i convocă pe toți la rugăciune și-i ceru iertare Atotputernicului că lucrau de sabat. Quill își dădu seama că celorlalți doi adulți nu le pica prea bine să-l vadă erijându-se în locțiitor de pastor. Euan, în schimb, era întotdeauna bucuros când avea prilej să-și spună rugăciunile.

Euan: micul, sensibilul și seriosul Euan, căruia nu i se schimbase încă vocea și după mintea căruia culorile aveau gust, iar vorbele sfinte erau magice. Kenneth spunea despre el că încearcă să intre în grațiile lui Cane făcând pe sfințișorul. Dar singurele grații în care voia să intre Euan erau ale îngerilor care scriu lista cu numele celor primiți în rai.

Euan și John, Niall și Davie se instalară la picioarele domnului Cane, sperând să audă vreo parabolă din Biblie sau încredințarea că rugăciunile aveau să le fie ascultate dacă făceau ziua aceea să semene cu o adevărată duminică. Băieții mai mari se așezară însă mai departe, neîncrezători: Col Cane nu avea mai nimic magic de oferit.

Dacă reverendul Buchan, adevăratul pastor al bisericii de pe Hirta, era un om rece, Cane era o găleată de apă ca gheața. Își spunea „mâna dreaptă a pastorului“, deși, de fapt, era abia paracliser, angajat să sape gropi, să aibă grijă de grădina de legume de pe lângă casa preotului, să repare acoperișul și să curețe șopronul care slujea de biserică. Când proprietarul insulei dăruise acestei „biserici“ clopotul unei corăbii, Col Cane își luase obicei să sune și clopotul înainte de slujbă, chemându-i pe săteni să se închine Domnului. I se părea că asta îl face un „funcționar bisericesc“ de seamă.

Tatăl lui Quill șoptea despre el că l-a descoperit pe Dumnezeu la celălalt capăt al frânghiei și că smucește de ea ca să-i atragă atenția. Mama spunea că-i mulțumește Domnului că i-a dat urechi, fiindcă poate să-și bage degetele în ele. Quill zisese cândva că, dacă domnul Cane ar râde vreodată, i-ar cădea propriile urechi de uimire.

Pe scurt, Col Cane n-ar fi fost alegerea nimănui ca locțiitor de pastor.

În ziua aceea prinseră petrei cu plasa, jos, la marginea apei. Ca și la furtunari, tot merchezul era să-i ții să nu-și verse uleiul, țintuindu-le aripile la spate înainte ca întreg conținutul roș-ruginiu al stomacului să le răbufnească pe gât de groază. Uleiul de pasăre era medicament pentru orice, de la durerile de dinți la cele de șale, așa că oamenii din „țară“ (care-și puteau permite să se îmbolnăvească) plăteau bine pentru el. Era totuși treabă migăloasă și murdară să golești săculeții dinăuntrul furtunarilor în stomacurile mari, cauciucate parcă, ale corbilor-de-mare, pe care apoi să le

înnozi. Se bucurară cu toții când putură să se ocupe serios de cele mai prețioase păsări dintre toate – puii corbilor-de-mare. Născuți în primăvară, crescuseră atât de mari până în august, încât cântăreau mai mult decât părinții lor. Carnea lor se vindea la cel mai bun preț în „țară“ și garanta un festin în toată regula la întoarcerea pe Hirta.

Așa că, în fiecare zi, băieții mai mari și bărbații ieșeau să vâneze odraslele corbilor-de-mare. Puii stăteau ca niște gogoși pufoase pe bordurile înguste ale celor mai abrupte stânci deasupra mării. Era greu de înțeles cum, neștiind să zboare, nu se prăvălesc peste margine în apa de dedesubt sau nu se duc de-a dura pe povârnișurile abrupte. Ca să ajungă la ei, băieții mai mari își dădeau drumul în josul stâncilor verticale, susținându-și greutatea în frânghii din păr de cal înfășurate sub câte o coapsă, și, cu puii morți spânzurând la brâu, erau trași la loc de bărbați.

În timpul zilei prindeau corbi; seara mâncau corbi. Noaptea, visele le erau străbătute de papagali-de-mare și furtunari și presărate cu corbi.

Murdo și Quilliam transformaseră munca în competiție și în fiecare zi se întreceau să vadă care poate să prindă mai mulți. Vânau împreună de când li se dăduse prima oară voie să prindă mai multe păsări decât puteau speria. Trecuseră proba de foc în aceeași zi, avântându-se la mare înălțime deasupra oceanului bubuitor, pe înspăimântătoarea Stâncă a Sărutului, unde se aplecaseră să atingă piatra cu buzele. Era dovada că sunt îndeajuns de buni să meargă la vânătoare. Bineînțeles, odată ce ieșeai la prins păsări, nu trebuia să le săruți cu adevărat, doar să le înhați de gât. Dar, cum spusese Murdo, „dac-ar fi fost o încercare ușoară, poate-ai fi ieșit a doua zi la vânătoare și-ai fi murit, și ar fi fost mare păcat de mâncarea și hainele pe care maică-ta și taică-tu au prăpădit o grămadă de bani, de când te-ai născut“. (Murdo se gândea mult la valoarea și costul lucrurilor. Chiar și la ale oamenilor.)

Tatăl lui meșterise și deținea cea mai bună frânghie de pe Hirta: fire împletite de păr de cal, cusute de mână într-o teacă din piele de oaie. Într-o zi frânghia avea să-i rămână moștenire lui Murdo, așa cum lorzii și gentlemenii își lăsau moștenire casa, pământul și sabia întâiului născut. Iar într-o zi Murdo avea cel mai probabil să i-o lase propriului său fiu.

Euan își moștenise deja frânghia – tatăl lui murise căzând de la înălțime –, dar nu era încă destul de mare ca să coboare cu ea. O adusese totuși: fiecare frânghie luată în expediție producea o „plată“ în păsări sau pene, de care mama lui avea mare nevoie acum, după moartea soțului.

Așa că de frânghia lui se pomeni Quill că atârnă, mult deasupra mării, apucând puii de corb cu o mână și susținându-și greutatea cu cealaltă. Funia îi trecea pe sub o coapsă și peste cealaltă, o undă moale și palidă de frumusețe. Ca și Euan, de fapt.

O șa ponosită, fixată în hamuri pe marginea stâncii, împiedica frânghia să se taie sau să se frece de muchia ascuțită de piatră. Cine știe de ce, Davie luase asupra lui sarcina de a târî în fiecare zi șaua aceasta de la peșteră la peretele de stâncă și de a urmări cum o leagă domnul Farriss. „Acum te ține, Quilliam“, spunea el, dând serios din cap, după care se repezea, numai în șosete, înapoi lângă băieții mai mici, la jumulit păsări.

Pe Stânca Războinicului erau peste optzeci de cleituri[4] – turnulețe făcute din pietre, în care se puneau la uscat păsările moarte. Un cleit apără de orice, mai puțin de vânt, iar vântul usucă păsările dinăuntru aproape la fel de bine ca o afumătoare. Rezemați cu spatele de cleit, băieții stăteau aplecați deasupra păsărilor pe care le prinseseră, jumulindu-le, până când și micul turn, și pământul, și aerul, și ei înșiși se făceau albi de puf. Cei mai tineri îndesau penele în saci, încât, zi după zi, puful imponderabil devenea greu ca o piatră de moară. Mulțumită lor, nu peste multă vreme, un cetățean bogat din „țară“ avea să doarmă pe o saltea umplută cu puf mirosind nu numai a păsări, ci și a peștele mâncat de păsări și a marea în care trăise peștele.

Zorii de august despicau precis orizontul. Asfințiturile erau răsfirate și roz. Nopțile scurte scânteiau de stele.

Dar munca din zori până-n asfințit însemna cincisprezece ore în care păsărarii se cățărau, jumuleau și sugrumau păsări, aruncau plase, se târau, puneau carnea la păstrare, reparau frânghii, storceau ulei din stomacuri, scotoceau plaja după lemne, strângeau ouă, puneau capcane pentru papagali-de-mare și treceau fitiluri prin corpul petreilor. Când soarele urca

sus de tot pe cer, băieții adormeau oriunde s-ar fi așezat – pe cornișe și vârfuri de stâncă, pe pantele acoperite de grohotiș – și trebuiau treziți, de teamă că s-ar putea suci în somn și cădea în moarte, treziți ca să se întoarcă la muncă, să adune, să pună capcane, să smulgă pene, să îngrămădească trupuri de păsări la uscat...

Și totuși simțeau mulțumire să vadă toți sacii aceia plini cu pene, cleiturile ticsite. Munca grea smulgea zilei orele și minutele, pe care vântul le sufla apoi departe. Curând aveau să se întoarcă pe Hirta.

Trei săptămâni și apoi a patra.

Barca – singura de pe Hirta – venea când putea. Momentul îl hotărau vânturile și mareele. Poate-și zgâriase carena de stânci sau lemnul începuse să putrezească pe undeva; trebuia deci reparată. Poate tatăl lui Calum se rănise și nu putea să mai iasă pe mare. În cazul ăsta, avea să vină negreșit domnul Gilmour, cu barca de aprovizionare, căci era timpul să facă o nouă livrare pe insulă, nu? Sau poate nu încă. Poate n-avea nicio scrisoare de adus. Poate „parlamentul“ nu ceruse nimic.

Domnul Cane mai umplu două duminici cu rugăciuni și povețe stăruitoare. Apoi încă una. Băieții nu îndrăzneau să cârtească, dar munca pe Războinic începu să li se pară mai puțin o onoare și mai mult o corvoadă. Chiar și domnul Don – bărbat impasibil și neînduplecat – începu să mormăie și să bombăne în barbă că trebuie să se întoarcă să-și repare acoperișul cât mai ține vremea bună. Domnul Farriss voia să se întoarcă la nevastă și la fetițele lui.

Quill încetă să mai inventeze motive pentru care Murdina Galloway ar fi putut rămâne pe Hirta în loc să plece acasă: n-avea s-o mai vadă de-acum, niciodată. Se apucă așadar să-și imagineze scrisori pe care i le-ar fi scris, pomenind ici și colo câți pui de corb-de-mare capturase, sau cum era el regele corbilor, sau cât de dor îi era de cântecele ei. În închipuirea lui, nici măcar n-avea nevoie de domnul Farriss ca să scrie corect.

În închipuirea lui, Murdina îi răspundea.

Un grup de băieți și bărbați care pot munci patru săptămâni pe o insulă stâncoasă în mare pot munci și mai mult. Bineînțeles că pot. Nimeni nu moare fiindcă doarme pe piatră. Aveau mulțime de păsări să mănânce, să-și lumineze grota și să facă focul la care găteau. Deci ce dacă erau deja mai murdari decât le-ar fi plăcut mamelor să-i știe? Un pic de murdărie ține de cald. Toți voiau să plece – erau gata să se întoarcă la câinii, caii, surorile lor și (în primul rând) la toaletele adevărate, săpate în pământ în spatele casei. Dar nimeni nu voia să fie primul care să cârtească – să pară slab. Numai suspinele lui Davie, care plângea încetișor după ce se stingea și ultima scânteie a focului de sub oală, îl țineau pe Quill treaz o vreme. Și pic-pic-picuratul apei la gura peșterii.

Puii corbilor-de-mare făcură aripi și se transformară în adulți, micșorându-se până la dimensiunile păsărilor obișnuite. Marea verii se întunecă la culoare.

– De ce nu vin? întrebă Calum, și toată lumea îl fulgeră cu privirea fiindcă spusese cu voce tare ceea ce fiecare ținuse cu atâta grijă pentru sine.

Deschisese larg o spărtură pe care toți ceilalți se chinuiau s-o astupe.

– Trebuie să aibă ei un motiv, zise Domhnall Don.

– O să vină de îndată ce pot, spuse domnul Farriss.

– Suntem în mâinile Domnului, zise domnul Cane, afectat ca întotdeauna.

– Și dacă au venit pirații? izbucni Niall, și cuvintele îi țâșniră de pe buze de parcă ar fi fost urmărite de tâlhari.

Întrebarea rămase fără răspuns. Niall n-o mai puse a doua oară – nu pentru că era ridicolă, ci pentru că niciunul din ei n-ar fi putut răbda răspunsul. Nu în timpul vieții lor, dar în amintirile bunicilor, Hirta fusese într-adevăr atacată de pirați. Aceștia porunciseră tuturor să se adune în biserică, apoi îi dăduseră foc. Astfel de povești sunt pentru oamenii mari de Halloween, nu pentru niște băieți aflați departe de casă. Murdina n-ar fi dat niciodată frâu

liber unei asemenea istorii în capul unui băiat. Quill se întrebă ce vorbe de alin le-ar fi spus în schimb. Ce-ar face...? Ce-ar trebui să facă el...?

– Pesemne c-au ieșit cu barca la pescuit și-or fi lovit-o de vreo stâncă, și pe urmă au căutat lemn s-o repare – poarta pastorului, bunăoară –, dar parlamentul nu i-a lăsat s-o ia, așa c-au trebuit s-aștepte să aducă marea niscaiva lemne la țărm, și p-ormă n-or fi avut sculele potrivite s-o repare, pentru că domnul Don e aici, cu noi, și doamna Don nu poa' să dea de dalta lui, fiindcă s-ar putea ca domnul Gilmour s-o fi împrumutat nițel și să fi uitat s-o mai dea înapoi și s-o fi luat cu el pe Harris când a plecat.

– Mulțumesc, Quilliam, spuse domnul Farriss – și vorbise sincer, căci povestea alungase spaima celor mici și-i fermecase pe ceilalți.

– Quill a pus ochii pe nepoata matale, domnu' Farriss, zise Kenneth, rânjind răutăcios.

Dinții de jos i se suprapuneau de la natură peste cei de sus, așa că falca îi ieșea tot timpul înainte, bătăioasă, ca la porci.

Se auziră râsete înfundate din toate părțile, care pe Quilliam îl făcură să intre în pământ de rușine, iar pe Davie îl nedumeriră.

– Cine, fata aia din „țară"? Don'șoara Galloway, adică? Dar e așa de neagră! Și are nasul mare!

– Ca o alcă? zise Niall, și râsetele izbucniră din nou.

Domnul Farriss se încruntă la Davie pentru necuviința lui, dar băiatul fusese pur și simplu uimit de ideea de frumusețe a lui Quill.

Quill tăgădui, firește. Tăgădui categoric că ar fi pus vreodată ochii pe vreo fată. Dar Kenneth nu renunță la surâsul lui disprețuitor în colțul gurii. Se pricepea să adune secrete pe oriunde mergea – cioburi mici, ascuțite, care puteau să se dovedească de folos când voia să taie adânc și să provoace durere. Quill nu se apucă deci să se contrazică despre cât de mare era nasul Murdinei – care, după părerea lui, semăna foarte bine cu nasul cu care

fusese probabil înzestrată regina din Saba. Și nu spuse nici că părul negru nu e cu nimic mai prejos decât părul castaniu sau roșcat.

Discuția se îndreptă apoi spre „străini“ în general. Indiferent că erau de peste mări și țări, din orașele diavolești ale Scoției sau de pe insule mari precum Harris, domnul Cane îi declară pe toți „prealumești“ și „dedați la câștiguri și la plăceri“. (De unde știa el asta era greu de spus, căci nu călătorise niciodată mai departe de stâncile cu păsări din jurul insulei.)

– Proprietarul locuiește pe Harris, spuse Domhnall Don solemn și se uită urât la Cane.

Nimeni nu-l vorbea de rău pe proprietarul arhipelagului St Kilda. Asemenea lui Dumnezeu, stăpânul nu venea niciodată pe insule în carne și oase – își trimitea doar administratorul o dată pe an să strângă renta. Și, ca pe Dumnezeu, toți locuitorii de pe Hirta îl priveau cu evlavie. Numai faptul că putea deține un întreg arhipelag de insule și stânci îl făcea aidoma Ziditorului Însuși.

Col Cane se înroși la față și se îmbățoșă.

– Or mai fi și unii, ca proprietarul, care duc vieți cinstite, se învoi el.

Domnul Don se uită la domnul Farriss și-i făcu cu ochiul.

Cel puțin în seara aceea nu se mai discută de ce nu venise barca.

Iar un lucru despre care nu se vorbește abia dacă există, nu?

– Crezi că au uitat de noi? întrebă Davie în timp ce-l ajuta pe Quill să pună la loc pietrele din acoperișul unui cleit.

Turnulețul era de-acum plin ochi cu păsări. Cele de la fund se uscaseră probabil de ajuns ca să fie bune de vândut.

– Crezi că au uitat, Quilliam? Trebuie să rămânem aici pentru totdeauna?

– Fugi de-aici, prostule! Normal că n-au uitat. O să vină mâine. Sau poimâine, poate. În curând.

Quill obosise să-și tot scotocească mintea căutând explicații care să astâmpere fricile băieților mai mici. Devenise supărăcios – era sătul să nu fie niciodată singur. Toată lumea avea nervii întinși.

Domnul Farriss era indignat că băieții sunt „ținuți atâta vreme departe de ai lor“. Domnul Cane, care intona pe nas la fiecare cinci minute „asta e și n-ai ce-i face“, îl călca pe domnul Don pe nervi.

Poate oamenii verzi-albaștri întrupați din spuma mării ieșiseră pe uscat și-și luaseră neveste dintre femeile de pe insulă.

Poate satul fusese lovit de trăsnet.

Poate era vreun război pe undeva, și proprietarul îi trimisese pe toți bărbații de pe Hirta să lupte pentru Scoția.

Nimeni nu credea însă o iotă – nici măcar cei care veneau cu asemenea idei.

Până când vorbi micul Euan.

Domnul Cane ținea rugăciunile. Peștera era luminată cu păsări-făclii – trupșoarele țepene, uleioase ale petreilor morți, prin care fuseseră trecute fitiluri îmbibate în catran și aprinse cu ajutorul prețioasei cutii cu combustibil a lui Cane. Ardeau la fel de intens ca lumânările de ceară dintr-un candelabru și mocneau până la picioare înainte să se stingă.

Quill stătea cu ochii închiși, dar nu se ruga. În loc să asculte vocea jalnică și monotonă a domnului Cane, încerca să conjure în minte chipul Murdinei Galloway, de teamă să nu-l uite. Deodată, Euan, așezat până atunci într-un ungher jos al peșterii, sări în sus și scoase un strigăt. Țipătul lui fu urmat de un icnet din toate piepturile. Toată lumea se întorsese să se uite la el, căci căzuse cu mâna dusă la cap și cu fața în jos pe podea. Zăcea ca mort. Domnul Farriss veni repede și se aplecă deasupra lui.

– S-a lovit cu capul de acoperiș! strigă Niall îngrozit. E mort?

Dar Euan se mișcă, se întoarse cu fața în sus și privi în jur – nu la oameni, ci la pereții grotei, ca și cum ar fi fost pictați cu imagini pe care numai el le putea vedea.

– Știu, spuse el.

– Ce știi, copile?

Un firicel de sânge se prelinse furiș din părul lui Euan, ca un gând de negândit scăpat la iveală.

– Toți s-au înălțat.

– Unde să se înalțe, copile? Cine?

Domnul Cane pufăia, nemulțumit că-i fusese întreruptă slujba.

– Au fost luați, înțelegeți? spuse Euan, cu ochii albaștri căscați. I-am văzut în capul meu: era sfârșitul lumii și toți erau ridicați la ceruri să fie judecați. Noi însă n-am fost văzuți, pentru că eram în măruntaiele stâncii, și acum ei s-au înălțat, iar noi am rămas aici.

Glasul lui ascuțit, melodios era fermecat și îngrozit în același timp.

Nimeni nu râse. În jurul lor, în fiecare crăpătură a pereților de piatră ardeau petrei fără cap; fitilurile erau încercuite de halouri de flacără, ca și cum o ceată de îngerași subțiratici i-ar fi scrutat cu privirea de sus, făcând incredibilul să pară ușor de crezut.

Dumnezeu hotărâse să sfârșească lumea. Venise Judecata de Apoi. Sunase trâmbița de aur, trimițând îngerii Domnului pe pământ, să-i aducă în rai pe toți cei buni și să-i izgonească pe cei răi în iad. Îngerii se coborâseră pe Hirta pentru că era mare și înverzită și avea case pe ea. Dar nu le trecuse prin cap să se uite pe stâncile din jur, căci acestea erau numai niște bolovani ieșiți din mare – și cine locuiește pe o stâncă, afară de melci și păsări? Nu oameni. Nu niște bărbați și băieți adăpostiți într-o scobitură a pietrei. Așa încât păsărarii fuseseră abandonați, din greșeală, într-o lume pustie.

Niall, Davie și Lachlan fugiră afară, în întunecimea zilei ploioase, și începură să strige spre cer:

– Suntem aici! Uitați-vă! Suntem aici! Trageți-ne! Trageți-ne!

Era strigătul celor care terminau munca spânzurați de frânghie: „Trage-mă! Trage-mă!“ Ploaia înțepătoare le schimonosi fețele.

Ceilalți băieți șovăiră.

– Așa e, domnule Cane? întrebară mai multe voci, căci, cu toate că era un om țâfnos și fără niciun merit, n-aveau pe nimeni mai bun decât Col Cane să le fie pastor. Are dreptate Euan?

Cane nu răspunse imediat, și chipul lui nu trădă aproape nimic. Părea încă dornic să-și continue slujba întreruptă de viziunea lui Euan. Nu-i plăcea de băiat, de Euan, care dădea dovadă de o aplecare spre misticism și frumusețe deloc prezbiteriană[5]. Zarva isterică de la gura peșterii îi încreți sprâncenele stufoase. Se șterse la colțurile gurii, unde i se aduna saliva, și ochii îi fugiră dintr-o parte într-alta, fără să se oprească asupra vreunei fețe, apoi spuse:

– În Euan sălășluiește adevărul. Eu însumi am fost înclinat să cuget astfel în timpul contimpațiilor mele. Am tăcut temându-mă să nu-i tulbur pe cei mai fragezi. Dar, în pofida împrejurărilor...

Acest ridicol, pompos „în pofida împrejurărilor...“ pluti în grotă funest ca huruitul dinaintea unei avalanșe de pietre.

– În pofida împrejurărilor, băiatului i-a fost dată o viziune, și trebuie să primim înspăimântătorul adevăr. Domnul și-a strâns oițele la sine, și, cum noi suntem... plecați de acasă... am fost... pentru scurtă vreme... trecuți cu vederea. Și Cane trânti argumentul hotărâtor: Puneți-vă întrebarea: ce altceva s-ar fi putut întâmpla?

Domnul Farriss și domnul Don erau în mod limpede de altă părere. De fiecare dată când Col Cane își lua glasul lui prefăcut evlavios și pretindea că citește gândurile Domnului, ei dădeau ochii peste cap și mârâiau. Erau

amândoi oameni pioși, cu frică de Dumnezeu, dar, spre deosebire de Cane, aveau copii pe Hirta, și sfârșitul lumii nu era îndeajuns ca să-i uite.

– Dac-am ajunge până la Boreray, spuse Don, am putea trimite semn de-acolo acasă...

Spunea asta în fiecare seară, convins că era singura cale de scăpare. Dar nu-l asculta nimeni. Dintre băieți, unii plângeau, alții-și strigau mama, puneau întrebări sau se legănau stând pur și simplu ghemuiți, cu brațele pe cap. Quilliam, care se cățărase fără teamă pe colțuri și margini de stâncă, simți deodată că înțelege cum e să te scufunzi, stânjen cu stânjen[6], în adâncurile spaimei. Auzul îi slăbise deodată, înaintea ochilor îi jucau fulgere colorate. Sfârșitul lumii? Sfârșitul...

Un marinar care trecuse pe la ei pe insulă îi mărturisise odată că nu e chiar atât de rău să te îneci. Secretul e să nu te mai zbați după aer și să inspiri o singură dată adânc, trăgând apă în piept. Așa că acum Quill inspiră adânc și simți cum căderea îi încetinește.

– Ce să fac? spuse el cu voce tare.

Dar, în vacarmul pe care îl făceau băieții la intrare, nu se putea gândi la un răspuns. „Murdina, ce să fac?“ întrebă el, nelăsând cuvintele să-i iasă din gură.

Se strecură afară din peșteră, și, simțind aerul rece, își dădu seama că pielea îi arde ca de febră. Băieții care țipau stăteau periculos de aproape de marginea peretelui de stâncă: de sub picioarele lor se rostogoleau pietricele în apa de dedesubt. De spaimă și emoție, se trăgeau și se împingeau între ei.

– Ar trebui să dăm semnal! Ce ziceți? Quill repetă de mai multe ori ce spusese, până reuși să le atragă atenția. Haideți să facem un foc de semnalizare și să-l ținem aprins, ca să nu uite nimeni că suntem aici!

Davie îl apucă instinctiv de mână, cum îl apucase poate pe tatăl lui.

– Ia gândiți-vă! spuse Quill. Îngerii sunt probabil sleiți de puteri de câte drumuri au de făcut ca să-i ducă pe cei vrednici la cer. În câte țări au de

ajuns – în câte orașe! Nu mai au urechi să audă. Dar, când o să-și sfârșească treaba, ai noștri o să le spună fără întârziere: „Hei! V-au scăpat câțiva!“

Ochii băieților îl fixau cu atâta intensitate, încât Quill se rușină. Oare chiar credeau că știe mai mult ca ei? Tot ce știa era că trebuie să-i îndepărteze de margine.

– Atunci îngerii se vor bate cu aripa peste gură și vor veni degrabă încoace să ne găsească! (Ce prostii tot spunea?) Suntem departe de „țară“. Greu de găsit! Mai știți cum domnul Farriss ne-a arătat o dată o hartă? A lumii? Și cum Hirta nu era nicăieri însemnată? (Ce mai voia să spună acum? Că îngerii Domnului folosesc hărți inexacte?)

De ce băieții nu râdeau și nu-i spuneau că e un prost? Dar nu, ei continuau să-l fixeze cu o privire atât de lacomă să știe, încât el vorbi mai departe împotriva voinței sale. Îi asigură că, într-o zi, curând, ceata îngerilor avea să-și facă apariția într-o corabie sau gonind pe valuri în care de aur și că aveau nevoie de un foc de semnalizare care să călăuzească vasele (sau carele) prin ceața mării sau prin întunericul nopții, ca îngerii să nu treacă pe lângă ei fără să-i vadă. Nu le rămânea decât să le aștepte prevăzători sosirea – să aibă grijă, da, căci, dac-ar fi murit acum, ar fi putut pierde venirea îngerilor care-i luau la ceruri.

Credea el însuși toate astea?

Nici cât negru sub unghie. Dar, ca diversiune, se dovedi că are efect.

Băieții observară dintr-odată cât de aproape stăteau de buza prăpastiei și se depărtară. Niall își legă șireturile ghetelor, care i se târau pe jos. Așteptară noi instrucțiuni.

– Lachlan, du-te și întreabă-l pe domnul Cane dacă ne poate împrumuta cutia de aprins focul! zise Quill.

Dar Lachlan se întoarse fără ea.

– Domnul Cane a zis că nu poa’ să aibă încredere în mine. Așa că am adus asta.

Își desfăcu haina și dădu la iveală un trup mic, fără cap, înconjurat de un halo: un petrel-lumânare care ardea încă. Col Cane se înșela: în Lachlan se putea avea încredere că va face orice era necesar.

Se cățărară toți patru până la cel mai apropiat cleit și dădură acoperișul la o parte. Înăuntru se țineau plase, și Quill spuse că erau prea prețioase ca să le ardă, pentru că s-ar putea să le mai fie de folos. Așa că se grăbiră spre următorul cleit, în care erau înghesuiți o mulțime de pui de corb și de papagali-de-mare.

Făcură din ei un foc strașnic. Lumina și fumul ieșeau în fuioare prin găurile dintre pietre și se învârtejeau printre picioarele băieților, le luminau fețele, îi făceau să strănute.

– Acum au să vină, spuse Davie solemn. Îngerii au să ne vadă focul și au să vină.

– Curând, spuse Quilliam. Foarte curând, probabil.

Credea în ce spunea?

Nici cât negru sub unghie.

Unde erau semnele care să fi prezis sfârșitul tuturor lucrurilor? Locuitorii Hirtei erau mereu atenți la semne, ca să știe ce-i așteaptă în zilele următoare. Se uitau după suflete care se întrupau în păsări, după nori cu forme ciudate, după inele în jurul lunii sau stele căzătoare... Dumnezeu ar fi trebuit să dea de știre că lumea urmează să se isprăvească, nu? Unde erau semnele promise de Biblie: luna roșie ca sângele, fiara cu numere pe frunte, marea care seca? Ar fi trebuit să fie semne, negreșit. Nu doar absența bărcii care-i ducea acasă.

Adulmecând fumul păsărilor arse, Quill nu se putu gândi decât că risipeau mâncarea. S-ar putea să aibă nevoie de fiecare bucățică dacă au să rămână pe stâncă pentru... Dar refuză să ducă gândul până la capăt. Era de negândit.

Cuvintele scoțiene din text sunt explicate în glosarul de la finalul cărții.

În arhipelagul St Kilda, ca și în întreaga Scoție, predomină creștinismul prezbiterian.

Unitate de măsură a adâncimii apelor, egală cu aproximativ 1,8 metri

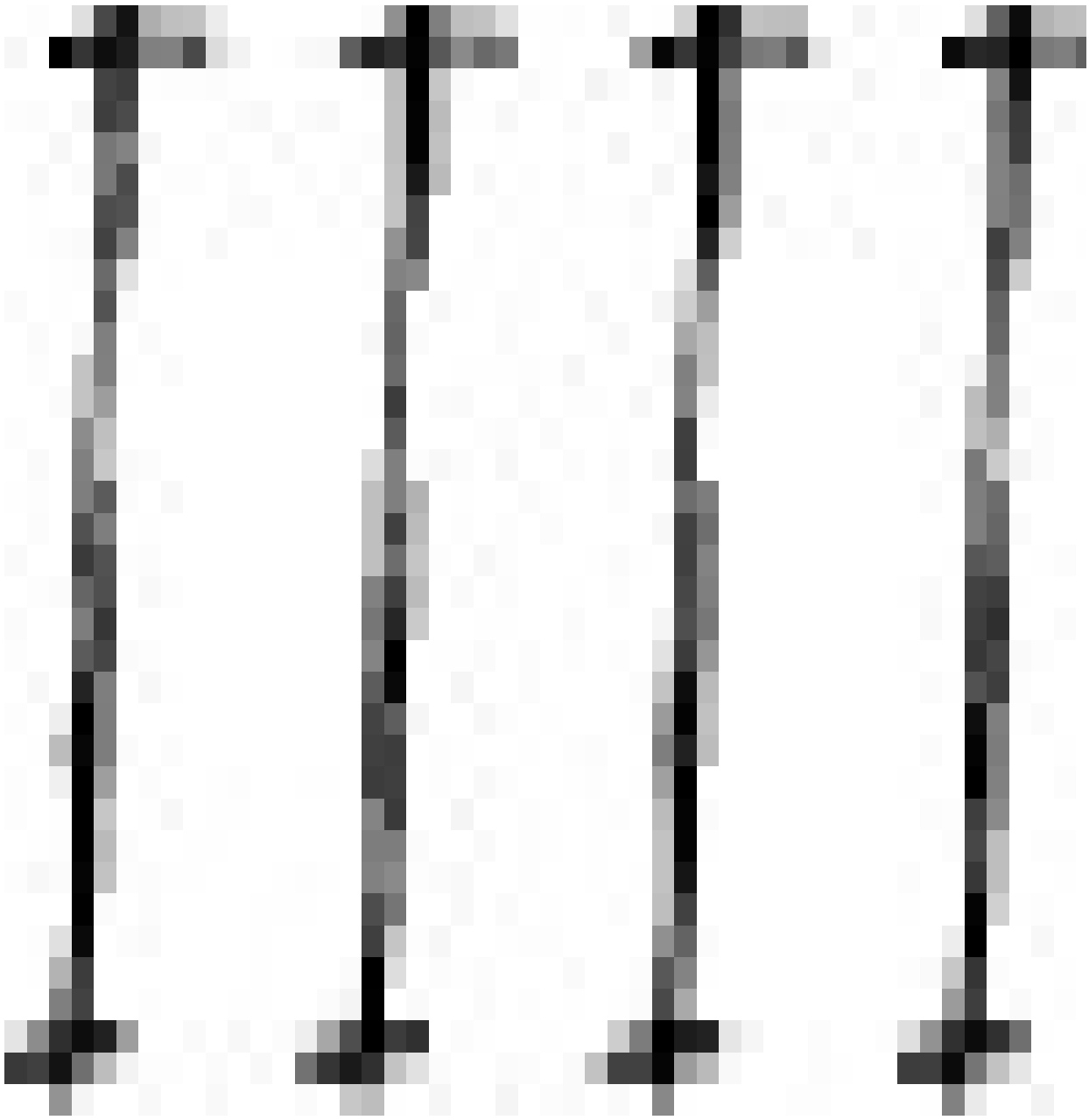

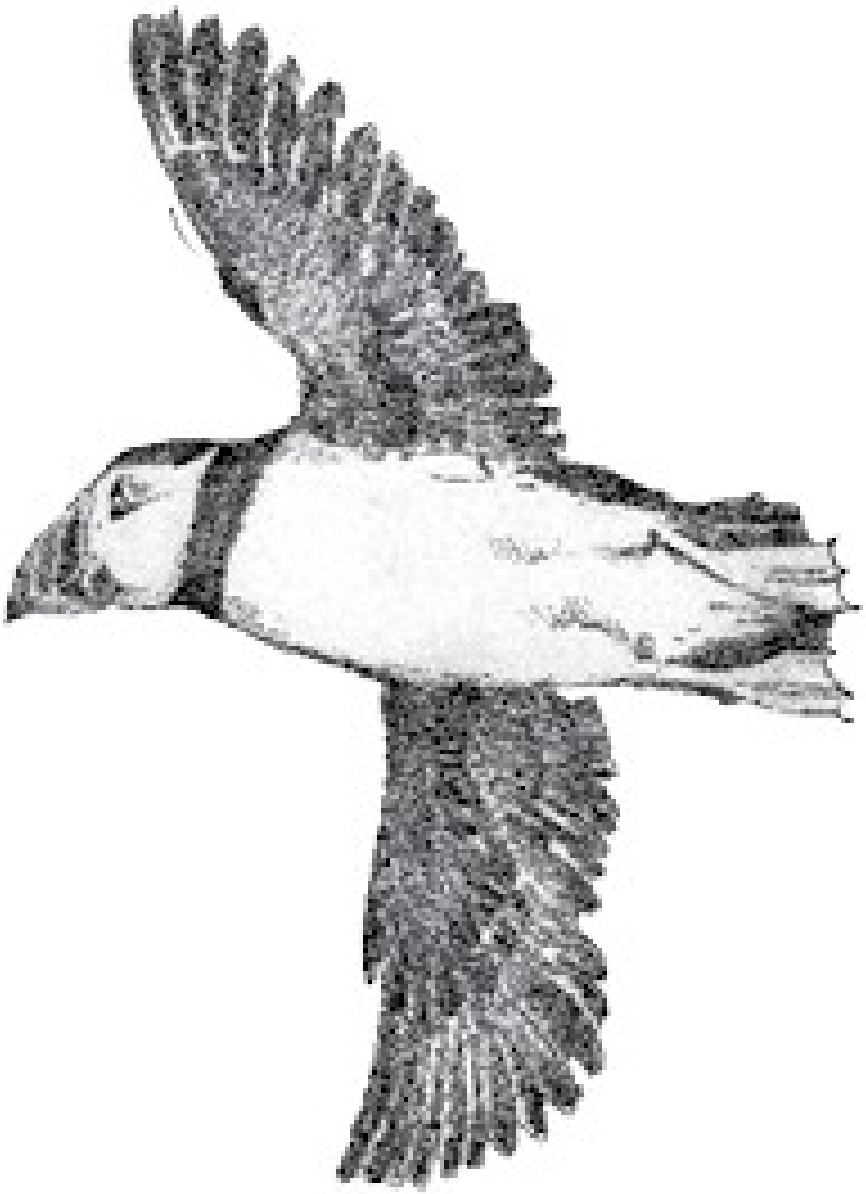

TEMERI ȘI ÎNDOIELI

A doua zi dimineață, chiar dacă lumea poate se sfârșise, începu o nouă zi de muncă. Căci ce altceva aveau de făcut? Quill se bucură: cățăratul în locuri noi avea să-i dea prilejul să discute cu Murdo între patru ochi, și pe Murdo se putea bizui întotdeauna că va da dovadă de simțul realității.

Dar John insistă să urce alături de el, punându-i întrebări ca și când Quill (care ajunsese să stăpânească meșteșugul cititului) ar fi știut răspunsul.

– Oare îngerii ne știu secretele fără să întrebe? Și țin ceea ce află pentru ei sau dau sfară în rai până știe toată lumea?

Fața lui rotofeie, roșie în obraji, era speriată, și asta îi dădea o expresie nouă, pentru că John era de obicei placid ca o pernă. (Singura dată când Quill îl văzuse speriat fusese când stătuseră amândoi lângă casa lui Niall și ascultaseră cum mama lui năștea.)

– Secrete? De ce mă-ntrebi? Nu eu am avut viziunea.

– Te-ntreb fiindcă mă gândeam că poate ai tu secrete, se apără John. Cu fata aia străină.

– N-am niciun secret!

Quill încercă să suie mai repede, ca s-o ia înainte. Dar John avea coapse largi și picioare crăcănate, așa că făcea pași lungi, ca de șopârlă, pe toți pereții de stâncă și nu rămânea în urmă.

– Dar, dac-ai avea un secret...

Încolțit, Quill oftă adânc și născoci un răspuns:

– Bănuiesc că știu ei să miroasă un secret, mai ales dacă pute a ceva rău, propuse el. Dacă e un secret nevinovat, nu-și bat capul.

John se opri să rumege răspunsul, și Quill coti și se îndepărtă, căutându-și prietenul.

Îl găsi însă chiulind, așezat pe o margine murdară de stâncă, de unde arunca așchii de piatră în mare. Se înfășurase în frânghia tatălui său și era prins la fel de strâns în plasa unor gânduri furioase.

Îi vorbi întruna despre „partea“ fiecăruia și despre ce i se „datora“ lui.

– Dacă suntem nevoiți să stăm aici, fiecare ar trebui să aibă o stâncă doar a lui! începu el. N-am dreptate? Povârnișurile ar trebui împărțite, ca acasă. Ăștia mici să le ia pe alea mai ușoare, și noi să le luăm pe cele mai grele, pentru că suntem mai mari. Și păsările pe care le prindem să fie ale noastre, nu să le împărțim, nu? De-acum înainte am de gând să însemnez toate păsările pe care le prind. Și tu să faci la fel... Și vreau să am cleiturile mele, în care să-mi pun păsările, ca să pot să spun: „Păsările astea sunt ale mele – ia mâna de-aici!“ Și șaua asta a cui e acum, ce zici? A noastră, a tuturor? Și pentru frânghii cine plătește? Le plătește cineva? Frânghia tatei e a mea acum, așa că vreau să-mi primesc plata pe ea!

Era o aiureală – o bălmăjeală aproape, fără noimă –, dar Quill nu putu să străpungă zidul de cuvinte cu care se înconjura prietenul său. Murdo tot bătea cu podul palmei în pietre și-și repeta argumentele: stânca trebuie împărțită cinstit dacă au să-și ducă întreaga viață aici.

– Întreaga viață? spuse Quill, întrezărind în sfârșit imaginea din capul prietenului său: o viață de om petrecută pe un vârf golaș de stâncă ieșit din mare; nimic altceva de mâncare decât păsările verii; nimeni rămas în viață să-i salveze; nimeni care să le facă viața din nou frumoasă. Dar plecăm! N-o să mai rămânem mult aici!

– Ție-ți convine! spuse Murdo, împingându-l cu brutalitate. Tu ai trăit. Eu nici măcar n-am început. Aș fi vrut... N-am avut nici măcar...

O zvâcnire de aripi păru să vină dinspre soare, dar imposibil de deslușit din pricina strălucirii. Murdo se îndreptă brusc de spate.

– O să vină cineva, zise Quilliam. De pe Hirta, vreau să spun.

– Știu, se răsti Murdo, dar ochii lui urmăreau fâlfâitul care se apropia în razele soarelui. Euan e un nătâng. Așa a fost dintotdeauna, adăugă el, însă privirea iute pe care i-o aruncă lui Quill îl implora să vadă ceea ce vedea și el.

– Ce „nici măcar“ n-ai avut? întrebă Quill.

Siluete mari, mișcându-se cu repeziciune; bătăi atât de puternice din aripi, încât acopereau vuietul mării. Murdo își desprinse mâinile de pe prețioasa lui frânghie și le ridică în aer: un gest de bun venit. Sau de predare. Da, îngerii veneau cu adevărat după el!

– Negricioși! strigă Quill. La pământ!

Apoi pescărușii negri se năpustiră asupra lor, împresurându-i, ciugulindu-i, plesnindu-i cu aripi ca de oțel, căutându-le fața cu ciocurile lor haine. Quill și Murdo se strânseră într-o minge, protejându-se unul pe altul de agresorii care le țipau în urechi. „Plecați de-aici!“ păreau să strige păsările. „Întoarceți-vă de unde ați venit! Astea sunt stâncile noastre!“

În cele din urmă, se potoliră și se așezară undeva mai sus, fâlfâind din aripi și bolborosind. Quill și Murdo se dezlipiră și se depărtară imediat unul de altul, Murdo ca să ascundă că plângea, Quill ca să fie sigur că nu-l vede. Dar simțise cum furia îl părăsește pe prietenul său – și, odată cu ea, și speranța. Văzând prețioasa frânghie care se revărsa din poala lui Murdo, ai fi zis că pescărușii îi smulseseră măruntaiele. Și, într-un fel, asta și făcuseră: un stol de păsări haine nu e un bun înlocuitor pentru o ceată de îngeri.

Dacă până și Murdo credea în posibilitatea îngerilor – credea că lumea se sfârșise –, poate Quill era, la urma urmei, un prost că se îndoia. El și Murdo nu mai avuseseră până acum păreri diferite în nicio privință.

– Ce n-ai avut până acum? întrebă el, ca și cum conversația nu le-ar fi fost întreruptă.

– O iubită, ce altceva? spuse Murdo.

Quill rămase mut de uimire.

– Nici eu.

– Dar tu o iubești pe don’șoara Galloway.

Quill ar fi tăgăduit, dar era curios să afle: cum adică are o iubită? (Murdo avea surori mai mari și știa mai multe despre asta. Fusese în stare, la urma urmei, să-i povestească lui Quill despre taina lunară a femeilor.)

– Dar, frate, Murdina nu mă iubește și ea!

– Și?

– Păi, dacă iubești o fată, asta înseamnă că e iubita ta? N-ar trebui să ai și tu niște... șanse acolo?

– Nu, frate. Odată ce o ai în minte, e ca și cum ai face un țarc în jurul unei vaci, ca să nu poa’ să umble razna. E vaca ta, fiindc-ai construit un țarc în jurul ei.

Amândurora, această revelație le risipi durerea și spaima stârnite de atacul pescărușilor. Murdo se simți mai înțelept pentru că știa ceva pe care Quill nu-l știuse, iar Quill simți că stăpânește acum o magie pe care n-o cunoscuse înainte. Murdina Galloway era poate departe în „țară“ – poate chiar și mai departe, în rai –, dar femeia din minte rămânea în continuare prizoniera lui. Regele corbilor-de-mare avea o iubită!

– Da’ ce, nu poți să-ți faci și tu o iubită? îi propuse el lui Murdo.

Murdo privi în jur, întinzând mâinile goale. „Cum, prizonier pe un vârf de stâncă?“ spuneau mâinile acelea. „Cu opt băieți? Când Istoria s-a sfârșit deja?“ Ce șanse avea?

– Poate când ai s-ajungi în rai, îi sugeră Quill.

Murdo se strâmbă.

– Voiam să mă culc cu o fată, nu doar să mă uit la ea! Nu poți să faci asta în rai, în timp ce cânți imnuri și toată lumea se uită la tine... Și acolo nici nu

cred c-o să mai avem corp. O să fim doar niște chestii mici, niște spirite plutitoare.

– A! zise Quill, care nu se gândise atât de departe.

A doua zi, Euan nu mai merse după păsări. Și nici Col Cane. Poate că nu le-ar fi dus nimeni lipsa, dar bătea un vânt în rafale, spasmodic, în stare să smulgă un cățărător de pe frânghie sau un băiat mai firav de pe un perete de stâncă. Așa că Domhnall Don hotărî că aveau să prindă păsări cu plasa. Trimiși să aducă plasa și cutia de aprins focul, Quill și Murdo găsiră cleitul unde era ținută transformat în altar. Col Cane îl oprise pe Euan pe lângă el, să-l ajute să decoreze. Aici, le spuse el, avea să facă în fiecare zi rugăciuni, în zori și la asfințit.

– Bine, dar putem să luăm plasa, domnule? întrebă Murdo.

Euan le atrase atenția că fusese folosită pe post de acoperământ de altar și presărată cu flori de limba-peștelui în loc de broderie. Stătuse el însuși toată dimineața s-o împodobească, spre marea enervare a lui Cane. În timp ce băieții îi admirau strădaniile, o rafală tăioasă de vânt culese florile una după alta și lăsă perdeaua din nou goală. Călcându-și pe inimă, domnul Cane le îngădui să ridice lespedea de piatră din vârf și să tragă plasa... deși nu le dădu nicio mână de ajutor. Întrebat dacă le împrumută cutia de aprins focul, refuză din nou.

– Aveți bani pentru foc să mă plătiți? întrebă el.

– Noi, domnule? Nu, domnule.

– Atunci nu, nu pot să vă dau cutia. Dacă aveți nevoie de lumină, am s-aduc eu lumină. O să fiu păstrătorul cutiei și o s-o aduc ofrandă de câte ori va fi cu adevărat nevoie.

Murdo nu înțelegea.

– Deci veniți acum, domnule Cane? Domnul Don are nevoie de lumină. Ca să atragă papagalii-de-mare.

– „Domnule pastor“, zise Euan. De acum înainte trebuie să-i spuneți „domnule pastor Cane“.

Murdo și Quilliam se uitară din nou unul la altul. Erau gata să-l numească pe Col Cane și regele Scoției numai să le dea cu împrumut cutia, dar, cum el refuză încă o dată, hotărâră că, din punctul lor de vedere, Cane n-avea să fie niciodată altceva decât groparul satului.

În mica grotă pentru care Domhnall Don voia plasa se adăposteau zeci de familii de papagali-de-mare. Sunt păsări cărora le plac crăpăturile. Acolo unde e pământ și turbă, își fac vizuini, dar unde nu e decât rocă goală, cuibăresc în fisuri și scobituri ale stâncii. Doi vânători întindeau plasa peste gura grotei, apoi cei dinăuntru aprindeau o lumină în mijloc. Ispitite din ascunziș de curiozitatea față de lumina pâlpâitoare, păsările puteau fi doborâte din aer cu lovituri de curea, de băț sau cu mâinile goale.

Fără flacăra care să le atragă, băieții trebuiau acum să le scoată din cotloanele lor plesnind cu hainele în pereții grotei. Înarmat cu brâul lat al domnului Don, Kenneth stătea în mijlocul grotei și-l repezea spre orice trecea pe lângă el.

Prima dată când îl lovi pe Calum păru un accident. Dar, când îi plesni apoi pe John peste coapsă și pe Murdo pe spinare, rânjetul de pe fața lui dădu limpede de înțeles că îi făcea mai multă plăcere să lovească băieți decât păsări.

– Încetează, Kenneth! spuse Murdo.

– Ce să încetez?

Țâșnind din pereții de piatră și ciocnindu-se de vânători, papagalii îi izbeau și ei cu ciocurile lor caraghioase, tari ca niște ciocane. Bărbații de afară, care țineau plasa, auzeau icnetele băieților și dădeau vina pe papagali, așa încât domnia terorii lui Kenneth dură până când plasele de la intrare fură atât de pline de păsări, încât în grotă abia dacă se mai vedea.

În secret, Kenneth își dorea să-i snopească în bătaie pe îngeri, să-i ia prin surprindere, să le rupă aripile, să le îndoaie trâmbițele, să-i pedepsească pentru că-l lăsau să aștepte. De fiecare dată când lucrurile mergeau anapoda pentru el – când era dezamăgit, speriat sau i se zădărniceau planurile –, se umplea de o furie nestăpânită. Dacă, asemenea unui furtunar, ar fi putut să verse totul afară pe gură, poate că furia i s-ar mai fi domolit. Dar așa, trebuia să se mulțumească să facă rău unor păsări și copii.

Firește, nimeni nu le spuse nimic domnului Farriss sau domnului Don: nu se cuvine ca un băiat să dea fuga plângând la cei mai în vârstă. Dar Lachlan rămăsese probabil cu o ură mai mare decât a celorlalți. În timp ce se îndreptau spre grotă de-a curmezișul stâncii, hărțuiți de vântul biciuitor și împovărați de bila uriașă de plasă în care înfășuraseră papagalii morți, Lachlan trecu sprinten pe lângă mătăhălosul Kenneth. Arătă spre vânătaia pe care brâul lui Kenneth i-o lăsase pe ceafă și făcu o mutră tristă.

– Păcat! Acum n-ai să mai ajungi în rai, nu-i așa, Kenneth? Pe-ăștia de-alde tine nu vă lasă să intrați.

Cei care-l auziră se temură pentru el, dar Kenneth se opri brusc, blocând calea celor dinapoia lui, și Domhnall Don trebui să-i spună să se dea la o parte. Lachlan era mult mai mic și mai mărunt, încât Kenneth părea să nu-și dea seama dacă e cazul să-l ia în serios. Sau poate că împunsătura lui îi străpunsese o parte dureroasă a sufletului.

Nu-i o idee bună să ieși singur pe stâncă. Un băiat care nu se mai vede poate să fi dispărut – să fi căzut în mare, sau să se fi înțepenit într-o crăpătură, cu oasele rupte, sau să fi rămas blocat pe un prag de piatră. Cei mici se mulțumeau să stea îngrămădiți laolaltă în grotă, ca niște papagali-de-mare pe un colț de stâncă. Cei mari însă aveau lucruri mai complicate în minte, lucruri care trebuiau gândite până la capăt. Domnul Farriss însuși dispărea ore întregi la sfârșitul zilei de muncă, și Quill era mereu trimis să-i spună că masa e „acum, și nu mai târziu“. Îl găsea așezat pe vreo terasă pietroasă, privind pe mare în direcția Hirtei. De cele mai multe ori, când auzea de masă, domnul Farriss ridica din umeri, fără să-i pese dacă mănâncă sau nu. Voia pur și simplu să fie lăsat în pace.

Quill îl înțelegea foarte bine. Și el voia același lucru: să fie lăsat în pace să se gândească la Murdina Galloway. Dacă ceea ce-i spusese Murdo era adevărat, atunci, într-un fel, Quill o adusese cu el pe stâncă. Deși toată averea lui era departe, în casa de pe Hirta, de neatins în veci, pe Murdina o avea încă în minte, și nimeni nu i-o putea lua.

Așa că, atunci când fu trimis încă o dată să-l găsească pe domnul Farriss, nu se grăbi și-și căută un loc neted unde să se așeze, ca să-și astâmpere puțin genunchii și șoldurile care-l dureau întruna. Câteva clipe numai pentru el n-aveau de ce să-i strice; o jumătate de oră în care să privească petreii cum își iau masa de seară. Cu picioarele lor, păsările întipăreau pe valuri urme ca un filigran, sorbind din aer o hrană invizibilă.

Apoi Quill zări din nou alca – aceeași care stârnise colonia de corbi-de-mare din prima zi. Stătea pe locul unde trăseseră ei la țărm, și valurile îi înveșmântau unul după altul picioarele în spumă dantelată.

– Ar putea oricând să plece înot. De ce stă aici? se auzi o voce în spatele lui.

Quill trecuse, cine știe cum, chiar pe lângă domnul Farriss, fără să-l observe. Fu mai mult speriat decât ușurat să-l găsească. Domnul Farriss stătea culcat pe o parte, ghemuit într-o despicătură în piatră. Pielea de pe față părea să i se fi lipit cu totul de craniu. Își ciugulea firele de păr de pe degete, și mâinile îi tremurau. Nu încercă nici măcar să se ridice, ci continuă să se uite atent la pasărea de pe pietrele de dedesubt.

– De ce nu coboară în apă? În apă s-ar elibera de trupul ăsta greoi.

– Nici aici nu-i loc rău, domnule. Dacă ești pasăre. Așa cred. Aici locuiește neamul ei. Aici i-e casa. Așa cred.

Dar domnul Farriss nu-și putea imagina mulțumirea, nici măcar la o pasăre a mării.

– Nu. Am urmărit-o. Se gândește să se arunce în mare de disperare. Ca Fearnach Mor. Dar n-are curaj.

Quilliam știa povestea destul de bine, însă, din politețe, așteptă ca profesorul să i-o spună.

– Mor era hoț de oi, înțelegi? A fost prins și condangat la surghiun în cel mai rău loc pe care și-l poate închipui cineva: aici pe stâncă. L-au pus într-o barcă și l-au adus încoace, și tot drumul el le-a blestemat ochii și mamele. A făgăduit să se schimbe. S-a jurat că nu e vinovat. S-a rugat să aibă milă de el – să-l trimită într-o închisoare din „țară“, pe Boreray, oriunde, dar nu pe Stânca Războinicului! Era așa de îngrozit, că abia trei oameni au reușit să-l scoată din barcă. Și, după ce l-au lăsat acolo, în timp ce barca se depărta de țărm, el s-a aruncat în apă și a luat-o înot după ei. A ținut-o așa înot până s-a înecat.

Lui Quill i se părea cu totul și cu totul improbabil ca uriașa pasăre care stătea pe țărm, privindu-și țintă labele lătărețe, să vrea să-și pună capăt zilelor înecându-se: alcele înoată ca peștii.

– Poate și-a pierdut perechea, domnule, spuse el. Poate așteaptă...

– Da. Ca și noi, spuse Farriss. Așteaptă. Ceva ce n-o să vină niciodată.

Quill se gândi să se furișeze de acolo pe nesimțite, ca să-l lase să plângă în voie. Dar pasărea începu deodată să se ciugulească, desfăcându-și puțin aripile boante și scuturându-se, încât tot penajul i se zbârli. Se uită apoi direct la el, în sus, cu masca ei de bandit și ciocul ca o coadă de ciocan. „Mai stai!“ păru ea să spună.

Și atunci Quill își scormoni în minte după o vorbă care să-l înveselească pe domnul Farriss.

– Probabil îl mustra rău cugetul. Pentru câte rele făcuse. Probabil gândul la toate oile pe care le furase îi stătea ca o piatră pe inimă. Își îndoi genunchii, făcu greoi câțiva pași și-l imită pe condangat împleticindu-se sub povara oilor furate care-i apăsa cugetul. (Ce-l împingea oare să facă asta? Cine glumește când dascălul său zace afară, în ploaie, ca un crab răsturnat pe spate care așteaptă să fie mâncat de pescăruși?) Poate nici măcar n-a sărit! Au venit stafiile oilor și l-au împins în mare! N-avea suflet bun, asta e...

Maică-mea zice că poți să fii fericit oriunde dacă ai suflet bun și urechile curate.

Domnul Farriss zâmbi parcă fără să vrea.

– Așa zice maică-ta? Ce, a trăit ea în prea multe locuri?

– Doar pe Hirta. Da' e mereu veselă – și să vedeți de ce e în stare cu un colț al șorțului! La noi chiar și oile au urechile curate.

– Și suflet bun?

– La oi cică lâna trebuie să fie bună. Lâna bună și urechile curate.

Farriss se ridică în capul oaselor. Urmăriră amândoi mișcările agitate, stângace ale giganticei păsări care se curăța ciugulindu-se și se întrebară cum reușeau alcele să-și păstreze urechile curate. Farriss nu era deloc convins că au, de fapt, urechi, și atunci Quill fluieră, ca să afle, și pasărea întoarse imediat capul spre el.

– Poate se ajută una pe alta când se spală și-și curăță urechile, cugetă el, și de-asta trăiesc toate înghesuite la un loc.

Farriss se uită la el, cu ochi ușor tulburi de lipsa de somn. Își mușcase atât de tare colțul buzei de jos, că i se umflase și-i sângera. Pe frunte își răsucise smocuri de păr, lăsând în urmă un șir de găurele albe.

– Nu pot să vă ajut, băieți.

– Putem să ne purtăm singuri de grijă, domnule.

Farriss se sculă brusc.

– Tu ai tărie, Quilliam, spuse el fără să-l privească. Când adulții n-o să mai poată, ceilalți băieți o să aibă nevoie de tine.

Și o porni înapoi către peșteră. Așchii de piatră îi căzură de pe haine ca o coajă de ou mărunțită.

Quill nu se luă după el. Coborî, fără să știe bine de ce, panta cu grohotiș spre mare, ca să se uite mai de aproape la alcă. Ce șanse erau să fie aceeași? Pe cealaltă parte a stâncii sau pe Boreray erau probabil sute de păsări identice, înghesuite una într-alta.

Poate alcele sunt atât de netede și de grase, încât teama alunecă pur și simplu de pe ele. Sau poate se nasc neghioabe. Căci pasărea nu se sfii de el. Mormăi doar ceva pentru sine – la fel ca administratorul atunci când venea pe Hirta să strângă renta: făcea întruna calcule în barbă și însemna numere în micul său registru.

– Bună! spuse Quill. Eu sunt regele corbilor-de-mare. Mă mai ții minte?

Pasărea murmură încetișor mai departe, legănându-se într-o parte și-ntr-alta, mutându-și greutatea de pe un picior pe celălalt.

– Știi dacă a venit cumva sfârșitul lumii?

Alca își desfăcu larg aripile boante, incapabile să zboare, și le scutură. Luminate de soarele ce cobora, picăturile de apă se risipiră ca niște semințe aurii. Picioarele ei plate lăsau desene pe mal, pe care fiecare val nou-venit le ștergea. Pasărea bolborosea ceva pentru sine, cu glas răgușit și țâfnos. Dar, după o vreme, sunetele începură să semene tot mai mult cu scoțiana vorbită în „țară“, cu accent. Și, în capul lui, Quill o văzu pe Murdina Galloway întipărind urme în nisip cu tălpile ei albe goale. O auzi chiar cântând:

„E prea mare apa, nicicum n-o pot trece,

Și nici aripi n-am ca să zbor...“

Se întâmplase ceva pe Hirta. Sfârșitul lumii sau nu, ai lor nu veneau să-i ia de pe stâncă. Ar fi venit dac-ar fi putut, dar nu puteau. N-avea să vină nimeni. N-avea să vină nimeni niciodată... afară de îngerii Domnului și de Judecata de Apoi. Quill își dădu seama că, asemenea lui Fearnach Mor, se rugase în sinea sa pentru un alt sfârșit, sperând tot timpul să fie cruțați de pedeapsă. Acum adevărul îl lovi ca un val glacial care s-ar fi spart peste el: nimeni nu venea să-i ia. Erau abandonați pe Stânca Războinicului,

indiferent din ce motiv. Corăbiile se scufundă pe mare și toți cei de la bord se înecă: se întâmplă tot timpul. Și, pe fiecare din ele, marinarii și pasagerii speră probabil până-n ultima clipă într-o întorsătură a sorții care să-i salveze.

Voia să scape cumva de plâns înainte să se întoarcă în grotă, dar muzica îi răsuna încă nebunește în cap, încercând să-l împiedice să gândească:

„Deci dați-mi o luntre să ducă doi oameni,

Cu cel ce mi-e drag să vâslesc“[7].

Închise așadar ochii și se văzu numaidecât îndreptându-se spre peticul de pământ al familiei – fâșia pe care creșteau grâu și legume. Acolo, pe pământul proaspăt prășit, stătea în picioare o fată, aruncând semințe. Boabele se-mprăștiau în brazdă din mâna ei ca niște stropi aurii de apă.

„Murdina?“

„Bună, Quilliam!“

„Vrei să vii cu mine, domnișoară Galloway?“

„Poate. Îmi place să călătoresc. Unde voiai să mergem?“

„Suntem câțiva care plecăm pe mare, pe stâncă. Să vânăm furtunari și pui de corb. Poți să vii, dacă-ți face plăcere. Te pitești la bord, pe urmă te strecori afară din barcă, pe țărm, și te ascunzi, și ne putem întâlni în secret. Poate-o fi vreun cotlon al casei unde nu se uită nimeni niciodată; te poți ascunde acolo, și n-o să știe nimeni.“

„Mi-ar plăcea, Quill. Tu ai tărie. Și părul foarte cârlionțat. Sigur ai să devii regele corbilor-de-mare, și un rege e o partidă bună pentru orice...“

Simți deodată ceva greu și jilav apăsându-i piciorul și deschise ochii înspăimântat. Tânjind după perechea sau după ceata ei, pasărea cea mare i se lipise de gambă, privindu-l cercetător cu ochii ei mascați. El întinse mâna și o mângâie pe spinare.

Și spaima i se mai potoli. De fapt... Quill o puse deoparte. Ca o pasăre moartă, avea să țină pentru mai târziu.

Când se întoarse în grotă, nu mai găsi nimic rămas de mâncare. În locul ei, „pastorul“ Cane îi servi o scurtă predică despre păcatul moșcăielii. Murdo era și el supărat, pentru că întârzierea lui Quill îl îngrijorase: un băiat care întârzie poate să fi căzut și să-și fi găsit sfârșitul. Domnul Farriss îi arunca priviri temătoare, ca și cum n-ar fi trebuit niciodată să se confeseze atâta unui simplu băiat.

Dar Quilliam nu avea nevoie nici de masă, nici de vreo prelegere, nici de încrederea domnului Farriss. Se ghemui la locul lui și nu mai ascultă decât cântecul care-i suna în minte:

„Ah, pân’ la moarte n-am de gând să mă căsătoresc,

Mări și furtuni m-au rupt de cel pe care îl iubesc“[8].

Privi înăuntrul minții sale ca într-un cleit și o găsi plină ochi cu închipuiri, care poate aveau să-l ajute să treacă vremurile grele care-i așteptau. Greutatea stâncii care-i atârna deasupra capului i se păru deodată mai puțin apăsătoare. Și, în ciuda bolboroselii din stomac, adormi.

Give me a boat that will carry two/And both shall row, my love and I – versuri din același cântec de dragoste scoțian

Oh never will I married be until the day I die,/Since the raging seas and stormy winds parted my love and I – ultimele versuri din cântecul scoțian

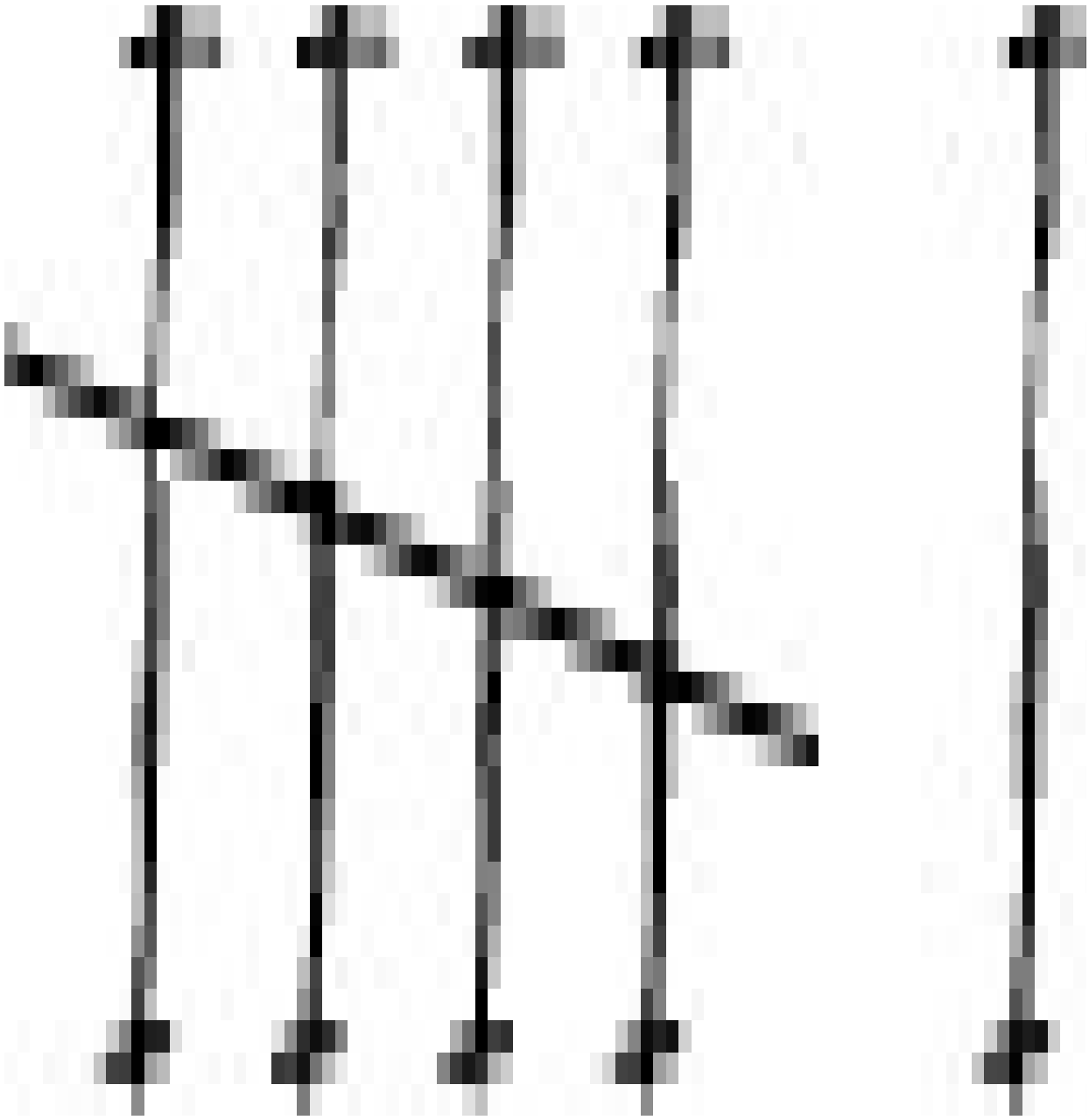

MĂRTURISIRI

În fiecare zi, un altul dintre ei dădea piept cu același lucru. Clipa când neliniștea se transforma în certitudine: erau cu adevărat singuri. Nu venea nimeni. Într-o seară i se întâmplă chiar și lui John – durduliul, voiosul, nepretențiosul John, care nu părea să fie niciodată neliniștit. Ieși la gura peșterii și începu să strige:

– Mami! Mama! Unde ești?

Cei mici, cuprinși imediat de panică, veniră lângă el, și se apucară cu toții să zbiere, până când Domhnall Don răcni la ei să termine cu gălăgia, iar „pastorul“ începu să cânte un imn.

Descurajați și rușinați, băieții mai mari se duseră și-i traseră cu forța pe cei mici înăuntru, îi scuturară bine și-i numiră o rușine pentru tații lor. Dar spaima e molipsitoare, și ei înșiși tremurau ca oile înconjurate de câini nestruniți. Euan începu să cânte imnul lui Cane cu vocea lui plăcută și subțire, dar nu izbuti să domolească valul de spaimă care creștea în grotă. Domnul Farriss se întoarse cu fața la perete și-și puse mâinile la urechi.

Când imnul se încheie în sfârșit, și Quill se putu face auzit, spuse tare:

– Cine vrea să asculte o poveste?

„Pastorul“ Cane se supără. Kenneth își încreți buzele într-un rânjet disprețuitor.

– Din Biblie? întrebă Euan prevăzător.

Dar Davie veni repede cu pași mici și se așeză drept în fața lui Quilliam. Curând, târâș, i se alăturară și alții.

– Știți de ce stâncii ăsteia îi zice Războinicul?

Băieții îl priviră cu ochi tâmpi. „Pastorul“ Cane începu să-și dreagă vocea și să mormăie, de parcă el ar fi știut, dar era prea complicat ca să le explice.

– Pentru că arată ca un războinic? întrebă Niall șovăitor.

– Cândva așa arăta, într-adevăr. Odată, pe vremea când marea era mai puțină și presărată cu petice de pământ, regina amazoanelor a venit în carul ei tocmai din Irlanda.

Și Quill văzu cum gândurile lor, îmbulzite și încălecate, se trăgeau acum înapoi de la marginea hăului și încetineau, până se opriră cu totul, fermecate de muzica bine cunoscută a poveștii.

– Se zvonise că undeva, pe meleagurile din nord, unde sălășluiesc monștrii de gheață, era un dragon – un dragon uriaș care scuipa flăcări. Ei, și regina amazoană trebuia să se ducă să lupte cu el, fiindcă așa se face când apare câte unul din ăsta. Și atunci oamenii de pe Hirta au zis: „Dar noi? Dacă vin peste noi spiridușii – sau pirații! –, sau vine un val înalt până la cer, sau un vânt care ne răstoarnă? Dacă vine vreo balenă cât insula Lewis?“ Le era foarte frică, vă spun eu (deși în general erau foarte curajoși). Atunci regina amazoană luă mai bine de o sută dintre oștenii ei înarmați și-i puse să se urce unul pe umerii altuia și, plesnind din bici, îi transformă într-un singur oștean și-i porunci să stea în mare și să-i apere pe oamenii de pe Hirta de orice pericol cât timp ea era departe, orice s-ar fi întâmplat. Și el a stat, și a stat, și regina și-a luat carul de aur și a plecat. Și el a stat, și a stat, până când marea s-a umplut cu apă și a acoperit toate fâșiile de uscat. Și a stat mai departe, și atâta l-a bătut vântul, an după an, încât i-a smuls treptat orice petic de haină de pe trup. Și, cu toate că-i era groaznic de frig în pielea goală, oșteanul a stat mai departe, și a stat, și valurile se spărgeau în jurul lui, iar vântul îi smulgea părul, pentru că avea în piept curajul a o sută de războinici. Și toate păsările care erau prea obosite, sau prea grele de ouă, sau n-aveau aripi să zboare – cum n-au alcele –, toate i se adăposteau la subsuori, în buric și în nări și peste tot pe trup – ceea ce nu era rău, pentru că-i țineau puțin de cald. Și stă aici până în ziua de azi, fiindcă regina i-a poruncit să aibă grijă de noi.

Când Quill deschise ochii, primul chip pe care-l văzu fu al lui Davie, care-l privea țintă. Următorul fu al lui Col Cane, cu nasul și obrajii străbătuți de

vinișoare, deveniți acum negri de furie.

– Deci! Avem un păgân printre noi?

– E doar o poveste, spuse Quill.

Băieții mai mici se uitau acum în jur la tavanul și pereții grotei, ca să-și dea seama parcă în ce încreștitură de pe trupul Războinicului se adăpostiseră ei înșiși.

– Numai Domnul ne poate ajuta! urlă Cane cu vocea lui cea mai „păstorească".

– N-am vrut să...

– Băiatul n-a vrut să facă nimic rău, spuse domnul Farriss dintr-un colț al grotei unde nu răzbătea lumina lumânărilor.

– Să-ți fac un ou, Col? întrebă Domhnall Don încercând să schimbe subiectul.

Dar autoproclamatul pastor era prea revoltat ca să aprecieze ouăle fierte.

– Nu-i de mirare că dezmățatul ăsta a pângărit altarul Domnului!

Lumea rămase cu gura căscată. După o clipă de consternare, Murdo înțelese și începu să explice că avuseseră nevoie de plasa din cleit înainte ca acesta să fi fost transformat în altar. Dar cuvintele îi pieriră de pe buze când îl văzu pe Euan dând solemn din cap și confirmând că altarul fusese într-adevăr profanat de Quill și de Murdo și că toate florile din el fuseseră risipite în cele patru vânturi.

– În numele Domnului, opresc pe oricine să mai vorbească acestui păgân timp de o săptămână, proclamă Cane, pentru ca vorbele lui murdare să nu vă mai atingă urechile!

Micul cerc de ascultători se îndepărtă supus de lângă Quill, și băieții se întoarseră târâș la locurile lor. Chiar și așa, în noaptea aceea, povestea îi

înveli și le ținu de cald. Stânca Războinicului nu era doar un morman uriaș de piatră, ci un străjer uriaș care-i adăpostise în buzunarul lui, la loc sigur.

Iar domnul Don și domnul Farriss avură grijă să-i ureze noapte bună lui Quill în auzul tuturor.

Când „pastorul“ Cane declară că e un păcat să lucrezi de sabat, niciunul dintre băieți nu avu de obiectat. Erau sleiți și sătui de cățărat, cățărat la nesfârșit, și de lipsa somnului confortabil. Fiecare adunase vânătăi, julituri și glezne sucite pe stânci. Și îi mai seca de puteri frica: frica și necunoscutul.

Domnul Don fu însă îngrozit de ideea de a pierde duminicile. Vara se îndepărta pe nesimțite, dar de neoprit, ca marea în reflux. Cu ea aveau să plece și păsările. Deși vânătorii jumuliseră și storseseră de ulei un munte de zburătoare, pentru Don nu erau niciodată de ajuns. Asemenea avarului care economisește pentru bătrânețe, nu se putea gândi decât cum să facă provizii pentru zilele întunecate și necunoscute ce aveau să vină. Și cum să-i țină pe băieți ocupați.

Domnul Farriss îi ținu isonul:

– Trebuie să ne gândim ce vom băga în burtă la iarnă. Mai bine să muncim decât să stăm să rumegăm gânduri.

– Singurul scop al creației e să cugete la Domnul, intonă Cane, ridicând și coborând vocea de parc-ar fi încercat să-și pună cuvintele pe muzică.

Farriss nu se lăsă impresionat.

– Și cine ne dă nouă de știre când e duminică, poți să-mi spui? Abia dacă mai știu în ce lună suntem, darămite în ce zi a săptămânii.

– Atunci putem foarte bine să facem după cum mă luminează pe mine Duhul Sfânt, spuse Cane cu o aroganță uluitoare. Eu știu în adâncul sufletului când vine ziua sabatului, ca orice bun creștin.

Farriss fu enervat nu atât de jignirea implicită, cât de nesăbuința unei asemenea idei. Și Domhnall Don la fel. Era cel mai bun meșteșugar de pe Hirta: mâinile lui mari și puternice puteau cu egală pricepere să ridice un zid de pietre, să cioplească o lingură de lemn sau să împletească o vestă din lâna oilor.

– Ar trebui să ieșim să căutăm lemne, mârâi el, nu să stăm aici în fund. Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri. Dacă am putea să construim o plută și să ajungem pe Boreray...

În parlamentul din sat, voturile lui Farriss și Don ar fi cântărit mai greu decât al lui Col Cane. Dar aici, pe stâncă, Cane făurise o alianță imbatabilă – cu Dumnezeu, cu Frica și cu Oboseala. Când recitând, când behăind, le ținu băieților o predică și-i avertiză că, dacă îndrăznesc să încalce legea sfântă și să lucreze duminica, aveau să fie lăsați de izbeliște când bunul Dumnezeu va hotărî să-și trimită îngerii să-i ia de pe Stânca Războinicului.

– Umblăm după păsări, dar să nu umblăm fără de păsare în ochii Domnului! Gândiți-vă la păcatele voastre și căiți-vă! tună el seara înainte de culcare.

Nu era un cântec de leagăn pe care să fi vrut cineva să-l audă înainte de somn, dar Cane savură ecoul propriului glas în liniștea grotei.

Quilliam fu ușurat să vadă că nimeni nu respecta interdicția lui Cane de a-i vorbi. Cei mai în vârstă nu puteau să treacă așa ușor de la „Cane groparul“ la „pastorul Cane care trebuie ascultat“. Cei mai mici nu puteau ține minte s-o respecte: când le venea vreun gând în cap, îi lua gura pe dinainte.

– Ce fac oamenii în rai, Quill? îl întrebă Davie a doua zi.

– Cam ce facem și noi, probabil, numai că fără frânghii.

Și Quill îi descrise pe îngeri cățărându-se pe nori ascuțiți, adunând păsări și vârându-le capetele pe sub frânghiile aurite cu care se legau la mijloc, până când erau doldora de pui de corb, de uligani-pescari și de lebede albe.

Dar deasupra lor norii erau pătați cu negru, pământiu și violet de ploaia care se strânsese în ei. Marea se umfla și se azvârlea înainte. Pietrele din mormanul ridicat la gura peșterii ca să țină de vânt se hârjâiau una de alta. O vijelie bântui a doua zi, urmată la scurtă vreme de alta și apoi de încă una. Focul aprins spre știință îngerilor ar fi fost înecat dacă n-ar fi fost lăsat să se stingă de mult: combustibilul era prea prețios. Reușiră măcar să țină o flacără aprinsă în grotă: dat fiind că pastorului îi plăcea să mănânce cald, era generos cu cutia de aprins focul la ora mesei. Curenții de aer care pătrundeau de afară le învăluiau capetele în aburul oalei, pe care mama lui Davie le-o împrumutase în schimbul a patru ouă și trei păsări.

– Și mămica mea cum o să mănânce cald, Quill? întrebă Davie, pândit de lacrimi de fiecare dată când vedea oala.

– Eu zic că o să se ducă să încălzească mâncarea la o vecină, zise Quill.

– Cum adică, nu e în rai?

Davie rămăsese cu gura căscată.

– Păi asta am vrut să spun, se grăbi s-o dreagă Quill. Crezi că în rai nu sunt vecini? Sau oale? Acolo o țin într-un ospăț ca la Crăciun.

Și Davie dădu din cap convins.

Printr-o fisură sau poate un orificiu în stânca de deasupra străbătu până la ei un vaiet straniu și pur, o nălucire a suferinței. Vânturile toamnei îl aduseră cu ele în fiecare noapte de atunci încolo.

Rânduielile vechi sunt viguroase. Pe Hirta dăinuiau credințe de o mie de ani. Pentru locuitorii din St Kilda, insulele și stâncile mării erau bântuite de sufletele morților, agățate, ca lâna oilor, în vreun colț de stâncă, în câte-un bolovan ascuțit sau o tufă țepoasă. De fiecare dată când vâjâia, vântul dădea glas câte unui duh rămas captiv pe creasta unei faleze, sub o cascadă sau în vreo râpă, până când furtunile îl curățau de păcate. Asta se auzea atunci când curenții de aer șuierau prin casa de mijloc. Dar ale cui să fi fost sufletele pe care le auzeau șuierându-le aici în urechi? Ale unor marinari

înecați, aruncați pe țărmul pietros? Ale unor vânători ca ei, căzuți de pe steiuri în vreo vară petrecută pe stâncă și rămași neîngropați de tovarășii lor?

– E fantoma lui Fearnach Mor, îi șopti Kenneth lui Lachlan în ceafă. A venit să-ți ia gâtul pe întuneric.

– Ba nu! ripostă Lachlan. O să-ți vadă ție hoitul, și o să creadă că ești o oaie grasă, și o să te fure să te mănânce.

Dar un frison de spaimă îi străbătu pe cei care auziseră șoapta. Pe ei, spre deosebire de Lachlan, poveștile cu fantome îi speriau lesne.

Urletul vântului îi stârnea o altfel de frică lui John, pe care Quill îl auzi șoptind în clipa când îi simți vârful nasului înghețat în încreștitura gâtului.

– Tu crezi că noi suntem fantome? Crezi că poate ne-am înecat când am venit încoa', și numai sufletele noastre au ajuns aici?

Chipul îi era prea aproape ca să se vadă limpede, dar Quill deslușI lacrimi și o paloare teribilă ca de ceară. De ce-i tot puneau lui întrebările acestea fără răspuns? De ce el ar fi trebuit să știe? Pulpele îi zvâcneau după cinci ore de muncă pe stânci, și în niciun caz nu se simțea un suflet fără trup.

– Noo, răspunse el. Ne-am aminti. N-ai cum să uiți că ai murit. De ce-ai crede așa ceva?

Dar lacrimile nu conteneau să curgă. Se ridicară împreună și se duseră afară.

– Păi poate o să rămânem și noi aici până ne curăță vântul de toate păcatele – cum a suflat peste războinic până l-a lăsat gol!... Crezi că păcatele seamănă cu sângele?

John vârî mâna pe sub betelia pantalonilor prea largi, moșteniți de acasă. Când o scoase, avea degetele murdare de sânge.

– De ce n-ai spus? zise imediat Quill.

– Păi spun. Îți spun ție.

John părea rușinat că din el se scurge sângele dătător de viață. Quill era doar speriat. Dacă era vreo boală molipsitoare? Sau o soartă pe care toți aveau s-o sufere până la urmă? Invocă în minte posibilele explicații ale unei scurgeri bruște de sânge. Când băiatul doamnei Campbell căzuse anul trecut și-și pierduse viața, sângele îi bufnise pe gură și pe urechi: Quill văzuse cu ochii lui.

– Ai căzut cumva azi?

– Nuuuuuu! gemu John.

Când furtunarii își vomitau conținutul stomacului, lichidul era roșu rubiniu.

– Ți-o fi vărsat vreun furtunar în pantaloni când l-ai vârât la brâu?

– Nuuuuuu!

Și, bineînțeles, după spusele surorii mai mari a lui Murdo, femeile sângerau o dată pe lună, ca să arate că n-au rămas grele...

John se legăna înainte și-napoi, ținându-se de burtă, cuprins de durere. De sub marginile zdrențuite ale pantalonilor ponosiți îi ieșeau picioarele goale. Avea glezne subțiri, nu ca ale lui Quill. Bărbații din St Kilda sunt ca păsările – au glezne groase și degete răsfirate, ca de pasăre. N-avea rost să cerceteze fața lată, rotundă: John era tuns scurt, pielea-i era zgâriată de sfărâmături de stâncă și crăpată de vânt.

– John, pot să te întreb ceva? Nu cumva...? Nu s-ar putea să...?

Quill se bâlbâi și se opri. Dacă greșea, s-ar fi trezit fără îndoială cu nasul spart: John avea niște pumni zdraveni. Nu există niciun mod acceptabil de a-ți întreba un tovarăș, un prieten, un alt băiat... „Nu cumva ești de fapt fată?“

– Femeile sângerează așa o dată pe lună, o luă el pe ocolite. Așa zice Murdo, cel puțin. Așa sunt ele. Din câte știu, nu le face niciun rău.

Și se uită să vadă ce efect au vorbele lui asupra lui John.

– Serios?

– Așa zice Murdo. El are surori.

– Ți-a zis că le doare și burta?

– A zis că-s mai supărăcioase atunci.

Cu capul plecat și cu ochii închiși, John părea pregătită să se spovedească. Și asta și făcu.

Mama ei născuse, se părea, opt copii, dar șapte muriseră. (De asta Quill parcă auzise. Nu era o poveste cu totul ieșită din comun pe Hirta.) Dar, când al optulea se născuse fată, mama se gândise că soțul ei risca să moară de necaz, așa era de pornit să aibă băiat. Își tăiase deci singură cordonul ombilical, înfășase copilul strâns și îi spusese bărbatului că născuse băiat. „Băiatul“ fusese botezat John și crescut ca atare. Nici măcar John nu știuse adevărul. La urma urmei, pe cine deranja o mică minciună spusă cu bune intenții?

Pe nimeni, poate, afară de John.

– Nu pricepeam de ce-mi tot suceam gleznele. Și de ce aveam așa o voce pițigăiată. Și de ce nu puteam niciodată să câștig când ne întreceam care se pișă mai departe. Credeam că m-am născut defect, că sunt o zdreanță, că nu-s bun de nimic, și mă apucase disperarea. Până la urmă, mama a trebuit să-mi spună. Dar cu condiția să nu suflu o vorbă în viața mea tatei – și nici altcuiva. A zis că ar muri de rușine dacă s-ar afla. Așa că să nu spui! încheie John speriată.

– Cui să-i spun? zise Quilliam. Ți-a pomenit ceva despre sânge, maică-ta?

John clătină din cap.

– Ar fi trebuit! Ar fi trebuit să-mi spună! Nu-i drept.

Quill nu putu decât să fie de acord: nu era drept ca John să nu fi știut despre asta. Poate biata femeie încercase să se convingă ea însăși că John e băiat. Sau poate uitase pur și simplu. Dar, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât lui Quill i se părea o cruzime mai mare: s-o lipsească pe John de toate acele lucruri de fete pe care poate și le-ar fi dorit sau care i-ar fi plăcut: basmalele roșii, rochiile albastre, broșele ieftine pe care le purta orice femeie, cântatul în timp ce lucrau – chiar și căsătoria! –, leagănul unui copilaș la picioarele patului...

Dar sigur că John avea dreptate: Quill nu trebuia să-i dezvăluie secretul, nu aici și nu acum. Fetele mergeau între ele la prins păsări. Băieții, între ei. Dar, dacă-i amestecai, era ca și cum ai fi pus o lumânare într-un sac cu pene.

– Mai bine să rămână între noi, spuse Quilliam. Altfel s-ar putea să iasă tot felul de necazuri.

Ea dădu prostește din cap, apoi îl întrebă cum adică.

Quill auzise întotdeauna de la maică-sa: „Nu te costă nimic să fii bun, băiete“. Trebuia să găsească și acum o vorbă bună.

– Ia gândește-te ce de dueluri ar mai fi! Ce de inimi frânte! Toți băieții ar vrea să se însoare cu tine! Fiindcă ești așa de... frumușică, știi tu.

John se împurpură de plăcere.

– Adică tu ghiciseși deja?

– Nuuuu! De fapt... am avut așa, poate un gând, fiindcă ești așa de... mică și firavă.

John îi fu atât de recunoscătoare, încât îi scutură mâna aproape un minut întreg și plânse ca o... în fine, ca o fată.

Quilliam se bucură atât de tare că Murdo îi povestise despre secretul femeilor, încât se duse fără să stea pe gânduri direct la prietenul său și-i dezvălui că John e, de fapt, fată.

– Dar să nu spui nimănui, niciodată, bine? Nimănui. Am promis.

– Cui să-i spun? zise Murdo și ridică din umeri.

Dar pe figura lui se așternu o expresie ciudată, pe care Quill n-o putu înțelege decât ca pe o scăpărare de speranță.

„Pastorul“ Cane hotărî apoi că toată lumea trebuia să i se spovedească o dată pe săptămână. Cumva, fără să se fi discutat vreodată despre asta, Cane renunțase la prins păsări ca să devină preot cu normă întreagă.

Ideea îi venise probabil pe neașteptate și-l încântase atât de tare, încât nici măcar nu mai aștepta rugăciunea de seară ca s-o anunțe, ci îl trimise pe Euan să-l caute pe fiecare băiat în parte și să-i spună în ce perioadă a zilei și în ce zi a săptămânii să vină la el, câte doi, la spovedanie. Poate era și modul lui de a-i ocoli pe domnul Don și pe domnul Farris. Dacă și-ar fi anunțat planurile în auzul tuturor la cină, râsetele sau exclamațiile de protest ale celor doi bărbați i-ar fi putut știrbi „pastorului“ aura de sfințenie. Cane credea cu tărie în aura lui de sfințenie. Luase obiceiul să se țină de piepții hainei așa cum îl văzuse pe reverendul Buchan ținându-se de reverele paltonului. Dacă voia să fie pastor al bisericii, avea nevoie fără doar și poate de amândouă mâinile ca să se țină de revere și să arate impunător. De aici și nevoia de a renunța la vânătoare.

Domhnall Don fu năpădit de furie când află, până la urmă, că băieții fuseseră convocați la spovedanie. Fălcile i se învinețiră, și aruncă din mână pasărea pe care o jumulea.

– Ce, Doamne, iartă-mă, suntem catolici de-acuma? Numai străinii și catolicii își „mărturisesc păcatele“. Ce e el, papa? Și vreau și eu să știu: a căpătat cumva și puterea de a ierta păcate?

Domnul Farris se umplu și el de dezgust. Vinișoarele de sânge îi ieșiră albăstrii la tâmple, dar nu spuse nimic. Asemenea unei scoici care înghite pietricele mărunte și ascuțite și apoi își închide buzele strâns, Farriss își punea rareori emoțiile în cuvinte. Oricum, el și Don lăsaseră, practic, răspunderea pentru sufletele băieților în mâinile lui Col Cane (pur și simplu

fiindcă niciunul din ei nu se simțea în stare să și-o asume). Așa că poate era, în parte, vina lor că acesta se umfla atât în pene. Și totuși, dacă „pastorul“ credea cumva că Don și Farriss aveau să-și „mărturisească păcatele“ în fața lui, ar fi făcut bine să se mai gândească.

În seara aceea, peștera era plină de băieți care încercau să-și dea seama ce au de mărturisit. Întoarseră ochii spre Quill căutând un sfat, și el ridică mâinile într-un gest de apărare.

– Nu mă întrebați pe mine! De unde să știu eu?

Părea să i se fi atribuit un rol nou și de-a dreptul înspăimântător – „cel binecuvântat cu idei bune“ –, și el nu reușea să înțeleagă de ce. Asta însemna oare să fii regele corbilor-de-mare? Nu, rege devenea cel care se pricepea să se cațăre. Acasă, pe Hirta, Quill nu-și amintea să fi fost altceva decât o persoană întru totul obișnuită. Și totuși... și totuși, privind înapoi în copilărie, ținea minte că băieții mai mari păreau altfel, mai demni de încredere, cumva mai... Oare orice băiat ajungea la o vârstă când trebuia să devină altul – cineva la care oamenii puteau apela ca să-i ajute, să le dea răspunsuri? Gândul îl paraliză.

Dar, când John se strecură lângă el și-l întrebă: „Quill, trebuie să-i spun pastorului că sunt... știi tu...?“, el clătină din cap cu atâta îndârjire, încât, până și prin fumul focului la care găteau, Kenneth mirosi secretul și se ridică asemenea unui câine care adulmecă izul de carne.

Kenneth, desigur, avea o mulțime de păcate de care ar fi putut să se spovedească – de care ar fi trebuit să se spovedească. La drept vorbind, Kenneth ar fi trebuit să-și ceară iertare că se născuse, dar cine-a mai pomenit ca un bătăuș ca el să se perpelească noaptea din cauza răutăților comise? Așa că nu mică le fu mirarea când Kenneth se ridică în timpul mesei, în fața tuturor, și-i spuse lui Col Cane, cu o voce rece ca apa din adâncul mării:

– Ar trebui să vă spunem ce-au făcut rău alți băieți.

Ochii îi străluceau de mulțumire: Cane cu siguranță putea să-și dea seama de răutatea care zăcea în el.

Dar...

– Da! spuse „pastorul“, abia stăpânindu-și înfrigurarea din glas. Da! Așa trebuie să fie, Kenneth. Bravo, băiete! Fiecare din voi poate fie să-și mărturisească propriile păcate, fie să-mi spună cu ce a păcătuit altul. Atunci totul va fi dat la iveală.

Înnebunise oare Kenneth? Cu siguranță toți băieții aveau să profite de spovedanie ca să-l spună cum îi înjurase, cum le dăduse un pumn, cum le pusese piedică, sau le sucise mâna, sau le spărsese ouăle din coș... Deși nu. Dacă te gândeai puțin, îți dădeai seama că n-avea să fie așa. Normal că nu. Nimeni nu-l pârăște pe un bătăuș, de teamă că bătăușul îl va face să plătească pe urmă.

Kenneth privi în jur cu un rânjet înfumurat. Ochii i se opriră asupra fiecărui băiat, pe rând, cu o expresie care spunea: „Despre tine ce-aș putea să-i povestesc?“

– N-ai să spui despre... secretul lui John, nu? îi șopti Quill lui Murdo.

Știa că lui Murdo îi trecuse așa ceva prin cap pentru că, preț de o clipă, se întrebase el însuși dacă să spună sau nu.

– De ce să spun? Nu-i niciun păcat să fii fată. Și Murdo izbuti să se arate indignat de idee (cu toate că și lui îi venise în minte). N-ar trebui să-i zicem lui Cane nici pe naiba. Nu e treaba lui ce facem, oricare din noi.

Și strânse pumnii, izbind cu ei în aer. În ultima vreme, Quill simțea în Murdo o îndârjire care-l speria. E cumplit ca un prieten să devină altfel decât îți place să-l știi. Îi puse o mână liniștitoare pe braț, dar Murdo i-o dădu la o parte cu o smucitură, ca și cum Quill ar fi putut să-i fure o parte din furie, când el avea nevoie de toată doar pentru el.

– Îți spun eu ce: hai să-i zicem ce n-am făcut! propuse Quill. Nu ne-am rugat de ajuns. N-am muncit destul. Am uitat tot felul de chestii. Disperarea e un păcat: am putea să zicem că am ajuns la disperare.

– Eu nu sunt disperat! se răsti Murdo.

– Știu. Voiam doar...

Și Murdo se învoi că ar fi fost cea mai bună metodă: să mărturisească ce nu făcuseră, în loc de ce făcuseră. Așa că, venind la spovedanie în ziua și la ora stabilită și îngenunchind în fața așa-zisului „pastor“, recunoscură că păcătuiseră prin omisiune:

– Ieri-seară nu m-am rugat înainte să mă culc.

– Am uitat cele zece porunci.

– N-am împrăștiat cenușa pe podea când m-a rugat mama.

– Am adormit în biserică în timp ce vorbea reverendul Buchan.

– Cred că joia trecută m-a apucat disperarea. Doar câteva clipe. Sau poate să fi fost vineri.

– Și ce poți să-mi spui despre păcatele altora?

– Nimic, domnule Cane.

– „Domnule pastor“ Cane, zise groparul satului.

Dar Quill îi făcuse lui John o promisiune. Își făcuse lui însuși o promisiune: că n-avea să i se adreseze niciodată lui Col Cane cu „domnule pastor“.

– Nimic, domnule Cane, repetă el, și Cane îi plesni un dos de palmă peste față.

Quilliam nu spuse nimănui că „pastorul“ îl lovise. Spuse totuși altcineva, pentru că, dintr-odată, băieții părură îngroziți. Asemenea lui Murdo și Quill, și ei glumiseră pe seama a ceea ce aveau să mărturisească sau pe cine aveau să acuze, spunând: „S-a scobit în dinți. Mi-a sforăit în ureche“. Acum erau amenințați cu violența. Și râsul le pieri.

Locuitorii din St Kilda sunt oameni blânzi – Quill știa asta pentru că Murdina spusese așa: „Sunteți niște oameni tare plăcuți și blânzi: mulțumiți

ca niște sturzi în micul vostru regat de pe insulă“, spusese ea.

– Să îndrăznească numai Cane să dea în mine, și-l omor! izbucni Lachlan.

Ceilalți îl priviră lung – fața i se stacojise de furie, dinții i se dezveliseră ca la câini.

– Nu aici! Nu aici. Nu aici, să nu îndrăznească! Să nu îndrăznească nimeni! Nu aici!

Și se uită la ceilalți scăpărând din ochi, ca și cum Războinicul ar fi fost pentru el un liman, pe care îl vedea acum amenințat de o pereche de pumni.

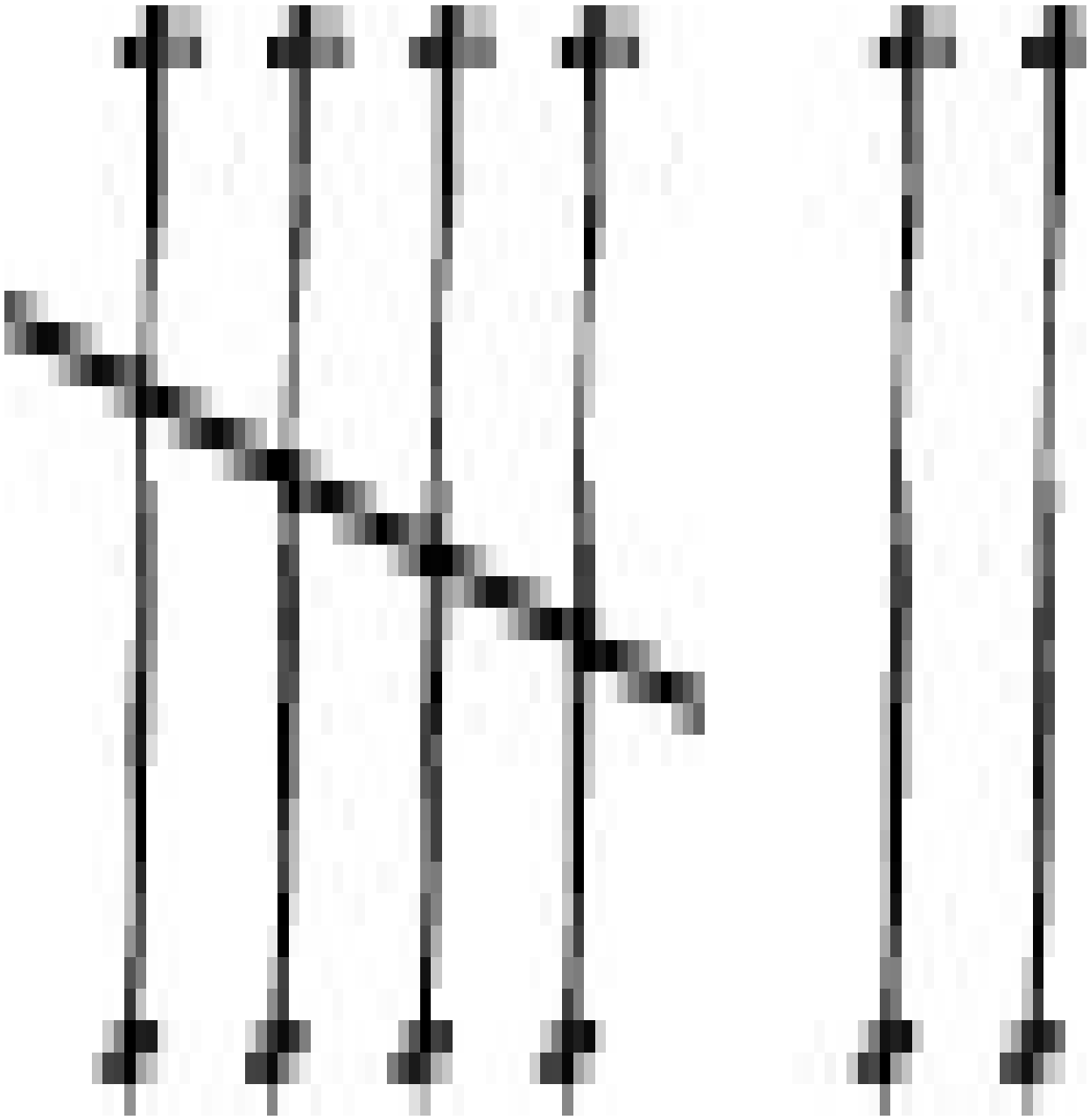

MINUNI

Zilele săptămânii păreau importante, și nu doar de dragul de a ști când se făcea din nou duminică sau în ce zi era spovedania. Prin ce se deosebea o joi de o marți? Băieții mâncau același lucru, făceau aceeași muncă, gândeau aceleași gânduri. Și totuși întrebau întruna: „Ce zi e, Quill?“ „Quill, azi e vineri?“ Zilele săptămânii sunt ca atunci când cobori o stâncă abruptă, pipăind cu piciorul după următorul punct de sprijin. Dacă nu-l găsești atunci când bâjbâi după el, poți să-ți pierzi curajul.

Dar de ce trebuiau să-l întrebe întotdeauna pe el? Arțagul îi năpădise ca o spuzeală, și Quill era copleșit de ea ca toți ceilalți. Nasul îi curgea fără oprire, încât buza de deasupra îi era carne vie. Și totuși smiorcăiala lui Calum sau veșnica întrebare „Ce zi e azi, Quill?“ erau mult mai rele: îi picurau pe nervi ca apa clocotită. Quill trase adânc aer în piept, găsi o piatră ascuțită și începu să scrijelească un calendar deasupra locului său de dormit. Hotărî la întâmplare că e octombrie.

Domhnall Don scrijelise și el o imagine – a plutei pe care-o construia. Cum construiești o plută pe o stâncă asemănătoare cu un uriaș ghimpe de piatră, unde nu crește nimic mai mare decât lichenii și melcii marini? Lași valurile să-ți aducă tot ce-ți trebuie. Căci marea îți furnizează tot soiul de lucruri. Rămășițe. Frânturi de catastrofă. Nu trebuie să zăbovești prea mult cu gândul asupra lor, căci așchiile acestea îți sângerează inima, dar câteodată, departe în largul mării, câte un val se năpustește asupra unui vapor, mătură peste bord coșuri, butoaie și lăzi și uneori chiar și catargul.

Uneori și echipajul.

Tot felul de vase fug din calea furtunilor către St Kilda, cu gând să eșueze pe plajă în golful principal de pe Hirta sau să se aciueze la adăpostul stâncilor ce se ridică din marea înconjurătoare. Dar unele sunt prinse de curentul ce duce apele înapoi în larg, izbite de faleză și zdrobite ca niște prăjituri sfărâmicioase. Sau se înțepenesc între stânci, și marea le sfâșie, scândură cu scândură, chilă, punte, om cu om...

În sfârșit. Tot timpul apar la mal bucăți de lemn. O scândură poate să se fi plimbat ani întregi pe oceanele lumii înainte să ajungă la țărm, iar următoarea furtună o poate târî din nou în mare. Dar, în St Kilda, oamenii o culeg așa cum culeg orice altceva – alge, scoici, crustacee, ouă de păsări...

Așa se făcuse că Domhnall Don ajunsese să mesterească o plută. Îi punea pe băieți să fie cu ochii-n patru la tot ce apărea jos, la marginea apei, apoi venea el însuși și trăgea obiectul pe țărm: o bârnă, o frântură de butoi, o bucată de chilă, un coș împletit pentru raci. În casa de jos erau acum îngrămădite lucruri pe care nimeni nu le-ar fi putut recunoaște, despre care se știa doar că plutiseră pe mare și că ar fi putut ajunge să plutească din nou. Domnul Don îl puse pe Quill să scoată, cu mare chin, cuiele vechi din scânduri, sperând să le refolosească, să unească totul într-o plută când venea vremea... Avea de gând să traverseze marea până la Boreray. Era felul lui de a face și altceva decât să aștepte.

Într-o zi, pe Hirta, Murdina Galloway spusese că-i învățase destul pe băieți pentru o zi și că e momentul s-o învețe ei ceva pe ea. Așa că-i arătaseră cum se împletesc din paie coșurile pentru ouă – folositoare atunci când urcau pe praguri de stâncă să adune ouă și la coborâre n-aveau mâinile libere ca să le țină.

– Mâinile voastre sunt tot timpul ocupate, spusese Murdina. Am văzut eu. Dacă nu împletiți plase, țeseți, răsuciți păr de cal, reparați frânghii, jumuliți păsări. Îmi place. Aș vrea să fiu și eu ocupată în fiecare clipă a vieții, să nu pierd nicio secundă... doar când dorm, bineînțeles, adăugase ea și râsese.

Și, cine știe de ce, lui Quilliam îi trecuse prin cap că, dacă era ceva ce ar fi vrut să vadă înainte să moară, acela era chipul adormit al Murdinei Galloway în adâncitura unei perne din fulgi strânși de el însuși.

Stăteau pe Uliță în ziua aceea, reparând frânghii, și soarele le răsfăța picioarele goale. Murdina se uitase la ele și spusese:

– Dumnezeu v-a făcut cu mare istețime. V-a dat picioare de pasăre și ingeniozitate să păcăliți necazurile.

Quill nu auzise niciodată cuvântul acesta, „ingeniozitate“, dar înțelesese perfect ce înseamnă și-l pusese bine. De fapt, punea bine o mulțime de cuvinte rostite de Murdina. Ca pe cuiele care ajungeau la țărm în bucățile de lemn aduse de valuri. Le sucea mai întâi și le răsucea până deveneau netede, apoi le punea bine, în caz că mai avea vreodată nevoie de ele... N-ar fi putut explica de ce anume colecționa cuvinte. Cuiele erau mult mai folositoare decât cuvintele pentru locuitorii prea puțin vorbăreți din St Kilda.

Cât privește pluta lui Domhnall Don, nu din cuvinte avea să fie construită. Avea să fie nevoie de foarte multă ingeniozitate, mult lemn și multe cuie ca să țină până la Boreray, cu toate că distanța până acolo era chinuitor de scurtă. Băieții căutau tocmai lemne aduse de valuri în ziua când se duseră grămadă la marginea apei.

Cel puțin asta le spuseră adulților, pe urmă, că făceau.

E întotdeauna periculos să cobori la poalele Războinicului. Chiar și în zilele cele mai calme, marea se umflă și se năpustește spre țărm. Fiecare al șaptelea val e mai mare decât celelalte, dar valurile nu se numără, pentru ca nu cumva să numeri din greșeală până la nouă și să iei boala urâtului și să ți se umple mintea de gânduri negre. Așa că e ușor să fii luat prin surprindere de valul al șaptelea.

Kenneth (care spunea că nu crede că lumea s-a sfârșit) îl necăjea de mai multe zile pe Euan numindu-l „îngerașul nostru“ și „cățelușul lui Dumnezeu“, spunând că „Euan vrea să fie înger numai ca să poarte rochiță“. Îl „necăjea“ – un cuvânt prea moale și nevinovat pentru ce făcea Kenneth când hotăra să chinuie pe cineva doar de plăcere.

Euan, blând ca un miel, avea totuși un sâmbure de fier înăuntrul lui. Oricât râdea Kenneth de „sfânta lui viziune“, de credința lui în îngeri, de strânsul florilor pentru altarul din cleit și de cântatul imnurilor, Euan stăruia mai departe, rugându-se pentru Kenneth și pentru toată lumea.

Îl găsi într-o zi pe îngeraș zăcând întins pe burtă în fața altarului, cu brațele întinse în lături, cu fața strâmbată, lipită de piatra rece ca gheața. Se sui cu picioarele pe spatele lui și spuse:

– Poți să mergi pe apă? Da, să mergi pe apă – poți? Poți? Cine are destulă credință poa' să meargă pe apă. Serios, așa am citit în Biblie.

Puțin probabil să fi citit vreodată Kenneth ceva, dar în privința poveștii avea dreptate. Locuitorii din St Kilda erau interesați de orice avea legătură cu marea, așa că povestea lui Iisus umblând pe apele Tiberiadei era des repetată în biserică. „Și bunul lui prieten Petru, coborând de pe corabie, a pornit a merge pe valuri... Și i-a trecut deodată prin minte că așa ceva nu se poate, și atunci credința l-a părăsit și în clipa aceea s-a scufundat. Și Iisus, întinzând mâna, l-a apucat, ca să nu se înece." Enoriașii dădeau din cap, căci le era ușor să-și închipuie. Văzuseră nenumărați petrei țopăind pe apă fără ca picioarele să li se cufunde vreodată în ea.

Iar acum Kenneth îi spunea lui Euan:

– Ar trebui să încerci. Toată lumea știe că tu ești sfântul aici.

Și, înainte să-i coboare de pe coșul pieptului, îl puse să promită că va încerca să meargă pe valuri spre Boreray.

Își alese apoi cu mare grijă momentul. A doua zi, așteptă până când toată lumea era cățărată pe stânci, se prefăcu a-și fi întins un mușchi și spuse că nu poate să muncească. Își strânse apoi câțiva spectatori – doar ca să-l umilească și mai tare pe Euan când îngerașul avea să se dovedească laș. Nu erau bărbații, firește, sau băieții mai mari, doar cei mici, micii creduli care sperau să vadă o „minune": Lachlan, Niall, Davie.

Quill și John coborâseră împreună pe o frânghie, legată în jurul unei stânci care semăna cu o turlă. John fu cea care zări micul grup de copii de lângă locul de acostare: Kenneth, cu silueta lui masivă, alături de cei mai mărunți și sfrijiți. Îi arătă lui Quill, care adulmecă aerul. Curenții ascendenți purtară până la el izul de farsă răutăcioasă.

Dar să urci înapoi pe sfoară, încărcat cu păsări, durează, mai ales când sus nu e nici un bărbat care să te tragă.

– Cât e până la pământ sub tine? strigă Quill de sus spre John, și ea aprecie că ar fi fost mai sigur s-o ia în jos decât să se cațăre pe frânghie.

Trebuiră să-și dea drumul pe un prag de stâncă dedesubt – aterizarea nu fu deloc plăcută – și să se furișeze apoi în jos și de-a curmezișul către ceata de băieți. Erau îndeajuns de aproape ca să vadă rânjetul de pe fața lui Kenneth, dar nu ca să se facă auziți dacă strigau în bătaia vântului.

Răutăciosul declama, de fapt, cu voce pretins uluită:

– Habar n-am avut că ești așa un șoarece, Euan! Nu pot să cred că ești așa un vierme, o fetiță, un Toma necredinciosul. Așa un păgân.

Ceilalți băieți chicoteau, dar nesiguri și dezamăgiți. O minune ar fi fost grozavă.

Neștiind care era provocarea, Quilliam cobora încet către micul golf. Peretele de stâncă era abrupt, și ar fi fost o prostie să se grăbească și să riște să cadă. Așa că era încă destul de departe și văzu bine de sus momentul când Euan cedă în fața intimidărilor lui Kenneth.

Traversă pur și simplu platforma de stâncă alburie de spuma valurilor și merse mai departe, pășind spre întinderea de apă.

Marea îl înghiți dintr-odată.

Kenneth rămase cu gura căscată. Întinse brațul ca și cum ar fi vrut să prindă din urmă clipa și s-o oprească. Apoi făcu încă un gest la fel cu celălalt braț, fără folos, când Lachlan se năpusti pe lângă el și se aruncă în mare.

– N-am știut c-o să încerce! striga Kenneth pentru a șaptea oară când John și Quill coborâră de pe peretele de stâncă. N-am știut...!

Al șaptelea val se înălță uriaș, și toată lumea îl văzu pe Euan plutind, cu mâinile și picioarele răschirate, în trupul lui străveziu. Apoi dispăru din nou, și răceala de gheață a talazului se sparse peste coapsele lor, făcându-i pe cei mici să se împleticească. Era o răceală cumplită. Mușchii picioarelor le înțepeniră, și creierul la fel. Rămaseră, pur și simplu, cu ochii ațintiți asupra scobiturii goale dindărătul valului: o căldare lucioasă în care nu era nimic-nimic.

Apoi Lachlan apăru la suprafață, singur. Se uită în dreapta și-n stânga, nu văzu nimic, se scufundă cu capul înainte și dispăru iar, stârnind cu picioarele o dâră pufoasă de spumă pe apă. Când ieși din nou la suprafață, îl ținea pe Euan de gulerul hainei.

Stătu cu capul deasupra apei, privind spre uscat, așa cum făceau focile în largul plajei satului. Nu făcu nicio încercare să înoate spre ei. Euan clipi și începu să se zbată, dar Lachlan îl apucă doar de tâmple și se răsti:

– Stai liniștit!

Număra valurile. Când privi peste umăr și văzu talazul ridicându-se asemenea unei spinări de balenă, se lăsă luat pe sus și purtat, împreună cu Euan, spre mal. Cel mai mic contracurent, și amândoi ar fi fost zdrobiți de peretele de stâncă.

Dar lespedea de piatră îi prinse ca un făraș, și apa se scurse de sub ei, lăsându-i răstigniți ca niște stele-de-mare, cu mâinile și picioarele zvâcnind nestăpânit de frig.

Euan izbucni în cele din urmă în lacrimi – nu din cauza lui Kenneth, nici măcar de spaimă sau de frig, ci pentru că nu reușise să meargă pe apă.

Kenneth era îngrozit.

– Ce-a crezut, idiotul? Prostul! Bătut în cap! Creier de vrabie! Nu-și închipuise nicio clipă că îngerașul avea să accepte provocarea – avea să creadă vreodată că se poate merge pe apă –, că avea să îndrăznească să fie atât de nătărău. Îl necăjeam doar! Glumeam!

Încerca doar să-l facă să plângă și să se târască în fața lui.

Și se mai aruncase și Lachlan în mare! Bietul Kenneth: uimirea îl apăsa ca o oaie udă, nemailăsându-l să respire.

Cât despre Lachlan, dacă băieții ar avea coadă, el ar fi dat acum fericit din ea. Era un erou. Quilliam i-ar fi dat o liră de aur (dac-ar fi avut vreodată

una). Afară de Kenneth, toți abia așteptau să se întoarcă la peșteră și să povestească isprava lui Lachlan.

– Dar nu se poate, spuse John și arătă cu capul spre Euan, care bolborosea, dârdâind ca vai de el. Bietul băiețaș! Nu e oare destul de amărât ca să le mai spuneți și celorlalți cum a încercat el să facă o minune?

Era adevărat. Nu puteau povesti cele întâmplate fără să sporească nefericirea și umilința lui Euan – și fără să abată furia adulților asupra tuturor.

Așa că, întorcându-se la grotă, spuseră că Euan căzuse în mare încercând să tragă la țărm niște lemne aduse de valuri, pentru pluta domnului Don, iar Lachlan sărise în apă și-l salvase. Explozia de exclamații, fluierături și murmure de admirație distrase atenția generală de la Euan, care nu mai trebui să spună nimic.

Cei doi scufundători fură dezbrăcați la piele și frecați bine cu căciulile din blană de oaie până se încălziră. Ceilalți băieți le împrumutară temporar tot soiul de haine zdrențuite.

„Pastorul“ Cane se ridică în picioare.

– Să aducem mulțumire Domnului! spuse el cu vocea-i tunătoare și mohorâtă, ca și cum l-ar fi revoltat toată atenția acordată unui zdrențăros ca Lachlan.

Quilliam era încă năuc de ușurare.

– Da, dar să aducem mulțumire și lui Lachlan! se adresă el tuturor. Eu zic că el ar trebui să fie regele corbilor-de-mare de acum încolo!

Izbucniră strigăte de aprobare. Cane spumega.

Lachlan avea, de obicei, niște făgașe pe frunte, ca și cum ar fi fost tot timpul încruntat, chiar și când zâmbea; ai fi zis că e un moșuleț. Acum toată fața îi strălucea. Râse gâlgâit și țopăi nițel (nu numai ca să se încălzească).

– Pe toți peștii din mare, îmi place la nebunie aici! zise el.

Lui Quill îi trebuiră câteva clipe ca să-și dea seama că voise să spună „aici, pe stâncă“. Se referea la Stânca Războinicului, pintenul acesta de piatră posac și negru ca smoala pe care erau prizonieri, pesemne până în ziua când aveau să-și dea duhul; departe de ai lor, departe de câini, de paturi, de terciul de ovăz, de undițele de pescuit, de tot ce le aducea bucurie. Și totuși Lachlan cel veșnic încruntat era mai fericit decât îl văzuseră vreodată.

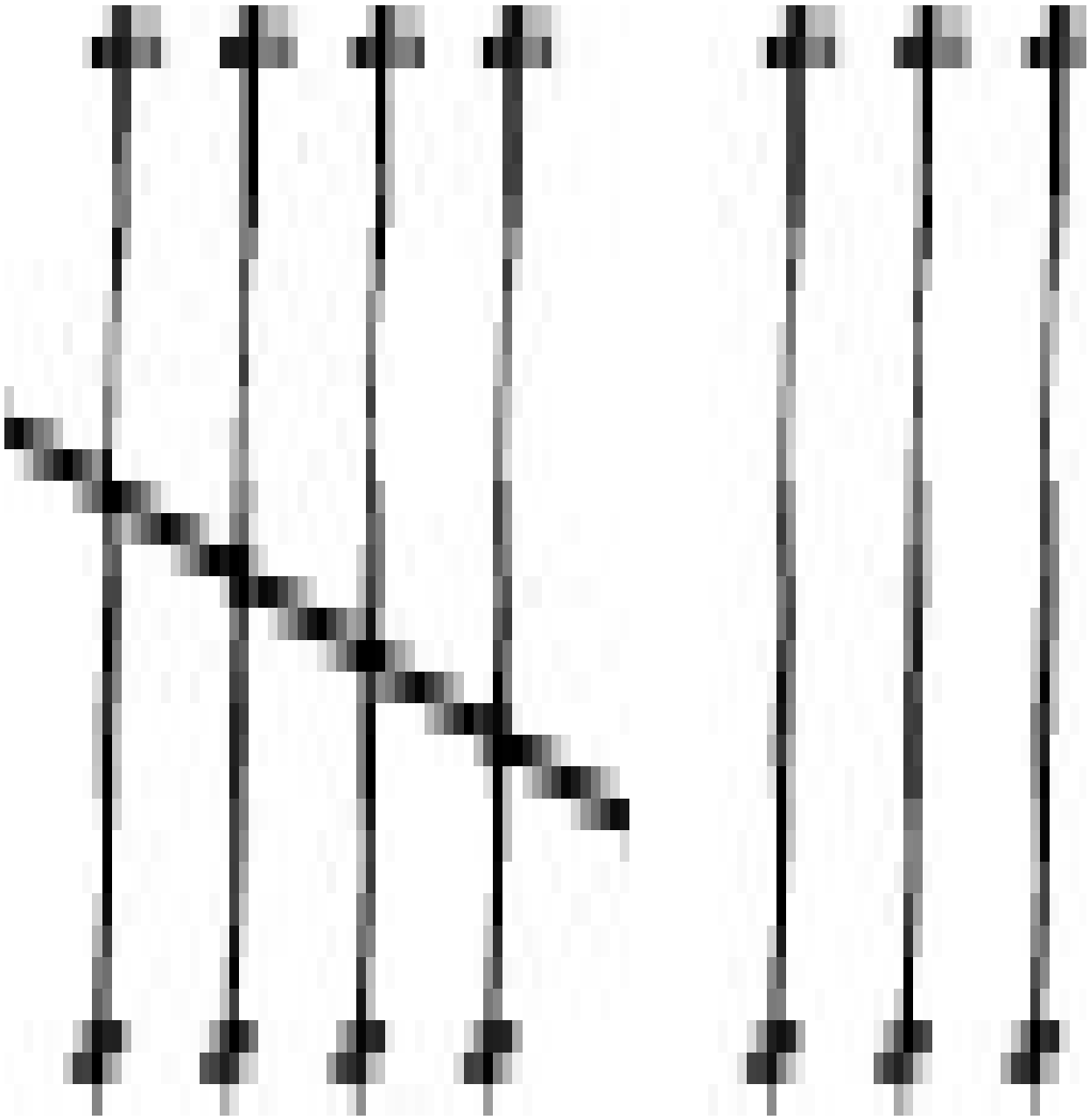

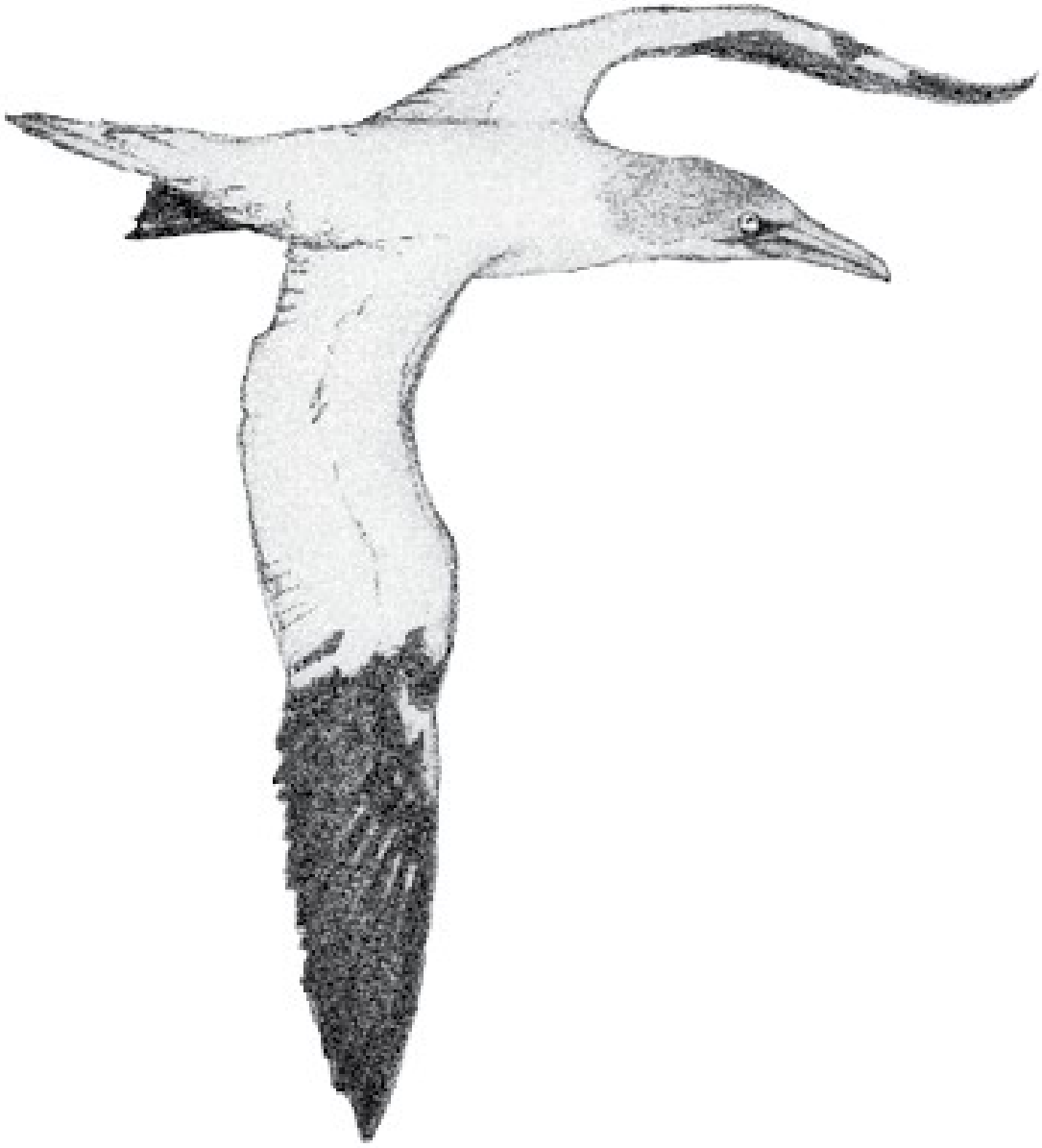

EXILAT

Corbii-de-mare plecau. Ei erau cei care-i aduseseră pe stâncă, și acum, zi de zi, alte și alte familii se ridicau de pe faleze, ca niște fâșii de vopsea albă scorojită de pe un perete, lăsându-se purtate de vânt spre apă. Nu se mai întorceau. Își petreceau iarna pe mare. Spre deosebire de vânători, ei puteau pleca după voie. Stâncile rămâneau mai negre – și mai sumbre – fără ei. Văzându-i cum zboară în largul mării, păsărarii aveau tot mai mult sentimentul că fuseseră părăsiți cu totul.

Dintr-odată, fiecare zi deveni sabat.

„Pastorul“ decretă că toată lumea trebuie să renunțe la prins păsări și să-și dedice tot timpul de trezie rugăciunii și imnurilor, dar și să-și stoarcă sufletul ca să vadă ce apă murdară iese din el. Cane însuși se angaja să-i ducă la izbăvire.

Domhnall Don scoase unul din hohotele lui rare și zgomotoase de râs și clătină neîncrezător din cap. Domnul Farriss gemu și se întoarse cu spatele la perete. Băieții, bineînțeles, luară cerința lui Cane drept un gest de bunăvoință: nu mai trebuiau să iasă din grotă. Vremea nu se mai arăta deloc îngăduitoare. În afara grotei îi aștepta invariabil un vânt rece. Hainele murate de ploaie nu se mai uscau atât de lesne, fără soarele cald care să le zvânte.

Începuseră să arate ca supraviețuitorii unui război sau ai unui naufragiu, trași la față și cu ochii înfundați în orbite. Stăteau și-și jupuiau crustele de pe genunchi, comparând vânătăi, turnându-și ulei de pasăre în rănile deschise și julituri cu speranța că n-aveau să se infecteze.

„Oare nimeni n-are de gând să-l contrazică?“ se gândi Quill. Era o nebunie. Păsările aveau să plece curând. Toată lumea trebuia să vâneze în continuare, cât mai puteau. Mai multe cleituri aveau nevoie de reparații. Trebuia construită pluta domnului Don. Căci da, avea dreptate! Don avea dreptate! Cu pluta puteau să ajungă la Boreray! Acolo erau vreo două adăposturi părăsite de ciobani – și erau oi! –, plus turbă pe care o puteau tăia și pune pe

foc ca să le țină de cald. Cu toate că era la fel de dezolantă ca și Stânca Războinicului, contururile ei mai rotunjite promiteau măcar oarecare confort și un trai mai ușor decât pe cornul acesta sălbatic de piatră.

Motivul principal pentru care pe Quill îl speria gândul zilelor fără muncă, pline de slujbe și închinăciuni, era perspectiva trândăvelii. Se aplecă și-i șopti lui Murdo:

– Trebuie să ne găsim ceva de făcut, frate, tot timpul. E important să avem ceva de făcut, nu?

Aveau nevoie să-și treacă timpul, pentru ca Timpul să treacă. Altfel... altfel toți ar fi alunecat treptat în nemișcare și n-ar mai fi făcut decât să stea și să se simtă neajutorați, ceea ce era aproape ca și cum ar fi fost morți. Oamenii sunt mai buni dacă au ceva de făcut: așa spusese Murdina Galloway.

Quill se ridică în picioare.

– Trebuie să muncim în continuare.

Toată lumea se întoarse să se uite la el. Chiar și domnul Farriss se desfăcu din ghemul lui. Quill își vârî adânc mâinile în buzunare, ca și cum ele ar fi vorbit și acum se puneau la adăpost. Nimeni nu scoase o vorbă, așa că se simți obligat să continue:

– De ce ne-ar fi dat Dumnezeu picioare ca de pasăre și ingeniozitate dacă ar fi vrut doar să stăm și să nu facem nimic? Poate ne pune la încercare! Să vadă cât suntem de ingenio...zitoși! Se opri din nou, trase în piept tăcerea din jur și simți că-i piere din avânt. Oricum, trebuie să avem ceva de făcut. Eu așa cred. Cine n-are treabă cade pradă lucrării diavolului, așa zice maică-mea.

Col Cane era atât de surprins că fusese contrazis, încât nu găsi nimic de spus și hotărî să se arate doar dezgustat: avea o față făcută pentru așa ceva. În cele din urmă spuse cu voce gâtuită:

– Iată! A vorbit tânărul Quilliam! Și a spus CUVINTE MARI.

Și Quill își dădu seama: Cane habar n-avea ce înseamnă „ingeniozitate“. Și asta îl făcu să se simtă bine. Era prima oară când știa ceva ce un adult nu știuse: „ingeniozitate“. În aceeași clipă, degetele lui, apucând nervoase un cui îndoit, nefolositor, din buzunar, îi dădură de înțeles că obiectul nu era, până la urmă, nefolositor, căci s-ar fi putut transforma într-un cârlig de prins pește dacă rămâneau vreodată fără carne de pasăre. Un gând ingenios.

Nu că părerea lui avu chiar și cea mai mică importanță. Așa cum nu contară nici părerea lui Domhnall Don sau a domnului Farriss, care erau de acord cu Quill și continuară să iasă pe stâncă în fiecare zi – Don căutând lemne aduse de valuri, Farriss încercând să scape de grijile care-l chinuiau, ca un câine care vrea să fugă de propriii purici.

– Deci? Cine vine la muncă? mârâi domnul Don în timp ce ieșea din grotă cu frânghia și cu șaua.

Dar băieții se traseră înapoi. Col Cane le spusese că, de acum, fiecare zi pe stâncă era sabat și că, dacă lucrau de sabat, aveau să se aleagă cu „osânda veșnică“. Cuvintele fură de ajuns ca să-i țină prizonieri ai unui om înfumurat și ignorant, pe care nu-l plăceau și nu-l respectau. Quilliam dădu să se ridice, dar Murdo îl trase la loc – poate ca să-l salveze de osândă, dar mai degrabă ca să-l împiedice să-și trădeze prietenii care preferau să nu lucreze.

– Trebuie să ne găsim ceva de făcut, șuieră Quill. Ne trebuie păsări! Vrei să murim de foame, frate?

Kenneth îi auzi.

– Ah, dacă rămânem fără mâncare, o să trebuiască să-i mănânc pe ăștia mici.

Și-și întoarse spre Davie falca atârnândă, își linse buzele și râse.

O vreme, „pastorul“ le ascultă mărturisirile, doi câte doi, afară, în fața cleitului transformat în altar. Când se făcu prea frig pentru gustul lui, îi scoase pe toți din grotă și-i puse să stea în picioare în vântul aspru până

când termină să-i descoasă pe rând. Munca ține de cald, dar, dacă stai pe loc, îngheți cumplit.

Chiar și după ce se întoarseră de la vânătoare, Don și Farriss ieșiră curând din nou – nu ca să mai împartă o pipă cu tutun, căci tutunul li se terminase de mult, ci ca să fie departe de băieți și de vederea lui Cane.

Așa că nici unul nu fu de față în seara aceea când Col Cane îl dădu în vileag pe demonul dintre ei.

– Aud că avem printre noi pe unul care nu crede, anunță el în timp ce mâncarea bolborosea în oală, cerând parcă să fie înfulecată.

Euan își săltă capul de pe genunchi, panicat, dar nu el era vinovatul. Nu neputința lui de a merge pe apă îl îngrozise pe Col Cane.

– Este cineva aici care nu crede că lumea s-a sfârșit! Cineva care a căzut în prăpastia cea neagră a păcatului și e plin de gânduri desfrânate. Al cărui suflet negru s-a acoperit de smoala vrăjitoriei.

Asta atrase atenția tuturor. Chiar și Quilliam era nerăbdător să afle care dintre ei se mărturisise vinovat de „vrăjitorie“.

Nici nu-i trecu prin cap că el ar fi putut fi acela.

– Davie îmi spune că l-a văzut pe acest băiat „vorbind cu o vrăjitoare a mării jos, lângă apă“, zbieră Col Cane.

Davie rămase cu gura căscată. Se uită de la Quill la „pastor“ și înapoi.

– Am spus doar... A fost frumos! N-am spus, Quill – jur pe ce-am mai sfânt –, am spus că a fost frumos cum a venit pasărea și s-a lipit de tine!

– Frumos, copile, să te întovărășești cu fantomele și cu demonii? declamă Cane.

Davie bolborosea, bâlbâindu-se, încercând să îndrepte neînțelegerea, dar „pastorul“ își mânuia puterea așa cum un fierar își mânuiește ciocanul. Arătă cu degetul spre Quill.

– Și mai e ceva. Ridică-te, dezmățatule! Nu doar te-ai însoțit cu vrăjitoarea mării, dar Kenneth m-a informat că „ai păcătuit trupește“ cu nepoata domnului Farriss.

– Minte!

Câțiva scoaseră exclamații de uimire (în primul rând pentru că „pastorul“ era gata să dezvăluie secrete care-i fuseseră mărturisite doar lui). Kenneth chicoti.

– Și acum îi ațâți pe băieți să-mi sfideze poruncile și să lucreze de sabat!

În câteva clipe, Quill fusese zugrăvit ca o adevărată întruchipare a păcatului, neascultării și vrăjitoriei.

El crezu că toată lumea o să râdă; că măcar cineva, oricine – o să râdă. Dar nu râse nimeni. Se uitară numai țintă la el: temători, cu îndoială.

Apoi Kenneth apucă o piatră de jos și o aruncă în el. Murdo se ridică furios de la locul lui, dar „pastorul“ puse o binecuvântare pe capul lui Kenneth, mângâindu-l pe creștet.

– Da, băiete. Nu putem lăsa păcătosul să ne spurce casa și să ne pângărească mințile.

Și, ridicând o pietricică, Cane o aruncă și el – mai puțin precis decât Kenneth, dar îndemnându-i fățiș pe toți băieții să facă la fel.

Fără tragere de inimă, șovăitori, ei se uitară în jur după pietre.

– Așa, așa, flăcăi! Domnul ne învață să izgonim demonii în numele lui. Să-l izgonim pe acest demon Quilliam în întunericul de afară!

Sunt momente când poți să protestezi, să explici, să justifici; acum nu era cazul. Quilliam ieși fără măcar să se aplece să-și culeagă căciula.

Niciun om înzestrat măcar cu un strop de judecată nu umblă pe stânci noaptea. Și totuși Quill asta făcu. Coborî, alunecând și împiedicându-se,

sperând să dea de Farriss și de Don și să le ceară ajutorul. Dar ei nu erau de găsit. Cerul era împânzit de păsări – de un soi furiș, temător, care nu zbura spre cuib decât după apusul soarelui. Se grăbeau atât de tare spre țărm, de-ai fi zis că se azvârl în peretele de piatră ca să piară. De trei sau patru ori, câte una îi trecu așa de aproape, încât Quill crezu că se ciocnise de el, atât de tare îi răsună fâlfâitul aripilor în ureche.

La fel de furiș și de temător, Quill se îndreptă spre vizuina lui, spre casa de jos, ca să fie ferit de privirea lunii, deși tot ce putea deslușI din geografia nopții era întinderea metalică, zgrunțuroasă a mării îndepărtate de sub el. Restul era o masă neagră de neant. Nu putea să vadă nici măcar peretele de stâncă pe care cobora – ce zimți și hopuri îl zgâriau, îl tăiau, îl loveau.

Era o nebunie să creadă că poate găsi casa de jos pe întuneric. În câteva minute se rătăci. Într-o oră își suprasolicitase într-atât mușchii brațelor, încât mâinile îi tresăreau ca niște broaște. Se întinse pe o poliță de stâncă, simțindu-le cum îi zvâcnesc, cuprinse de crampe, și i se zgârie de grunjii de găinaț uscat, nevenindu-i să creadă că sunt mâinile lui. Totul îi scăpase de sub control, și mâinile, și orice altceva. Devenise, cine știe cum, Quill vrăjitorul, posedat de duhuri rele. De fapt, simțea cu adevărat înăuntrul său demonii, ca pe un foc mocnindu-i în măruntaie: furia, ura, dorința de a-l plesni pe Col Cane în clopotul bisericii lui și de a-l lovi cu o lopată de turbă întruna, fără încetare, până-i cădeau dinții din gură, carourile de pe tartan și înfumurarea din obrajii jalnici, puhavi...

Își dori să nu-și fi lăsat în urmă căciula de blană; nu găsea niciun loc neted pe care să-și pună obrazul. Începu să se întrebe ce mai lăsase acolo, și ultima și cea mai rea spaimă care-l cuprinse fu că o lăsase pe Murdina.

În peșteră, ea venise la culcușul lui noaptea oricând o chemase, dar, dacă venea și în seara aceasta, Quill n-avea să fie acolo. Iar Murdina nu era vrăjitoare, nu era, nu era, nu era niciun fel de vrăjitoare! Sunt oameni care pot să închipuie un iepure dintr-o batistă înnodată, ca să-și facă pruncii să râdă. Quill o putea închipui pe Murdina din amintiri și imaginație și din moliciunea unei haine făcute sul sub cap. Dar acum era alungat, urât și singur. Poate chiar și ea avea să-l alunge, convinsă de minciunile fățarnice ale lui Col Cane. Cel puțin Dumnezeu nu-i auzea de aici de pe Stânca

Războinicului. Căci el nu s-ar fi lăsat păcălit de aiureala plină de răutate a lui Cane.

Quill știa acum cum se simțise Fearnach Mor, hoțul de oi, condangat la surghiun pe insulă, adus cu barca și lăsat să trăiască aici până la moarte, singur. Știa acum ce-l făcuse să se arunce în mare și să înoate în urma bărcii, implorând iertare.

Luna cobora. Dâra ei de lumină se retrăgea către orizont. Curând, Quill avea să se cufunde în cea mai neagră întunecime. Îi venea și lui să urle la lună: „Stai! Nu pleca! Am să mă schimb! N-am făcut nimic!“ În clipa următoare, fu înconjurat de beznă.

Se trezi la prima geană de lumină, țeapăn ca o scândură, cu coastele atât de anchilozate de frig, încât abia putea respira. În întuneric se abătuse mai bine de o milă pe stâncă. Îi trebuiră ore de cățărat ca să ajungă la casa de jos. De mai multe ori fu atacat de pescărușI negri, cu ciocuri ca niște pumnale. Vântul se schimbă, și la orizont se adună ploaia, ca niște căpițe de secară mucegăită.

– N-am făcut nimic! N-am făcut! strigă el către norii de furtună care-l împresurau.

Dar nu primi niciun răspuns afară de primele picături de ploaie, care căzură peste el ca niște stropi de scuipat.

Până și marea îi era ostilă lui Quilliam vrăjitorul: valurile șuierau. Temperatura coborî vertiginos. Ploaia stinse tăciunii de furie care-i pârjoleau măruntaiele, dar el nu se simți recunoscător. Furia era singurul lucru care-l împiedica să se oprească.

Când ajunse la casa de jos, tot corpul îi zvâcnea de frig. La intrare putrezea un șir de meduze roșii moarte: ceea ce-l îngrozea mai tare venise să-l întâmpine. Era singura culoare oriunde în jur, în orice direcție, până la marginea lumii.

Ore în șir, privi cum potopul netezește ca un ciocan suprafața mării. Amiaza fu întunecată. Noaptea, un iad.

A doua zi de dimineață își petrecu timpul îngrămădind pietre la intrarea în grotă, ca să țină vântul afară. Știa foarte bine că, fără foc, avea să moară curând. Furtunarii zburau către mare. Corbii dispăruseră. Rezervele de mâncare din St Kilda se micșorau văzând cu ochii. Curând, Războinicul n-avea să mai aibă nicio firimitură în buzunare ca să-i hrănească pe copiii Hirtei. Dar, deocamdată, în apropiere era un cleit pe jumătate plin, din care aduse în grotă cinci–șase păsări. Credea că spaima și furia îi micșoraseră stomacul, dar foamea i se strecură din nou în trup, sub pretextul efortului. Mâncă primul papagal uscat de mare ca și cum ar fi fost brațul drept al lui Cane, sfâșiindu-i carnea cu dinții. Îl mâncă și pe al doilea și savură fiecare înghițitură.

Undeva înăuntrul stâncii, ielcovanii începură sporovăiala lor nepământească. Era o muzică nespus de stranie. „Ca niște zâne care torc fir de aur sub pământ“, spusese Murdina când o auzise prima oară. El repetă cuvintele cu voce tare – „zâne care torc fir de aur sub pământ!“ – și descoperi că putea respira din nou. Grota era atât de rece, încât răsuflarea îi ieși din gură ca o ceață albă.

Îi era sete și-și supse hainele de apa de ploaie din ele, întrebându-se cum avea să strângă suficientă ca să bea fără să aibă vreun vas în care s-o adune. Să lase oare afară ceva de-mbrăcat să se-mbibe și apoi să-l sugă până se usca? Nu, nu putea să se lipsească de niciun acoperământ. Dacă se mai încălzea vreodată (își spuse), avea să fie din pricina febrei sau a unui trăsnet încasat între omoplați.

Pe terasa de piatră de afară erau gropi și crestături, dar nu îndrăzni să bea din ele, căci nu știa dacă le umpluse marea sau ploaia. Apa sărată n-ar fi făcut decât să-i crească setea. Putea să-i mureze creierul și să-l transforme într-un nebun. Când se gândi la asta, un fel de isterie i se prelinse ca o apă sărată peste creier și-i tulbură vederea, îl ameți. Se temu să nu fi înnebunit deja.

Cu un plesnet și o umbră care acoperi mare parte din lumina zilei, ceva se mișcă la intrarea în grotă. Quill se dădu înapoi, mai în adânc, strivind sub

podul palmelor pietricele și melci-de-mare. Ce să fi fost? Un merman plescăind din coadă pe pietrele netede? Unul dintre oamenii verzi-albaștri, făcuți din apa verde-albastră a oceanului care scaldă la fiecare val locul de acostare și se încheagă în trupuri de carne? Quill dădu cu capul de tavanul jos din fundul grotei.

Era atât de speriat, încât doar cu greu reuși să-și concentreze privirea asupra alcei care trecea legănându-se greoaie prin fața intrării. Pasărea se opri, privi înăuntru și porni mai departe. Era o priveliște uimitoare, dar nu de temut, pinguinul acesta cât un copil, adus de spate și negru-masiv. Îl trezi pe Quill din transă. Se simți mai puțin singur și mai puțin speriat după ce-l văzuse.

Casa de jos părea imensă fără adulți, fără ceilalți băieți, fără mormanele de saci, plase, frânghii și coșuri pentru ouă care-o umpluseră la venirea lor pe stâncă. Acum putea să-și aleagă locul de dormit. Și totuși, nicăieri nu părea să fie uscat sau prea ispititor, iar lumină era mult mai puțină decât în fostele zile de vară. Plus că se simțea o duhoare de nedescris, fetidă. Fie se obișnuia, fie încerca să-i afle sursa și să scape de ea.

Mirosul părea să emane din colțul cel mai jos și mai întunecat al grotei – o spărtură prea puțin înaltă ca să se târască în ea. Așa că se lăsă pe burtă și pipăi prin întuneric până când mâinile lui dădură de... un leș.

Carnea putredă se dezintegră și i se scurse printre degete, încât în mână îi rămase doar un os. Când îl trase afară, de el erau prinși niște dinți. Stomacul i se întoarse pe dos cu atâta repeziciune și violență, încât se pomeni întins pe jos la gura peșterii, gâfâind. Plesni cu mâna puturoasă în băltoacele de apă – dulce sau sărată, oricum n-ar mai fi putut să bea vreodată din ele – până când mirosul îi dispăru.

Era și blană: un păr scurt, aspru.

O să se întoarcă la casa de mijloc. O să le spună că un merman, un marinar înecat – Fearnach Mor, poate – murise în grotă, și ei o să fie atât de... cum? – curioși? compătimitori? –, încât o să-l lase să rămână. Sau o să găsească altă grotă drept adăpost. Dar abia se ridicase în patru labe, tremurând și scâncind, când văzu trei oameni care se uitau la el de pe apă.

Deci înnebunise, până la urmă. Disperarea și frigul îi luaseră mințile, și se rostogolise din casa de mijloc într-un coșmar de groază și delir.

– Aff! zise unul din ei. Aff, aff!

Foci.

Sunetul care-i ieși de pe buze lui Quill (deși semăna cu zgomotele făcute de foci) le sperie. Se făcură nevăzute în apă și apoi apărură din nou. Tatăl – poate chiar bunicul – lor se târâse în peșteră să moară. Sau poate fusese adus la țărm, mort deja, de un val masiv, și rămăsese înțepenit în gâtlejul grotei. Quill râse tare că putuse să se gândească la altceva. Senzația de ușurare îi dădu putere în tot timpul cât îi luă să scoată cadavrul putred din fundul grotei și să-l înapoieze oceanului. Păstră cât mai multe oase, care i s-ar fi putut dovedi de ajutor la un moment dat. „Ține șapte ani un lucru“, spunea mama lui, „și-ai să-i găsești folos“. Gândire tipică pentru St Kilda.

Quill prețui cel mai mult craniul focii, pentru că, dacă-l punea pe spate, pe o treaptă înaltă de stâncă din fața grotei, aduna apă pe care o putea bea fără grijă.

Când se puse la culcare în seara aceea, își dădu seama că n-are habar ce zi a săptămânii este și nici vreun mijloc de a afla.

– Atunci, să fie joi! spuse el cu glas tare.

Și iată că fu joi. Cine-ar fi putut să spună altfel? Băiatul care trăiește singur pe lume e regele a tot ce vede cu ochii. Gândul acesta îl făcu să zâmbească.

A doua zi veni Murdo.

– M-au trimis să văd dacă ești aici.

– Cine te-a trimis?

– Domnul Farriss și Domhnall Don. Ieri ne-au pus să te căutăm, dar ploua prea tare și a trebuit să ne oprim, ca să nu cădem pe întuneric. Știam eu că aici ești. Uite-ți căciula!

Și-i azvârli căciula de blană, cuțitul lui și doi saci: unul pe care să doarmă, altul sub care să doarmă.

– Deci nu mă întorc? zise Quill, cu privirea pironită asupra sacilor.

– Mai bine nu. Col Cane te zugrăvește ca pe un drac încornorat. I-a pus pe ăia mici să strângă pietre ca să te bată.

Apoi cei doi prieteni se întinseră pe burtă la locul de acostare, cu mânecile suflecate, și vârâră brațele în apa rece ca gheața să culeagă mici crustacee albastre de pe stânca submarină.

A doua zi, Murdo aduse un smoc de păr de cal dintr-o frânghie. Îl legară de cuiul îndoit din buzunarul lui Quill și pescuiră pe rând, folosind melcișori-de-mare drept momeală. Da, Col Cane interzisese munca, dar demonul exilat care locuia în peștera de lângă mare putea să pescuiască și să vâneze după pofta inimii, șapte zile pe săptămână. A fi osândit fără putință de scăpare avea avantajele sale: o viață liniștită, păsări și pește de mâncare (dacă reușea să prindă vreodată vreunul).

La fiecare sezon de însămânțări, după ce orzul fusese semănat, fetele și băieții de pe Hirta păzeau brazdele de pescărușii care veneau să fure grăunțele din pământ. Pietrele pe care le aruncau nimereau arareori, dar, chiar și așa, ce făceau, la urma urmei, atât de rău pescărușii ca să merite asemenea rea-voință? Era prima oară când Quill privea lucrurile din punctul de vedere al unei păsări. Poate, trăind printre ele, se preschimbase pe jumătate în pasăre. Bună de dat cu pietre în ea.

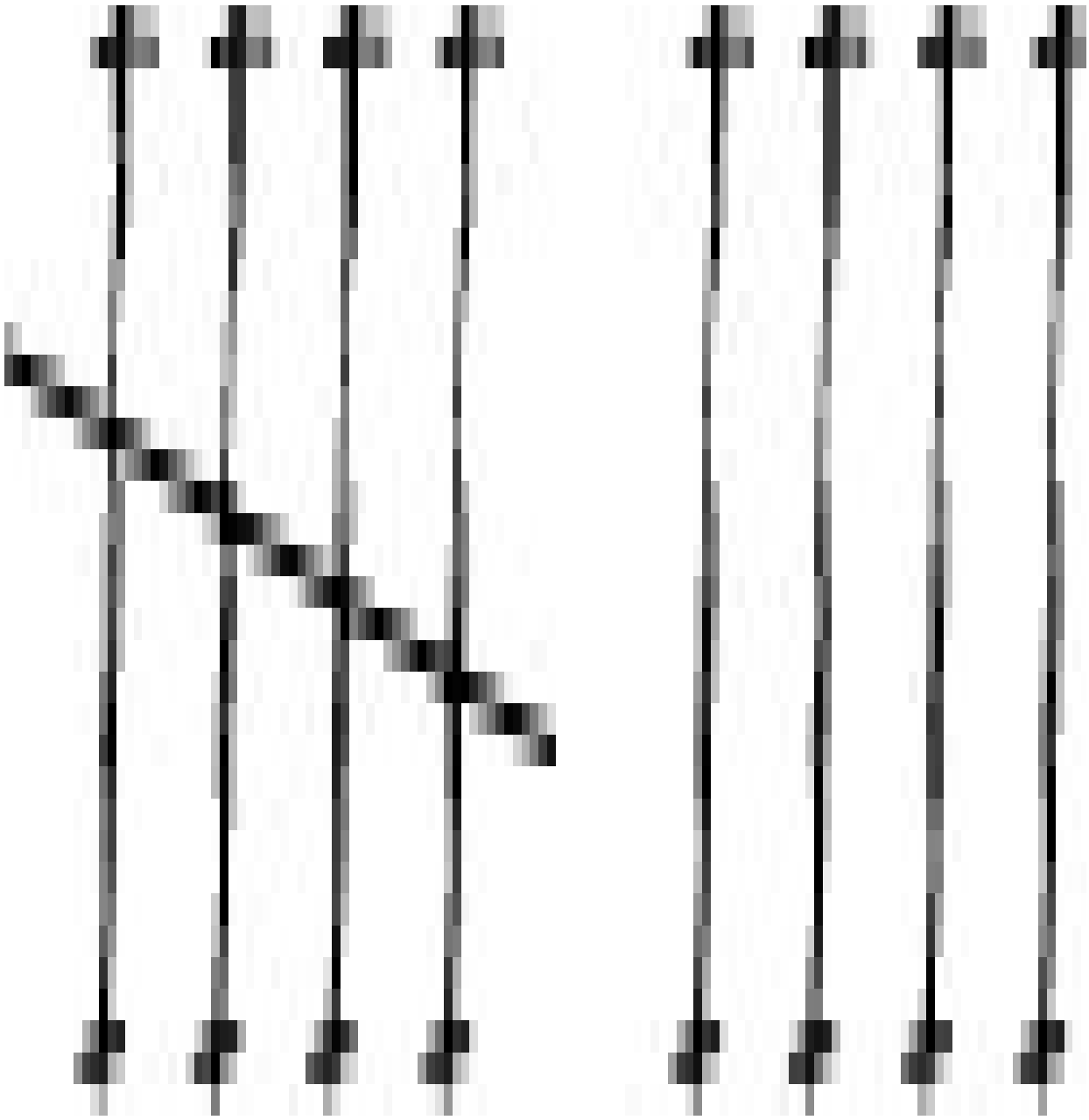

PĂSTRĂTORII

Următorul care veni fu Davie, cu un papagal-de-mare în mână ca ofrandă de pace. Îl puse jos chiar la intrare și se interesă, pe un ton detașat, dacă Quill îl mai urăște.

– Pentru ce să te urăsc, frățioare? Fiindc-ai spus c-am stat de vorbă cu alca? Am stat. Asta nu înseamnă că fac vrăjitorii. Col Cane mi-a pus asta în cârcă.

– Nu ești demon.

– Nu sunt.

Davie se așeză iute, rezemându-se de genunchii lui Quill. Exact cum făcea Nettle, cățeaua lui Quill, acasă.

Unde era Nettle acum? se întrebă el. Oare și câinii fuseseră înălțați la ceruri? Sau lumea fusese lăsată să mișune de pisici, câini, vaci și oi, abandonate acum și nefericite după ce stăpânii lor cunoscuseră gloria divină? Oare Nettle stătea pe vreo stâncă de pe Hirta, lătrând deasupra mării? Începuse probabil să adune oile laolaltă, pentru tuns, chiar și fără comanda unui păstor.

– Am o cățea de pază la oi foarte bună, îi spuse el lui Davie. Știe să apuce oile de gât și să le trântească pe spate.

Dar, dacă nu venea nimeni să tundă lâna, oare Nettle avea să le muște prea tare și să se transforme într-o ucigașă de oi?

– Adevărul e că nu se pricepe să strângă turma. În fiecare an fugărește câte-o oaie pe vreo stâncă, până cade în gol. Avem berbeci de carne, dar oile ni se cam împuținează.

– Îmi amintesc! zise Davie. Uitasem că Nettle sperie oile. Mai spune-mi de acasă!

Și Quill îi spuse povestea galionului spaniol care încercase să se adăpostească în golful Hirtei și se înțepenise sub o boltă de stâncă, și-o dărâmase peste el și se scufundase în canal deodată cu cincizeci de tone de piatră.

– Și așa s-a câștigat războiul cu Spania, pentru că Dumnezeu ne-a iubit atât de mult pe noi, scoțienii, încât a risipit flota spaniolilor în tot oceanul și a aruncat pietre peste ei.

– De asta nu-mi amintesc! zise Davie, uluit că un eveniment atât de dramatic putea să-i fi scăpat din minte.

– S-a întâmplat demult, zise Murdo, aplecându-se să intre în grotă cu o băsică de ulei de furtunar cu care Quill să-și dea pe răni. Acum o sută de ani. Sau trei sute? Tu sigur nu te născuseși pe atunci, Davie.

Apoi veni și Niall să-l cheme.

Sus în casa de mijloc, auzindu-l pe Davie cum relata, deformând-o, povestea Armadei, Niall își dăduse seama de unde o aflase și venise și el la casa de jos, vrând și el o poveste. Și el adusese un papagal-de-mare drept plată.

Așa încât Quill îi spuse povestea Sfântului Kilda, care fusese aruncat în mare de pirați, să se înece, dar care-și întinsese tartanul pe apă, și acesta se făcuse țeapăn și tare ca o plută, și, cu cămașa întinsă drept pânză, sfântul plutise până la insula Hirta și o descoperise.

– Aici a construit o biserică uriașă, care acum nu mai există, din păcate, pentru că, atunci când sfântul a murit, biserica l-a ridicat la cer, apoi s-a prefăcut în nor.

Și, când se uită pe cer, Niall văzu într-adevăr o mulțime de turle și de palate în nori.

– Am auzit că St Kilda a fost un cuvânt scris greșit într-o carte, spuse Murdo după ce Niall plecă. Că n-a existat niciun sfânt.[9]

– Acum există, zise Quill.

În seara aceea prinse primul lui pește – și apoi încă unul! Era doar o chestiune de îndemânare, până la urmă. Îți trebuia un fel de nemișcare pe dinăuntru. Fu nespus de fericit (oricât nu-i plăcea gustul de pește); fu și mai fericit când alca veni înot, ca o rață-tâlhar uriașă cu ochii ei mascați. Quill îi aruncă unul din pești. Și, în timp ce se uita cum îi alunecă gros pe gâtlej, simți că, într-un fel, legase prietenie cu marea.

A doua zi dimineață veni John, împreună cu cei mici. Ca taxă de intrare, aduse un săculeț de fulgi dintr-un cleit. Quill avea să poată dormi de-acum fără să mai stea lipit de pământul ud și să se poată trezi fără vânătăi de la stânca zgrunțuroasă. Davie spuse că era „jilțul de povești“ al lui Quill și-l umflă în mijlocul grotei, cu tot respectul pe care credea că trebuie să-l arate față de un tron.

John nu mai sângera, dar nu încetase să plângă, pentru că acum suferea de dorul maică-sii. În dimineața aceea se trezise, ca întotdeauna, cu gândul la casă, dar imaginea mamei refuzase să-i mai apară în minte.

Povesti despre asta, și Quill îi văzu pe băieți închizând ochii și scotocind în spatele pleoapelor după amintiri despre prieteni și rude: știa că asta fac, pentru că asta făcuse și el cu o clipă înainte. Imaginile pe care ți le amintești sunt ca apa: cu cât încerci mai tare să le păstrezi, cu atât mai sigur îți scapă. Nu știu ce să-i spună lui John: a pierde amintirea unui chip e de nesuportat.

Dar apoi Niall se apucă și o descrise pe mama ei, până în cel mai mic amănunt – pur și simplu –, și apoi îl descrise pe bunicul ei, și pe vaca lor Flora, și smocul de irișI sălbatici de lângă ușă, și cizmele lustruite care stăteau lipite de vatra căminului și pe care nu le purta nimeni decât duminica. John își regăsi imediat mama, și chiar și Murdo și Quill se pomeniră preț de câteva clipe lângă vatra din casa ei, tânjind după cizmele acelea.

– Te proclam „păstrătorul fețelor“, glumi Quill, amintindu-și cum Cane pretinsese cu îngâmfare că e „păstrătorul cutiei de aprins focul“.

Dar Niall tresări și se holbă la el ca și cum tocmai ar fi fost făcut administrator al vreunui castel cu pereții acoperiți de sus până jos cu portrete.

– Păstrătorul fețelor? zise el, și însăși fața lui mică și subțire luă în clipa aceea o expresie memorabilă cu zâmbetul ei radios. Păstrătorul fețelor!

După ce musafirii plecară, cățărându-se înapoi pe stâncă și repetându-și în minte minciunile care aveau să explice unde fuseseră, Quill își puse propria memorie la încercare, încercând să și-i amintească pe toți locuitorii Hirtei și pe toți cei care locuiau deasupra lui, în casa de mijloc. „Pastorul“ îi numea pe băieți acum, se părea, „turma“ lui. Dar oile sunt toate la fel: n-ai cum să le deosebești. Și sunt și proaste: mai degrabă sar de pe stânci în mare decât să lase un câine ca Nettle să le gonească acasă. Iar dintre băieți niciunul nu era prost. Murdina spusese...

Quilliam se opri deodată. Nu-și mai dădea seama dacă își amintește că Murdina spusese anumite lucruri pe Hirta sau dacă și le imaginase el ieșind din ciocul alcăi la marginea apei; sau dacă Murdina cea imaginată de el spusese una și alta în timp ce stătea noaptea în brațele lui și discutau cele întâmplate peste zi sau alegeau nume pentru viitorii lor copii...

Murdina spusese:

– Toți avem nevoie să fim cineva, dragul meu, altfel cine suntem? Fiecare e special în felul lui. Fiecare băiat e un fel de rege.

Așa că pe Calum îl făcu păstrătorul cântecelor. Lui Calum i se schimbase vocea cu un an înainte și, spre deosebire de hainele lui, devenise minunat de amplă și încăpătoare. Cine-l vedea n-ar fi ghicit că are asemenea glas în el. Nici chiar el nu credea: se rușina să-și folosească noua voce. Dar, întronat pe sacul de fulgi – preschimbat în „jilțul păstrătorilor“ –, înzestrat cu titlul de „păstrător al muzicii“ și hrănit cu crâmpeie de imnuri și bocete ținute doar pe jumătate minte, Calum le înghiți pe toate, apoi le interpretă pe fiecare, cu voce plină și bogată, de la un cap la altul. Curând, băieții erau când în lacrimi, când dansau.

John fu declarată „păstrătoarea acelor“. Toți băieții făcuseră ace din penele de furtunar, retezând excrescențele osului și încercând să le dea gaură cu singurul vârf de cuțit rămas îndeajuns de ascuțit. Cele care puteau fi folosite aveau să fie de mare preț, spuse Quill; trebuiau să umble cu ele cu grijă și să le păstreze la loc sigur.

Hainele băieților se zdrențuiseră de tot, și, cum se apropia iarna, aveau să aibă nevoie de mai multe acoperăminte, nu de mai puține. În luna august ticsiseră douăzeci de cleituri cu saci de puf. Dacă puteau acum să-și căptușească, într-un fel sau altul, jachetele și pantalonii cu fulgi, aveau o șansă – la limită – să nu moară de frig.

– Mama face cusături foarte frumoase, zise John, care se lupta stângace să treacă un fir de păr de cal prin urechea unui ac.

La auzul vorbelor despre mamă, curtea regelui corbilor-de-mare scoase un suspin la unison. Niall întrebă:

– Ce-or face mamele noastre acum, Quill?

Cusătorii începură să se legene încetișor. Calum, care mânuia cuțitul cel ascuțit, îl puse jos, de teamă să nu se taie. Quill trebuia să găsească o cale să le ridice moralul. Prin minte îi trecu fulgerător imaginea Murdinei Galloway coborând din barcă, în timp ce o legătură de haine vechi se rostogolea înaintea ei pe țărm.

– Țineți minte bocceaua aia care a venit înapoi de pe Harris? zise el. Hainele lui moș Iain? Ei bine, lâna cămășilor putrezise de tot. Așa că mamele noastre o bat acuma ca s-o facă fetru – pentru șaua cailor cenușii. Chiar în clipa asta. Pe mesele de curățat pește. Pac! Pac! Pac! Și cântă. Și ia uitați! Bătătorul lu’ tanti Cane lovește în ceva tare. Tanti Campbell crede că-i o murdărie uscată și dă s-o curețe cu acul. Dar nu! E o bucată de metal care strălucește, galbenă, sclipitoare. O monedă de aur! Și, cu cât bat mai tare lâna, cu atât mai des dau peste ceva care zăngăne. Moș Iain și-a cusut avuția în cămașă, vă dați seama? Și sunt patru... cinci – nu! – șapte guinee de aur! Tanti Farriss începe să spună cum o să-și ia ea, cu moneda ei, o

pălărie de duminică. Dar tanti Gillies zice: „Nooo, stai niţeluş, Agnes! Ar trebui să punem banii ăştia deoparte pentru băieţii noştri, când s-or întoarce de pe stâncă“.

Alt suspin la unison – de data asta, de încântare. Mâinile îngheţate strânseră în pumn câte-o monedă imaginară de aur.

Mai puţin a lui Lachlan.

– Maică-mea n-o să-l pună, zise el cu un rânjet strâmb. Taică-meu o să i-l ia cât ai zice peşte.

Ceilalţi nu-l auziră: erau prea absorbiţi să plece pe vasul domnului Gilmour ca să-şi cheltuiască averea pe Harris sau pe un alt tărâm la fel de îndepărtat. Pentru o clipă, sfârşitul lumii le dispăru din vedere, şi Hirta fu din nou populată cu mame, taţi şi treburile de fiecare zi. Pentru o clipă, în mintea lor, mamele îi înlocuiră pe îngeri şi speranţa de a se întoarce acasă luă locul speranţei în salvarea cerească.

Când Calum îi aduse lui Quill vestea că pluta lui Domhnall Don e aproape gata, ea păru să fie o dovadă: ceea ce avea să-i ducă acasă erau munca susţinută şi simţul realităţii; nu săptămâni întregi de duminică, nu care de foc.

De la Kenneth, Quill nu voia decât să se ţină departe. Sufletul tuturor avea un colţişor rezervat lui Kenneth – mic, întunecat şi plin de ranchiună. Nimeni nu-i scurta vreodată numele: era nevoie de fiecare ghimpe din sunetul lui ca să-i descrie răutatea. Nu-i căutau tovărăşia, dar el bineînţeles că-i mirosi. Îl auziră de departe că vine, căci înjura poteca pietroasă, presărată cu cochilii alunecoase. Intră în grotă ocărându-l pe „pastor“, făcându-l „ţicnit plicticos“. Ieşise, s-ar fi zis, din graţiile lui Col Cane. Şi totuşi, Kenneth era marele turnător, care folosea tot ce afla ca pe o rangă cu care să-şi croiască drum prin lume. Era un musafir nepoftit.

Se uită în jur la grupul de băieţi. Luând undiţa din mâinile lui Murdo, încercă să pescuiască, dar renunţă în mai puţin de un minut. Smulse un smoc de puf care ieşea din sacul transformat în fotoliu, suflă spre el şi

încercă să-l mențină în aer suflând în continuare. O dădu pe John la o parte de pe sac, îl ridică și și-l puse în echilibru pe cap și rămase așa o vreme, arătând exact ca o ciupercă uriașă. Apoi, dintr-odată, din senin, murmură:

– Eu ce păstrător sunt?

Quill se făcu a nu fi auzit, fiindcă, sincer, habar n-avea ce ar fi putut păstra Kenneth. Dar, în tăcerea care urmă, simțiră cu toții ciuda cum iese din băiatul cel nesuferit ca duhoarea dintr-o piele de focă. Cu capul îngropat între umeri, Kenneth se întoarse să plece, încărcat fără îndoială cu venin pe care era gata să-l verse în urechile „pastorului“: numele tuturor păcătoșilor care se întovărășeau cu Quilliam vrăjitorul.

– Ce zi a săptămânii e, poți să-mi spui? strigă Quill chiar când Kenneth se apleca să iasă din grotă.

Musafirul dădu din umeri.

– Tot duminică, bineînțeles.

– Dar tu ce zi a săptămânii zici că e?

Kenneth se gândi bine, apoi ridică iar din umeri.

– Poate miercuri.

Și Quill îi mulțumi.

– Ține tu socoteala, bine? E foarte important să țină cineva socoteala ce zi e și ce dată.

Și Kenneth se răsuci spre el cu un zâmbet atât de înverșunat, încât îi dezvelea toți dinții de jos. Străluceau de albeață din cauza cărnii tari, uscate de pasăre.

– Adică eu sunt păstrătorul zilelor? întrebă el.

– Dacă nu te deranjează. E cam bătaie de cap, dar trebuie să fie cineva cu capul pe umeri.

Kenneth aprobă cu un simplu gest. Dar nu de mulțumire: arătă către grămada de oase.

– Alea ce sunt?

Quill ridică din umeri cu cea mai mare nonșalanță de care era în stare.

– A, am găsit leșul unui bărbat în fundul peșterii. Probabil Fearnach Mor, nu? Cred că l-au adus valurile după ce s-a înecat.

Fața pe care o făcu Kenneth merita toate orele de greață în care Quill se chinuise să scoată rămășițele focii din grotă.

Dar noaptea, ghemuit pe jilțul de pene al păstrătorilor și acoperit cu un sac, Quill era asaltat de vise. Răutăcioase ca niște pescărușii negri, îi înfigeau ciocurile adânc în cap. Probabil la fel pățeau și ceilalți băieți, își spuse el. Dar ce însemnau coșmarurile acestea violente și înspăimântătoare? Quill nu îndrăznea să caute explicații: numai vrăjitoarele încearcă să interpreteze visele. Știa însă că e mai bine să le scoată din el decât să le țină – ca pe niște așchii din piele sau o pietricică din cizmă. Câteodată, trezindu-se, se trăgea de păr ca și cum ar fi încercat să-și smulgă pielea capului din creștet și să verse pe acolo imaginile. Nopțile cele mai bune erau fără vise. Cele mai rele erau pline de demoni și furci, de căderi, duhuri și morminte colcăind de meduze roșii ca sângele. Pe cine-ar fi putut să roage să fie păstrător al viselor? În a cui poală putea să deșerte toate aceste vedenii cumplite ale nopții, ca să scape de ele?

În ziua când i le povesti alcăi, ea se cufundă în apă și înotă departe, fără să se atingă de peștele prins cu trudă pe care el i-l adusese drept ofrandă.

Le spuse băieților că alca îi face vizite, însă ei nu-i prea dădură crezare. Pasărea nu părea să vină niciodată când mai era cineva în grotă, și ei se gândiră probabil că e tot una dintre poveștile lui. Dar pe Quill vizitele ei îl bucurau nespus.

Într-o zi, alca acceptă din nou un pește. A doua zi îl luă chiar din mâna lui, iar a treia veni lângă el, smuci din cap și-l plesni peste mână cu ciocul ei ca un ciocan, cerând parcă din nou să fie hrănită. În mai puțin de o săptămână, Quill se deșteptă într-o dimineață cu ea pe piept: stătea în picioare și se uita țintă la el cu ochii aceia încercuiți cu alb și cu pliscul deschis. El încremeni, și abia mai putea respira. Dar, multă vreme după ce urmele ghearelor ei i se șterseră de pe piept, rămase cu senzația că i se făcuse cea mai mare onoare.

Îl promovă pe Niall la rangul de păstrător al amintirilor, încât Niall stătea pe jilțul de pene și-i întreba pe ceilalți ce amintiri au, ca el să le țină minte. Reminiscențele unuia stârneau amintirile altuia: despre Hirta, despre mătuși moarte, despre drumeții la pescuit și despre Crăciunuri, despre dansuri, zile arzătoare și viscole. Curând, peștera se umplea de răcnete: „Ah, uitasem de asta!“, „Frate, ce ne-am mai distrat atunci!“, „Tata zice că ține minte când...“, „Ba n-a fost niciodată!“, „N-am mai auzit de așa ceva!“.

Cum avea să memoreze Niall toate aceste amintiri Quill nu știa, dar probabil n-avea nicio importanță, câtă vreme stăteau cu toții aici în cerc ca niște păsări în cuib, ciripind despre zile mai bune.

Quill credea că Murdo e mult prea matur ca să se lase atras în farsa stupidă a proclamării băieților „păstrători“ de una sau de alta. Pe ceilalți asta îi făcea fericiți, însă Murdo avea să ia lucrurile drept ceea ce erau, de fapt: un mod de a-i face să se simtă necesari. Și totuși, după ce prietenul său stătu bosumflat trei zile fără încetare, își ceru cuțitul înapoi și vru să știe cine se credea Quilliam „de împarte titluri în stânga și-n dreapta ca regele Angliei“, Quill îl întrebă ce se întâmplase. Murdo își umflă pieptul și declară că n-o să accepte vreodată ca altcineva decât el să fie păstrătorul frânghiilor.

Quill răspunse că, evident, nici n-avea să fie nimeni altcineva și adăugă:

– Nu e nevoie să vin eu să-ți spun ceea ce ești deja.

– Cum mai stați cu spoveditul? îi întrebă Quill într-o zi.

Lachlan scuipă pe jos.

– Cane ne pedepsește: ne trimite să stăm afară în ploaie. Dar noi venim aici.

– Mai bine decât să faceți temperatură, zise Quill moale, dar înăuntru pieptul i se strânse de o ură nestăpânită față de „pastor“.

Cum îndrăznea să-i lase pe băieți să facă, poate, gâlci sau vreo aprindere la plămâni? Se întrebă ce pedeapsă și-ar fi dat Cane lui însuși dacă ar fi provocat moartea vreunuia din ei cu aiurelile lui de inchizitor.

– Îi spunem întotdeauna același lucru, zise John. Ne-am înțeles între noi. Cane se plictisește atât de tare, că ne expediază.

– John a născocit chestia asta, zise Murdo cu o urmă de zâmbet și o bătu pe spinare.

Mâna îi rămase câteva clipe acolo, și ochii lui îi aruncară o căutătură piezișă de admirație.

– Câteodată ne mai plesnește, zise Calum.

– Atunci nu ne mai ducem la el, completă Lachlan.

– Și ce vă face? întrebă Quill. Dacă nu vă mai duceți?

– Ne trimite afară să stăm în frig.

– Iar noi venim aici.

Toată lumea râse. Quill simți că nodul din piept îl mai lasă. Poate tirania lui Col Cane se stingea, și curând aveau să se poată întoarce cu toții la vânat.

Când veni a doua oară în casa de jos, Kenneth nu făcu decât să se așeze în fundul grotei și să-și pironească privirea în pământ. Pentru a doua oară, nu încercă să atâțe pe nimeni să-l bată pe Quill cu pietre sau să-l arunce în mare. Stătu pur și simplu o vreme, apoi plecă. Abia mai târziu Quill descoperi un șarpe de frânghie, cu un cui îndoit la un capăt, încolăcit pe

locul unde stătuse Kenneth. A doua undiță primită în dar. Avea de gând s-o folosească: exilul îl făcuse un excelent pescar. Dar n-o ținu mult.

– Deci numai eu am rămas, zise curajos Davie la următoarea sa vizită.

Numai el, care era prea mic și nefolositor ca să fie păstrător de ceva. Așa încât Quill îl luă afară pe terasa dinspre mare – „Fie ca oamenii verzi-albaștri să ne fie martori!“ – și, cu gesturi ceremonioase, îi dădu spre păstrare unul dintre cârligele de pescuit. Două i-ar fi prins foarte bine, mai ales de când alca venea în fiecare zi să-și ia mâncarea. Dar putea să se lipsească de unul ca să-l facă pe Davie fericit.

– Acesta, Davie, este degetul de fier fermecat al mării. L-am primit de la o focă pe care am văzut-o în timp ce-și pieptăna părul pe stânci. Degetul acesta de fier atrage peștii. Niciunul nu-i poate rezista. Ai grijă de el, bine? S-ar putea să ne fie de folos cândva.

Davie radia de bucurie:

– Sunt păstrătorul degetului de fier.

Quill nu avusese de gând să-i facă opoziție lui Col Cane, dar asta părea să se întâmple. Unul câte unul, toți băieții, mai puțin piosul și ascultătorul Euan, veniseră în cele din urmă să-l viziteze în casa de jos.

Până și evlaviosul Euan veni într-un sfârșit.

Se aplecă la intrarea în grotă, cu părul auriu întunecat de ploaie, cu fața ciupită de frig. Îi era aproape prea rușine de vestea pe care o aducea, ca s-o poată spune.

– Domnul Don zice să vii înapoi, Quilliam. Domnul pastor Cane a plecat sus.

– Sus? Adică la ceruri?

– În casa de sus. Ca să vegheze. Și să postească. Și să se roage pentru noi toți, zi și noapte. Așa că acum trebuie să te întorci.

Dus la sfânta disperare (după cum se exprimase) de nesfârșita gălăgie și neascultare a „păcătoșilor de băieți“, „pastorul“ se hotărâse subit să plece pe vârful stâncii, unde avea să fie mai aproape de Dumnezeu și mai departe de ticăloșia lor profanatoare. Luase cu el toate coșurile cu ouă, majoritatea sacilor rămași, cel mai bun cuțit și prețioasa cutie de aprins focul.

– Ceilalți bărbați n-au încercat să-l împiedice?

– Domnul Don a încercat, dar are mâna ruptă.

– Cum? Era o veste catastrofală. Quill se întoarse spre ceilalți: De ce nu mi-a spus nimeni?

Dar Euan era prea absorbit de propria suferință ca să-i pese prea tare. Ca băiat de altar al pastorului, fusese o ființă specială. Cane trebuie să-i fi cunoscut însă, până la urmă, durerosul secret: aflase cumva de neputința lui de a merge pe apă... Ce altă explicație putea să existe? Pentru că, în locul lui, pastorul îl luase în casa de sus pe John.

– Ce? Ce-a făcut? Pe cine? urlă Murdo.

Quill îi puse o mână pe umăr, să-l astâmpere.

– John... a vrut el? John? Să se ducă?

Euan dădu doar din umeri. De ce adică (spunea expresia lui) n-ar vrea cineva să-i slujească lui Dumnezeu și domnului pastor Cane?

Murdo și Quill schimbară o privire, gândindu-se amândoi cu groază la același lucru.

– Tu i-ai...? se întrebară simultan unul pe altul.

Ar fi trebuit să fie caraghioase, întrebările acestea sincronizate, degetul identic, acuzator, pe care-l îndreptară unul asupra altuia. Dar nu fură. Fiecare îl crezuse pe celălalt în stare să trădeze secretul lui John.

– Poate i-a spus ea singură, șopti Quill. Să-l fi mărturisit la spovedanie?

Dar Murdo era prea furios ca să se stăpânească:

– Tacă-ți fleanca! Ea n-ar fi spus! N-ar fi spus niciodată! Acum vezi ce-ai făcut?

– Ce-am făcut, adică? Ce anume am făcut?

Ceilalți băieți se pierdură imediat cu firea. Nu înțelegeau despre ce era cearta, dar aici, în grota de lângă mare, beți de povești, de amintiri și de cântece, gustaseră un mic răgaz departe de griji. Nu voiau ca limanul acesta să-l năruie tumultul spaimei.

Murdo are cel mai probabil dreptate. Nu se cunoaște niciun sfânt cu numele de Kilda. Numele arhipelagului e probabil stâlcirea (și apoi reinterpretarea) unui cuvânt sau a unui grup de cuvinte străine.

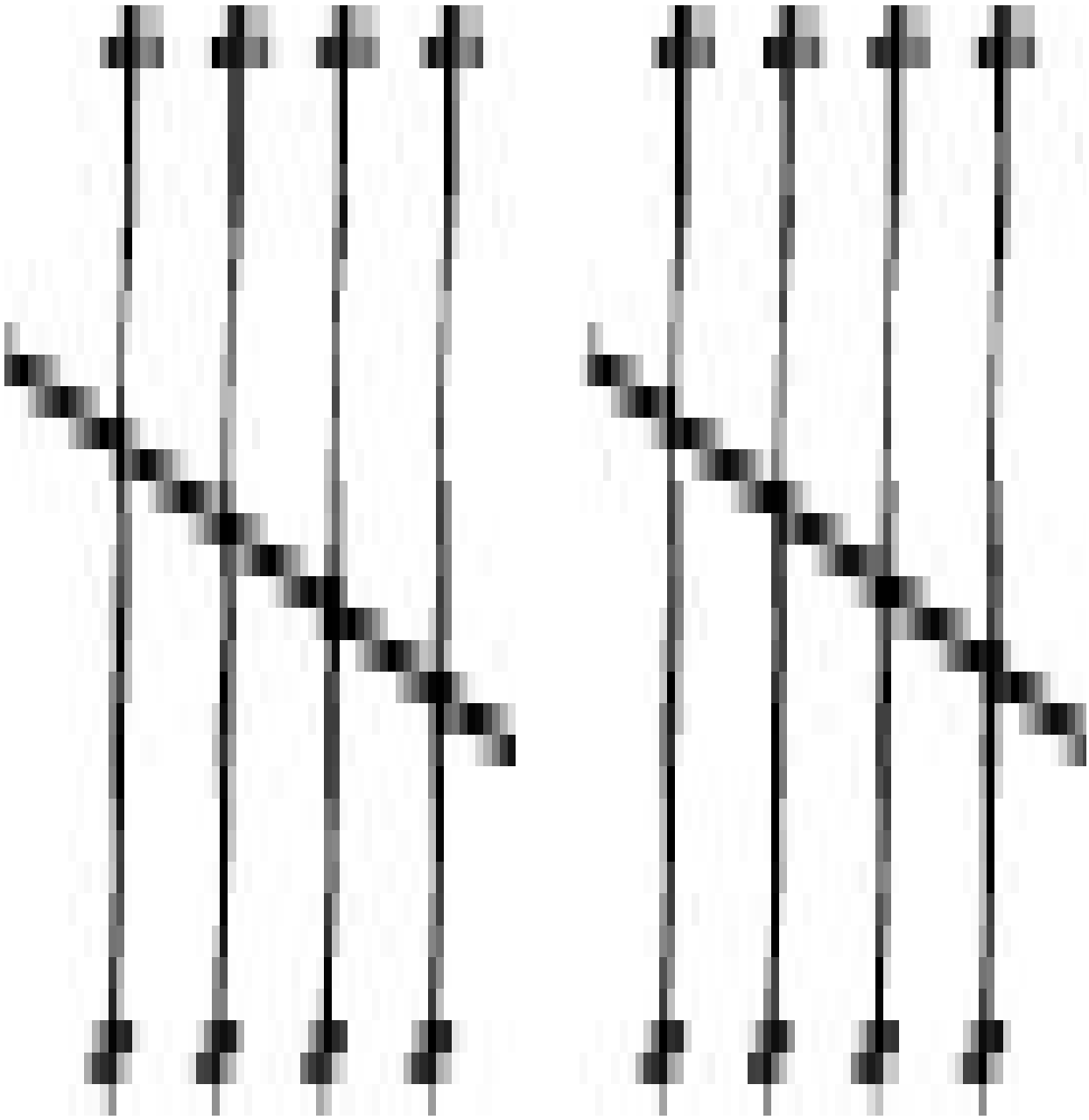

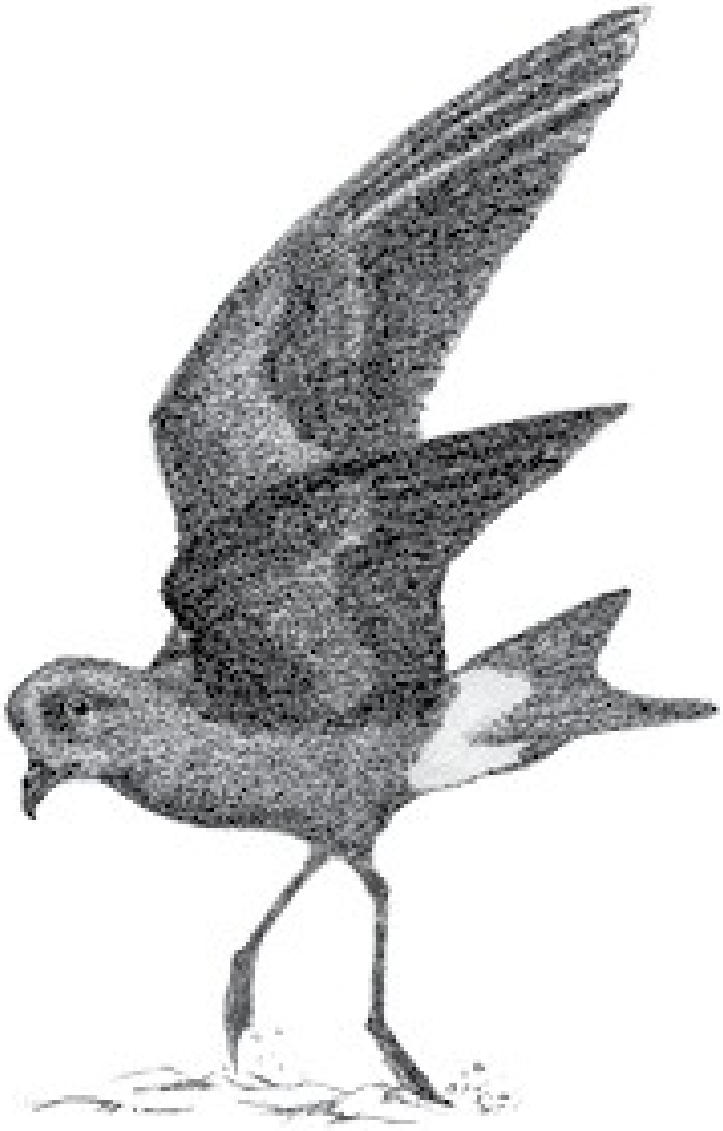

O ÎNTOARCERE BINE-VENITĂ

Așa se întoarse Quill în casa de mijloc, cu băieții mai mici ciorovăindu-se în spatele lui care să ducă sacul cu pene, „jilțul păstrătorilor“. Se înșirară de fapt într-un soi de procesiune victorioasă – dacă se poate merge în „procesiune“ pe verticală, pe o lespede înclinată de stâncă. Numai Murdo îl depăși pe Quilliam.

– Trebuie s-o aduc înapoi, spunea el. Trebuie!

– John n-are cum să-i fi spus lui Cane că e fată. Nu i-ar fi spus niciodată, insistă Quill.

– Poate i-a spus vreun alt nemernic.

– Ei bine, eu nu i-am spus și nici tu, și nimeni altcineva nu știe.

Quill era hotărât să nu se lase molipsit de panica lui Murdo.

– Atunci Cane a ghicit!

– Haide, frate! Prostu’ ăla? Ăla nu știe nici cât fac unu plus unu. Nu l-a luat pe Euan fiindcă Euan îl pune în umbră. Euan e... de-adevăratelea.

– De-adevăratelea?

– Da. Euan e curat. Nu-i prea plăcut să stai cu el, dar e cu adevărat un sfințișor. Cane, în schimb, e un șarlatan. Vrea să fie el șeful, ca reverendul Buchan. Și de ce? Ca să ne dea ordine; să ne poată spune el: „De-aci încolo, marți e duminică“. „Noaptea e zi.“ „Luna e făcută din brânză.“ Dar nu e sincer, înțelegi? Am impresia că Euan îl face să se simtă mic... Așa că nu l-a luat pe el sus pe stâncă; a luat pe unul care să-i fie de folos, atâta tot. Să-i ducă și să-i care.

– Dar acu’ o să observe! Când nu mai sunt decât ei doi. Și când ea e așa de frumoasă.

– Nici vorbă, frate! Dacă John ar fi fost cal, nătărăul ăla ar fi crezut-o oaie.

Quill încerca, într-un fel, să se convingă pe el însuși, să domolească tulburarea care-i strângea și lui inima. Gândul că „pastorul“ luase cu bună știință o fată în „bârlogul“ lui de pe vârful stâncii era... Mintea lui îl respinse cu atâta vehemență, încât avu senzația că i se învârte capul. Își spuse că, dacă s-ar simți în pericol, John s-ar întoarce pur și simplu în casa de mijloc.

Dădu semnal de oprire, se odihni puțin, închise ochii și inspiră adânc, ca să-și mai potolească bătăile inimii. Dacă învățase ceva din exil, învățase să nu stăruie asupra a ceea ce părea insuportabil; nu făcea decât să-și dea dureri la stomac.

Murdo era însă tocmai invers. Tremura atât de tare de furie și revoltă, încât se cățăra prea repede, fără să se sprijine suficient în mâini.

– O s-o iau de-acolo. Serios. Mă duc s-o iau de-acolo!

– Să-l iau! O să-l iei, nu o s-o iei! șopti Quill, privind în jur să vadă dacă-i putea auzi cineva. Și urcă mai încet!

– Frate, ție nu-ți pasă. Nu e iubita ta.

– Dar nici a ta nu e, zise Quill uimit. ... Sau e? Era surprins să afle că Murdo e hotărât să se însoare cu John. Ea știe? întrebă.

– Nu încă. Dar mi-am vârât-o în minte, înțelegi? Cum ai făcut tu cu don’șoara Galloway. Am făcut un zid în jurul ei. Așa că acum e a mea. Și o s-o iau înapoi.

Și, dintr-odată, Murdo se înmuie, trecând de la mânie răzbunătoare la tristețe pură. John îi fusese răpită și, odată cu ea, o mulțime de speranțe păstrate cu mare grijă.

Întors în casa de mijloc, Quill nu fu întâmpinat de nicio ploaie de pietre. Nimeni nu se ținu de nas ca să nu-i simtă duhoarea de păcătos. Deși nu ardeau decât două lumânări-petrel, înăuntru domnea o căldură foarte plăcută în comparație cu grota de la marginea mării: Quill nu făcu decât să rămână nemișcat în picioare și să simtă strălucirea caldă a flăcărilor pe obraji.

– Deci, cum de-ați făcut foc fără cutie? întrebă el.

– Am avut noroc, o vreme, zise Domhnall Don. Și apoi l-am avut pe Lachlan.

Un timp ținuseră aprinse două flăcări, trecându-le de la mucul unei lămpi la fitilul alteia. A doua fusese de rezervă. Dar, cum era de așteptat, o rafală barbară de vânt răbufnise în peșteră și, scotocind după semne de viață, le stinsese pe amândouă.

Așa că Lachlan își luase sarcină să urce până la casa de sus, cu doi petrei prin care se trecuse deja fitil vârâți la cingătoare. Ajuns acolo, se rugase de „pastor“ să-i dea lumină și o adusese jos la adăpostul hainei.

– Ca Prometeu care-a furat focul din ceruri, spuse domnul Farriss, ghemuit cu fața la perete.

În ciuda urcușului dificil, erau și alții care ar fi vrut să ia locul lui Lachlan.

Murdo era atât de disperat s-o salveze pe John, încât își ratã propria șansă.

– Data viitoare lăsați-mă pe mine să mă duc, domnule! se rugă el. Aduc eu cutia, chiar de-ar trebui să-l omor pe viermele ăla!

După ce-și înfrâna de săptămâni de zile propriul temperament ușor inflamabil, domnul Don nu era dispus să tolereze asemenea ieșiri din partea băieților.

– Nu, n-ai să te duci tu, băiete. Stăpânește-te și măsoară-ți cuvintele când vorbești!

– Cum e acolo sus? îl întrebă Euan pe Lachlan. E vreun altar? Se roagă toată ziua?

Lachlan dădu doar din umeri.

– A ieșit el la mine. N-am voie să-i calc pragul.

Așa că Euan continuă să-și închipuie un sanctuar și se rugă să fie lăsat să urce el acolo data viitoare. Și o ceru cu atâta însuflețire, de parcă urcușul până la casa de sus ar fi fost scara către ceruri. Era limpede că-i lipsește

„domnul pastor“, ca oița unui mielușel. Dar asta îl făcu pe Don să se îndoiască foarte tare că Euan s-ar mai fi întors dacă se ducea, așa că-i refuză oferta, insistând că Lachlan e singurul potrivit pentru această misiune.

– El e păstrătorul focului de-acum înainte, murmură domnul Farriss, aruncând o privire spre Quill.

O privire care spunea că nimic nu rămâne secret pe Stânca Războinicului.

Când Quill îl întrebă despre brațul rupt, Domhnall Don bagateliză.

– Ei, o să se refacă, atât spuse. Măcar pluta am terminat-o.

Și totuși, de când Quill o văzuse ultima oară, fața lui Don se posomorâse în riduri noi – făgașe prin care tot optimismul părea să i se fi scurs încetul cu încetul. În timp ce finisa pluta, călcase în spate pe un smoc de alge și-și pierduse echilibrul. O simplă căzătură pe pielea zgrunțuroasă a Războinicului fusese de ajuns ca să-i plesnească un os din antebraț. Nu mai putuse nici măcar să se întoarcă în grotă fără ajutor, darămite să lanseze la apă și să cârmească pluta.

Domnul Farriss îi lua tot timpul pulsul, îi examina culoarea unghiilor, îi potrivea fâșia de pânză în care-și ținea brațul și care se tot lăsa... Nici dacă el însuși l-ar fi trântit pe Don la pământ și i-ar fi rupt oasele dinadins n-ar fi arătat mai ros de vinovăție. Ah, de-ar fi fost acolo când alunecase Don! Ar fi putut să-l prindă sau poate i-ar fi îndepărtat algele de sub picioare!

Dar domnul Don nu era un om care să aibă ce face cu mila. Știa la fel de bine ca Farriss că, dacă rana i se infectează, o să moară de gangrenă. Era convins că, și dacă brațul i s-ar fi vindecat, n-avea să mai poată ciopli vreodată o lingură, să repare o barcă sau să împletească un pulover. Iar un bărbat ca Domhnall Don putea supraviețui numai dacă-și scotea asemenea gânduri din minte. Așa că n-avea de ce să-i mulțumească lui Farriss că se agită atât de grija lui.

Prietenia care-i unise pe cei doi bărbați împotriva lui Col Cane se împuținase cât timp Quill lipsise din peșteră.

Acum, când își închipuia un foc de semnalizare arzând pe culmea înverzită a stâncii Boreray, Don nu se mai vedea pe sine aprinzându-l. Altcineva trebuia să meargă în locul lui – pe pluta construită de el.

– Cum ți-ar plăcea treaba asta, Quilliam McKinnon? zise el. Deocamdată nu s-a oferit nimeni. Dar careva din noi trebuie să meargă – și cât mai curând. De-acum înainte vremea se strică.

Era adevărat. După ce locuise jos, lângă apă, Quill ajunsese să cunoască mai bine decât cei mai mulți dintre ei duhul schimbător al mării. Aproape în fiecare zi, vântul se sucea și se smucea deja brusc, fără încetare, valurile alergau în mai multe direcții odată, ciocnindu-se și sfărâmându-se laolaltă în coloane de stropi înspumați. Perspectiva unei traversări oricât de scurte era înfricoșătoare. Quill nu se grăbi să accepte, în ciuda expresiei rugătoare de pe fața lui Don.

Expresia lui Euan era însă limpede de parcă i-ar fi fost pictată pe față. El ar fi trebuit să se ducă pe Boreray când avusese ocazia: să umble până acolo pe apă pe vremea când marea era netedă și calmă; orice neghiob cu un dram de credință e în stare de așa ceva. Atunci domnul pastor nu l-ar fi dat la o parte...

Quill mută jilțul jumulit și bătucit al păstrătorilor în mijlocul grotei. Fie ca să-și îndeplinească pentru ultima oară menirea. Pentru ultima oară, fie ca Povestea să le vină în ajutor, să-l salveze pe Euan de corvoada inutilă a urii de sine. La urma urmei, Cane nu mai era aici ca să-l condange la osânda veșnică sau la bătaia cu pietre.

– A fost odată – ascultați, băieți, e adevărul adevărat! Așa mi-a spus mie tata. Venea o dată administratorul spre Hirta, să încaseze chiria, și a intrat cu barca într-un banc de heringi – atât de mare, cum nu se mai văzuse pe lume. Peștii lunecau unul peste altul și erau așa de înghesuiți, că barca s-a oprit cu totul. În jur se strânseseră o sumedenie de corbi-de-mare, de înnegriseră cerul, și se ghiftuiau din belșugul de pește. Închipuiți-vă cum ar fi să-i vezi pretutindeni năpustindu-se ca niște ghiulele, înfigându-și ciocul în trupul peștelui și înghițind heringii cu lăcomie... Și deodată, unul din ei – cel mai mare – nu știu cum se face că greșește ținta și se repede direct în barcă, o străpunge cu clonțul lui ascuțit și o acoperă cu totul. Aripile i s-au întins

dintr-un capăt într-altul al bărcii, ca o pânză căzută. Oamenii rămăseseră de o parte și de alta a monstrului, și toți se temeau pentru viața lor, nu cumva prin gaură să intre apă și să scufunde barca. Dar, spre bucuria tuturor, capul păsării era atât de bine înfipt între scânduri, că n-a pătruns nicio picătură. Și așa a rămas, înțepenit acolo, tot drumul până pe Hirta... Ei bine, când bancul de pești s-a despicat în jurul bărcii, ce credeți? Cei care erau acolo au povestit pe urmă toată viața. Erau atâția heringi în jur, de puteai să pășești pe ei ca pe uliță! Quill se lăsă pe spate, sprijinindu-se în coate. Eu zic că asta s-a întâmplat și cu Iisus și tovarășii lui pescari.

Domhnall Don, care gusta zeama uleioasă din oală, se înecă deodată, împroșcând în jur pe podea. Băieții îl îndemnară pe Quill să continue.

– Fiindcă Iisus a făcut toți heringii de pe lumea asta, nu? Sigur ar fi venit dacă-i chema el, nu-i așa? Deci, când el era pe țărm și prietenii lui erau pe mare, a fluierat el o dată și s-a adunat un banc de heringi cât toate zilele, și el a pășit pe apă pe spinările lor – până a ajuns la ucenici. (Ei însă nu puteau să vadă peștii, așa că au fost foarte impresionați.) Și Iisus i-a spus Sfântului Petru să încerce și el... și Petru așa a și făcut – și i-a reușit, bineînțeles! Pe urmă heringii au zis ajunge, dom'le, ce-i prea mult strică, și n-au mai vrut să coopereze, și Petru a început să se scufunde. De-aia, cred eu, nimeni altcineva pe lume n-a mai putut de atunci să umble pe apă. Sau, oricum, n-a mai putut fără ajutorul heringilor. Sau fără să pășească pe un pod de bărcuțe. N-a mai reușit niciun sfânt, niciodată.

Câteva fețe – ale celor mai mici – se întoarseră să se uite la Euan, care radia de bucurie. Bineînțeles, deci, că nu putuse să umble pe valuri până la Boreray! Nu fuseseră suficienți heringi!

Quill simți privirea lui Euan asupra lui, dar nu se întoarse spre el (ca nu cumva Euan să priceapă că povestea fusese născocită anume în folosul lui).

Col Cane ar fi răcnit „Blasfemie!“ și ar fi aruncat cu pietre în Quilliam pentru păcatul de a fi populat o sfântă pildă biblică cu heringi scoțieni. Dar „pastorul“ dăduse drumul frâielor puterii, nu-i așa? și fusese înlocuit de Povestitor.

– Bine te-ai întors, Quilliam! spuse maliții Domhnall Don.

– Quill ar trebui să fie păstrătorul poveștilor.

Erau primele cuvinte rostite de Kenneth de când exilatul se întorsese în casa de mijloc, și lui Quill ele îi treziră un sentiment de satisfacție pe care nu-l putu înțelege pe deplin.

„Zău c-aș fi fost în stare să umblu pe apă când a spus chestia asta“, îi zise el Murdinei Galloway în seara aceea, adormind în îmbrățișarea ei imaginară.

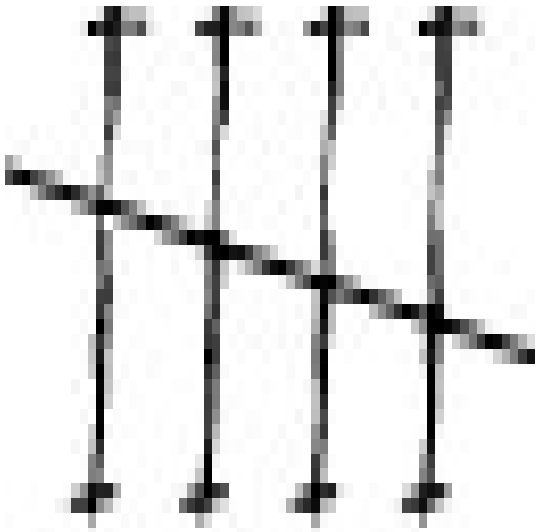

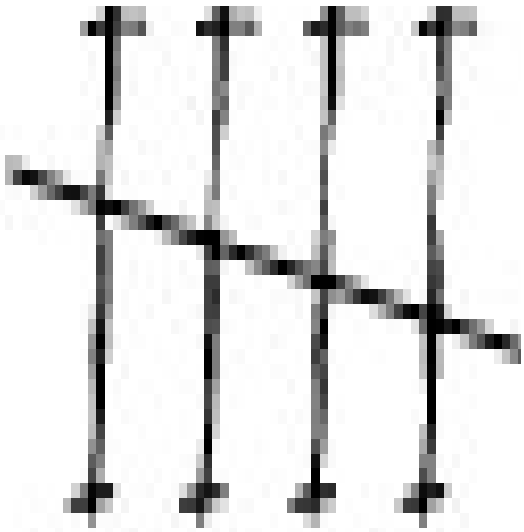

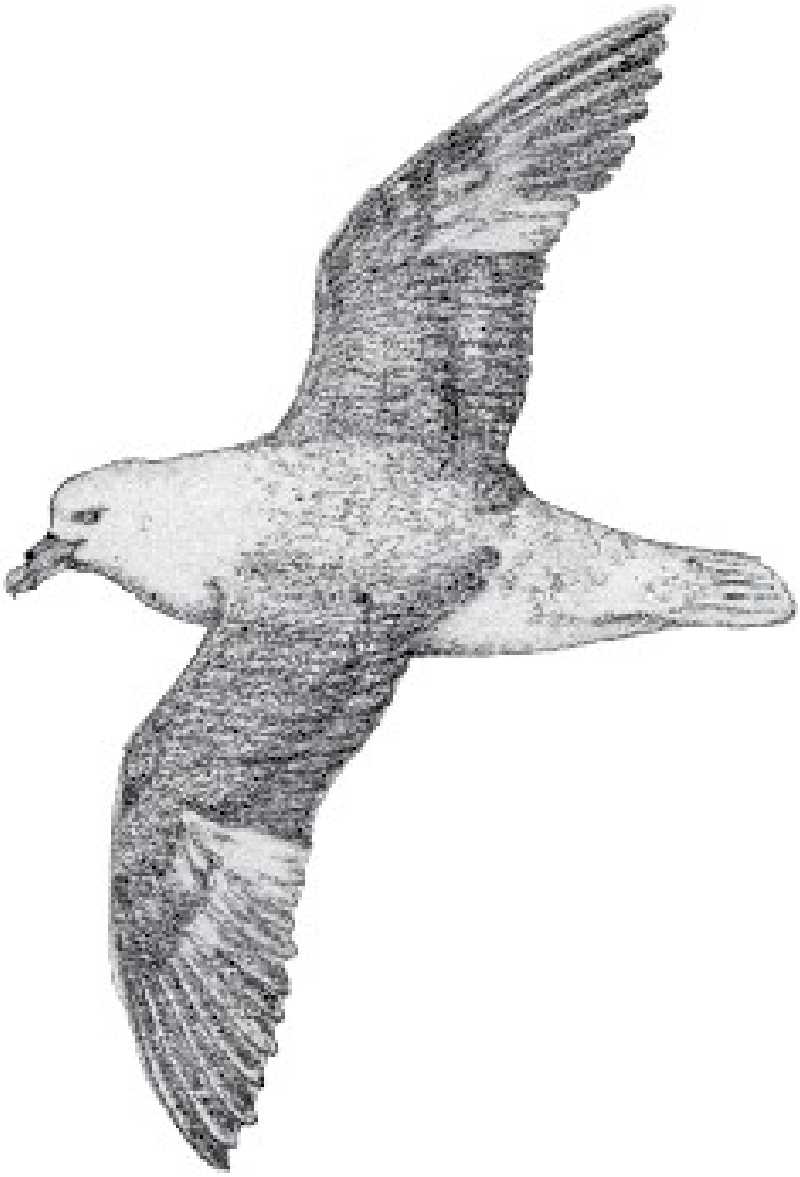

PANTALONII REGELUI SAUL

A doua zi, vântul stinse iar făcliile, așa că Lachlan urcă pe stâncă să cumpere lumină de la „pastor“. Luă cu sine niște plevușcă pe care Quill o prinsese pe când locuia în casa de jos, dar pe care fusese prea scârbit s-o mănânce. Ca de obicei, Cane îl auzi suind ultima bucată de drum și-i ieși în întâmpinare pe platforma lată de piatră din fața peșterii. Luă cu o expresie de dezgust peștii care începuseră să putrezească și-i aruncă pe jos.

– Poți să-mi plătești în muncă. Adună-mi niște pietroaie drept stavilă vântului!

Să cari bolovanii și să-i adaugi la grămada din gura peșterii însemna să te umpli de julituri și să-ți rupi spatele. John îl ajută pe Lachlan, dar nu scoase o vorbă, nu-i aruncă nicio privire, nu făcu nicio mutră conspirativă. Poate n-avea voie să vorbească cu nimeni de jos.

La coborâre, Lachlan își simțea brațele de două ori mai obosite după ce ridicase atâtea pietre. O mână îi trebuia ca să păzească cele două păsări aprinse înăuntrul hainei. Așa că, atunci când bubuitul unui tunet îl făcu să tresară, un junghi îi străbătu mușchii spatelui și mâna îi tremură pe făclii. Simțind că lumânările îi scapă dintre degete, le strânse instinctiv la piept. Uleiul din burta unui petrel țâșni afară spre flacăra care ardea încet. O dogoare pârjolitoare îl linse pe Lachlan pe gât, sub obraz, apoi i se scurse pe piept în picurii uleiului încins. Haina îi luă și ea foc. El țipă și, undeva deasupra, o pasăre a mării țipă la rându-i drept răspuns.

O clipă mai târziu, din cer se prăvăli potopul. Ploaia îl udă pe Lachlan până la piele aproape instantaneu, dar dâra de durere îi rămase, de la falcă la buric, de parcă îi fusese jupuită o fâșie de piele. Avea impresia că au să i se scurgă măruntaiele afară. Iar ceea ce-l supăra aproape la fel de tare era faptul că nu mai avea nicio făclie aprinsă drept dovadă.

Stângaci, greoi, stânjenit de brațul rupt, domnul Don îi turnă ulei de furtunar peste arsura lucioasă – leacul lui la orice suferință, de la durerea de dinți până la tuse și constipație.

– Ți-aș da niște whisky, frățioare, dar maică-ta m-ar jupui de viu, așa că mai bine că n-am deloc, spuse el.

Profitând de ocazie, Murdo dădu să se ofere să urce în locul lui Lachlan după altă lumină. Dar nu fu îndeajuns de rapid. Micul Euan i-o luă înainte, ciudat de nerăbdător să facă urcușul acesta periculos și să aibă șansa de a-și rupe gâtul pe stânci.

Cu părul lui roșcat-auriu, cu ochii albaștri și hainele roase și zdrențuite, Euan arăta, suind, ca un înger înălțându-se la cer. Lachlan îl învățase cum să țină la întoarcere o lampă aprinsă, în poala de sub vânt a hainei. Dar cineva ar fi trebuit să întrebe ce anume căuta Euan în sihăstria „domnului pastor".

Căuta să fie iertat de păcate și luat înapoi ca băiat de altar al lui Col Cane. Era dispus (avea de gând să-i spună sfinției sale) să înfrunte toate privațiunile unei vieți de sihastru: să postească, să se roage, să sufere gerul și să-și țină gura închisă...

Dar toate cuvintele îndelung repetate îi pieriră din minte când se pomeni în pragul sihăstriei lui Cane.

Peștera era luminată de un număr nerușinat de mare de lumânări de petrel. Pe jos zăceau risipite rămășițele câtorva zeci de pui de corb mâncați, alături de cel mai bun cuțit cu care păsărarii veniseră pe stâncă. Nu exista niciun altar, afară poate de grămada de pietre care ținea la distanță vântul dinspre est. O pereche de pantaloni căptușiți, peticiți și murdari atârna din tavan. Reverendul Col Cane dormea și sforăia pe un morman de coșuri strivite, din cele pentru ouă, și pe doi saci de pene. Împărțind cu el căldura trupului, spate în spate pe același pat dormea John.

Obrajii lui Euan se împurpurară în căldura nesăbuită a atâtor făclii. Admirația pentru Cane îi luă foc în piept și arse până se făcu cenușă. Așa-zisul „pastor" nu plecase din casa de mijloc ca să fie mai aproape de Dumnezeu! Plecase ca să aibă pace și liniște, ca să mănânce mai mult decât i se cuvenea, să doarmă pe puf, să țină pentru el cele mai bune unelte și să-și împartă căldura trupului cu un băiat de altar care nu era Euan – cu toate

că Euan se străduise să fie cel mai bun băiat de altar din lume și cu toate că el era cel care avusese viziunea în primul rând.

Euan luă cuțitul și se opri deasupra înfumuratului tiran care făcuse ca sfârșitul lumii să pară ideea lui și apoi se dăduse drept om cucernic și altruist.

Ei bine, el știa Biblia mai bine decât o știuse vreodată paracliserul. Își amintea de acolo povestea unei alte peșteri unde David, băiatul cu adevărat sfânt și minunat, îl urmărise pe dușmanul său de moarte, regele Saul, și-l găsise adormit, cu sabia alături. David ar fi putut să-l omoare pe păcătosul Saul chiar atunci, pe loc, în timp ce dormea, dar, fiind un sfânt, alesese să-i lase un mesaj care spunea cam așa: „Am fost aici. Aș fi putut să te ucid. Ți-am cruțat viața“. Și anume, luând sabia regelui, tăiase tivul mantiei lui Saul.

În accesul lui de virtuoasă indignare, Euan reuși, cu însuși cuțitul lui Col Cane, să taie cracii pantalonilor diformi și pătați ai „pastorului“, atârnați în lumina făcliilor. Căptușeala de pene care ținea de cald se revărsă pe podea ca un înger emaciat.

– I-ai tăiat pantalonii? zise Farriss.

– Nu postește, nu stă de veghe, nu se canonește, nu face nimic! se văicări Euan și povesti câte ceva din ceea ce văzuse. Și dormea pe un pat mare de fulgi! Cu John alături.

Murdo scoase un răget de leu rănit și-și lăsă capul în mâini.

– Așa că am făcut ceea ce a făcut și sfântul David în Biblie! zise Euan.

– Și n-ai luat cutia de aprins focul? întrebă Domhnall Don, nevenindu-i să creadă. I-ai tăiat nădragii, dar nu te-ai gândit să-i iei cutia?

Euan nu înțelegea:

– Ar fi însemnat să fur, domnule!

Băieților mai mici (necunoscători ai istoriilor biblice) li se păru cu totul caraghios că Euan tăiase pantalonii lui Col Cane. Dar adulții erau doar îngroziți de ocazia pierdută. Euan închise gura și n-o mai deschise, cufundându-se într-o tăcere mohorâtă.

Dacă n-ar fi avut brațul rupt, Domhnall Don ar fi urcat el însuși până la casa de sus și ar fi pus mâna numaidecât pe cutie. Spuse asta privindu-l urât pe domnul Farriss, căci ar fi vrut să se ducă el în locul lui. Dac-ar fi putut, l-ar fi scuturat ca pe un covor – până când boala urâtului ar fi ieșit cu totul din el și culoarea i-ar fi revenit în obraji. Dar Farriss era șchiop și bolnav, cu pielea pământie ceroasă și gânduri prea învârtoșate ca să le poată turna în cuvinte. Se stingea, ca un foc consumat deja, ai cărui tăciuni abia mai clipesc.

Deodată, Murdo zbieră că, dac-ar fi după el, ar urca bucuros până sus și i-ar tăia gâtul lui Cane. Nimeni nu-i acceptă propunerea. Nimeni afară de Quill nu înțelese de ce Murdo se arăta atât de îndârjit; de ce, în tăcerea care urmă, i se auziră dinții scrâșnind de furie.

– Obá, frate! Stai locului! zise Quill. O să mergem mâine amândoi.

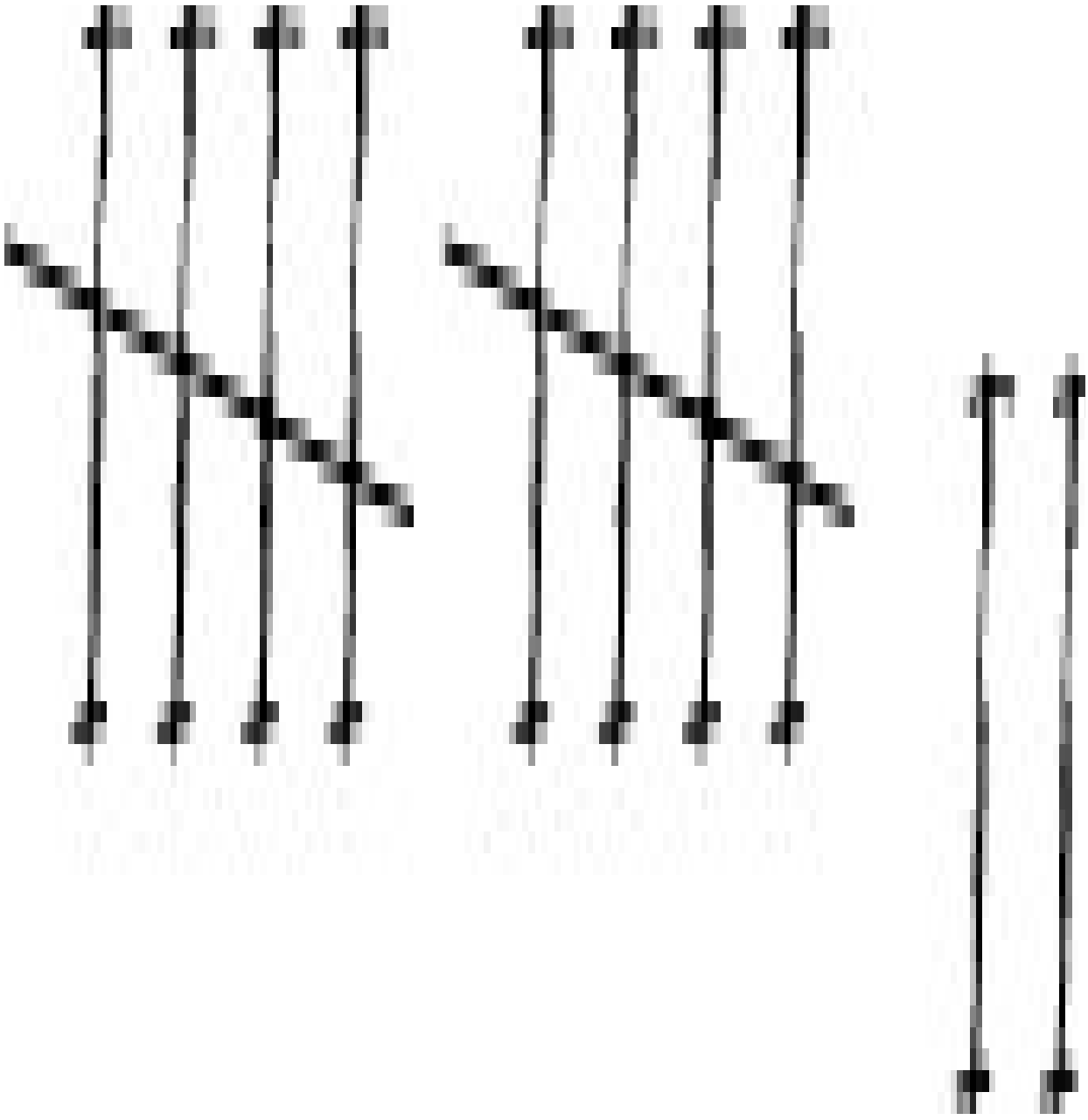

TRAVERSAREA

John urcase până la casa de sus cu „pastorul“ temându-se de lucrul acela de negândit, întrebându-se cine-i șoptise secretul ei lui Cane. Fusese plăcut surprinsă de viziunea lui asupra vieții de ascet. John savura mâncarea, și spaima ei cea mai mare – mă rog, a doua cea mai mare – fusese că „pastorul“ avea să-și refuze (și să-i refuze și ei) confortul unei mese zilnice și numai duminica să bea zeamă de pasăre, până când amândoi ar fi murit de sfințenie. Dar sarcinile ei de băiat de altar constau, după cum se dovedise, în a aduce păsări și pene din cleiturile de pe o distanță de o mie de pași în jurul peșterii și a pregăti masa. Cane era un mâncău și un trândav.

Cât despre teama ei cea mai mare, și aceea se mai potolise când Cane continuase s-o cheme „băiete“ și „flăcău“, să vorbească despre politică și să se ușureze în fața ei. Din câte știa ea, erau lucruri pe care niciun bărbat de pe Hirta nu le-ar fi făcut vreodată de față cu o femeie. Se întreba încă de ce fusese aleasă în locul evlaviosului Euan, dar curând își dăduse seama. În ciuda predicilor sale, Cane era un individ căruia-i plăcea să muncească cât mai puțin. Puternică, agilă și voinică, John îl atrăsese pentru că putea să care, să coasă și să gătească și risca mai puțin să se îmbolnăvească decât băieții mai firavi.

În a treia zi, când niciun nor nu se agăța de vârful impunător al Stâncii Războinicului, John zărise, la mare depărtare, insula Skye. Era o priveliște rară și tulburătoare, dar ea nu-i pomeni nimic lui Col Cane, care-i poruncise să nu vorbească neîntrebată. John ducea astfel o existență tihnită – chiar dacă singuratică.

Acum, însă, „pastorul“ spumega de furie.

Când se trezise și-și găsise pantalonii retezați de la pulpe, Col Cane dăduse vina pe John. Cine altcineva ar fi putut să-i taie, la urma urmei? După ce-și scărmănă băiatul de altar cu pumni și palme, smulse hainele căptușite cu puf de pe spatele nemernicului, ca să-i administreze bătaia bine meritată. Dar atunci, prin ceața roșie a furiei și prin viscolul de fulgi care zburau în

toate părțile, făcu a doua descoperire pe ziua aceea. Ceea ce nu aflase în trei săptămâni de dormit spate în spate cu John ieși acum la iveală în urma unei explozii de mânie.

John nu era băiat. Cel care stătea în fața lui, tremurând de frig și de spaimă, categoric nu era băiat.

– Făptură nefirească! Ce ești?

Repezindu-se să-și strângă hainele sfâșiate și plângând amar, John căpătase o expresie de vinovăție atroce – și asta și simțea. La urma urmei, se simțise vinovată încă de la naștere, pentru că nu fusese băiat.

– Ești o ispită? Trimisă să mă abați de la calea cea dreaptă?

John scoase un soi de bâzâit care ar fi putut însemna și „nu“, și „da“. Dacă era o ispită, poate Cane avea s-o alunge dinaintea ochilor și s-o lase să se întoarcă la ceilalți. Dar tot el ar fi putut s-o proclame vrăjitoare și s-o arunce de pe stâncă.

– Sunt doar John Gillies, domnule. Nu pot să...

Pe Hirta, Cane avea nevastă, o femeie mică și costelivă, care-și ținea toate hainele prinse cu cârlige de pescuit – nu doar șalul, ci și fusta, bluza și pelerina cu care mergea la biserică. Cei doi soți arareori se strângeau în brațe. Din unirea lor nu se născuse niciun copil. Cane cu greu și-ar fi putut aminti acum despre nevastă-sa altceva decât cârligele și mirosul persistent de săpun de leșie. Oricum, după toate probabilitățile, femeia dispăruse deja, înălțată la ceruri sau, din partea lui, aruncată dincolo... Și iată! Dumnezeu îi dăruia o înlocuitoare! Uimirea i se mai potoli. Spaima rece i se schimbă în ceva mult mai fierbinte. Se uită cum fata își înhață hainele sfâșiate, tăgăduind fără oprire că ea i-ar fi tăiat pantalonii, și un gând nou răsună în mintea lui Col Cane mai tare decât clopotul bisericii de pe Hirta.

Avea să se însoare cu John și să trăiască împreună cu ea precum Adam cu Eva în grădina de piatră a Edenului, departe de bărbații care nu-i arătaseră nicio fărâmă de respect și de băieții gălăgioși și dezgustători de jos, care, în mod clar, n-aveau pic de suflet în ei.

Între timp, Murdo pornea în propria lui aventură: să încerce s-o elibereze pe John din ghearele lui Col Cane, chiar cu prețul vieții.

Simțind cât de mult se luminase viața lui Quilliam cel îndrăgostit, Murdo voise foarte mult să-i urmeze exemplul; și ar fi făcut-o, dacă stocul de femei și fete n-ar fi fost înălțat la cer în timp ce el era plecat la vânătoare. Apoi aflase secretul lui John și, odată cu el, i se ivise o ocazie minunată. Putea încă să se îndrăgostească!

Sfios și răbdător din fire, nu-i pomenise nimic fetei. Dar vestea dezgustătoare că ea și Cane dormeau în același pat îi spulberase orice urmă de sfiiciune. Tremura de fierbințeala luptei. Era ca un cerb care urlă după cerboaica lui furată. Avea să stea de veghe lângă casa de sus, îi spuse el lui Quill, și, când i se ivea ocazia, avea să-și salveze domnița din turnul ei înalt, „chiar dacă a fost pângărită“, adăugă el generos.

– Poate n-a fost, zise Quill, dar se oferi oricum să-l însoțească.

Aruncând pe furiș o privire către nori, se bucură să vadă că cerul se limpezește și că vântul se mai abate. Ziua devenea frumoasă.

Dar, pe la jumătatea drumului, zăriră două siluete care coborau pe panta acoperită de grohotiș. John purta o pătură în care fusese făcută o gaură pentru cap și pe care o încinsese la brâu cu o curea împletită din paie. Cu indulgență, ar fi putut fi numită rochie. La urma urmei, fiecare își ținea de cald în modul cel mai bun pe care îl putea născoci. Deci își păstrase John secretul ei feciorelnic sau nu?

Trăgea după ea un sac umflat, care sălta atât de ușor pe pietre, încât nu putea fi umplut decât cu pene. Cane avea la gât o șuviță de păr de cal de care erau agățați mai mulți pui de corb-de-mare. Figura lui ușor ridicolă se întoarse, se uită la cei doi băieți, apoi porni mai departe, săltând în mers, scuturând din puii de corb, fâlfâind din pantalonii tăiați, urmat la mică distanță de John. Dar de ce ea nu fugea de lângă el? De ce nu-l părăsea?

– Vrea să ia pluta! zise Quill străfulgerat de o intuiție. Întoarce-te la peșteră, frate! Adu-i și pe ceilalți!

Murdo nici măcar nu încetini.

– Adu-i tu! atât zise.

Nimic n-ar fi putut să-l oprească din misiunea lui de salvare.

Quill se întoarse așadar și apucă un drum dificil, de-a curmezișul, către casa de mijloc, aducând vestea în dinții încleștați:

– Col Cane vrea să ia pluta! John e cu el!

Păsărarii se ridicară toți odată și-l urmară, ca un roi de viespi furioase. Numai Domhnall Don nu putu coborî cu ei. Cu brațul rupt sprijinit la piept, rămase în picioare în gura peșterii, uitându-se după ei și înjurând cât îl ținea gura.

– John! o strigă Murdo.

Dacă-l auzise, fata nu dădu niciun semn.

Ziua se înseninase cu totul: aerul era nemișcat și proaspăt, și soarele jos dădea poalelor ude ale Războinicului o sclipire de argint. Pluta era priponită de lespezile mari de piatră slobozite de furtuni și cutremure pe povârnișurile stâncii și îngrămădite la baza ei. Acest golfuleț i se păruse lui Don cel mai potrivit loc să-și construiască pluta, căci de aici pornea aproape cel mai scurt drum spre Boreray. Insulița părea atât de aproape, încât ai fi zis c-o poți atinge cu mâna: un triunghi de rocă cenușie și iarbă verde smarald. O puzderie de pescăruși zburau risipiți pe deasupra, purtați de curenții ascendenți.

– John, ce faci? strigă Murdo. Nu te duce cu el!

Ea nici măcar nu întoarse capul.

Cane răspunse în locul ei.

– Dumnezeu ne-a îndreptat să traversăm.

– Să traversați? Încotro? Da, foarte bine, dumneavoastră dați-i drumul! Dar lăsați-o pe John în pace! Ați bătut-o? De când o bateți?

– De când te știu vorbești mult și prost. Poți să le spui celorlalți că-mi risc viața de dragul lor. Pentru binele lor. Pentru binele general. O să locuim în casa sihastrului de pe Boreray și o să ne rugăm pentru iertarea păcatelor, așa cum făceau pustnicii în vremuri apuse.

– John, tu asta vrei? o întrebă Murdo.

John îi aruncă în sfârșit o privire iute, furișă, de sub pleoapele umflate. Din cauza vânătăilor, expresia de pe chipul ei era imposibil de citit. Privi și dincolo de el, și probabil îi văzu și pe ceilalți coborând spre golf. Asta păru s-o facă să iuțească pasul.

– Da, spuse ea.

Murdo se întinse s-o apuce de braț, dar ea se smulse din strânsoare și se grăbi să-l ajute pe Cane să tragă pluta la marginea terasei de piatră. Pluta șovăi o clipă, clătinându-se pe buza stâncii, apoi, cu un hârșâit, se prăvăli în apă, scufundându-se scurt și săltând imediat la suprafață. O bucată sau două din lemnărie se desprinseră și plutiră pe valuri.

– O să te înec! zbieră Murdo. Lasă-mă să merg eu în locul tău!

John pufni.

– Bună nevastă i-ai mai fi pastorului!

Murdo rămase ca trăsnit. Cane îi aruncă o privire, încercând să-și dea seama dacă știe deja secretul.

– John mi-a mărturisit că e femeie și s-a oferit să-mi fie tovarășă de viață.

– Nu se poate!

Murdo îi căută privirea lui John, sperând într-o dezmințire, dar ea luă aerul unei frumuseți trufașe care tocmai a fost aleasă regina din Kilda și care acum vrea să se înalțe deasupra tuturor fostelor rivale.

– Eu și Col o să ne căsătorim pe Boreray. La stâlpul de piatră. Sunt și oi acolo, spuse mireasa, ștergându-și nasul cu dosul palmei.

– Oi? Pentru ce? Să vă cânte imnuri?

Murdo nu înțelegea rostul oilor la o cununie.

– Oi. Dac-o s-avem copii, trebuie să bea lapte.

– Și cine o să vă cunune, dacă nu ți-e cu supărare?

– Domnul pastor, bineînțeles, nătărăule!

Și sări pe plută, îndepărtând-o de țărm. Îl apucase, în același timp, de haină pe Cane, care se clătină și se dezechilibră o clipă înainte să facă pasul pe plută. Fața i se albi de spaimă.

– Dar n-o să te culci cu jigodia asta, nu? Nu te culca! N-o să te culci, nu?

– Ce, ești gelos? rânji ea.

– O să dați semnal către Hirta, da?

Era domnul Farriss, primul care ajunsese acolo de la peșteră.

În picioare, în mijlocul plutei, printre lucrurile sale, Cane își încleștase buzele între dinți și se apucase strâns de catarg. Într-un fel, era ceva vrednic de admirație în faptul că un om atât de speriat pornea la drum pe mare în ciuda fricii.

Abia trăgându-și sufletul după coborâș, băieții sosiră și începură să strige:

– Stați! Stați!

– *Luați-ne și pe noi!*

– O să smulg lâna oilor pentru voi!

Ideea oilor, a unui adăpost construit și faptul că de pe Boreray se vedea limpede Hirta îi aduseră până la marginea apei. Dar Col Cane apucă vâsla improvizată – o scândură putredă – și o roti stângaci către ei:

– Înapoi! E prea mică! Nu încap mai mult de doi oameni! se răsti el. M-am săturat până peste cap de lepre ca voi! La o parte!

Un val împroșcă terasa de piatră și-i împrăștie pe băieți. Văzută de aproape, apa înspumată fu îndeajuns ca să-i facă să se răzgândească în privința traversării.

– Stai jos, te rog, a chiall mo chridhe!

John îl implora cu un glas care trăda cea mai pură afecțiune. Apoi apucă vâsla, împingându-i și împiedicându-i pe potențialii pasageri să urce pe la capătul plutei.

– Dar dați semnal să ne vină în ajutor, bine? strigă Farriss din nou. Jură, frate! Jură că dați semnal acasă!

– Da, da, mormăi Cane, cu ochii la fiecare cui înfipt în lemn, la fiecare nod din scânduri, la fiecare plescăit de stropi împroșcați de valuri.

– Ești o târfă și o ticăloasă, John Gillies! urlă Murdo stacojiu la față și aruncă un pumn inutil de alge în urma plutei care se îndepărta legănându-se. O târfă și o ticăloasă!

Vorbele părură să-i rămână în gât, căci începu să tușească și să se înece. John se ridicase în picioare, făcând pluta să se rotească pe marea învolburată. Păru să se îndrepte furioasă spre Murdo... după care păși pur și simplu dincolo de marginea plutei, cu vâsla în mână, și dispăru sub apă.

Apăru din nou o clipă mai târziu. Aruncase vâsla înainte, avea brațele întinse și picioarele ei loveau apa cu o înverșunare stângace. Un val care se retrăgea o duse mult înapoi. Următorul o aduse mai aproape.

În acest timp, Cane plutea tot mai departe de țărm, cu ochii căscați, ținând strâns în brațe catargul pe măsură ce pluta se răsucea ușor în curent și pânza improvizată îl plesnea peste față. Îi trebuiră câteva momente ca să-și dea seama ce se întâmplase – John alunecase? călcase prost? –, dar, când băieții de pe mal începură s-o încurajeze, dădu drumul catargului și se târî către marginea plutei, care se clătină periculos sub el. O luă înapoi de unde venise, plesnind valurile cu palmele lui late și împroșcând cu apă care-l muie până la piele. Pluta nu reacționă, doar capătul mai ușor, opus greutății lui, se ridică din mare. Sub marginea săltată se sparse un val mare, care trimise ambarcațiunea înapoi spre țărm. Pluta o depăși pe John, care dispăru sub îngrămădeala ei de bucăți de lemn, lăsând vâsla să iasă la suprafață ca înotătoarea unui rechin. Cane se azvârli cu fața în jos și întinse brațele în apă, bâjbâind după ea, în timp ce valurile îi plescăiau în gură și de pe buze îi curgeau înjurături.

Băieții de pe mal începură să se uite în jur după pietre și bolovani, să-i desprindă și să-i arunce înspre Cane, exact cum făceau pe loturile lor din sat când alungau pescărușii.

– Aveți grijă la John! îi preveni Quill, care simțise înțepătura ascuțită a pietrelor colțuroase.

Prea speriat ca să se ridice în picioare, „pastorul“ îi blestemă cu tot neamul lor în timp ce se târa înapoi către catargul înclinat și-l strângea în brațe mai ceva ca pe o nevastă. Când John ieși la suprafață și începu din nou să înoate, dând din picioare ca o broască în spatele vâslei, el îndreptă spre ea un deget acuzator și strigă:

– Sugruma-te-ai cu lațele tale și nimeni să nu-ți vină la înmormântare, pațachină ce ești!

Fără vâslă nu putea nici să se întoarcă la țărm, nici să cârmească pluta. Dar curentul îl îndrepta treptat spre Boreray. Se făcu tot mai mic în depărtare, o siluetă tot mai măruntă pe fundalul verde colțuros al stâncii, răsucindu-se, rotindu-se, învârtindu-se...

O frecară să scoată frigul din ea cu mai multe căciuli de blană. Se oferiră foarte mulți, după ce pătura udă fu dată jos și se făcu dovada de netăgăduit că John e cu adevărat fată. Dar ea nu le ușură eforturile, căci se zvârcolea și răcnea, nebună de ușurare, amintindu-și spaima, gândul că putea să se înece, eventualitatea ca „pastorul“ s-o fi tras afară din apă, înapoi pe plută.

– Eu am avut ideea! L-am aranjat! L-am aranjat, ticălosul! țipă ea sfidătoare când își regăsi puterea de a vorbi. I-am zis că ne cunună numai după ce ajungem pe Boreray. A fost singurul mod de a scăpa de el, după ce a aflat!

Deci John, sirena-ispită, îl sedusese pe „pastor“ și-l convinsese să pornească pe apă – lucru pe care el n-ar fi îndrăznit probabil niciodată să-l facă de unul singur –, cu promisiunea de a-i deveni de bunăvoie soție. Apoi sărise de pe plută în ultima clipă, lăsându-l în toată singurătatea pe care și-o putea dori. Îmbrățișarea de gheață a oceanului nu fusese nici pe departe atât de înspăimântătoare ca groaza de a-l avea pe Col Cane de bărbat. Când își încheie povestirea, John câștigase admirația tuturor băieților care o ascultaseră. Era o ispravă aproape mai ceva decât a deveni regele corbilor și îi dădu fără îndoială printre băieți un prestigiu la care John nici măcar nu îndrăznise să viseze. Ceea ce nu vedea ea însă era că admirația lor nu prea avea legătură cu eroismul ei temerar, cu stratagema ei inteligentă. Avea mai degrabă de-a face cu ocheade aruncate în locuri interzise, cu atingerea unui sân rece ca gheața când o șterseseră cu căciulile. John privi în jos la goliciunea ei și îi dădu prin minte că n-avea să mai trebuiască niciodată să-și ascundă secretul vinovat.

– I-ai luat măcar cutia de aprins focul? fu singura întrebare pe care i-o aruncă domnul Farriss.

Faptul că era fată sau băiat nu purta nicio însemnătate; fără foc aveau să înghețe cu toții în măruntaiele iernii.

– O ținea întotdeauna la el, mărturisi ea. N-am avut cum.

Un geamăt se ridică din toate piepturile.

În casa de mijloc, Domhnall Don rămăsese cu sufletul pustiu. Își închipuise până atunci pluta ducându-i – dacă nu pe el, măcar pe Farriss și pe doi dintre băieți – până pe Boreray; îi văzuse trăgând la țărm sub privirile oilor cărora aveau să le smulgă lâna ca să le țină de cald, făcându-și apoi sălaș în adăpostul ciobanilor – în cel de sub pământ, când aveau să vină furtunile iernii... Aveau să vadă fumul ridicându-se din căsuțele de pe Hirta... și să semnalizeze propriile lor vești bune drept răspuns: că păsărarii de pe stâncă sunt în viață și așteaptă răbdători să fie salvați.

Lachlan, păstrătorul focului, se ridică și se îngriji, cu mișcări domoale, de cele două lumânări care sclipeau pe consolele lor de piatră asemenea unor icoane pe peretele unei biserici. În loc să se alăture hărmălaiei generale care coborâse către Golful Plutei, el urcase până la casa de sus – în ciuda arsurii, în ciuda oboselii – și salvase cioturile încă arzânde a două făclii de petrel, aducându-le cu mare grijă jos, să lumineze locul acesta pe care îl socotea căminul său.

În zilele care urmară, începu chiar să le vorbească lumânărilor-păsări – așa cum le-ar vorbi cineva sfinților dintr-un vitraliu –, mulțumindu-le, urându-le noapte bună, și în tot acest timp, de la o zi la alta, câte o pasăre se mistuia până la tălpi, iar el îi trecea flacăra următoarei, și apoi celei de a doua, și celei de a treia, și tot așa...

Căci, dacă se stingeau vreodată, cum ar mai fi putut să le aprindă? Ce-avea să fie când ultimul cleit se va fi golit de păsări? Era o întrebare pe care Lachlan nu și-o puse niciodată, căci ce nevoie ar mai fi fost atunci de un păstrător al focului?

Col Cane supraviețui traversării. Își dădură seama după mirosul de miel la frigare și după vălătucul de fum de turbă care se ridică de pe Boreray. Era, fără îndoială, un paria blestemat să stea singur; speranța de a avea pentru sine pe ultima și singura femeie de pe lume îi fusese spulberată; dar mânca miel la frigare în fața unui foc, purta lână pe sub cămașă și-și vedea insula natală.

– Măcar e un semnal, zicea Domhnall Don de mai multe ori pe zi, ținându-și brațul chinuit la piept și legănându-se înainte și înapoi. O să se uite de pe

Hirta și o să vadă că suntem încă în viață.

– Dacă o mai avea cine să vadă, murmură Farriss.

Băieții îl boscorodiră printre dinți, strâmbându-se de ciudă. Cane cel puțin le oferise raiul, îngerii, ziua judecății. Don le oferea măcar o familie și speranța. Singura explicație însă a lui Farriss era tragedia, uitarea definitivă, un dumnezeu care le întorsese spatele și plecase.

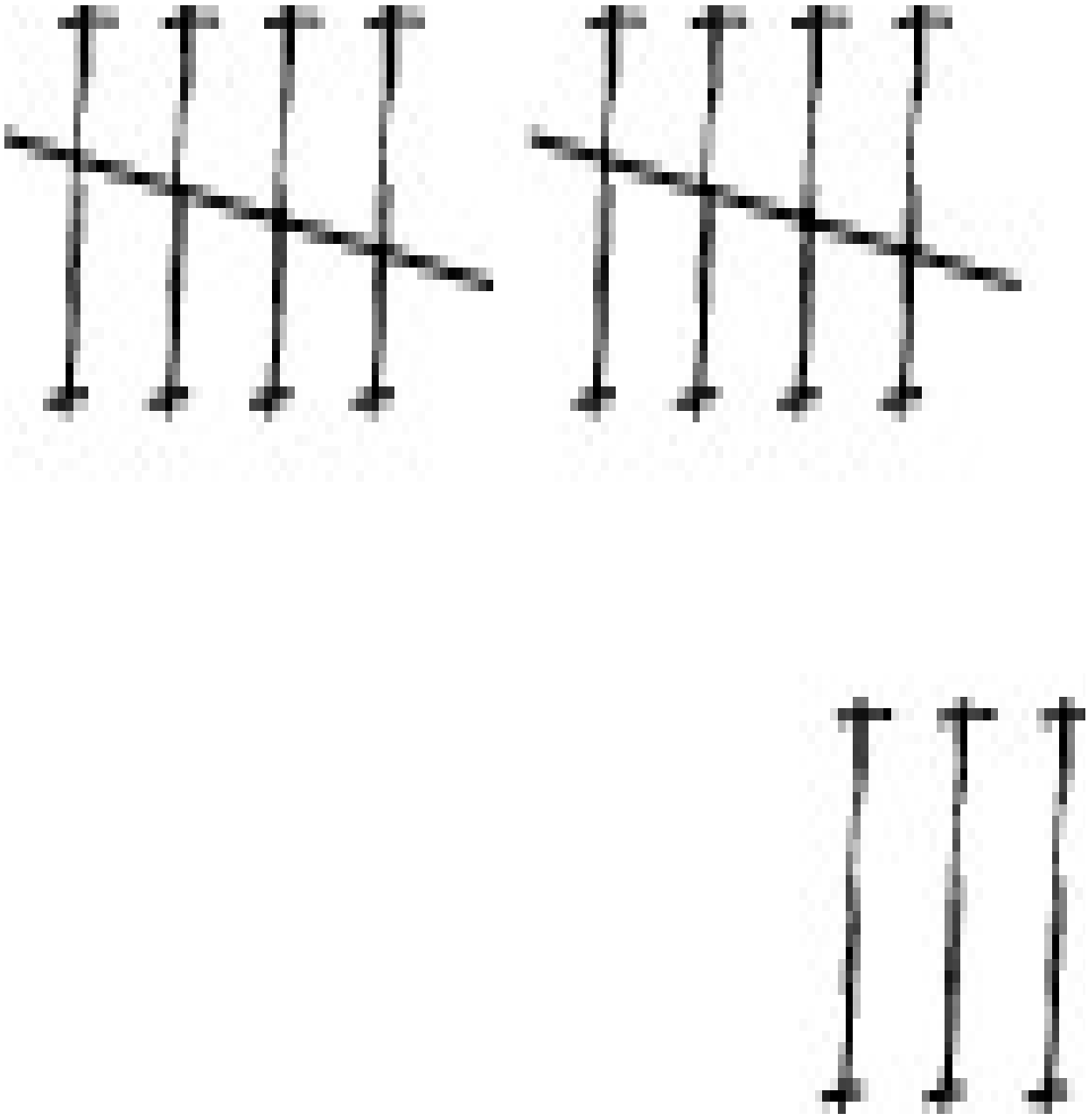

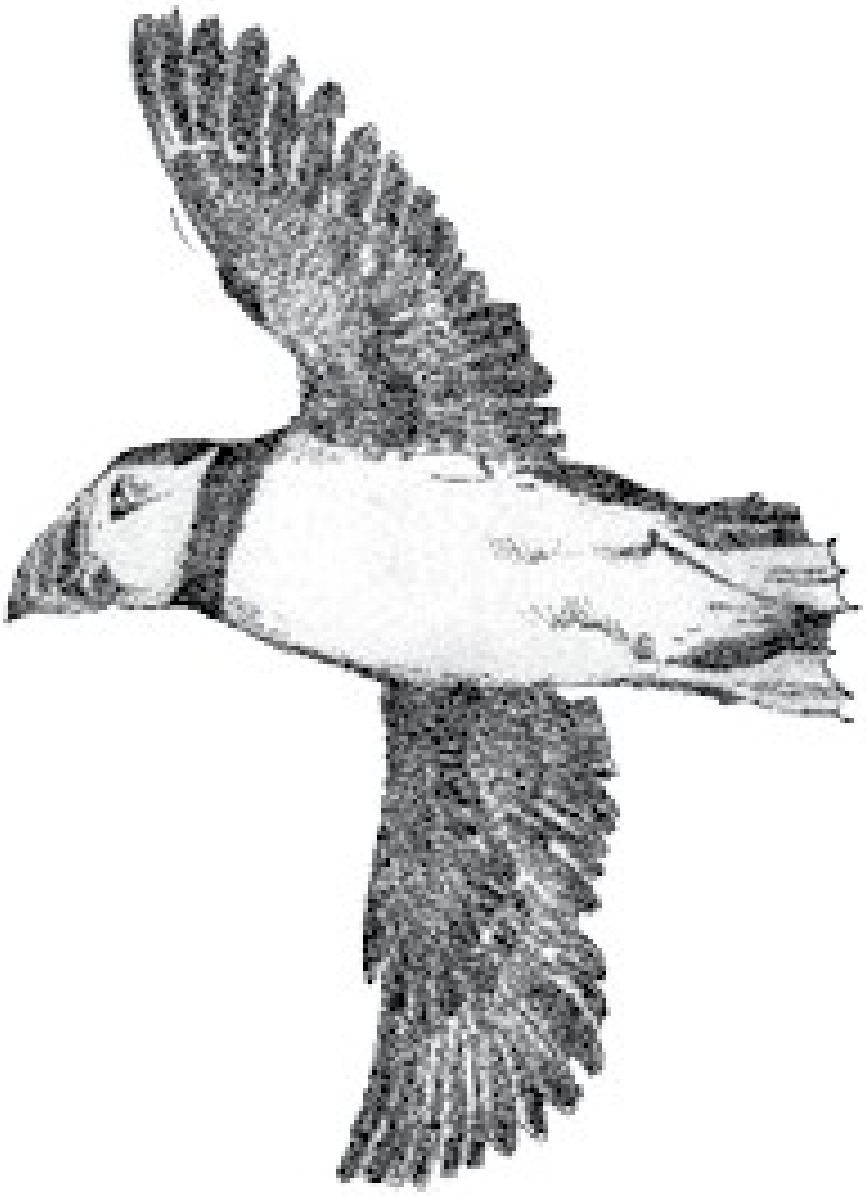

CUVINTE ȘI TĂCERI

Parlamentul se întruni în casa de mijloc să discute situația.

Pe Hirta, parlamentul bătrânilor se întrunea pe Uliță în fiecare dimineață, mai puțin duminica. Bărbații insulei ședeau pe băncuțe, cu spatele lipit de pereții caselor și cu beretele lor ecosez pe cap. Locuitorii Hirtei lucrau în slujba proprietarului, aflat departe, pe Harris, și își plăteau conștiincioși chiria în ouă, păsări, fulgi și ulei, trimise prin administrator. Dar activitatea de zi cu zi pe insulă era decisă și organizată de parlament, care stabilea sarcinile fiecărei zile. Sâcâiți de păsări, urmăriți de femei din pragul ușilor, întrerupți de copii, de câini sau de vreo oaie care ajungea din greșeală pe-acolo, membrii parlamentului studiau vremea și emiteau judecăți chibzuite în funcție de culoarea cerului, de direcția vântului, de mieii care urmau să se nască, de cât erau de pline cleiturile și, mai presus de orice, în funcție de semnele observate, bune sau rele.

Semnele păreau și mai importante aici, pe Stânca Războinicului, decât fuseseră pe Hirta.

Fiindcă nu-l mai aveau pe Col Cane să le organizeze ziua-lumină, restaurarea parlamentului păru un gest firesc. Băieților mai mari li se dădu un cuvânt de spus. Dezbaterile nu fură întrerupte de nicio oaie, de niciun copil, de niciun cal. Încercară s-o excludă pe John, sub cuvânt că e femeie, dar ea nici nu vru s-audă.

Prima hotărâre pe care o luară fu să-i trimită pe Murdo și pe Quilliam la casa de sus, să aducă tot ce Cane lăsase în urmă și care le-ar fi putut fi de folos. Coșuri pentru ouă, de pildă, și lămpi de petrel. Și li se spuse să se uite și după semne. Toată lumea trebuia să fie cu ochii-n patru după semne.

Cane luase cu el pe Boreray sacul cu pene, dar, în mijlocul grotei, printre oasele puilor de corb, zăcea încă suportul de saltea încropit de el din vreo zece coșuri pentru ouă, a căror împletitură delicată fusese zdrobită sub

greutatea lui până nu mai rămăsese decât un morman de paie. O clipă, Quill încremeni la vederea unei asemenea risipe nemaiîntâlnite.

Dar podeaua era presărată și cu o mulțime de file de hârtie albă. Murdo începu să le adune.

– Foi din Biblie, zise el și-i aruncă lui Quill câteva, poate pentru că prietenul lui avea o aplecare inexplicabilă spre cuvântul tipărit, dar mai mult pentru că o Biblie distrusă ar fi putut să se dovedească piază rea.

Quill își vârî cât mai multe pagini printre haine, mai luă un șir de făclii din păsări, o bășică de ulei și alta de unt de corb și se pregăti sufletește pentru coborâre. Găsi și trei pene lungi și rigide – poate de vultur.

– Să luăm niște paie din astea pe post de surcele? întrebă Murdo.

Dar, după ce-și îndesă un pumn în cămașă, se gândi că nevoia de surcele nu merita totuși pișcăturile pe piele, și le lăsară. La coborâre, se speriară de mai multe ori de niște licăriri albe pe peretele de piatră al stâncii: tot pagini din Biblia lui Cane. Altele îi scăpară lui Quill de sub haine, ca niște pescărușii care-și părăseau locul de popas.

În peșteră, lui John i se ceru să explice.

– A făcut un blestem, zise ea în timp ce Quill îi înfățișa domnului Farriss paginile boțite. După ce un nătărău a venit și i-a tăiat pantalonii, a făcut o chestie ca să-l pedepsească. Clopotul, cartea și lumânarea, așa-i zicea.

– L-a afurisit pe...?

Farriss se opri chiar înainte să-l numească pe Euan.

– Deschizi Biblia cu susul în jos, spui ceva rău, de răzbunare, pe urmă închizi Biblia și stingi lumânarea și tragi clopotul ca să aduci un necaz pe capul celui care... Nu știu ce anume... Dar Cane n-avea clopot, așa că m-a pus pe mine să zic ding-dong! când mișca el din deget. Lumânarea avea un fitil prost și nu voia să se aprindă, și atunci el, de furie, a smucit cartea prea tare când a deschis-o, și s-a rupt, și paginile s-au revărsat în cascadă, și el s-

a apucat să-l blesteme și mai rău pe ăla care-i tăiase pantalonii, pentru că reverendul Buchan i-a dat Biblia cu toate că el nu știe să citească.

Euan se făcuse palid de groază la gândul că fusese blestemat cu clopotul, cartea și lumânarea. Oricât de mult scăzuse „pastorul“ în ochii lui, Euan credea cu atâta putere în ritual și în ceremonial, încât se temea ca nu cumva Cane – cu sau fără clopot – să-i fi tăiat pentru totdeauna orice cale spre rai.

– Nu! Eu zic că îngerii i-au smuls cartea din mâini, interveni Quill, înainte ca el să fi apucat să facă vreo lucrare diavolească. Așa și-arată ei bunătatea. Altfel, blestemul ar fi căzut asupra lui Cane însuși, pentru că el n-a fost adevărat. Numai pastorii care știu să citească și să socotească au voie să afurisească. Îți trebuie patalama la mână. N-am dreptate, dom' Don?

Domhnall Don, trezit, s-ar fi zis, din misiunea laborioasă de a pune, cu o singură mână, paginile desprinse în ordine, dădu convingător din cap.

– Biserica Scoției n-a mai dat asemenea patalama de pe vremea regelui Malcolm[10].

Și așa blestemul clopotului, cărții și lumânării fu ridicat, deși paginile risipite continuară să dea ocol Războinicului pe aripile vântului de nord-est, spuzind stâncăriile și țancurile de piatră cu cuvinte. Căutând ceva să pună pe foc ca să se încălzească, băieții se uitau după cuiburi de pasăre, așa cum altă dată se uitaseră după păsări. Și dacă, în timp ce umblau pe afară, găseau câte o pagină prinsă într-un smoc uscat de limba-peștelui sau fluturând între două pietre, o aduceau înapoi și o citeau cu glas tare – ca pe un horoscop –, căutând semne, avertismente, încurajări... speranță.

Sosi frigul iernii. Nevăzut, stătea la gura peșterii, căci nu exista ușă să-l țină afară. Venea și se așeza printre ei, ca unul dintre oamenii aceia verzi-albaștri care locuiau în mare, ale căror trupuri erau marea. Își punea mâinile reci și umede pe ceafa și șalele lor, pe mâini și pe picioare. Le ciupea mușchii ca un cântăreț la harpă. Sângele le curgea mai încet în vine, îngroșat de cristale de gheață. Limbile le înghețau până la tăcere, și în tăcere auzeau valurile spărgându-se jos, departe, unul câte unul, două, trei, patru, cinci, șase... Nu! Nu trebuie să numeri până la nouă, căci te copleșește boala urâtului și...

– Păstrător al amintirilor, ce mai ai pentru noi? zise Domhnall Don, și, preț de o clipă, Niall nu-și putu deschide cufărul cu comori din minte ca să scoată la iveală vreo amintire: lacătul înghețase bocnă.

– Câinele meu Rory se pricepe de minune să prindă papagali-de-mare, începu John. L-am pus lângă o vizuină, și a intrat adânc, adânc de tot. Papagalii s-au repezit la el, să-i smulgă blana cu ciocurile, când, la urmă, îl văd că iese acoperit de ei, de-ai fi zis că avea cârlige de rufe agățate pe el peste tot.

– E un câine neobișnuit, spuse Domhnall Don cu voce solemnă.

Discuția despre papagalii-de-mare îi stârni lui Calum o altă amintire.

– Când soră-mea a ieșit regină în Kilda, a condus grupul de fete care s-a dus să vâneze papagali-de-mare pe Boreray. Numai fete. Au strâns două sute șapte’ș’șapte într-o singură zi!

Un murmur de admirație făcu înconjurul peșterii, cu toate că amintirea aceasta mai fusese povestită de cel puțin zece ori.

– Dacă se duc și la anul, zise Niall, o să-l găsească pe Col Cane în casa pustnicului, iar el o să le spună unde suntem.

Observația fu pedepsită cu o altă rafală de vânt înghețat. Pietrele din mormanul de la intrare se mișcară și scrâșniră.

– Mai spune-ne despre budinca aia cu untură și despre balenă, Quill! îi ceru Davie, bolborosind de frig.

Capetele de pește și picioarele de crab care fierbeau în oală săltau în toate părțile, ca și cum și ele abia așteptau să audă.

Quill era cu gândul în altă parte. Murdina tocmai îl rugase să-i arate Piatra Cunoștinței de pe Hirta, așa că el o ducea acolo în prima zi cu lună nouă, ajutând-o să urce pe piatra scobită și netezită de generații de picioare. Și, cum stătea ea astfel, punându-i mâna pe creștet, fusese dăruită deodată cu

puterea celei de-a doua vederi, și văzuse până la Paștele următor, și ochii căprui i se căscaseră, degetele i se încleștaseră în părul lui și spusese:

– *Noi doi, Quill, sigur o să...*

Aici rugămintea lui Davie venise ca un val peste el și șterse scena ca pe o imagine desenată în nisip. Quill își scoase degetele din păr și-și puse căciula.

– Spune-o tu, dacă tot o știi! se răți el.

Davie se chirci. Farriss se desfăcu din poziția lui obișnuită, cu fața la perete. Frigul umplu locul de lângă genunchii lui Quill unde stătuse Davie. Quill lăsă capul în jos și se concentră să extragă fire de păr de cal dintr-o frânghie. Meșterea fitiluri noi pentru lumânările din petrei, cu toate că petrei rămăseseră puțini. Își făcea de lucru.

Mai multor băieți le rămăseseră mici ghetele cu care veniseră pe stâncă. Pielea nu se mai putea întinde sau înmuia îndeajuns ca să le încapă picioarele în creștere cu oricâtă untură de corb-de-mare ar fi uns-o. Așa că Murdo i le dădu pe ale sale lui Calum și rămase numai în șosetele de cățărat. Ghetele lui Calum ajunseră la Lachlan, iar Lachlan i le dădu pe ale sale lui Niall. Schimbul acesta se desfășură ca un ritual, sobru, profund solemn, pentru că o pereche de ghete e un bun prețios, de care cu greu te desparți. Ghetele păstrează forma stăpânului: când fusese înmormântat tatăl lui Euan, Quill și-o amintea pe văduvă ținând în mâini o pereche de încălțări ale soțului și mângâindu-le contururile, pielea roasă, tot atât de goală acum ca inima ei.

Kenneth nu vru să se despartă de ghetele sale, preferând să desprindă căputa de talpă ca să-și facă loc degetelor. Dar ceilalți le dăruiră gratis, fără să ceară vreo plată. Păsărarii aveau pur și simplu de gând să-și poarte de grijă unul altuia, fiindcă erau singurii rămași pe lume cărora să le pese.

– Eu n-am avut niciodată ghete, spuse Niall cu o adevărată evlavie în glas. Mulțumesc, Lachlan! Mulțumesc!

Între timp, Domhnall Don stătea jos și, cu mâna stângă, cosea petice din piele de corb-de-mare peste câteva perechi de șosete zdrențuite și destrămate. Își făcea de lucru.

Farriss îi dădu ghetele sale lui Murdo, spunând că el n-avea să mai aibă nevoie de ele.

– Păstrător al cântecelor! spuse Murdo cu voce înaltă. Știi cântecul ăla care începe cu „Eu de la tata-am moștenit...“?

Și Calum cântă, cu vocea aceea plină, de bărbat, care crescuse în el.

„Eu de la tata-am moștenit:

O undiță fără cârlig,

Niște-ncălțări cu tălpi de piele

Și găuri câte-ncap în ele...“[11]

Așezată lângă Murdo, John se foi ușor, uimită, când un braț i se strecură pe după mijloc. Privi în jos la mâna vinovată care își răsfiră degetele peste coastele ei, apoi se întoarse spre Murdo cu o privire furioasă. Mâna se retrase mai repede decât venise.

John se ridică și se mută în cealaltă parte a peșterii, lângă Kenneth.

„... o lingură fluierătoare[12],

Un stol de gâște zburătoare,

Lumina lunii drept făclie,

Culori și sunete o mie,

Miros de brânză, dang de clopot

Cireada zânelor în ropot...“[13]

Ca păstrătoare a acelor, John se chinuia să facă ace din niște oase de pește, dar șirele spinării, fragile, i se rupeau întruna în mâini.

– Pot să fiu păstrătoare de altceva? zise ea, aruncându-le scârbită cât colo.

– Poți să fii păstrătoare de asta, zise Kenneth și-i trase mâna între picioarele lui, moment în care John descoperi cum să folosească un os de pește foarte ascuțit.

După ce i-l înfipse în carne, se dădu într-o parte și se așeză lângă cântăreț.

„Gură să mint, ochi să clipesc,

Aripi pe care nu plutesc –

Eu de la tata-am moștenit.

Mă vrei, drăguță, de iubit?“[14] cânta Calum, întorcându-se la ultimele versuri spre John, care se îmbujoră de rușine și scoase un oftat sonor.

Între timp, Murdo adunase carapacele mici și rozalii de crab împrăștiate pe jos și începu să le aranjeze în jurul său. Treptat, toate privirile se ațintiră asupra lui.

Chiar înainte de culcare, domnul Farriss le dădea, de obicei, băieților o porție de ulei de furtunar, storcând lichidul roșu-ruginiu din măruntaiele păsării direct în gurile deschise. Era un medicament generic pentru dureri de mădulare, tuse, dureri de dinți, entorse și greață. Tot timpul câte unul măcar suferea de ceva. Dar cel mai tare, după lunile petrecute pe stâncă, sufereau de constipație, și uleiul de furtunar bun la toate era singurul remediu pe care-l puteau lua. Nimeni nu refuza fluidul acesta grețos și puturos de culoarea sângelui uscat. Dar în seara aceasta Murdo îl servi în unsprezece carapace de crab, punând, reverențios, câte una în fața fiecăruia. Apoi o ridică pe a sa între mâini:

– De șapte ori fie binecuvântați prietenii noștri și să nu le lipsească o frânghie bună la nevoie!

Toastul acesta tradițional îi făcu pe toți să-și țină răsuflarea. Acasă îl spuseseră de o sută de ori: la mesele de duminică, la nunți și botezuri, la înmormântări, la cursele de cai și la tăierile de oi, de Anul Nou, de Paște și de Ziua Tuturor Sfinților. Cum de nu se gândiseră să-l rostească niciodată pe stâncă?

– De șapte ori fie binecuvântați prietenii noștri și să nu le lipsească o frânghie bună la nevoie! răspunseră ceilalți în cor, și cuvintele se ciocniră și se încălecară la fel de stângace precum cei unsprezece băieți și bărbați înghesuiți în mica peșteră.

În zilele care urmară, acest nou ritual se imprimă atât de adânc în rutina fiecărei zile, încât îl spuneau într-un glas: „De șapte ori fie binecuvântați prietenii noștri și să nu le lipsească o frânghie bună la nevoie!“

Când păsările plecară toate, și ei rămaseră fără ulei de furtunar, folosiră în loc apă de ploaie.

Și-și mai strângeau mâinile între ei înainte să meargă la culcare. Căci, până la urmă, Corbul Ger își făcuse culcuș în casa de mijloc. Le ciugulea pielea de pe față, le fura simțirea din vârful nasului, din buricele degetelor, din lobii urechilor. Țopăia printre ei, noaptea, și-și întindea ghearele pe gâturile lor, căutându-le căldura. Iar micile lumânări înaripate de pe pereții peșterii, care ardeau din cap până-n picioare, erau prea slabe ca să-l alunge. N-ar fi fost deloc de mirare ca blestematul Corb să fure în vreo noapte un suflet sau două, în timp ce dormeau.

Referire, probabil, la regele Malcolm al III-lea al Scoției (1058–1093), supranumit Canmore („mare conducător“ în scoțiană), devenit personaj și în celebra tragedie Macbeth a lui William Shakespeare (el e cel care-l ucide pe Macbeth)

Mah daddy left me riches fine:/A fishing rod without a line,/A pair of shoes with leather holes/And half a hundred big wee holes...

Linguriță de lemn, tradițională în Scoția, în mânerul căreia se cioplea un orificiu pentru fluierat. Când termina de mâncat, copilul sufla în fluier ca să-și cheme mama.

A whistle and a baby's spoon,/The lamplight of a crescent moon.../A flying-over skein of geese,/The colour red, the whiff of cheese,/The ring of bells, the sound of news/A herd of unseen faery cows...

An eye to wink, a mouth to lie/An' wings that never learned to fly./Mah daddy left me riches fine,/So tell me, maid, shall you be mine?

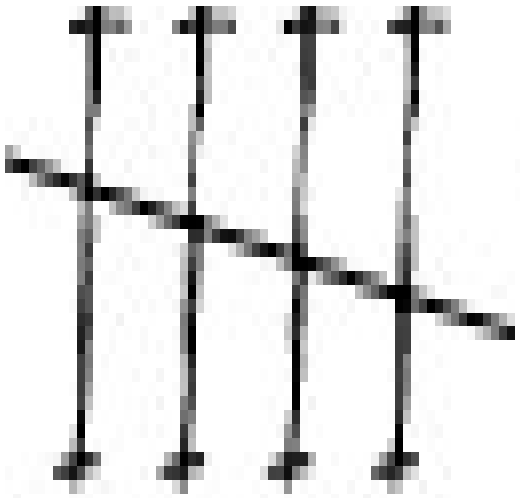

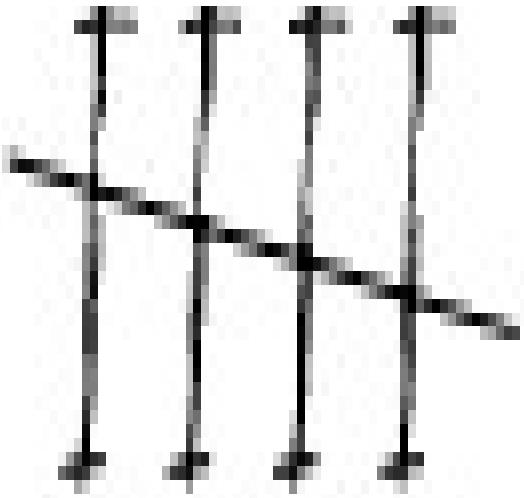

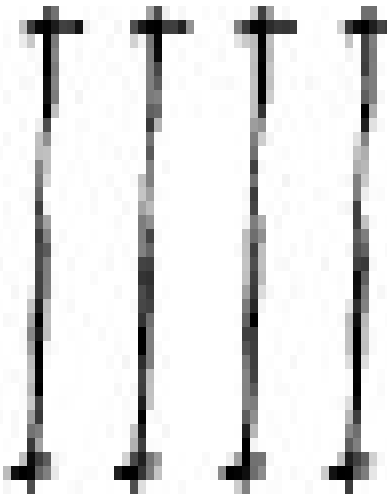

BÂNTUIT

Quill visă că Murdina voia să urce pe vârful Conachair[15]. Dar o căciulă albă de nori îmbrăcase și Conachair, și Oiseval, și, pătrunzând în albeața ei umedă și lipicioasă, se rătăciră instantaneu. Quill o strigă și o chemă fără-ncetare pe Murdina: nu-i răspunseră decât pescărușii.

– Ai grijă, a chiall mo chridhe! Nu poți să zbori! strigă el și, speriat, începu să smulgă din ceața care-i împresura cum ar fi smuls lâna oilor.

Când se trezi, descoperi că plesuvise un petic din căciula de blană pe care-și odihnea capul în timpul somnului.

Și mâna lui Murdo peste gura lui.

– Țipai despre ea, îi șopti el.

Frigul umed din vis persistă, în ciuda treziei. Stânca era înfășurată într-o ceață deasă de pe mare, și pe orice obraz scos din peșteră se întipăreau imediat dâre de picături. Cei mai mici hotărâră că Războinicul era înălțat (asemenea bisericii de pe St Kilda) în nori, jurau că-l simt cum se mișcă și se lipiră de pereții grotei de teama ca vreo smucitură să nu-i arunce afară, în gol. Amețit de somn, Quill nu înțelegea cum de vremea din visul său putuse să i se scurgă din minte și să cuprindă întregul Atlantic.

Farriss și Don stăteau cu căciulile peste gură. Stropii de apă ai ceții venite de pe mare poartă în miezul lor boala: pot să aducă omului o aprindere la plămâni sau o tuse care să-l bage-n mormânt. Nici nu se punea problema să iasă din peșteră.

Se așternu o tăcere nefirească; toate sunetele erau înăbușite de ceață. Ai fi zis că Timpul însuși se oprise. Numai cele două făclii din petrei, arzând din cap până-n picioare, marcau trecerea zilei. Pe la amiază, una se stinse – flacăra fu înghițită, pur și simplu, de umezeala din aer.

Lumea de afară păru să geamă, dar era sunetul vântului care se ridică deodată. Temperatura coborî atât de mult, încât un fuior de ceață începu să umble nestingherit prin peșteră. Ca un sul de pânză, se desfășură și se înfășură la loc într-o coloană de ger, apoi luă o formă care semăna exact cu un bărbat – păr alb mițos, găuri în locul orbitelor, o manta lungă încolăcită jos în jurul picioarelor. Bucăți din el cădeau ca hălci de carne putredă dintr-un leș. Suflarea fantomei stinse și cea de-a doua lumânare.

– E duhul lui Fearnach Mor, zise domnul Farriss sec, așa cum ar fi spus, la școală: „Acestea sunt alge maronii“ sau: „Aici, pe hartă, e Egiptul“.

Se stârni un uragan. Domhnall Don urlă ca un leu, scoțând un sunet care ar fi trebuit să însemne „Aiurea!“, dar care nu făcu decât să sporească groaza. Copiii se făcură ghem. John își acoperi fața cu mâinile chiar în clipa când o luă la fugă și se izbi cu capul de tavan. Kenneth aruncă în stafie cu un papagal-de-mare. Pasărea trecu prin ea și ateriză pe ceafa lui Calum, care tocmai se lăsa pe vine cu fruntea lipită de podea, făcându-l să zbiere că Mor l-a „luat de gât“. Murdo râdea isteric, iar Quilliam, încercând să se ridice, descoperi că Davie i se agățase de picioare și căzu peste el. Lachlan și Niall se repeziră în patru labe afară din peșteră, pe pragul de stâncă de la intrare, ca niște oi fugărite de câinele turmei.

– Mor a murit în mare, proștilor! zise Don cu o mină relaxată, menită să potolească nebunia din jur. Duhul lui o fi prin vreun petrel, umblând pe valuri.

Dar Kenneth tăgădui dând din mâini ca un apucat:

– Nu! Nu! Quill i-a găsit oasele jos! Cu tot cu căpățână! E aici pe stâncă! E aici pe stâncă!

Quill încercă să se desprindă din strânsoarea lui Davie și să-i explice cum fusese cu foca moartă și cum îl mințise atunci pe Kenneth...

Și atunci o voce atât de clară și de plină, încât umplu peștera așa cum dangătul umple un clopot, spuse:

– În numele lui Iisus Hristos, te rog să pleci!

Vorbise Euan.

În lumea de vată de afară se iscă undeva un vânt mai puternic, care înhață ceața cu dinții și o scutură făcând-o franjuri. Se auzi din nou vuietul mării, neîntrerupt ca o respirație. Un curent de aer ciufuli părul umed al băieților. Năluca se răsuci pe călcâie... și se dizolvă în lumina apoasă care înlocuia în grabă ceața. Toată lumea se întoarse cu ochii la Euan.

– Ei bine? zise el, uimit că nimeni altcineva nu se gândise la asta. Biblia spune că oamenii trebuie să-i alunge pe demoni. Eu asta am făcut.

Și, după cum vorbea, ai fi zis că fusese un gest la fel de obișnuit ca spălatul pe mâini.

Nu se mai știu, pe urmă, cine crezuse cu adevărat că vede o stafie și cine fusese pur și simplu molipsit de panica generală. Dar nimeni nu vru să pună la îndoială puterea lui Euan de a alunga demoni. Întâmplarea cu duhul îl convinsese până la urmă și pe el că nu-i lipsește credința. Ceilalți se îndoiau poate deja că lumea se sfârșise, dar Euan era sigur cât pentru toți la un loc. El era o constantă, o lumină strălucitoare, care nu putea fi stinsă. Așa că nimeni nu discută fățiș dacă fantoma de ceață fusese ori nu adevărată. Din păcate.

Căci, dac-ar fi discutat, poate ar fi ieșit mai devreme la iveală că domnul Farriss era un suflet cu adevărat bântuit.

– Mă duc să caut cuiburi, s-avem cu ce face focul! strigă Farriss peste umăr, suind cu mișcări rapide și precise peretele de stâncă.

Dispăruseră somnolența lui apatică, privirea goală, pierdută, dinainte. Deși pielea îi era încă de un galben păstos, maladiv, iar părul avea o culoare pământie pătată, întâmplarea cu „stafia“ îi insuflase domnului Farriss o nouă energie. Era ceva pe care voia să-l facă urgent, și urgența aceasta îl trezise. Acum, în timp ce traversa stânca, se vedea cât de bine se pricepe să se cațăre.

– Singur, domnule? îl strigă Quilliam. Numai dumneavoastră, domnule?

Era un fapt obișnuit ca Farriss să plece în căutarea singurătății și a tăcerii: Quill nu s-ar fi dus poate după el dacă de data asta Farriss n-ar fi luat frânghia lui Murdo. O ținea înfășurată pe corp în timp ce pășea de pe un punct de sprijin pe altul, trecându-și greutatea de la un colț la altul de stâncă de care se prindea cu mâinile. În mișcările lui precipitate era ceva care-l făcu pe Quill să nu se lase mai prejos; plus faptul că Farriss nu luase cu el niciun sac pentru vreascuri.

Iar la fiecare cinci–șase sute de pași, se răsucea și-i spunea lui Quill să se întoarcă.

Se îndrepta spre Streașină, pumnul acela de piatră mânjit cu straturi de găinaț uscat care se bulbuca în afară peste ape adânci și unde vara își făcea sălaș o învălmășeală clocotitoare de păsări care se împreunau, depuneau ouă, se ciorovăiau și se găinățau din zori până-n noapte. Legă frânghia de baza unui pietroi diform și se porni să-și umple buzunarele; nu cu ouă vechi, sterpe deja, nici cu limba-peștelui, cu pene de pescăruș sau pui morți de pasăre, ci cu pietre. Concentrat la maximum, scotocea pragurile de piatră după pietricele și cioburi de rocă, sfărâmând plăcuțe fragile de șist în bucăți care să-i încapă mai ușor în buzunare. Sub el, frânghia albă atârna în gol: buclele și coturile ei se întindeau treptat într-o linie dreaptă care se legăna ca frânghia unui clopot în vânt.

– Am crestat frânghia aceea ca să iau niște fire de păr, îi strigă Quill. Pentru fitiluri. Trebuie reparată.

– Nu contează, zise Farriss.

Quilliam ar fi vrut să vină Domhnall Don, cu judecata lui sănătoasă – masivă, solidă, fără ocolișuri. Ar fi vrut să apară Murdo și să-și ceară frânghia înapoi. Ar fi vrut să fie acolo mama lui, ca să-l apuce pe Farriss de urechi și să-l scuture, să-i spună că are tărâțe în loc de creier, apoi să-l strângă la piept și să-i promită că n-o să mai spună nimănui că e așa un nătărău.

Ar fi vrut să fie acolo Euan, ca să-i amintească lui Farriss că sinuciderea e un păcat. Căci vedea planul lui Farriss atât de limpede, de parcă acesta i l-ar fi spus cu voce tare.

– Mă duc acasă, Quilliam, zise el dându-și drumul peste marginea Streșinii.

Frânghia albă se întinse. Tăieturile pe care Quill le făcuse în ea, ca să scoată firele de păr, se deschiseră ca niște branhii.

Farriss avea el un fel de judecată în cap. Quill încercă să se pună în mintea lui ca să-l înțeleagă; era un loc înspăimântător, dar da, avea o logică a lui. Să te arunci în mare sau de pe vârful celei mai înalte stânci a Războinicului ar fi însemnat, într-adevăr, sinucidere și un păcat de moarte. În plus, Farriss ar fi putut să-și piardă curajul în ultima clipă. Dar așa, frânghia era cea care avea să poarte păcatul morții lui.

A întinde o frânghie peste marginea unei roci surplombate înseamnă că e imposibil să urci la loc fără să te tragă cineva. Și nu există puncte de sprijin pentru mâini sau picioare: nu ai decât sfoara ca să te ții. Până la urmă, fie frânghia avea să se rupă sub greutatea lui Farriss, fie timpul avea să-l stoarcă de ultima fărâmă de putere, făcându-l să cadă și să se înece în apa de dedesubt. Pietrele din buzunare erau menite să-l tragă la fund (în caz că supraviețuia căderii și încerca, asemenea lui Fearnach Mor, să înoate ca să scape cu viață). Ceilalți n-aveau să găsească decât frânghia și aveau să socotească totul un accident. Chiar și Atotputernicul ar fi putut fi păcălit să creadă că nu fusese comis niciun păcat.

Dar Quilliam nu fu păcălit. Quilliam știa. N-avea deloc de gând să-l lase pe Farriss să se pedepsească singur pe vecie luându-și viața, să lase un profesor să-și abandoneze elevii, să stea deoparte și să se uite cum moare un om de ispravă.

La fel de bine știa că-i lipsește forța fizică ca să-l tragă pe Farriss înapoi.

Ar fi vrut ca Murdina să-i spună că se înșală: că Farriss venise într-adevăr după cuiburi de păsări. Dar nu auzi în minte nicio voce liniștitoare, numai țiuitul ca de viespe al terorii oarbe...

... Așa că se lăsă și el în jos peste margine și-și încredință greutatea frânghiei albe. Simți cum teaca din piele de miel se întinde și-i absoarbe nădușeala de pe palme.

– Ești nebun, băiete?

– Acum nu se mai poate întâmpla nimic rău, domnule. Altfel cad și eu.

Quill n-ar fi zis că Farriss era un om care să înjure. Dar trebuie să fie un om educat (presupuse el) ca să știe chiar atât de multe ocări. Următoarele două minute fură cu siguranță o educație.

Apoi tăcere – numai trosnetul frânghiei care se legăna în vânt, frecându-se de baza pietroiului. Marea rodea și ea temelia stâncii. Apa de dedesubt era albastră și limpede precum cristalul. Soarele, înăbușit de norii joși, nu-i orbea, și vedeau în jos, în adânc, până unde pătrundea lumina – nu până la fundul mării, aflat mult mai departe, dar până la arcele și plintele de piatră de sub apă. Ar fi putut vedea aproape un oraș înecat – ruina scufundată a unei civilizații trecute –, un castel de sirene, o fortăreață a reginei amazoanelor. Sau sălașul oamenilor verzi-albaștri, ai căror plămâni respiră apa sărată a oceanului, care sunt apa sărată a oceanului.

– Pot să dau pur și simplu drumul frânghiei, zise Farriss.

– Dar atunci eu n-aș mai putea să urc, zise Quill. Singur n-aș mai putea.

Un al șaptelea val plescăi abundent în stânca de dedesubt, și explozia de stropi sări mult în sus – departe însă de capătul funiei albe.

– Fearnach Mor mi se arată în somn, zise Farriss.

După o clipă, Quill răspunse:

– Mie mi se arată Murdina Galloway.

– Adevărat? Deci chiar era vrăjitoare, înseamnă.

Farriss o spuse ca și cum faptul i s-ar fi părut trist, dar interesant: nu un viciu scandalos, doar o dovadă că visele lor erau făcute într-adevăr din

aceeași substanță infernală.

– Nu e vrăjitoare. Cum puteți să credeți una ca asta? E neam cu dumneavoastră! E un om bun. O visez doar, atâta tot.

– Scuză-mă. Soția mea... fetele mele... spuse Farriss, dar se opri. Coșmarurile și le putea împărtăși, dar existau comori prea de preț ca să poată vorbi despre ele cu cineva... Spuse în schimb: Mie mi se arată Fearnach Mor. La mine a venit în peșteră. Îmi spune că e mai bine să nu fiu nicăieri decât aici. Să nu fiu nimic. Să nu fiu nicăieri. E mai bine decât așa.

– Vă ispitește să faceți lucru rău. Așa e el... Dar, domnule, dacă duhul lui e încă aici pe stâncă, n-are de unde să știe cum e să nu fii nimic sau nicăieri, căci e prizonier aici pentru totdeauna, ținut să bântuie meleagurile astea. Deci, ce poate el să știe despre nimic și nicăieri? Vreți să rămâneți și dumneavoastră să bântuiți pe veci Stânca Războinicului?

– Eu nu sunt hoț ca el. Eu nu sunt om rău... Dar Farriss își luă seama: n-avea de ce să se justifice în fața băiatului care atârna cu ghetele deasupra lui. Curând, păsările pe care le-am pus la păstrare se vor isprăvi. Marea e prea agitată ca să pescuim. N-am de gând să stau și să vă văd pe toți cei care mi-ați fost dați în grijă murind de foame și de frig.

Teaca frânghiei alunecă pe miezul din păr de cal și-i întoarse cu fața de la stâncă spre mare. Dincolo de piedica pe care Lee o punea de obicei vederii, le sări în ochi conturul Hirtei: vârful Conachair, insulița Soay într-un capăt, insulița Dun în celălalt. De ce nu venise nimeni să-i ia acasă? Era o distanță atât de mică de străbătut...

– Țeseam postav pentru o rochie. Înainte să venim încoace. O rochie pentru nevastă-mea. Ea torsese firul, îl pregătise pentru mine, numai să-l țes. Doar că nu prea m-am îndemnat cu treaba. Am plecat înainte să apuc să țes tot postavul de care avea nevoie.

Despicăturile în învelișul din piele de miel al frânghiei se căscară ca niște branhii. Norii se deschiseră și ei ca niște branhii și lăsară să cadă asupra mării lumina aurie a soarelui. Iar acolo unde căzu, spre nord, se văzu mișcându-se în apă o siluetă.

O balenă.

Era mare cât un galion – nu, cât o flotă de galioane, căci, iată!, nu era doar una, ci trei – patru – mai multe! O armadă de balene, croindu-și drum prin apă spre sud-vest. Farriss își ținu răsuflarea.

– „Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta. Marea aceasta este mare și largă...“[16]

Vorbise în șoaptă, ca și cum citatul cu voce prea tare ar fi putut să le sperie.

Priveliștea era maiestuoasă: balenele erau cu totul lipsite de grabă, întru totul desprinse de timp ori de firavele bucăți de uscat ieșite deasupra apei și de fâpturile și mai firave care se agățau de ele. Cât timp se văzură, nu mai contă nimic altceva – doar să se uite lung după ele spre sud-vest, către golul Veșniciei.

– Balenele sunt ceva ce n-am mai văzut până acum, șopti Quill. Am auzit de ele, dar nu le-am văzut niciodată.

– Aș fi vrut ca și fetele mele să... zise Farriss.

– Poate le-au văzut. Poate sunt chiar acum pe dealul Oiseval și se uită la ele.

– Deci lumea nu s-a sfârșit? Așa crezi?

– De ce mă-ntrebați pe mine? Eu sunt abia un băiat. Dumneavoastră sunteți cel care ar trebui să împartă cunoaștere.

Un smoc de păr de cal ieșit de sub teacă îi țâșni lui Quill în față, i se prinse în gene, îi zgârie retina. Fără frânghie sub coapsă, nu-și putea elibera o mână ca să-l îndepărteze. Își susținea întreaga greutate a corpului în pumnii încleștați pe frânghie.

– Înainte să obosesc de tot, domnule, vreți să urcați pe mine, vă rog? Dacă vă sprijiniți pe umerii mei, puteți să vă cățărați peste margine. Pe urmă mă trageți și pe mine.

– Tu ai putea să te sprijini pe umerii mei, răspunse Farriss. Ia-o înainte!

– Dar n-aș putea să vă mai trag când ajung sus. V-am spus doar: sunt abia un băiat. Trebuie să mergeți dumneavoastră mai întâi... A, și puteți să vă scoateți pietrele alea din buzunare, dacă vreți, domnule. Să vă mai ușurați. Mi-ați face și mie un bine.

Și, ca prin minune, fără să se sinchisească să nege că avea într-adevăr pietre la el, Farriss scoase din buzunare fragmente de rocă, pietricele și pietre mai mari, pline de găinaț uscat, și le aruncă în marea de dedesubt, tulburând imaginea celor doi cățărători spânzurați de o frânghie albă. Apoi se sui – încercă să se suie – pe lângă băiatul agățat deasupra lui.

Să urci pe o frânghie lipit de un perete de piatră e una, dar să te cațări pe o frânghie care atârnă liber cere un alt fel de efort. Deși își ținu ochii închiși, Quill simți fiecare parte din corpul adultului care trecu pe lângă el – capul care gâfâia, mădularele vânoase precum carnea uscată de pasăre, o piatră care-i rămăsese într-un buzunar, bolta de sub coșul pieptului, scobită de foame, încheieturile mișcându-se în locașurile lor.

Putu în sfârșit să-și treacă o lungime de frânghie în jurul coapsei și peste un umăr și se propti în poziție șezândă ca să poată ține greutatea bărbatului cățărat pe umerii lui. Ultima sforțare rapidă care-l înălță pe Farriss peste marginea Streșinii întinse probabil frânghia mai mult decât putea să suporte, căci Quill auzi și simți un trosnet puternic.

Fiecare bărbat din Kilda e în parte pasăre, pentru că știe ce înseamnă să te prăbușești din înaltul cerului către marea strălucitoare. A văzut asta în închipuire de o mie de ori. Cunoaște prieteni și rude care și-au petrecut ultimele clipe din viață trăind căderea aceasta. Dar, cu toate că văzu, prin pleoapele închise, străfulgerarea peștilor sângerii, Quill deschise ochii și descoperi că frânghia nu se rupsese, până la urmă. Farriss îl trăgea în sus. De unde găsise forța supraomenească de care avea nevoie ca să-l tragă, numai Dumnezeu știa. Din teama vinovată că ar fi putut să provoace moartea unui băiat care-i fusese dat în grijă? Sau poate balenele îi împrumutaseră ceva din forța lor de leviatan.

Abia când Farriss îl trase peste marginea Streșinii, apucându-l de spatele hainei, descoperi Quill sursa trosnetului. Venise din propriul lui umăr, unde delicatul epolet de oscioare se desfăcuse asemenea unei rădăcini de aripă.

Fu o durere sâcâitoare pe drumul înapoi către peșteră. Dar Quill hotărî s-o țină pentru sine: prietenii lui aveau destule griji ale lor.

Conachair este cel mai înalt vârf de pe Hirta (430 de metri).

Citat din psalmul biblic 103, versetul 24

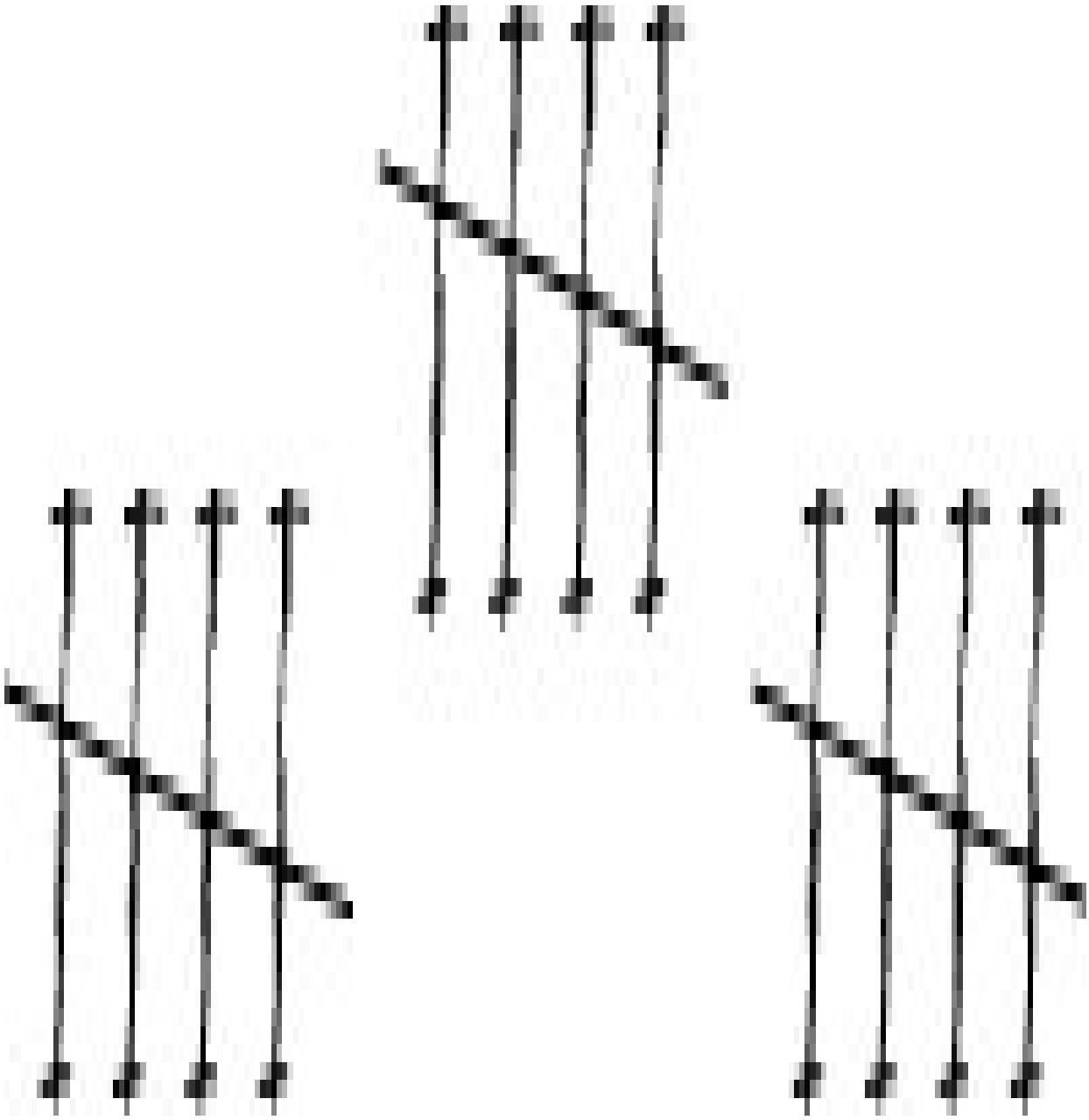

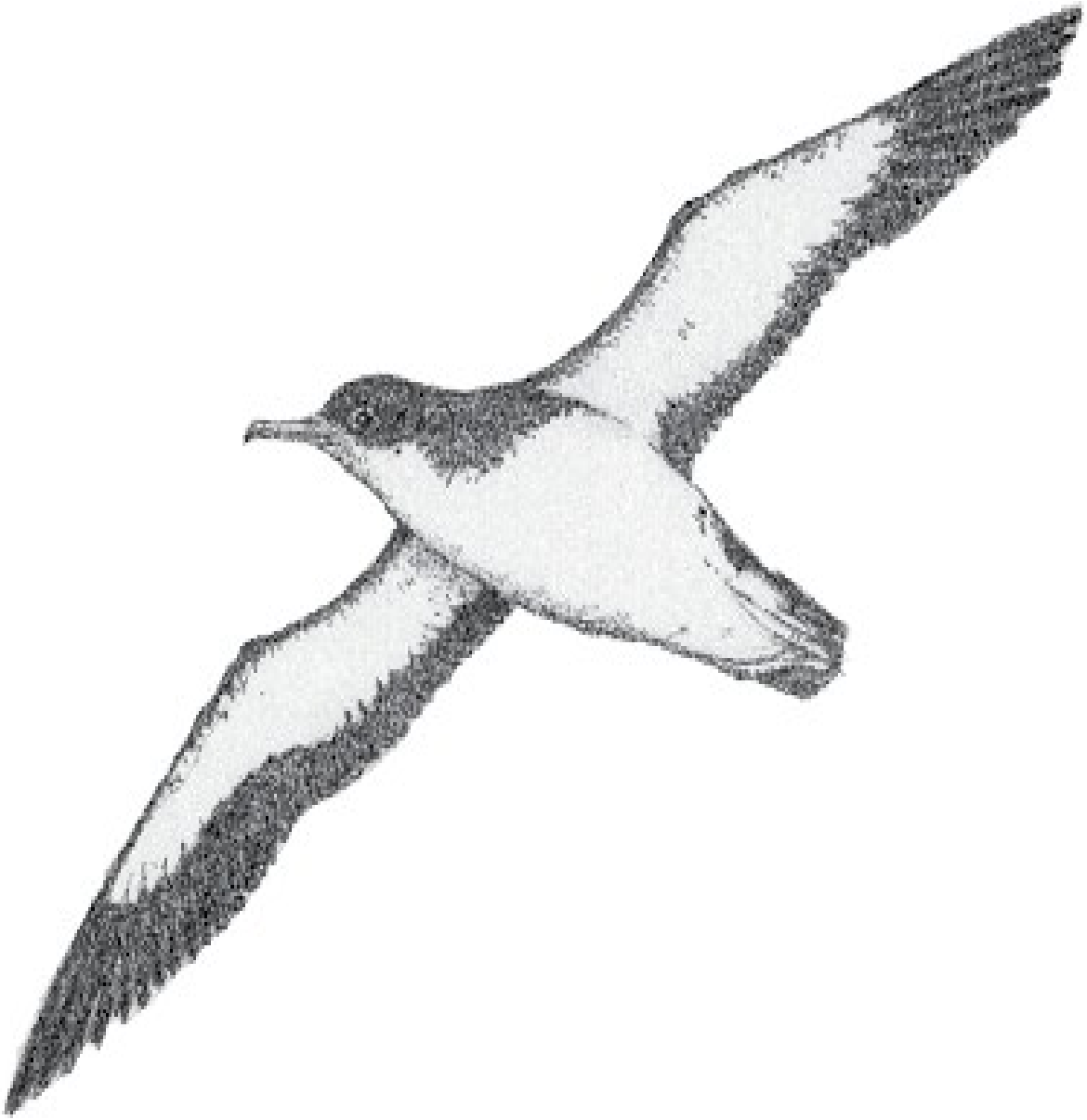

LUMINĂ

Întoarcerea lor trecu neobservată. Toată atenția celorlalți era concentrată asupra lui Domhnall Don, care stătea pe vine lângă perete, înconjurat de băieți întinși pe burtă sau ghemuiți cu genunchii la gură. Se uitau la el cum hârjâie cu un cuțit în piatră. Lachlan îi stătea alături neclintit, ținând pregătite un smoc de paie, o carapace de crab cu ulei și un mănunchi de pene. Ai fi zis că amândoi se chinuie să scoată niște papagali-de-mare din vreo crăpătură printr-o combinație de zgomote și momeli. De fapt, încercau să aprindă o lumină.

Din când în când, din piatră sărea câte-o scânteie – și atunci toți băieții schelălăiau triumfător –, dar care apoi se stingea. Don își ținea cu stângăcie brațul rupt de-a curmezișul pieptului. Degetele mâinii bune îi erau zgâriate și zdrelite de câte ori le izbise de piatră, dar el continuă să șfichiuiască peretele cu lama până când vârful tăișului se rupse – o dată, de două ori – și apoi rămase prea mic ca să-l mai folosească. Lachlan îi aduse cuțitul lui. Văzându-l pe Quilliam în prag, își mărturisi teribilul păcat:

– Știu, știu! Îmi pare rău! L-am lăsat să se stingă. Sunt păstrătorul focului, și l-am lăsat să se stingă! Dar o să-l aprindem la loc, Quill! Serios, o să-l aprindem la loc!

Încă o scânteie. Încă un strigăt de bucurie. Încă un geamăt de dezamăgire.

Domnul Farriss își duse mâna la vintre, unde se forțase când îl trăsese pe Quill înapoi pe Streașină. Se frecase acolo de mai multe ori în timp ce urcaseră spre peșteră. De data asta însă își pipăi pur și simplu buzunarul și scoase de acolo o singură piatră rămasă de mai devreme.

– Încearc-o pe-asta! zise el deodată și-i aruncă lui Quill o privire de avertizare, de teamă că băiatul ar fi putut să spună de unde provenea.

Don izbi cu cuțitul în ea. Din piatră sări o scânteie, o pană se aprinse, uleiul se inflamă – și avură din nou foc.

– Mulțumesc, Războinicule! strigă Davie către tavanul peșterii. Mulțumesc!

Ceilalți îi mulțumiră lui Domhnall Don. Lachlan, păstrătorul focului, se lăsă pe spate, sprijinit în mâini, și se destinse ușurat. Fiecare băiat hotărî pe loc să exerseze până când avea să fie în stare să aprindă o scânteie. Unii chiar reușiră o dată sau de două ori.

Peste câteva minute izbucni o altă scânteie, atât de luminoasă, încât pictă cele unsprezece umbre pe peretele din spate al peșterii. Un fulger pe mare.

De îndată ce fitilurile fură aprinse, iar apa de ploaie asezonată cu ulei și ficat de pește fu pusă la încălzit în oala mamei lui Davie, se strânseră cu toții la gura peșterii și se uitară la furtuna cu tunete și fulgere care înainta încet de-a curmezișul oceanului. Trunchiurile negre ale ploii, crenguțele fulgerelor: singurii copaci pe care locuitorii din St Kilda ajungeau să-i vadă în viața lor. Dar ce copaci!

– Ați văzut balenele mai devreme? întrebă Quill, dar niciunul nu le zărise. Păstrătorul strajei le-a văzut, nu-i așa, domnule Farriss?

– Așa e, spuse Farriss. „Acolo-i balaurul acesta, pe care l-ai zidit să-ți faci din el o joacă...“[17]

Apoi se strâmbă de durerea din vintre. Sau, poate, de vreo amintire recentă.

Lui Quill nu i se lăsă umărul. Mâna nu-și pierdu toată sensibilitatea – numai în două degete. Clavicula doar îi crăpase, probabil, nu se rupsese propriu-zis, să-i atârne. Nu era nimic grav, își spuse el. N-avea să moară din asta. Dar durerea nu păru prea convinsă de această veste bună. Când Quill ridica brațul să se cațăre sau se întorcea în somn pe partea stângă, durerea țipa atât de tare, încât îi țiuiau urechile. Într-o noapte visă că Nettle, cățeaua lui, îl luase din greșeală drept oaie, îl apucase de umăr și se pregătea să-l arunce de pe stânca Ruaival.

Cleiturile erau aproape goale. După mâncare de pus în oală fuseseră trimiși diferiți băieți, așa că nimeni nu știa cu precizie care erau golite deja și în care se mai găsea ceva carne de pasăre. Toate penele smulse fuseseră aduse în grotă, în încercarea de a sălta corpurile adormite de pe piatra rece. Toți

strănutau fără încetare și pielea le mișuna de paraziți. Îi mânca, îi durea și li se cojea, le crăpa la cea mai mică atingere, aidoma crabilor cărora li se despică spinarea când le rămâne mică. Ai fi zis că nu-și mai încap în ea, cu toate că aveau doar foarte puțin de mâncat.

La gura peșterii, apa picura în oală fără oprire – pic! pic! pic! –, ca și cum Timpul însuși se scurgea nemilos, secundă după secundă. Era ultimul sunet pe care-l auzeau noaptea, primul la trezire. Singura scăpare era când apa îngheța la gura peșterii, și atunci frigul era un chin mai mare decât picurul.

Kenneth, păstrătorul zilelor, spuse într-o zi că e Sărbătoarea Tuturor Sfinților. O spuse cu o expresie care-i provoca pe toți să-l contrazică, ca să afle toată lumea că el, Kenneth, nu calendarul, decisese că în ziua aceea e Sărbătoarea Tuturor Sfinților.

– N-ai vrut să zici Crăciunul? îl întrebă John. Toți Sfinții sigur au trecut deja.[18]

– Cine e păstrătorul zilelor? zbieră Kenneth.

După un acces inițial de entuziasm, își neglijase îndatoririle legate de calendar. Pe peretele peșterii, săptămânile se întindeau în toate direcțiile, lipseau zile din cauză că nu avusese cenușă cu care să scrie, săptămâni întregi fuseseră sărite din lipsă de interes. Dar Kenneth spuse că azi e Sărbătoarea Tuturor Sfinților, cu toate că pe marginile de piatră se așternuse promoroaca, iar peste noapte, pe buza de sus a pragului se formau țurțuri.

– Dacă păstrătorul zilelor hotărăște că sunt Toți Sfinții, hai să zicem ca el! spuse Murdo. Ce mai contează?

Ce mai conta, într-adevăr, pentru niște băieți care n-aveau oricum cu ce să sărbătorească? Și totuși păstrătorul amintirilor le pomeni tuturor, enervant, de zilele tomnatice de sărbătoare de pe Hirta – cu dansuri și concursuri de frumusețe, cu povești și curse. În mintea lui Kenneth, Toți Sfinții se asociau cu o sărbătoare în sat. Undeva în fundul sufletului se aștepta la un festin, doar drept răsplată pentru că le sugerase ziua.

– Nu putem să organizăm niciun ospăț, dar curse putem, zise Quill.

Departe, deasupra lor, pe un versant al stâncii, o fisură minusculă lăsa ploaia să pătrundă în rocă și să călătorească apoi ca sângele prin venele Războinicului, prelingându-se, în cele din urmă, prin tavanul grotei. Fiecare picătură se despărțea imediat în două și se rostogolea încet pe pereți. La patru zile după ploaie, stropii se formau mai repede și mai des. Pe podea se adunau băltoace. Acum, în toiul iernii, a patra zi după ploaie era fiecare zi. Toți ajunseseră să urască piatra aceea din tavan care picura, făcându-le cu ochiul, reflectând lumina singurei lumânări de petrel.

Dar în ziua aceea, așa-numită a Tuturor Sfinților, botezară fiecare strop după unul din cei doisprezece cai de pe Hirta și îi priviră cum se iau la întrecere – câte doi odată – în ture, în calificări și în cursa finală pentru campionatul sărbătorii. Urlară, îndemnându-și caii, până răgușiră în asemenea hal, încât, când veni vorba de cântat, păstrătorul cântecelor dirijă un cor de broaște și câini ciobănești care orăcăiau, tușeau și mârâiau imnurile, cântecele de leagăn și baladele.

Quill încercă să cânte cântecul Murdinei: „E prea mare apa...“ Dar plasa care-i ținea amintirile se uzase și în ea apăruseră găuri care lăsau cuvintele să scape înot.

Dansul trebuiră să-l facă băieții mai mici. Ceilalți erau prea înalți ca să stea drepți în peșteră. Câțiva ale căror capete nu ajungeau la tavan când sosiseră acolo trebuiră acum să-și îndoaie genunchii ca să nu-și crape țeasta. (Quill se bucură pentru umărul lui că are o scuză să nu danseze.)

Nu fu niciun ospăț. Niciun foc de tabără. Dar o făcură pe John regină a Stâncii Războinicului și, cu cenușa uleioasă a unui petrel ars, desenară pe peretele peșterii, deasupra locului unde dormea ea, o coroană cu vârfuri ascuțite. Când se așeza în capul oaselor, cu spatele la perete, imaginea îi venea chiar peste păr.

– Mâine poate să fie Paștele? întrebă Davie.

– Creier de găină, zise Kenneth. Paștele nu vine după Toți Sfinții.

– Nu, mai întâi e Crăciunul, Davie, îi explică John mai blând.

– Cine e păstrătorul zilelor? se stropși Kenneth la ea. Crăciunul e atunci când spun eu.

Domhnall Don își săltă pulpele și dădu la o parte o piatră din spatele lui, ca și cum l-ar fi împuns în spinare. Apoi se întoarse pe burtă și privi în scobitura pe care o descoperise. Mătură din fundul ei un morman de resturi în descompunere, ca frunzele suflate într-un ungher al zidului. Erau piciorușe de papagali-de-mare. În fiecare zi după viziunea lui Euan, Don smulsese câte un picior de la fiecare papagal-de-mare pe care-l mânca – unul pe zi – și-l vârâse în gaură, să țină socoteala timpului care trecea. O îndeletnicire secretă, pentru că alții erau cei care trebuiau să țină calendarul. Dar Don era un om precaut, care avea încredere în el însuși mai degrabă decât în alții.

– Să zicem că am început să... ne facem griji cam pe vremea când vara se lăsa spre toamnă... zise el și numără piciorușele zbârcite ca un om care-și numără economiile.

Zece guri numărară împreună cu el, în tăcere. Zece perechi de ochi urmăriră grămăjoara de bogății înălțându-se: moneda cu care se măsura Timpul. Kenneth număra pe calendarul lui, gata să-l sfideze pe acest păstrător rival al zilei.

– Decembrie. Lăsata secului, zise Euan când ultimul picioruș palmat căzu peste celelalte. Vremea venirii lui Hristos. Acum o să vină și după noi.

Dar Don nu-și începuse calendarul cu papagali-de-mare decât din ziua viziunii lui Euan – adică la câteva săptămâni după ce sosiseră pe stâncă.

– După socoteala mea, Anul Nou a trecut deja. Sunt nopți când brațul nu mă lasă să dorm. Săptămâna asta s-a crăpat de ziuă mai devreme decât săptămâna trecută. Am intrat în noul an.

Vestea fu întâmpinată cu neîncredere. Băieții mai mari (care percepeau destul de bine trecerea timpului) văzură în ea un semn că iarna trecuse de jumătate și că aveau o șansă să supraviețuiască până la venirea primăverii și la întoarcerea păsărilor. Cei mici nu văzură decât sloiurile de gheață din ianuarie și februarie plutind către ei, gata să le îngroașe sângele în vine.

– De șapte ori fie binecuvântați prietenii noștri! murmură Farriss. Suntem deci în 1728?

Erau? Când Timpul însuși a luat sfârșit, mai poate oare vreun an să lase loc altuia și să poarte încă număr? Abacul Domnului aduna oare încă? Sau Dumnezeu Însuși pierduse șirul – anilor, zilelor, sufletelor care așteptau să fie strânse lângă el la Sfârșitul Tuturor Lucrurilor?

Se întruni parlamentul, dar nu ca să ia vreo hotărâre. De fapt, Farriss și Don se străduiau să instaureze pur și simplu un soi de normalitate. Încercau să dea zilelor o formă și un scop. Adevărul era că păsările plecaseră de pe stâncă. Venise perioada moartă. Și, cu toate că nu puteau să le spună asta băieților, păsărarii nu mai aveau timp. În curând aveau să facă foamea.

– Ar trebui, spuse Euan cu însuflețire, să căutăm semne.

Într-adevăr, lăsaseră baltă această îndeletnicire. Acasă, pe Hirta, făceau asta tot timpul, zi de zi. Pe vremea când se așteptaseră ca îngerii să vină să-i ia dintr-o clipă într-alta, urmăriseră avizi orice semn pe cer, orice indiciu printre stele, orice suflete întrupate în păsări care ar fi putut să plutească în văzduh sau monștri care să erupă din mare. Când încetaseră să caute?

Kenneth spuse, posac ca întotdeauna:

– Pot să mă uit din prag și văd deja semne, nu? Nu-i nevoie să ne înghețe fundul pe-afară.

Lachlan fu de acord cu el, dar ideea lui Euan avu câștig de cauză. Domhnall Don (care prefera soluțiile practice) dădu aprobator din cap.

– Dacă promiteți să verificați fiecare cleit pe lângă care treceți, băieți. S-ar putea să mai fie unul sau două care să ne fi scăpat. Și adăugă în barbă: Păsările umplu burta mai bine ca orice semn.

– Am putea să coborâm până la apă, și poate oamenii verzi-albaștri o să ne spună ce ne așteaptă! propuse Niall.

– E drept, și, dacă tot sunteți acolo, umpleți-vă buzunarele cu crabi și melcișori! încuviință Don, încântat de ideea unei supe din darurile mării.

Dar Farriss zise nu.

– Nu-i de mers la apă pe vântul ăsta. Sunt valuri prea mari.

– Eu nu suport crabii, zise Lachlan.

– Atunci n-ai decât să mănânci plăcintă cu aer sau să găsești niște păsări! urlă Don, și mâna pe care o îndoia fără încetare (ca să demonstreze că o poate încă mișca) arătă exact ca un crab care se zbate căzut pe spate.

Deși umărul lui nu era prea încântat de ideea de a urca până la casa de sus, lui Quill i se păru calea cea mai sigură de a găsi un semn.

– Sigur trebuie să mai fie o pagină sau două din Biblia lui Cane prinsă în vreo crăpătură.

– Semnele nu sunt semne dacă știi unde să le cauți, zise Murdo.

Dar Quill nu era de aceeași părere: era la mintea cocoșului să le cauți acolo unde aveau toate șansele să apară. Murdo nu păru convins.

În timp ce vânătorii se împrăștiau pe primul perete abrupt, îndreptându-se fiecare în altă direcție, Murdo văzu un nor de forma unei nicovale – „exact de forma unei nicovale, frate!“ – și hotărî că trebuie să se întoarcă la domnul Don să-i povestească. Quill fu de părere că Murdo nu voia decât să se întoarcă repede ca să scape de vânt. Se certară.

Le lipsea din ce în ce mai mult energia necesară pentru conversații, pentru glume. Din pricina regimului de supe uleioase și nopți fără somn, pe jumătate înghețate, bunăvoința îi părăsea, ascunzându-se tot mai adânc în trupurile lor, neputincioasă să li se mai arate în ochi, ca să privească spre celălalt, pe buze, ca să zâmbească, sau în fundul gâtului, să poată vorbi.

– N-ai decât să faci cum vrei! zise Murdo. Eu mă întorc.

Davie se grăbi să ridice însă ceea ce Murdo lăsase să cadă.

– Vin eu cu tine, Quilliam! zise el. Unde mergem?

Quill își frecă umărul, preocupat – se temea că poate n-are să fie în stare să urce, până la urmă. Dar, văzând nerăbdarea de pe fața lui Davie, simți că nu poate să renunțe la admirația lui.

– Putem să mergem jos să pescuim! propuse Davie. Am degetul de fier pus bine aici, vezi? Și poate atrage vreun pește, și înăuntrul peștelui poate găsim vreun semn, ca în poveste.

Quill se întrebă despre care poveste era vorba; fuseseră atât de multe! În ultima vreme, înainte să adoarmă nu se mai putea gândi decât la duritatea podelei de piatră de sub umărul beteag și la foamea care-i rodea stomacul.

– Poate mâine, Davie, spuse el. Domnul Farriss a zis că valurile sunt prea mari.

Așa și era. Marea își arcuia spinarea de parcă fundul apei ar fi fost presărat cu prea multe pietre ca ea să se poată odihni în pace. Fiecare val care nu se

spărgea se cățăra mai bine de cinci stânjeni pe peretele falezei. Și totuși, ar fi trebuit să meargă la pescuit.

Suiră în schimb spre vârf. Vântul bătea smucit, în rafale, plesnindu-i peste obraji, înghiontindu-i în șale, biciuindu-i peste ochi cu propriile lor șuvițe lungi de păr. Davie arăta ca o fată, atât de mult îi crescuse părul sub căciulă. Quill presupuse că și el arăta cam la fel. (Numai John își vârâse cuțitul cel ascuțit în claia de păr și preferase să-l taie scurt mai degrabă decât să le dea vreo speranță lui Kenneth, Murdo sau Calum.)

Trecură pe lângă domnul Farriss care stătea într-o firidă în stâncă, aidoma unei statui pe peretele unei biserici. De când cu întâmplarea de pe Streașină, păstrătorul strajei își luase îndatoririle mai mult decât în serios, impunându-și să stea ore întregi afară, cu ochii în patru după semne ori balene... Îl salutară când trecură pe lângă el, însă era prea concentrat ca să-i vadă.

Dar, după numai câteva minute, vocea lui răsună dedesubt:

– O corabie! Lumină! Aprinde o lumină! Semnalizează!

Versanții bombați și zgrunțuroși ai stâncii îl ascundeau pe Farriss vederii celor doi, dar urechea lor îi prinse, prin huietul vântului, urletul. Doi băieți care se cățără pe „pieptul“ prăpăstios al Războinicului nu se pot răsuci ușor să privească în zare, nu pot întoarce spatele peretelui de piatră, căci pragurile și colțurile lui sunt singurele care-i împiedică să cadă. Așa că abia când ajunseră pe o porțiune mai lată a povârnișului, putură să scruteze marea.

– Unde? strigă Quill. Încotro?

Dar Farriss nu mai era îndeajuns de aproape ca să se facă auzit.

Fusese, într-adevăr, o lumină? Și, dacă da, fusese oare lumina vreunei corăbii sau doar iluzia unei dorințe împlinite? Carele îngerilor sau un pumn de păsări albe? Un lucru era sigur: nu putea fi un foc de semnalizare, căci cine ar face focul pe puntea unui vas? Apoi Quill pricepu deodată ce spusese Farriss: că el trebuia să aprindă un foc de semnalizare care să fie văzut de pe corabie.

– E un semn, Quill? întrebă Davie.

– Nu un semn. O corabie. Trebuie să-i dăm noi semnal!

Se întinse pe burtă și răcni peste marginea stâncii:

– O să fac un foc! O să fac un foc mare!

Apoi, nevrând să-l lase pe Davie singur, îi spuse să vină după el.

– Dar semnul... zise Davie arătând spre mare.

– Lasă vorba și urcă!

Din adâncul memoriei i se ridicase la suprafață amintirea fulgilor și a coșurilor pentru ouă adunate morman, ca pentru un foc de tabără niciodată aprins: patul pe care Cane și John dormiseră spate în spate.

– Vino, Davie!

– Unde?

– La casa de sus, normal!

În peșteră, fulgii dispăruseră, dar coșurile zdrobite pentru ouă zăceau încă acolo unde-i slujiseră lui Cane de saltea. Vântul le scuturase grămada, însă împletitura de paie rezista încă și părea să fie uscată. Davie țopăia la gura grotei, scrutând oceanul după silueta vreunei corăbii.

– O să fie îngeri, Quill? O să fie îngeri pe corabie?

Quill târî toate paiele într-un maldăr înalt. Apoi începu să izbească în podeaua și în peretele de piatră cu cuțitul, încercând să scoată o scânteie. Smulse un petic de piele de pește, cu care John se trudise cu mare drag să-i căptușească haina, și trase dinăuntru smocuri de fulgi.

– Repede, Quilliam! O să plece! strigă Davie.

O scânteie. Două strigăte de triumf. Apoi iar dezamăgire. Un foc are nevoie de puțin vânt ca să se-aprindă. Quill se apucă să împingă baricada de

bolovani din gura peșterii, menită să oprească vântul. Zidul cedă pietroi cu pietroi – până când se prăbuși deodată, făcându-l să se sprijine în umăr. Clavicula îi scrâșni. Mormanul de paie se umflă și se zbârli, și o pală de frig se năpusti în peșteră, ca și cum stătuse la pândă, gata să intre. Quill șfichiui mai departe cu cuțitul, fără oprire, în ritmul durerii care-i pulsa în umăr, și nici nu observă când o scânteie sări, în sfârșit, pe grămada gălbejită de paie și o înnegri. Apoi, dintr-odată, fața i se umplu de fum. O altă suflare de vânt săltă maldărul de paie de jos. Când ieși din peșteră, luă cu sine tot aerul, și Quill începu să tușească.

Mormanul se mistuia, înnegrindu-se tot mai mult, fără urmă de flacără. Focul avea nevoie de aer. Îi trebuia vânt să-i dea viață. În timp ce Quill se târa afară în patru labe, trăgând fosta saltea după el, vălătuci de fum negru îl însoțiră până în prag, apoi se învârtejiră înapoi în peșteră, îngroziți să aibă de-a face cu vremea de-afară. El dădu drumul paielor la intrare, unde nu mai aveau cum să se apere de forța deplină a vântului, și se îndepărtă împleticindu-se de fumul înecăcios.

Stând pe panta lină de la intrarea în peșteră și strângându-se în brațe ca să-și țină echilibrul, Quill și Davie fură împinși și îmbrânciți de vânt într-un dans stângaci, târșâit. Umbrele din spatele lor dansau și ele... căci gura peșterii se umpluse în sfârșit de flăcări jucăușe. Văpaia roti aerul din jur, încât sute de bucățele răsfirate de paie începură să se învârtească fără sfârșit, să se învârtească întruna. Ici și colo din flăcări se desprindeau smocuri – păsări de foc înălțându-se departe, în întunericul nopții.

Al nopții?

Dar nu era noapte! Plecaseră din casa de mijloc îndată după ședința parlamentului și urcaseră două, poate trei ore. Nu trecuse mult de amiază. Și totuși cerul era întunecat ca și cum ar fi fost seară adâncă. Peste Stânca Războinicului se așternuse un acoperiș compact de nori de culoarea ardeziei, ca și cum însăși cetatea raiului se pogorâse deasupra St Kildei, și ei o vedeau de jos, de la temelie.

– Am reușit, am reușit, am reușit! strigă Davie, amețit și fermecat de vârtejul rotitor de paie.

Transformaseră Stânca Războinicului în far, trimițând un fascicul de lumină lat de un cvadrant până departe în larg.

Citat din psalmul biblic 103, versetul 26

Ziua Tuturor Sfinților se sărbătorește pe 1 noiembrie în fiecare an.

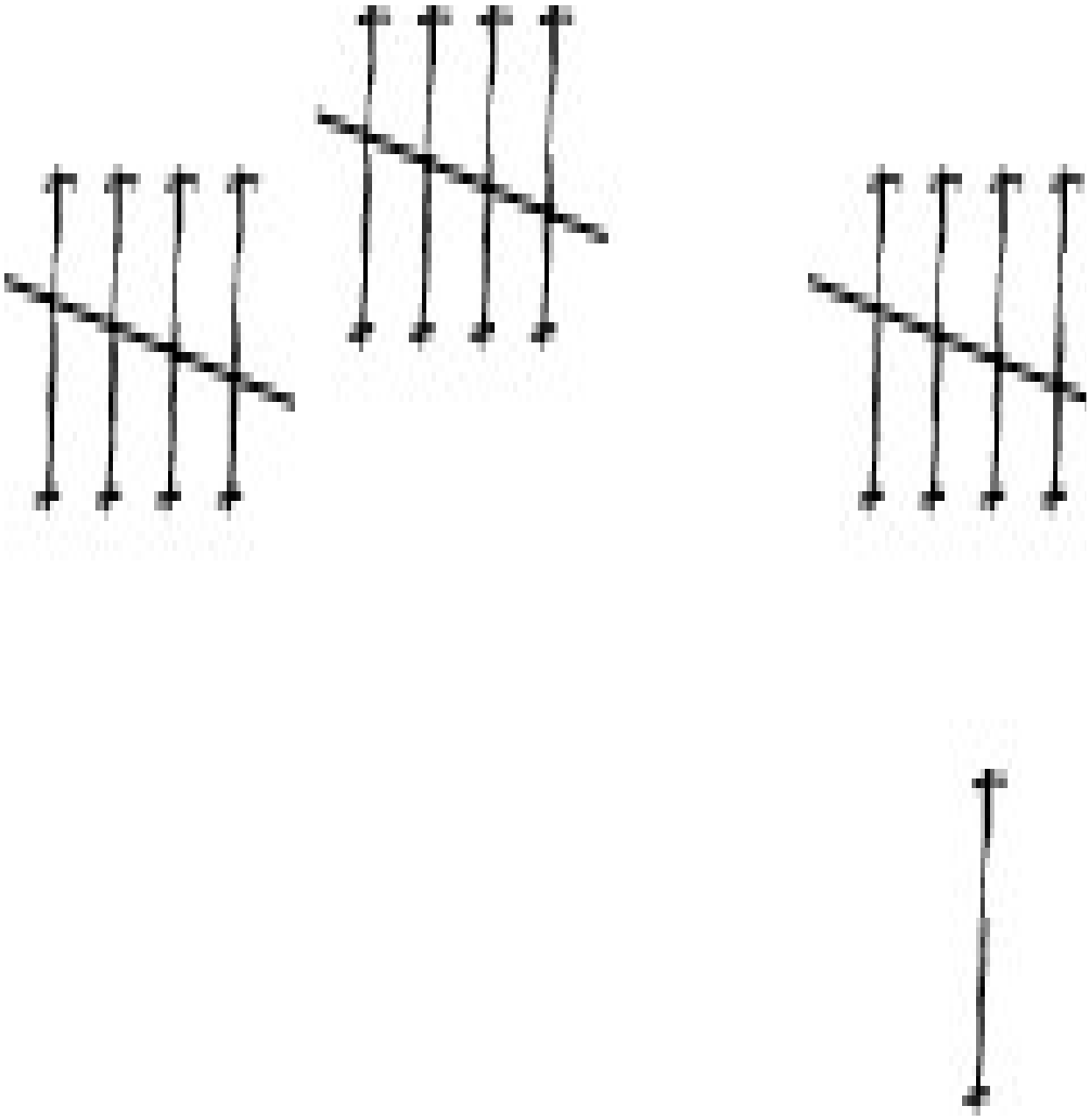

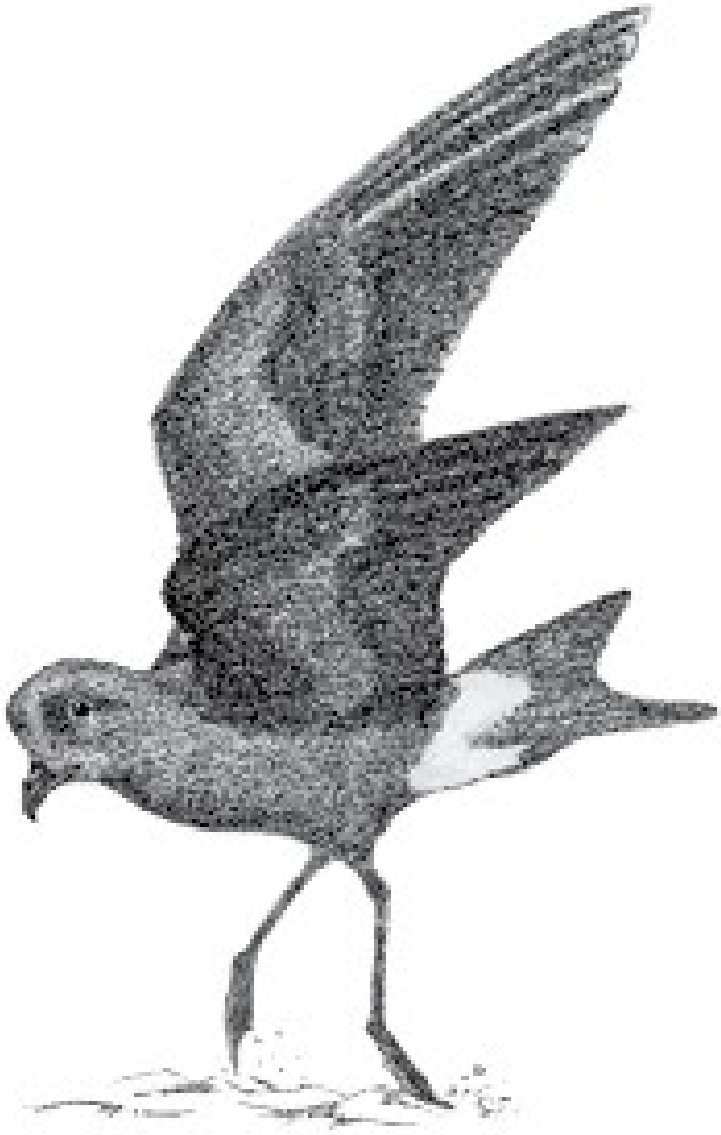

FURTUNĂ

Clipe. Câteva clipe trebuie să fi durat până când firavele rămășițe ale coșurilor pentru ouă se mistuiră și focul se stinse. Temându-se să calce pe tăciunii de la gura peșterii, o luară spre cleitul cel mai apropiat, să-l prade de mâncare. Poate un papagal-de-mare. Meritau o bucățică de papagal drept răsplată că aprinseseră un foc de semnalizare! Bătuți însă tot mai tare de vânt, fură siliți să se ghemuiască lângă latura ferită a micului turn de depozitare. Quill își dădu seama că n-aveau să poată coborî până când nu se potolea vijelia. Să coboare? Nu se mai puteau nici măcar întoarce la peșteră, atât de tare bătea vântul.

– Vine furtuna, strigă Davie, acoperind șuierul rafalelor.

– Așa s-ar zice, îi răspunse Quill.

Nu erau la mai mult de o palmă depărtare, și totuși erau nevoiți să țipe. Trebuiră să-și scoată căciulile, ca să nu le piardă în vânt. Abia atunci observă Quill cum i se ridicase părul lui Davie, în șuvițe răsfirate, de parcă, asemenea unui animal, ar fi fost în stare să-și zbârlească blana. Punând mâna pe propriul lui păr, simți că-i trosnește: aerul era atât de încărcat de electricitate, încât firele de păr sfârâiau.

O clipă, se întrebă: ei să fi făcut asta? În loc să atragă atenția vreunui grup de pescari sau unei fregate în trecere, focul lor chemase oare furtuna? Sudoarea părea să-i înghețe într-o crustă pe piele, vântul dădea târcoale cleitului, încercând să-l apuce, să-l tragă la loc deschis, ca să se ia cu el la trântă. Pietrele hârâiau între ele, dar turnulețul rezista, apărându-i pe urmașii vânătorilor care-l construiseră cu ani înainte.

Și pe câțiva sfinți, s-ar fi zis.

Căci, răsucindu-se ca să se rezeme cu spatele de cleit, băieții se treziră față în față cu vreo zece perechi de ochi. O ceată de petrei se grămădise jos la pământ. Păsări care, în mod normal, nu veneau niciodată pe uscat în timpul iernii. Sfinților care suferiseră o moarte arzătoare pe post de făclii aripate

în casa de mijloc. „Găinușele Sfintei Fecioare“, care pluteau, se spunea, peste sufletele marinarilor morți; „păsările sufletului“, care înșfăcau sufletele căpitanilor câinoși și fugeau cu ele peste crestele valurilor.

Petreli, care se adăposteau pe bordul de sub vânt al corăbiilor când venea furtuna.

Apărură și mai mulți, pășind peste picioarele băieților, așezându-li-se chiar în poală. Nici Quill, nici Davie nu se mișcară, doar Davie își înclină capul către Quill, ca să se audă unul pe altul.

– Ce vor? întrebă el.

– Adăpost, ca și noi.

– Să fie un semn?

– Firește. Ni i-a trimis Sfânta Fecioară. Pentru cină.

– Dar n-am nimic să le dau de mâncare!

– Davie, zise Quill, oi fi tu pentru mama ta cel mai deștept din lume, și țin tare mult la tine, dar... cina noastră, nu a lor.

Și-și dădu seama cât timp trecuse de când râsese ultima oară.

Apucară păsările câte două, cu acea iuțeală de mână a păsărarilor care ar fi făcut de rușine și pe un trișor profesionist. Când Quill încercă să le sucească gâtul, umărul îl trădă, așa că le strecură capetele sub șold și se clătină apăsându-se cu toată greutatea pe fiecare craniu fragil. Le simți sângele prin pantaloni, mai cald decât ploaia. Abia dacă observaseră că începuse să plouă, dar nu le păru rău; măcar le încetinea păsărilor plecarea, făcându-le mai ușor de prins. În două minute asiguraseră cina pentru toată lumea în seara aceea și supă pentru mai multe zile.

Cu gândul că și la adăpostul altor cleituri aveau să găsească petrei ferindu-se de furtună, puseră trupurile flasce în micul turn de piatră și se îndreptară către următorul, ceva mai departe de peșteră.

Fură răsplătiți cu priveliștea altor patruzeci de petrei care stăteau asemenea credincioșilor în fața unui altar, cu capetele trase în jos, între umeri.

– Uite, Quill! Uite! strigă Davie și-i arătă cârligul de pescuit pe care-l ținea între încheieturile degetelor, ca să poată agăța mai repede păsările și să le omoare.

O lumină pe mare. O scânteie. Flăcări suind în spirală la cer. Și acum petrei trimiși asemenea unui dar din inima mării! Ai fi zis că semnele cad dese ca ploaia, umplându-le băieților tot câmpul privirii și țipându-le în urechi: „Totul va fi bine, totul va fi bine, totul va fi bine în toate felurile cu putință...!“

... Atâta că petreii se adăpostiseră de ceva mai înspăimântător decât ploaia, sau frigul iernii, sau basmele bătrânești. Și ei știau să citească semne – în nori, în neliniștea mării, în amenințarea clocotitoare din adâncul și din largul Atlanticului. Instinctul le spunea că vine o furtună care va învârti lumea ca pe un cocoș-de-vânt.

Și care ieși acum la iveală, plesnind din funia orizontului care despărțea marea de cer, năpustindu-se și întinzându-se lacomă spre St Kilda ca și cum ar fi vrut să scufunde toate insulele și stâncile până pe fundul oceanului. Marea însăși, cu pielea schimbată în solzi sub ploaia torențială, se zvârcoli și se ridică: un dragon – acel Devorator al Lumii despre care legenda spune că zace pe fundul apei cu burta plină de foc. Tridentul fulgerului îl împungea și-l înjunghia, dar nu părea decât să-l aţâțe și să-l înfurie și mai tare. Deși potopul le strivea în larg crestele îndepărtate, atunci când se spărgeau de stâncă, talazurile trimiteau un jet de stropi la zeci de stânjeni înălțime, bubuind ca o salvă de tun. Pe Hirta, furtuna jupuia probabil cu șfichiul ei nisipul albicios de pe plajă, acoperișurile de stuf de pe case, turba de pe pantele dealurilor. Nu mai exista pauză între fulgere și bubuitul tunetului, ci o singură înlănțuire nesfârșită.

Pe vârful Stâncii Războinicului, furtuna înecă pantele de piatră sub cataracte de apă rece ca gheața, măturând în întuneric petreii morți, spălând rocile brăzdate de găinaț uscat până redeveneau negre. Doar când fulgerele sfâșiau cerul Quill și Davie se puteau vedea unul pe altul sau puteau deslușI unde să pună piciorul ori mâna. Nu îndrăzniră să încerce să se refugieze în

casa de sus, cu toate că era la numai douăzeci de minute de urcat. Rămaseră ghemuiți lângă cleit: Quill îl ținea pe Davie între genunchi, Davie ținea sub coate ultimii petrei uciși, ca pe niște prunci micuți, scofâlciți.

Și de aceea Quill văzu când mâinile mici ale băiatului se deschiseră ca niște stele-de-mare, neverosimil de albe în lumina fulgerului.

– L-am pierdut! exclamă el și începu să se zvârcolească. Am pierdut degetul de fier!

– Nu contează.

– Nu! Nu! E degetul de fier! E fermecat! L-am pierdut! Eu eram păstrătorul lui și l-am pierdut!

Și începu să pipăie pe jos în jur, panicat, îngrozit, cu disperare.

– O să-l găsim pe urmă, frate. Stai locului!

– Nu! Nu! O să-l ia ploaia! Trebuie să-l găsesc!

Și Davie se târî mai încolo, ieșind de sub protecția turnulețului de piatră, căutând cârligul de pescuit pe panta stâncii, în bezna ca smoala.

– Davie! Vino-ncoace! Imediat! Întoarce-te!

„ACOLO!“ spuse fulgerul, îndreptându-și bagheta învăpăiată către Stânca Războinicului anume ca să lumineze o bucățică încovoiată de metal de pe un colț de stâncă potopit de ploaie. Davie se repezi asupra lui cu o bucurie mistuitoare, îl apucă și-l ridică în pumn, triumfător, ca să-l vadă Quill. Și dădu să strige ceva.

Cu aceeași bucurie triumfătoare, vântul îl apucă, îl luă cu totul, ridicându-l în aer, sus de tot, încât, preț de o clipă, băiatul păru să fi căpătat aripi: vânătorul de păsări devenise pasăre. Apoi îl izbi de stâncă. Se făcu probabil zgomot mare, de carne, oase și craniu. Dar, din locul unde Quilliam stătea ghemuit în genunchi, scrutând întunericul care se lăsase din nou, urletul furtunii șterse orice sunet.

Cu bărbia în piept, cu burta lipită de pământ, greoi ca o focă pe uscat, Quill se târî înainte, descoperind toate scobiturile, ridicăturile și spărturile în rocă și fără ajutorul luminii. I se părea că fiecare salvă a fulgerului îi întipărește, ca un fier roșu, drumul în minte, dar, în întunericul de după, imaginea se stingea și-i pierea din cap. La un moment dat se trezi că bâjbâie după celălalt mal al unei albii de torent, dar, în scăpărarea următorului fulger, descoperi că drept sub bărbie i se cască un vid total, amețitor.

– Vin, Davie! Vin, frate! Stai pe loc! strigă el, și totuși abia dacă-și auzi vocea, darămite vreun răspuns.

Vântul îi umplu haina și trase atât de tare de ea, încât Quill se simți aproape imponderabil.

– *Vin, Davie! Rămâi unde eşti!*

Mâna lui pipăi o gheată de băiat. Fulgerul îl lăsă multă vreme să aștepte până să-i arate a cui era.

Davie nu se lovise cu obrazul de stâncă. Afară de sângele care-i curgea din nas și din gură, nimic nu-l zgâriase și nu-i strivise fața. Picioarele îi erau întinse în unghiuri nefirești, dar aterizase – sau alunecase – într-o adâncitură mică, încât vântul feroce nu putuse să-l tragă la loc deschis ca să-și devoreze prada. Nu mai putea decât să-i fluture pletele lungi în jurul feței. Scobitura era însă plină de apă, și trupul lui Davie avea temperatura peștelui pus pe masa de curățat. Trebuia încălzit. Trebuia uscat. Trebuia dus la adăpost. Trebuia să fie viu. Orice altceva era de neconceput.

Noaptea îngroșase mantia de întunecime a furtunii, și nu erau nici stele, nici lună, doar scânteierile fulgerului ca niște duhuri de ucigași care-și ascut pumnalele. „Tot semne“, se gândi Quill cu o ciudă îndârjită, amețitoare. Ce rost aveau semnele fără priceperea de a le interpreta? Ce rost mai aveau semnele pentru Davie?

Ridicându-i trunchiul din apă cu brațul drept, îi vârî mâna stângă sub cămașă, dar nu-i simți bătăile inimii.

– Nu simt cu mâna asta, îi spuse el băiatului. Știi cum e când dormi pe braț și-ți amorțește? Știi? Așa sunt eu. Nu simt nimic cu mâna asta.

Luă măsura furtunii. Se mișca înspre vest, dar trăgând după sine o cortină de ploaie: o ploaie de neoprit, glacială. Ai fi zis că avea să plouă până când lumea se va dizolva.

– Între două rafale de vânt, o instrui el pe Murdina. Trebuie să-l luăm când avem un mic răgaz.

Dar Murdina nu-i fu de mare ajutor la cărat. Davie era atât de greu, atât de cumplit de greu, încât nici măcar vântul nu putu să-l salte pe Quill și să-l azvârle la pieire. Era hotărât să-l ducă pe Davie înapoi în peșteră, dar Murdina zise nu, obosise prea tare ca să meargă mai departe de primul cleit, acolo unde se adăpostiseră. Poate ea fu cea care simți pulsul de la subsuoara lui Davie și-l proclamă viu; Quill nu-și amintea. Sau poate se păcălea singur. Dar, cumva, împreună, reușiră să-l ridice și să-l coboare în turnulețul care duhnea a carne de pasăre cu iz de pește. David nu ocupa mai mult spațiu decât un furtunar. Cingătoarea i se rupse, lăsând să-i cadă doi petrei. Quill îi sfâșie pe loc și vărsă uleiul peste băiat. Nu ca binecuvântare și nici măcar ca leac: deși penele păsărilor erau reci ca gheața, uleiul dinăuntru era cald încă, și Davie avea nevoie de căldură.

El și Murdina Galloway se suiră pe zid și intrară în cleit alături de băiat, și rămaseră acolo toată noaptea. Toată noaptea, vântul urlă și bântui în jurul lor, ca o haită de lupi adulmecând un leș. Quill se visă în mormânt.

Dimineață, el și Murdina reușiră să-l ducă pe Davie în casa de sus. Deși furtuna bântuia încă, vântul devenise leneș și capricios. Și era lumină. În ziua dinainte zăcuse acolo, așteptând, o saltea de paie, care ar fi fost bună acum de pat. Dar o pusese pe foc, nu? Și dărâmase și zidul de pietre de la intrare. Mulțumită focului prostesc și inutil pe care-l aprinsese, înăuntru nu mai rămăseseră decât o pată neagră pe podeaua peșterii și curenți de aer înghețat, pătrunzător.

Și totuși grota era ocupată.

În interior se îngrămădea o armată de petrei. Mecanic, fără să se gândească, Quill intră printre ei ca un om care culege morcovi, apucându-i, sugrumându-i sub cingătoare, îndemnându-i pe Davie și pe Murdina să păzească intrarea și să-i aducă înapoi pe cei care-ar fi vrut să scape. Exasperat că ei nu-l ajută, se postă el însuși acolo, rotindu-și haina spre petrei și plesnindu-i la grămadă. Curând, peștera forfotea de păsări care se roteau la fel de înnebunite cum se învârtejiseră flăcările, la fel de înnebunite cum se învolbura mintea lui Quill. „O să umplem oala maică-tii în seara asta, frate! Ia uite câtă mâncare avem!“

După ce o parte din păsări evadară și altele căzură la pământ, vâltoarea din peșteră se potoli în sfârșit și, odată cu ea, și nebunia din capul lui Quilliam.

Aranjă petreii morți în șiruri strânse și-l puse pe Davie deasupra lor, ca ei să-i împrumute din căldura trupurilor. Amândoi erau mânjiți de uleiul pe care păsările îl scuipaseră în spaima morții. Quill n-avea niciun fitil pe care să-l treacă prin trupurile lor, niciun ac cu care să le coasă laolaltă, nicio cutie de aprins focul cu care să le transforme în lumânări, deși, dacă ar fi avut, ar fi luat el însuși foc, ca o făclie.

Păsările de sub capul lui Davie se îmbibară de o nuanță roșiatică, ca și cum s-ar fi preschimbat în măcălendri. Putea să fi fost uleiul de culoarea ruginii stors din micile lor suflete oleaginoase sau sângele de la ceafa lui Davie, acolo unde se izbise de stâncă. Când Quill îi puse căciula de blană, și pe ea se desenă o rozetă roșie, ca și cum Davie ar fi primit un premiu în timp ce dormea.

– Îl am, Quilliam! deschise el ochii.

Era primul semn că e încă în viață.

– Mai am degetul de fier, nu?

Și deschise pumnul.

– Îl ai.

Îl ținuse atât de strâns, încât cârligul i se înfipsese adânc în palmă.

– L-am ținut bine, nu?

– L-ai ținut. Bravo, frate!

– Deci pot să mai fiu păstrător?

– Pân-ai s-ajungi moș cărunt cu barba până la genunchi și ai să știi fiecare pește după nume și prenume.

Davie chicoti.

– Mă gândeam... Oare n-am putea, cu ajutorul degetului, să atragem o balenă să ne ducă înapoi pe Hirta? Doar ca să vedem ce fac câinii. Ce zici?

– Ca Iona în burta balenei?

– Deasupra ei, nu înăuntru. Înăuntru e prea întuneric. Uneori nu mi-e așa frică de întuneric, dar...

Quill fu de acord că întunericul dinăuntrul unei balene i-ar fi pus și lui curajul la încercare. Era cel mai rău soi de întuneric – prea îmbibat de putori. Dar își dădea seama și de un alt întuneric, mai rău, care punea la cea mai mare încercare curajul lui Davie. Peștera era acum vag luminată de zorii zilei, dar, pentru Davie, ea rămăsese încărcată de întuneric.

– Doar ca să vedem ce fac câinii, nu? repetă el.

– Cum? Și pe urmă să ne întoarcem? Pe stâncă?

– Da, ca să așteptăm corăbiile, zise Davie.

– Corăbiile cu îngeri? Ah, frate, n-am putea să le așteptăm și pe Hirta? Zău c-am putea! O să facem focul în fiecare vatră și o să ținem coșurile să fumege zi și noapte, ca îngerii să n-aibă cum să ne scape. Nu crezi?

– Dacă are mama destulă turbă, zise Davie.

Era singurul bărbat în casă și încă își făcea griji gospodărești.

Quill își pusese în minte să reconstruiască zidul de pietre de la intrare, pe care-l demolase cu o noapte în urmă ca să lase vântul să pătrundă în peșteră. Era o muncă epuizantă, teribilă pentru oase. De când își scosese haina ca să-l acopere pe Davie, munca îi ținea de cald. Și-i golea capul de gânduri. Era mai bine, oricum, să-și facă de lucru și să pară fără griji decât să stea ghemuit lângă Davie ca o fată, gângurindu-i cuvinte de alin, rugându-se și mângâindu-i părul. Nu asta vrea un băiat la ananghie, nu? Un băiat care-și dorește să fie curajos.

Cel puțin, pentru Davie, corabia venea. Quill aprinsese un foc mare, așa că acum corabia pe care o văzuse Farriss avea să vină fără nicio îndoială. Credința îl învelea pe Davie în strat mai gros decât uleiul, sângele, murdăria și fărâmele de rocă din părul lui. Peste ruinele de la orizont, prin văile dintre talazurile cât munții, albă ca un pescăruș, o corabie plină de îngeri avea să vină curând să-i ia pe vânătorii de păsări de pe Stânca Războinicului și să-i ducă acasă.

– Alca ta a adus furtuna. Așa fac alcele. Mi-a spus mie mama. Aduc furtuni.

Îi dădu vestea aceasta lui Quilliam blând, pe un ton vinovat, știind că prietenul său avea să fie tulburat de adevărul dureros și de trădarea păsărilor.

– Nu-i „a mea“. E doar o alcă și atât.

O mică răbufnire de spaimă, un scâncet, ochii ușor căscați îi dădură de înțeles lui Quill că Davie încercase să-și miște o încheietură, un mădular, și descoperise că nu poate.

– O să mă ajuți să ajung la corabie, Quill? Când vine?

– Și eu, și ceilalți. Bine’nțeles.

Ploaia de afară șuiera a batjocură. Doi băieți, străpunși de vârful unei gheare enorme și ridicați până spre cer ca să fie cercetați de-aproape de fiarele din nori? Nu exista cale de coborâre.

Atins de un alt gând, Davie își încleștă mâna pe încheietura lui Quill, cuprins de data asta de teroare pură.

– Și n-o să-l lași pe Kenneth să mă mănânce?

– Să te mănânce?

– A zis că, după ce se termină mâncarea, o să-i gătească pe cei mici să-i mănânce!

– Aiurea, frățioare, aiurea! Tontălăul ăla gândește cu fundul. N-o să facă așa ceva... Crezi că l-ar lăsa careva? Tuturor ne place prea mult de tine... Vrei să-ți spun ceva? Când eu și Murdo am venit aici sus, am găsit niște pene de vultur. De codalb. Hai să-ți spun eu ce-ar trebui să facem! Ar trebui să prindem vreo zece vulturi din ăștia, să le dăm frâie și să-i punem să ne ducă în zbor pe Hirta, mai întâi ca să vedem ce fac câinii, și pe urmă pe corabia albă.

– Nouă ne-a furat vulturul un miel vara trecută, spuse Davie cu îndoială.

– Și ce dacă? Înseamnă că ne sunt datori! zise Quill vesel, ca și cum înțelegerea cu vulturii era, practic, încheiată.

– Domnișoara Galloway mai e aici? întrebă Davie.

Lui Quill aproape că-i sări inima din piept. Pietroiul pe care îl ținea în mână se hurducă peste grămada de bolovani și se rostogoli afară. Bășicile din podul palmei i se sparseră și-i plânseră în mâini.

– Vrei s-o rog să plece?

– Nu! Îmi place de ea. Când eram mort – în mormânt, știi? –, m-a mângâiat pe păr. Mi-am închipuit că era mama.

În mod limpede, în timpul nopții lungi și înspăimântătoare petrecute în cleit, Davie fusese conștient... semiconștient... din când în când... Tot timpul? Quill se duse și îngenunche lângă salteaua lui din păsări. Își arcui spatele, își puse fruntea pe piatră și-și lăsă brațele să cadă întinse la pământ.

Îl imploră pe Războinic să-i țină în viață pe toți oamenii din Kilda. Se rugă îngerilor care se sfădeau deasupra hărților boțite să-și schimbe calea și să le vină în ajutor. Se rugă păsărilor sufletului care slujeau drept pernă sub spinarea ruptă a lui Davie să nu-i soarbă sufletul din trup așa cum sorb insecte nevăzute din stropii mărilor. Se rugă Murdinei să vină și să-i amintească versurile cântecului ei despre bărci. Se rugă lui Farriss și lui Domhnall Don, aflați mai jos, să nu se uite la ploaie, să urce până la casa de sus și să-l cruțe de această veghe insuportabilă. Se rugă lui Dumnezeu să-l facă pe el mai curajos – măcar pe jumătate cât era Davie de curajos. Se rugă tuturor celor care mergeau la slujba de duminică din biserică să-și amintească de păsărarii pe care-i trimiseseră pe stâncă și uitaseră, cine știe cum, să-i aducă înapoi acasă. Se rugă fantomei lui Fearnach Mor să învețe ce-i mila și balenelor din adâncul oceanului să-i aducă ajutoare.

Dar nu veni decât Murdina.

Quill se ridică în capul oaselor, se așeză turcește și începu să-l mângâie pe Davie pe păr. Cântă mai întâi:

„E prea mare apa, nicicum n-o pot trece,

Și nici aripi n-am ca să zbor.

Deci dați-mi o luntre să ducă doi oameni...“

Apoi întrebă:

– Vrei să-ți spun o poveste?

– Pe cea cu administratorul și budinca?

– Dacă mă crezi pe cuvânt că e adevărul adevărat și nu spun nici cea mai mică minciună. Deci. Administratorul trimis de proprietar a nimerit pe o mare zbuciumată și i s-a făcut greață. Și și-a pus în cap să potolească valurile cu niște budincă din untură de corb de mare.

„Nu! Să nu faceți așa ceva!“ i-au strigat mateloții.

„Nu, domnule! Să nu faceți așa ceva!“ i-a spus secundul.

„Nu! Nu faceți așa ceva!“ i-a spus și căpitanul. „Nu vedeți ce trece pe lângă noi?“

Dar administratorul crezu că nu voiau decât să împartă budinca între ei. Legă bulgărele de budincă de un odgon și-l aruncă peste copastie – pleosc! Ei, și ce crezi, s-a liniștit marea?

– Păi, s-a liniștit?

– S-a făcut netedă ca un lac, frate. Și vasul nu s-a mai înclinat și nu s-a mai zgâlțâit. Și peștii au venit toți, călare unul peste altul, să muște din budincă, și i-au pescuit mateloții... Dar apoi a mai venit unul. Unul atât de puternic, încât rechinii ăia mari păreau niște scrumbii pe lângă el. A venit cu botul lui să adulmece, cu ochiul ca o mărgea și cu fălcile căscate. Și în spate avea un trup de douăsprezece tone de carne și o coadă cât o ancoră regală! Fiindcă budinca o mirosise și venise s-o înghită o balenă!

Davie scoase un gâlgâit de râs fără să deschidă ochii. Corpul i se destinse și i se răsfiră puțin, și palmele i se întoarseră în sus. Cârligul de pescuit i se vedea limpede, încrustat în palmă. Quill continuă să-l mângâie pe păr.

– Ei bine, administratorul înălță atunci vela și porni cu toată repeziciunea. Și îmbătrâni în ziua aceea cu treizeci de ani, și părul i se albi de spaimă! Balena îl fugări până la jumătatea drumului spre arhipelagul Orkney, până să-i treacă lui prin cap să taie frânghia și să-i dea monstrului bucățica aia gustoasă. Și știi ce? Din ziua cu pricina și până azi administratorul nu și-a mai frecat niciodată ghetele cu untură, de teamă ca balena să nu-i simtă mirosul și să vină la geam să-l prade.

Dincolo de prag, vântul dădea contur ploii – o modela și o remodela la nesfârșit, făcând din ea siluete gigantice, care treceau pe lângă ei: marinari în mantiile lor lungi de mare sau femei în rochii albastre și șaluri roșii.

Quill scoase vârful cârligului din mâna lui Davie, și băiatul nu simți nicio durere.

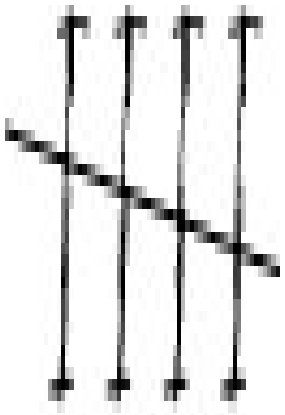

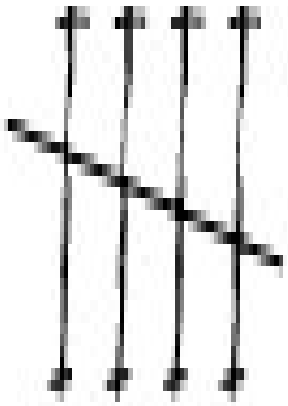

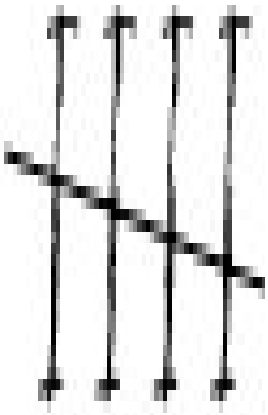

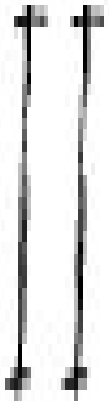

RITUAL

Când cineva moare pe Hirta, bocetul se răspândește pe toată insula. Se oprește munca, se oprește joaca, se oprește totul, și fiecare se întoarce acasă. Toată lumea a pierdut ceva.

Quilliam ieși în ploaie și scoase un sunet cum trebuie să fi scos Fearnach Mor când văzuse barca depărtându-se de țărm, lăsându-l singur cu soarta lui. Nu era o chemare, ci un sunet de mai demult, de pe vremea când niciun animal nu se ridicase deasupra altuia și oamenii urlau încă deopotrivă cu lupii la lună. Chiar și ploaia recunoscu sunetul acesta și se opri.

Jos, în casa de mijloc, băieți și bărbați fură în sfârșit lăsați să-i caute pe cei doi care dispăruseră în furtună. Se împrăștiară pe povârnișurile stâncii, strigând și fluierând, de parc-ar fi chemat la picior câinii răzlețiți de turmă. Nimeni nu văzuse splendida vâlvătaie de semnalizare înălțându-se spre cer – triumful de jumătate de minut al lui Quill.

Dar Murdo știa încotro pornise Quill: să caute pagini din Biblie în sihăstria lui Cane. Așa că fu primul care urcă până aproape de casa de sus, până unde auzi și află primul de moartea lui Davie.

Se întoarse imediat din drum.

– Un' te duci, frate? Nu vii să m-ajuți? urlă Quill.

Dar Murdo nu avea putere să vadă și cu atât mai puțin să atingă un băiat mort. Și, oricum, groaza la aflarea veștii fu urmată repede de un alt gând: ar fi putut să fie el. Dacă el ar fi fost de acord să urce împreună cu Quill la casa de sus, atunci el ar fi putut să fie cel care zăcea mort acolo. În ochii lui Murdo, vina se mută. Nu furtuna, ci Quilliam provocase moartea lui Davie.

Quill i-o luase cu mult înainte. Dacă nu l-ar fi făcut pe Davie „păstrător", dacă n-ar fi născocit jocul acela prostesc și n-ar fi înconjurat un simplu cârlig de pescuit cu o aură ridicolă de magie sau dacă s-ar fi învoit să

meargă pur și simplu la pescuit ca să caute semne, cum îi propusese Davie... Surghiunul nu părea o pedeapsă prea aspră pentru el.

Kenneth urcă până la casa de sus pentru că nu văzuse niciodată un mort, „afară de bătrâni în paturile lor“. Ceea ce văzu îi stinse orice curiozitate. Se prefăcu totuși că priveliștea nu e așa de înfiorătoare cum sperase și, de îndată ce ochii îi căzură asupra păsărilor aliniate sub corpul neînsuflețit, începu să le tragă de acolo și să le vâre capetele sub cingătoare pentru coborâș. Abia aștepta să plece.

Domhnall Don fu cel care aduse o frânghie și izbuti cumva să-și prindă cadavrul de spinare și să-l care, așa cum cărase mulți alți vânători răniți înainte. Brațul rupt îi era prins la piept, ca să nu fie tentat să-l întindă, să apuce sau să tragă cu el. Așa încât ai fi zis că duce nu doar un copil, ci și un bebeluș în același timp. În vreme ce cobora cu Quill, din gâtlej îi țâșniră niște sunete ciudate, nearticulate, care ar fi putut să însemne suferință, efort sau durere fizică. Fața îi era ca o piatră șlefuită, așa că nu se putea citi nimic pe ea.

– A fost într-adevăr o corabie, domnule? întrebă rugător Quill. Credeți că ne-a văzut? Credeți că a fost o corabie?

Dar Don nu mai credea în versiunea pe care o povestea Farriss. Dacă fusese cu adevărat o corabie, nimeni altcineva n-o zărise sau, ca și balenele, trecuse pe lângă ei fără să-i observe pe bieții bătuți de soartă. Tăcerea aceasta îi confirmă lui Quill că Davie murise degeaba: moartea lui nu servise niciunui scop.

În casa de mijloc, John fu rugată să furnizeze bocetele și plânsul de cuviință, căci femeile se pricepeau mult mai bine la acest ritual anume decât bărbații. Dar John își petrecuse o parte atât de mare din viață înăbușindu-și instinctele femeiești, încât nu-i venea ușor să jelească.

Nimeni nu-l opri pe Euan să se roage cu voce tare, de cunoscător, timp de o oră.

Pe Hirta, bărbații s-ar fi apucat deja să facă un fel de giulgiu sau de coșciug din orice se găsea: un covor, vreun lemn adus de ape, o pătură... Dar de

unde să aibă așa ceva pe stâncă, aici, unde și cei vii abia se puteau acoperi de frig? Lui Quill îi veni ideea să înfășoare o frânghie și s-o coasă pe margini, ca două jumătăți de scoică – un leagăn acoperit din piele albă moale.

Dar Murdo, păstrătorul frânghiilor, îl făcu prost și lipsit de respect față de bunurile altora. Ideea fu respinsă ca o irosire de echipament vital.

Datina spunea că acum ar fi trebuit să prindă una dintre oile familiei, s-o omoare și s-o frigă pentru praznic. Dar nici oi nu aveau.

– O s-avem destul timp de asta când ne întoarcem acasă, zise Don.

Însă Quill, știind câte griji își făcea Davie pentru finanțele familiei sale, bodogăni că pierderea unei oi ar fi o mare nenorocire pentru mama lui Davie.

– Una de-a mea, atunci! se răsti Farriss.

Și, târându-se spre trupul neînsuflețit – așezat cum trebuie, spălat și alb-albastru în goliciunea lui –, îl luă pe Davie în brațe, îl ținu și-l legănă, și plânse, rostind nu numele lui, ci numele celor două fiice ale sale. Toată lumea își feri privirea.

După-amiaza se simți într-adevăr miros de oaie friptă plutind dinspre Boreray, foarte potrivit cu datina de înmormântare. Dar asta nu însemna decât că „pastorul“ supraviețuise furtunii. Băieții mai mici insistară imediat să facă un praznic cu petrei gătiți în propriul lor ulei și, până când se făcu mâncarea, șterpeliră diverse obiecte din grămada de lucruri ale lui Davie. La urma urmei, nu mai avea nevoie de ele.

Euan o ținea întruna cu însuflețire despre „învierea sigură și neîndoielnică a morților“, dar pe stâncă nimic nu era sigur și neîndoielnic: numai gerul mușcător, foamea, zgârieturile, vânătăile, vântul, marea și Moartea.

Din fericire, Calum știa o mulțime de bocete de cântat după căderea nopții. Niall, păstrătorul amintirilor, ținea minte mici gesturi frumoase pe care Davie le făcuse pe Hirta și câtă grijă avusese de mama lui. Quill adăugă că

Davie aprinsese singur focul de semnalizare – ceea ce stârni exclamații de autentică admirație. Și, deși Calum se cam chinui să transforme această faptă eroică într-un cântec, ea îi oferi lui Domhnall Don suficient material pentru un discurs. Încredință „un băiat bun și curajos“ în grija Domnului, și, cu un murmur, toată lumea căzu de acord că Dumnezeu avea să fie fericit să-l aibă pe Davie și că îngerii aveau să se bucure nespus. (Deși era adevărat, nici Dumnezeu și nici îngerii nu prea se grăbiseră să-i ajute până acum.)

În timp ce parlamentul începea să discute ce trebuia făcut cu trupul lui Davie, Quill își dădu seama că plecase din casa de sus fără să se fi uitat vreodată dacă în peșteră mai erau pagini din Biblie.

Sau dacă în cer erau vulturi-de-mare care ar fi putut să ducă un băiat acasă.

Trei zile ar fi trebuit să dureze priveghiul, dar nimeni n-avea nici inima, nici puterea să le reziste. Așa că, a doua zi, Farriss duse trupșorul gol jos la țărm, acolo unde acostaseră, și cei câțiva care se simțiră în stare veniră în urma lui.

Furtunile mari terciuiesc algele din jurul stâncii într-o spumă portocaliu aprins, și micul golf era plin de ea. Părea moale, dar la atingere era ca mâzga și aluneca sub picior. Cadavrul fu așadar lăsat jos în grabă, fără multă ceremonie, într-un loc unde al șaptelea val putea să-l revendice. O numiră o înmormântare marinărească, deși nimeni nu văzuse vreodată așa ceva. Euan ar fi putut să știe cuvintele potrivite, dar el nu venise. Nimeni nu i-o luă în nume de rău: avea amintiri care-l făceau să se teamă prea tare să coboare într-un golf și să se uite cum valurile târăsc corpul unui copil în mare.

Alunecând și împleticindu-se, Quill se apropie de trupul neînsuflețit, aparent ca să-i aranjeze mâinile și picioarele într-o poziție mai demnă, dar de fapt ca să înfigă cârligul făcut dintr-un cui îndoit înapoi în palma mică și țeapănă.

– De șapte ori fie binecuvântat prietenul nostru Davie și să nu-i lipsească o frânghie bună la nevoie! spuse el tare și aruncă spre Murdo o privire

înveninată de reproș.

Davie avusese nevoie de o frânghie drept coșciug, și Murdo nu se îndurase să-i dea.

– Frânghiile sunt pentru vii, nu pentru morți, zise Murdo și, întorcându-i spatele, o porni înapoi spre peșteră.

– Vino-ncoace, Kenneth! strigă Quill, și, deși vederea leșului îl îngrețoșa, Kenneth se simți obligat de privirile fixe ale celorlalți să pășească șovăitor peste mâzga portocalie. Vezi aici? zise Quill, arătând spre pieptul lui Davie. Uită-te atent!

Kenneth se lăsă pe vine, cu fața întoarsă de la cadavru. Lui Quill îi fu ușor să-l apuce de părul de la ceafă și să-l împingă cu capul peste burta lui Davie.

– Mănâncă, deci! șuieră el. Mănâncă, vierme! Ai zis că începi cu cei mici, ții minte? Când se termină mâncarea, ții minte? Începi cu cei mici. Cum? Nu-ți amintești? Davie și-a amintit. A ținut minte bine. A murit cu vorbele tale în gând. Le-a ținut aproape, da, le-a ținut, s-a tot gândit, s-a întrebat: când oare o să mă trezesc cu gâtul tăiat și cu Kenneth făcându-mă bucăți? A murit temându-se că ai să-l gătești și ai să-i mănânci leșul, glumețule! Mai glumești și acum, Ken? Ia o îmbucătură, ce te oprește?

Kenneth se smulse, lăsându-i un smoc de păr în mână, și fugi alunecând pe pietre, ștergându-și întruna fața cu mâneca, frecându-se la gură și înjurând. Băieții care-l văzuseră își duseră și ei mâneca la gură, ca și cum ar fi simțit frigul de moarte al acelui sărut involuntar.

Doar Quill rămase să vadă cum marea pune stăpânire pe Davie. Era foarte frig. Multă vreme, valurile părură să nu aibă niciun interes față de băiat – îi împrumutară numai un giulgiu de spumă portocalie. Apoi al șaptelea – sau poate al șaptesprezecelea? – val se înălță cu mai bine de un cap peste celelalte și se năpusti mult în sus pe faleză, strănutând o ploaie înghețată de stropi. Îl rostogoli pe Davie de mai multe ori, ca un jefuitor de cadavre, și,

negăsind nimic de preț, îl aruncă pe o îngrămădire de bolovani de lângă mal.

Quill ședea cu spatele la faleza abruptă. I se părea că-l lăsase deja de prea multe ori baltă pe Davie. Cum mama lui nu era acolo să stea cu băiatul ei două zile și două nopți, avea s-o facă el în locul ei, fie zăpadă, fie lapoviță, fie monștri marini sau mare învolburată. Fiecare al nouălea val n-are decât să-i aducă disperare: înghițise deja destulă ca să nu se mai teamă. Prietenii n-au decât să șușotească pe la spatele lui: „... dacă n-ar fi fost Quill să-l ducă în vârf...!“ N-au decât să se ospăteze cu petreii prinși de el și de Davie și să nu mai păstreze nimic pentru foamea de mâine. Pe Hirta aveau grijă să tragă cât puteau de rezerve, ca să treacă toate lunile de iarnă sau orice necazuri neprevăzute. Dar aici, acum, n-aveau decât să mănânce și ultimele păsări! Ultimele picături de ulei au fost arse, iar marea e prea zbuciumată ca să poată pescui cu undița. Deci ce rost are să amâni inevitabilul? Curând, toți au s-ajungă, fără doar și poate, în același loc cu Davie. Atâta că adulții au ales să nu vorbească despre asta de față cu băieții mai mici.

Stătu toată noaptea acolo, și frigul îi descleie toate încheieturile, ca atunci când apa din crăpături se umflă și îngheață și sfărâmă apoi piatra din jur în bucățele. Îi pătrunse în cap; îl sfredeli în piept; îi roase mâinile. Dar nu putu să-l învingă sau să-l trimită smiorcăindu-se în peșteră. Febra îi veni în ajutor și se împotrivi vântului glacial cu valuri de căldură lăuntrică.

Quill nu putea ajunge la trupul lui Davie – dar nici marea nu-l putea ajunge, s-ar fi zis. În cele din urmă, Noaptea o înveli în negrul doliului și-l ascunse pe Davie vederii.

Crepusculul zorilor se ivi ireal ca un vis. Cadavrul dispăruse. Vreun curent sau vreo sirenă, poate niște oameni verzi-albaștri ori corabia albă se furișaseră, în sfârșit, mai aproape și acceptaseră darul. Era ca și cum Davie n-ar fi existat niciodată. Franjurii de lumină îi fluturară lui Quill în față, și, cum foamea îi rosese deja găuri în câmpul vederii, crezu că licărirea albă din locul unde se aflase leșul nu e decât un simptom. Sau o dorință irealizabilă.

„Uite, Quilliam, privește!“ spuse Murdina din străfundul viselor sale.

Dac-a murit un om bun, deasupra lui plutește o pasăre a sufletului albă, așa se spune. Pe Hirta, vecinii cercetau cu privirea peste acoperișul casei în care zăcea un muribund, strigând la fereastră cuvinte de alinare: „E o pasăre a sufletului deasupra, Agnes! Sufletul omului tău își va găsi repede odihna!“ Quill îi văzuse strigând minciuni, din bunătate, sau văzând ceea ce-și doreau să vadă. El n-avea să se păcălească singur. Păsări nu mai erau pe stâncă, iar el nu mai credea în semne.

„Uită-te, Quilliam, uită-te!“

Murdina nu avusese nici ea răbdare cu piezele bune ori rele. Spusese că oamenii, cu ajutorul lui Dumnezeu, își fac singuri norocul. Dar acum îi cerea...

„Uită-te la pasăre, frate!“ N-avea niciun sens. Iar el nu voia să se uite: îl durea capul, și sângele îi pulsa de fierbințeală.

Farriss o numise „vrăjitoare“. Și era adevărat, nu? Quill fusese cel care o chemase – și o chemase în ore de întuneric și magie, nu-i așa? Iar ea îl umpluse de dorințe pe care n-ar fi putut să și le împlinească vreodată. Îl vrăjise.

„Nu! Nu te uiți! Uită-te, Quill!“

Când sufletul părăsește trupul, pasărea sufletului dispare – cel puțin așa spun basmele bătrânești. Quill își ațintă ochii asupra fluturării de aripă, dar numai ca să dezmintă minciuna. Refuza să creadă că pasărea venise să ducă sufletul lui Davie în rai. Era o simplă pasăre: n-avea să dispară ca prin minune. În plus, nici măcar nu era albă. Era albă cu negru. Doar ca să arate că nu e un prost, își impuse să nici nu clipească.

„Uită-te, Quill! Vezi ce e acolo!“ Dar Quill jurase să reziste, în mintea lui, oricărei alte ispite a vrăjitoarei mării.

Și, într-adevăr, pasărea dovedi că el avea dreptate. Nu dispăru. Se împletici și scoase un vaier când trecu chiar pe deasupra lui, ferindu-l, bălăngănindu-i picioarele mari prin față, apoi bătu din aripi și se făcu nevăzută pe fundalul falezei abrupte de deasupra lui.

Cum? Ce-a făcut?

Quill sări în sus, alunecă pe mâzga portocalie și, căzând în patru labe, se repezi – se târî – de pe mal în sus, pe peretele de stâncă, gâfâind deja de efort. Probabil, cât timp dormise, Corbul Ger i se cocoțase pe piept și începuse să-i ciugulească deja luminile dintre coaste, căci, iată, abia mai putea să răsufle.

Tot timpul trebuia să urce și să se agațe! De când nu mai mersese pe teren plat? De când nu mai umblase pe un strat de turbă, pe nisip sau pământ grăpat, de când nu mai alergase, de când nu mai încălecase un cal? Nu, tot ce făcea era să se cațăre și să atârne pe verticală, ca musca pe peretele casei. Dacă ajungea vreodată acasă, Quill jură să nu mai părăsească niciodată terenul drept.

Casa de mijloc era presărată cu rămășițele petreilor mâncați. Unul fusese înzestrat cu fitil și aprins, ca să se vadă mai bine în jur, dar fusese lăsat apoi să se stingă, căci păstrătorul focului adormise după festinul cu care nu era deprins. Toată lumea dormea. Quill răcni cât putu de tare.

– Un semn! Am văzut un semn!... Dar n-a fost... semn, adică... n-a fost o pasăre a sufletului... Se ținea cu mâinile de coaste, care-l dureau prea tare ca să-și mai poată trage răsuflarea. Și le simțea sub palme sorbind și apoi împingând aerul afară ca un acordeon. Fiindcă n-a dispărut, și era la doi pași de mine... la doi pași, jur pe ce-am mai scump!... Și era adevărată!

Ceilalți îl priviră cu ochi cârpiți de somn. Quill vru să se așeze pe jilțul moale al păstrătorilor, dar acolo zăcea Calum, cu fața în jos, dormind încă.

– Gariile! hârâi Quill. Vin gariile!

Scrijeliturile de pe perete și puzderia de piciorușe de papagal a lui Don spuneau toate că februarie ar fi trebuit să fie încă la câteva săptămâni depărtare. Ultimele păsări mâncate, ultimul ulei ars, marea prea agitată... totul prevestea că vânătorii de pe stâncă urmează să flămânzească.

Dar păsările țin un calendar mai precis. Toamna, soi după soi, părăsesc insula și zboară în largul mării. Soi după soi se întorc apoi, primăvara. Iar

gariile sunt întotdeauna primele, furișându-se spre țărm înaintea zorilor și strecurându-se pe uscat ca niște pasageri clandestini. Gata să se împerecheze, gariile se întorceau pe stâncă!

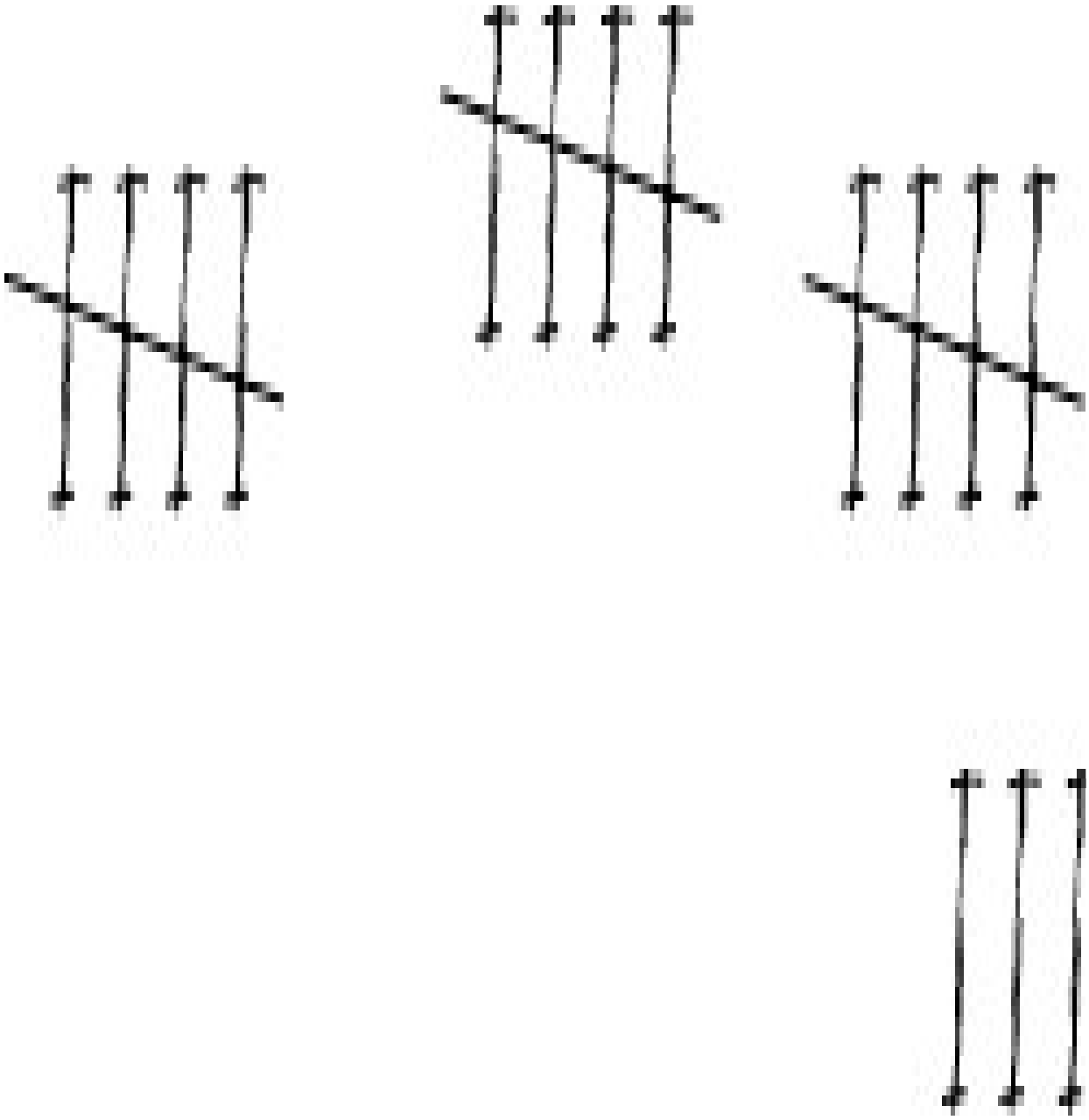

FEBRA DE PRIMĂVARĂ

Garia e o pasăre simplă. Se îmbracă în alb și negru. Gândește în alb și negru. Dacă vede alb, vede... cine știe ce vede? O colonie de tovarășe de-ale ei? Un loc de popas care s-o camufleze? Garia caută albul.

Vânătorii folosiră jilțul păstrătorilor, deșertând fulgii – îi interesa numai sacul –, și se apucară să-i albească pânza cu tot găinațul uscat pe care-l găsiră.

Kenneth vru să fie el piatra, dar îl dureau picioarele acolo unde-și desprinsese căputele de tălpi, căci frigul îi pălise degetele.

Farriss spuse că el trebuie să fie piatra... dar sacul nu era îndeajuns de mare ca să acopere un bărbat în toată firea. Nu-l acoperea nici pe Murdo, care crescuse și el înalt cât un adult. Lachlan credea că, după ce Quill îl făcuse regele corbilor-de-mare, el ar fi trebuit să fie piatra... dar chiar și el știa că n-ar fi putut niciodată să stea îndeajuns de liniștit.

Quill și-ar fi asumat el rolul – la urma urmei, prima garie zburase peste capul lui –, dar febra îi ardea pielea capului, plămânii și-i simțea plini de plumb topit, iar mâinile i se mișcau încet, stângace; Farriss stabili că n-avea voie să iasă din peșteră până nu se făcea bine. Quill avea capul prea înfierbântat ca să-l înțeleagă: crezu că ceilalți îi pun cuvintele la îndoială – că garia nu fusese decât o închipuire, precum corabia sau Murdina – și că n-au de gând să se ducă deloc. Protestă din toate puterile.

Dar misiunea căzu în seama lui Calum. El fu cel care se ghemui pe Streașină, călăuzit doar de lumina lunii, cel care își trase sacul mânjit cu alb peste cap și stătu acolo neclintit ca o... piatră.

„De ce nu m-am gândit să folosesc sacul ca giulgiu pentru Davie?“ își spuse Quilliam căzând din nou într-un somn chinuit de febră.

„Fiindcă a fost hărăzit pentru azi“, spuse Murdina în mintea lui.

Garia e o pasăre simplă. Gândește în alb și negru. Iar dacă un om ascuns sub un sac alb stă nemișcat ca o piatră, gariile, întoarse din iarna petrecută pe mare, vor veni una după alta în zbor leneș spre uscat și vor ateriza pe el. E o adevărată scamatorie să le prinzi – un număr de prestidigitație. După ce păsările s-au așezat și și-au strâns aripile alb-negre pe lângă corp, o mână se furișează de sub pânza albă și o apucă pe una de gât. Celelalte nici nu bagă în seamă foșnetul de o clipă sau pasărea moartă în locul unde cu o clipă înainte fusese una vie. Vin în continuare pe uscat. Cine ar crede că atât de multe păsări pot să se lase păcălite de același truc? Dar asta se întâmplă.

La sfârșit, Calum cânta din toți rărunchii, cu vocea vibrând de ger.

Gariile adunate lângă el, de o parte și de alta, nu făceau decât să sporească iluzia unei colonii și atrăgeau tot mai multe păsări ivite în zbor din întunecimea dinaintea zorilor.

Abia când marginea cea mai de sus a soarelui hibernal se ridică din mare, șuvoiul constant de garii încetă să se mai scurgă pe piatră și se îndreptă în altă direcție, de teamă că lumina zilei avea să le trădeze dușmanilor. Plecară fără să bage de seamă cele cincizeci de păsări moarte din jurul lui Calum.

Vânătorii de păsări aveau deci din nou ce să mănânce. Puteau să se agațe mai departe de Viață așa cum se agățau de stâncă, simțind tulbure că ar trebui să-și dea drumul, să se supună sorții și să scape, asemenea păsărilor care zboară spre mare și nu se mai întorc niciodată pe uscat. Și totuși, firea competitivă îl făcea pe fiecare ferm hotărât să se agațe de viață la fel de mult ca ceilalți, să nu fie el primul care cedează. În plus, era primăvară, și primăvara naște speranță în toate ființele, de la malul apei până pe piscurile

munților. Faptul că se ospătau cu garii (tari ca pielea tăbăcită și sărate ca marea) nu putea decât să le ridice moralul.

Gariile se bucurau și ele de primăvară, aproape complet neștiutoare de moartea câtorva surate, câtă vreme nu era vorba de ele și de puii lor. Se treziră la viață, firește, și răutăcioșii pescărușii negri, și vulturii, tâlharii de miei. Și ei își încrucișau undeva ciocurile cu câte un partener, ca să capete lucrul după care tânjeau cel mai tare: nemurirea întruchipată într-un ou.

– Întreab-o! zise Quill pentru a cincizecea oară. Întreab-o doar!

Dar Murdo n-avea nevoie de sfatul lui. Pe deasupra, chiar își făcea curaj s-o roage pe John să fie iubita lui, dar nu părea să prindă niciodată momentul potrivit.

Kenneth și parlamentul îi luară însă apa de la moară.

Într-o zi, John se întoarse prima în casa de mijloc, unde nu era decât Kenneth, care se moșmondise pe-acolo toată ziua. Kenneth o apucă de mijloc și-i făcu propunerea:

– Ți-o pun eu dacă nu vrea nimeni altcineva.

Ea îi trânti un pumn în ureche.

Socoti chiar curtea lui Kenneth atât de dezagreabilă, încât ceru parlamentului să-l coasă în sacul alb și să-l arunce în mare. În ciuda unui număr consistent de voturi pentru, membrii parlamentului deciseră că nu se puteau lipsi de sac.

Calum observă afabil:

– Dar John are cam paisprezece ani; îi trebuie, fără îndoială, un soț.

– Nu-i adevărat. Pentru ce să-mi trebuiască? protestă ea. Sunt băiat. Așa zice mama, și mie-mi convine.

– După lege, fetele n-au voie să vorbească în parlament, zise Euan, nu tocmai îndatoritor.

– După părerea mea... începu Lachlan, ar trebui să mai verificăm o dată dacă e într-adevăr...

– N-ai tu niciun fel de părere care să merite luată în seamă, băiete, zise Domhnall Don.

Dar Calum avea dreptate: la paisprezece ani, John era la vârsta măritișului, și problema nu putea fi ignorată la nesfârșit. Ar fi trebuit oare logodită cu cineva doar pentru a rezolva situația înainte să se-ntâmple vreun necaz?

Văzând că își tăiase singur craca de sub picioare, Kenneth se apucă să reteze și șansele rivalilor. Niall, spuse el, era atât de mic, iar John atât de mare, încât băiatul „nu putea nici măcar să se cațăre destul de sus, darămite să mai pună oul în cuib!“

Euan (zise Kenneth) era deja căsătorit cu Dumnezeu.

Quill (spuse Kenneth) avea ochi numai pentru vrăjitoarea Murdina Galloway.

Lachlan (spuse Kenneth) era așa un bauchle, încât nici măcar maică-sa și taică-su nu găsiseră în ei puterea să-l iubească.

După fiecare insultă, Farriss țipa la Kenneth sau Don se apleca și-l plesnea, dar el nu făcea decât să rânjească disprețuitor că ei înșiși umblă după John și că ar trebui să le fie rușine, bărbați însurați ce erau.

Niall era, de fapt, îngrozit de ideea căsătoriei. Abia dacă-și amintea să i se adreseze lui John ca unei fete și încă se-ndoia că e într-adevăr fată. Lachlan se oferi, din cavalerism, dar cu o privire care spunea că arsenicul i se pare mai dulce decât ideea căsătoriei.

În privința lui Euan și a lui Dumnezeu, Kenneth nu se înșela: Euan nu simțea nevoia vreunei iubiri lumești (și trupești).

Cât despre Quilliam, febra îl învelise într-o imprecizie vaporoasă, ca un fum. Îl făcea să tușească și-i estompa gândurile. Încercă să-și fixeze atenția asupra dezbaterii parlamentului, ca s-o poată povesti ani mai târziu, dar trebui să se dea bătut: n-avea nicio șansă. Păstrătorul amintirilor, el să ia aminte: Niall avea ochiul mult mai ager și mai precis.

În răstimp, John ședea sub desenul mânjit de pe perete care fusese cândva coroana ei de sărbătoare. Își vârâse mâinile aspre și roșii sub coapse și era în același timp revoltată și emoționată să fie în centrul atenției. Din când în când îi arunca lui Quill o privire iute și zâmbea palid.

Frământând căciula în mâini, Murdo se apropie de ea cocoșat, căci tavanul era jos, ceea ce-l făcu să arate ca un pretendent tocmai atât cât trebuia de respingător.

– Aș fi onorat, domniță, spuse el, făcându-l imediat pe Kenneth să se tăvălească în hohote forțate de râs.

– Tu? Tu m-ai făcut târfă și ticăloasă! țipă John și aruncă în Murdo cu un picior de pasăre.

Cuvintele făcură ocolul peșterii și ecoul îl izbi pe Murdo în ceafă: trebui să pună mâna pe tavan ca să se țină drept. John, regăsindu-și calmul, se așeză din nou la locul ei și-l întrebă apăsat pe Quill ce crede el.

– Cred că, dac-o să plec vreodată de-aici, o să mă duc la marginea cea mai plată a pământului, unde nu există nicio ridicătură și nicio râpă, unde turba e groasă de câțiva stânjeni și iarna lungă de două zile. Și unde sunt urși. Aș vrea să văd urși. Dacă vrei să știi părerea mea, Murdo e un logodnic de toată isprava.

Oricât de sincer fusese, răspunsul lui Quill lăsase, se pare, o mulțime de lucruri nespuse, din punctul de vedere al lui John. Care plecă ochii în poală și-și trase nasul.

Domhnall Don, sperând să lămurească lucrurile repede, îi puse lui John ceea ce el spera să fie niște întrebări utile:

– Ce fel de lucruri îți plac la un bărbat, poți să ne spui? Să se priceapă la păsări? Să fie educat? Să-i placă biserica și de-astea?

– De ce-o întrebați pe ea? îl întrerupse Kenneth. Ar trebui s-o luăm cu rândul. În noaptea asta sunt eu, mâine e Calum.

Domnul Farriss o porni de-a bușilea prin peșteră, furios ca un leu.

– Porc dezmățat ce ești! Am și eu fete! John nu e oaie, s-o dai la prăsit! E fata lui Angus Gillies!

Dar Kenneth era beat de răutate.

– Puteți să vă uitați, dacă aveți chef, domnule, dar nu puteți intra în joc, sunteți om însurat.

John își strânse genunchii la piept și-și îngropă fața în ei. Și-ar fi dorit să fie invizibilă. O ploaie de oase de pasăre îl năpădi pe Kenneth, dar el păru nesimțitor. Deși putea vorbi mai murdar decât toți ceilalți, se considera cel mai mare bărbat dintre ei – cel mai masculin – și, într-un fel, conducătorul.

Murdo întinse piciorul să-l lovească în singurul loc la care putea ajunge fără să se ridice, dar nu reuși să-i dea decât un șut pieziș în talpa ghetei. Spre marea lui mulțumire, Kenneth țipă ca un pescăruș negru, fără să se oprească. Toată lumea se trase înapoi de gălăgie și se holbă la el, încercând să-și dea seama ce nou vicleșug mai e și ăsta.

Dar Kenneth nu înceta să țipe.

Prin ceața febrei, Quill auzi sunetul ca de la o milă depărtare, dar simți mirosul. Fu intrigat de faptul că picăturile de sudoare și din nas i se prelingeau în jos pe față și pe gât, dar mirosul părea să urce – să-i intre în nări și de acolo în creier, laolaltă cu imagini ale oilor de pe Soay, ale cozilor boante putrezind, pline de viermi.

– Putrezește, spuse el. Kenneth putrezește la tălpi.

Își dădu vag seama că vorbele lui sună necruțător, dar nu mai avea nicio rezervă de compasiune în el, numai mirosul acela fetid și țipătul agonic al lui Kenneth. În plus, vorbise prea încet ca să-l audă cineva.

– Picioarele, picioarele, spuse el mai tare. I s-au stricat picioarele.

Apoi un acces de tuse îl opri să mai spună ceva.

Era adevărat. Degetele lui Kenneth fuseseră covârșite de ger. Se împotrivi din răsputeri încercării lor de a-i scoate ghetele, făcându-i hoți (și mai rău) și dându-se îndărăt în coate, în ungherele joase ale peșterii. Dar ei îl traseră afară de glezne și câțiva băieți îl puseră la pământ – cei mai mici fără să aibă habar de ce, cei mai mari amintindu-și de pica mai veche pe care i-o purtau.

Nici ignoranța, nici ranchiuna nu durară. Când ghetele îi fură scoase, toată lumea văzu gangrena, starea morbidă a degetelor lui Kenneth. Iar când Don își aduse cuțitul ciobit și-i ascuți tăișul de perete, nu mai simțiră decât groază și compasiune. Don ținu lama ascuțită în flacăra lumânării, unde se înnegri de o funingine uleioasă. Apoi, silit să lucreze cu o singură mână, se apucă să reteze degetele degerate de la picioarele lui Kenneth.

Euan stătu cu ei, bolborosind o amestecătură de rugăciuni, apoi ieși din peșteră să verse.

Dar, după prima tăietură, Don lăsă cuțitul din mână, luă degetul retezat și azvârli cu el de-a curmezișul peșterii în Farriss.

– Nu-mi ajunge o mână. Trebuie să tai tu.

Farriss se întinse dintr-odată. Mușchii feței îi erau țepeni de greață, dar nu scuipă niciun protest și nicio scuză.

– Știu, spuse.

Se luptase cu conștiința lui la fel de îndârjit ca și Kenneth cu cei care-l țineau. Se târî pe podea, luă cuțitul de la Domhnall Don și duse amputarea la bun sfârșit, în timp ce lacrimi sărate îi cădeau binefăcătoare de pe buza de sus pe picioarele cenușii, putrezite ale lui Kenneth.

Lachlan crezu că pacientului i-ar fi prins bine să știe cum înaintează operația – „... trei... patru...“ – ca să poată vedea luminița de la capătul tunelului: „Și șase, șapte, opt...“

Dar număratul nu fu de niciun ajutor. Cuvintele și sunetele pe care le scotea Kenneth păreau să iasă dintr-un posedat – și să fie la fel de sinistre. Toți băieții știau că, atâta vreme cât stânca se acoperea în continuare, periodic, cu o platoșă de gheață, și ei puteau ajunge oricând posedați de ger. Și ei își puteau pierde degetele, nasul, urechile...

Quilliam recepționă tot acest ritual înfiorător ca printr-un telescop sau printr-un tub lung și întunecat și fu convins că sudoarea care-i curgea de la subsuori era sânge, căci acum simțea și miros de sânge. Îi auzi discutând dacă să folosească pânza de sac albită pentru bandaje și hotărând să nu, căci

fusese mânjită cu găinaț uscat și aveau încă nevoie de ea ca să prindă garii. Se deciseră asupra eșarfei domnului Don, căci osul din brațul lui drept se sudase deja cât avea să mai fie de trainic sudat vreodată. Înainte de a-l bandaja, Farriss îi dezinfectă lui Kenneth, cu ultimul strop de ulei de furtunar, picioarele schilodite. Întorcându-se de pe terasa din fața peșterii, Euan văzu și dădu aprobator din cap.

– Iisus a uns picioarele discipolilor săi, spuse el.

– Tacă-ți gura, Euan! zise John de sub claia ei de păr unsuros. Ia bucățile și aruncă-le afară!

– Nu pot!

– Atunci taci din gură! repetă John și le aruncă ea însăși.

În ziua aceea nu se mai întoarseră la subiectul căsătoriei.

Calum și Murdo continuară să știe întotdeauna unde e John și să se țină după ea ca niște dulăi în călduri, dar niște dulăi atât de prost hrăniți și de plini de purici, încât blana îi mânca mai abitir decât orice dorință. Dar, când, la următoarea întrunire a parlamentului, problema se puse din nou, Domhnall Don reteză orice discuție anunțând:

– John va chibzui asupra lucrurilor și ne va înștiința asupra hotărârii ei curând...

John scoase un icnet de mânie, se puse în genunchi și începu să râcâie resturile coroanei de regină de pe perete.

– ... când o să ne întoarcem pe Hirta, încheie Don.

Și John se trânti la loc cu o mișcare atât de fermă și de categorică, încât pulpele i se plesniră zgomotos una de alta.

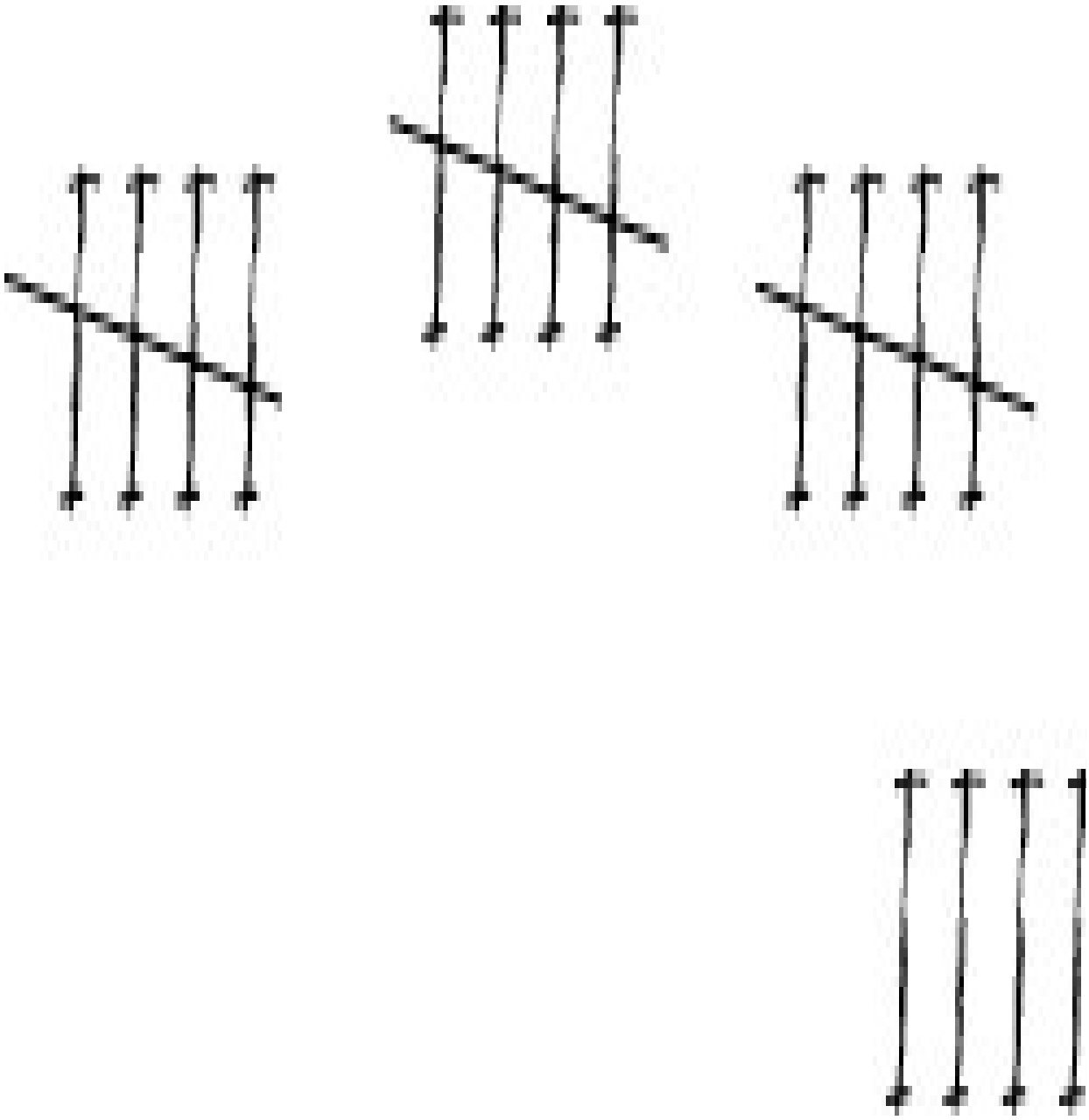

MONȘTRI

– Unde e Niall? întrebă deodată domnul Farriss.

Prima oară când spuse asta nu stârni prea multă zarvă: lui Niall îi era veșnic foame; avea să se întoarcă în mod sigur la timp pentru singura masă a zilei.

Dar când, la asfințit, nu se întorsese încă, Don se postă în fața peșterii și-l strigă din toate puterile. Ca niște vagabonzi care aduc fiecare propria bucățică găsită la oala comună, toți băieții trebuiră să informeze când îl văzuseră ultima oară pe Niall și unde. Nu reieșiră prea multe. Efortul istovitor de a răzbi până la capătul fiecărei zile îi zăvorâse pe dinăuntru: încetaseră să mai bage de seamă.

Căutară pe pantele și pragurile de piatră cele mai bătute din jurul peșterii, dar, la vremea când întunericul se lăsă prea adânc ca să continue, încă nu-l găsiseră. Nu le rămânea decât să aștepte până dimineața.

Începuseră să se uite din nou după lemne și rămășițe aduse de apă, ca să construiască o a doua plută. Era foarte posibil ca Niall să se fi dus jos, la mal, în căutare de resturi de epavă. Sau poate aveau să-l găsească în casa de jos. Cunoștea drumul până acolo și ar fi trebuit să știe să se refugieze în grotă dacă... dacă ceva l-ar fi împiedicat să se întoarcă în casa de mijloc. Quill strânse pumnul stâng și întinse brațul deasupra capului. Clavicula îl mai durea acum doar când se apropia ploaia sau când vântul începea să bată dinspre est. Rănile se pot vindeca. Febra poate fi ignorată la nevoie. Nu genul de răni pe care le suferise Davie – sau Kenneth –, dar faptul că Niall întârzia nu însemna neapărat că se rănise grav, nu atât de grav – nu pentru totdeauna, nu pentru tot restul vieții, nu iremediabil... Mâine-dimineață, la prima geană de lumină, avea să pornească în căutarea lui.

De când nu mai aveau făclii, peștera era neagră ca smoala pe timp de noapte, dar Quill se deprinsese atât de mult cu sunetele întunericului, încât își dădu seama că singura persoană care dormi în noaptea aceea fu Kenneth, cu sforăitul lui caracteristic. Furiosul, profund nefericitul Kenneth: putea acum să doarmă, zi după zi, săptămână după lună după... Poate în visele lui

era din nou în stare să se cațăre – să urce la pas pe dealurile din spatele satului – și să i-o pună fiecărei fete de pe Hirta; Kenneth, cel care-l numise pe Quill „păstrătorul poveștilor“.

Nicio poveste nu mai rămăsese în mintea lui Quill – niciuna care să-l aline pe Kenneth, niciuna care să explice ce se întâmplase cu Niall. Poate boala le topise sau poate se evaporaseră sub formă de abur.

„Unde e, Murdina? Unde e Niall?“ Dar nu primi niciun răspuns.

Porniră a doua zi dimineață – Farriss, Don și cinci băieți –, cu singura frânghie rămasă bună. Fiecare ajunsese la aceeași concluzie:

– Eu zic să-l căutăm jos.

– În casa lui Quill.

– Acolo trebuie să fie.

Quill spuse că, în cazul ăsta, el avea să caute prin alte golfulețe și pe linia țărmului.

– Nu, băiete, tu ai să stai aici, îi zise Farriss. Ai încă febră. Și poți să vezi de Kenneth dacă are nevoie de ajutor.

Așa încât ei doi rămaseră în peșteră și-i ascultară pe ceilalți cum coboară pe stâncă, strigându-l pe Niall.

Kenneth zăcea pe spate, cu ochii pironiți în tavan. Quill crezu că doarme, ca de obicei, până când celălalt spuse:

– Ar trebui să caute mai departe.

– Așa e, se învoi Quill. Ar putea să fie în Golful Plutei. Ar putea să fie oriunde.

– Du-te, atunci! Caută-l!

Și Quill se duse. Se temea atât de mult pentru Niall, încât își strânse febra ca pe o velă și și-o puse bine undeva sub coaste, ca să-i țină de cald în timp ce umbla.

– Te descurci aici?

– Hai, du-te odată!

La ieșirea din peșteră, Quill o porni în direcție opusă celorlalți. De pe anumite trepte ale stâncii avea o vedere mai largă asupra întregului versant. Rămase așadar la oarecare înălțime: hotărî să dea ocol, mergând cât putea de departe, și să se uite și în sus, și în jos, sistematic. Și totuși, aștepta să audă din clipă-n clipă strigătele de bucurie ale celor care-l găsiseră pe Niall teafăr și nevătămat.

Vuietul mării înghiți curând orice alt sunet. Vântul bătea împotriva fluxului, așa că aerul era plin de stropi împroșcați de pe creasta valurilor. În ciuda înălțimii, ploua cu apă sărată. Chiar și așa, văzu clar cele trei siluete întunecate de rechini-pelerin care treceau pe lângă stânca Lee, îndreptându-se spre sud. Vederea i se împăienjeni câteva clipe, apoi se concentră din nou.

Ce se întâmpla cu marinarii măturați de pe punțile corăbiilor, cu pescarii înhățați de pe stâncile de la țărm, cu trupurile de copii date spre păstrare valurilor? Erau oare înghițite de monștri precum rechinii aceștia? Sau aruncate pe țărmuri străine? Se dizolvau ca sarea, condimentând oceanele? Sau pluteau pur și simplu pe valuri, călcate numai de păsările mării care se odihneau câteva clipe din zbor?

Dac-ar fi avut aripi, Quill ar fi putut da roată Războinicului în jumătate de oră și ar fi văzut, cu ochi ageri, sfredelitori de pasăre, toate ungherele pereților de piatră. „Unde e Niall, Davie? E cu tine cumva?“

Dar, până la urmă, tot alca fu cea care-i veni în ajutor. Jos, la marginea apei, aceeași siluetă solitară pășea legănat pe o lespede de piatră pe jumătate cufundată în apă, cu un pește viu zbătându-i-se în ciocul uriaș. Se clătina dintr-o parte într-alta ca un marinar beat, oprindu-se câteva clipe de fiecare

dată când un val o împroșca de stropi. Pe Quill bizara priveliște îl atrase irezistibil către mal, deși pe partea aceasta a stâncii nu mai fusese niciodată. (Poate că nici n-avea să poată coborî până jos.) Își simți mâinile ca și cum le-ar fi împrumutat de la altcineva, deja uzate și fără să i se potrivească prea bine. Obosi imediat. Deși ar fi vrut să stea cu ochii după alcă, trebui să se concentreze intens să găsească puncte de sprijin pentru mâini și picioare. Când se opri încă o dată și se întoarse cu fața spre mare, alca dispăruse.

Dar îl văzu pe Niall.

Părea să stea pur și simplu drept, vorbind cu sine însuși. La o cercetare mai atentă, Quill își dădu seama însă că, în partea de jos, picioarele i se prinseseră în crăpătura dintre două pietre netede. Fiecare val care venea la țărm se furișa în ea și-i bolborosea până sus, pe șolduri. Talazurile cele mai mari aproape că-l înecau. Stătea de o zi și o noapte înfipt acolo, ca o lumânare în sticlă, izbit de apa mării la fiecare câteva secunde, sub privirea neîndurătoare a lunii.

Nu păru nici uimit, nici ușurat să-l vadă pe Quill – dar fără îndoială văzuse multe alte lucruri vreme de o zi și o noapte.

– Te scot cât pot de repede, zise Quill.

Părul și hainele lui Niall erau năclăite de ceva ce părea să fie mâncare sleită. Poate că-i intrase atâta apă în stomac, încât vărsase tot ce mâncase de o săptămână – deși, dacă așa era, ar fi trebuit să se îndoape fără măsură.

– Te scot cât ai clipi.

– Îmi vrea capul, zise Niall.

Vocea lui, deși dogită de cât strigase după ajutor, părea să sune degajat.

– Foarte bine, zi-i că n-are nicio șansă... Cine?

– Vrăjitoarea.

– Vrăjitoare? Care vrăjitoare? Murdina, vrei să spui?

Un val mare se sparse peste amândoi și, deși Quill încercă să-l apere pe Niall, fu și el aproape dărâmat din picioare. Pielea băiatului era rece ca gheața, așa cum fusese cadavrul lui Davie, și, într-adevăr, Niall emana ceva care amintea de lumea cealaltă. Dar duhoarea atotputernică era totuși de pește, nu de descompunere.

– Hai să te scoatem de-aici, bine?

– Au venit oamenii verzi-albaștri, spuse Niall sec, cu toate că dinții îi clănțăneau fără încetare.

– Adevărat?

– I-am întrebat dacă vor să mă ajute. Dar ei au râs. Au niște fețe oribile, tati. De aproape sunt oribile.

Scurgându-se prin fisura dintre stânci, valul gâlgâi batjocoritor.

– Căutai lemne, frate? întrebă Quill, încercând să-l tragă pe băiat cu totul din crăpătură.

Ai fi zis că încearcă să salte o piatră de mormânt: amândouă picioarele erau înfipte adânc.

– E un țipar de mare care locuiește sub stâncă. Vrea să-mi mănânce degetele, dar eu am ghete, nu? Nu-i așa, tati? Am ghetele-n picioare. A prins gust de la degetele lui Kenneth, înțelegi? Și acum s-a întors fiindcă mai vrea, dar n-o să mi le poată lua pe ale mele, nu? N-o să poată, fiindcă eu am ghete.

Printre bălmăjeli fără noimă, fața lui Niall înțepeni într-un rânjet crispat, și de sub buze îi ieșiră la iveală dinții albi.

Quill se întinse pe burtă pe lespedea de piatră, se aplecă și băgă mâna în deschizătură, încercând să-i elibereze picioarele. Trebuia să-și țină răsuflarea de fiecare dată când îl inunda un val. Rămânea apoi cu un țiuit în urechi, ca și cum clavicula vindecată ar fi fost un fluier cu șuierat pătrunzător. Începură și lui să-i clănțăne dinții. Degetele îi bâjbâiră după

șireturile ghetelor lui Niall, dar băiatul le legase în cine știe câte noduri, care, în timp, se prefăcuseră în bulbi tari ca piatra.

– Pleci? îl întrebă Niall amețit.

Ca și cum Quill n-ar fi fost mai real decât toți ceilalți monștri care veniseră să-i râdă în față și să arunce cu cine știe ce în el.

– Nu plec nicăieri, dar trebuie să găsesc ceva ascuțit, zise Quill târându-se pe lespede în căutarea unei pietre cu muchii tăioase.

Dar fața lui Niall nu dădu niciun semn că înțelesese. Gândurile și spaimele veneau peste el la întâmplare, ca valurile.

– Mai am capul pe umeri? întrebă el.

Ce însemna asta? Auzindu-l, lui Quill îi dădură lacrimile. Niall știa deci că e nebun?

– Îl ai exact pe umeri, frate.

– Da! Am gâtul de fier, înțelegi?, și nu poate să mi-l ia. Nu poate!

Niall se uită în largul mării, și Quill îi urmări privirea. Alca era din nou acolo, înota nu departe de țărm, cu pliscul ridicat, cu masca de pe față întoarsă spre ei, ca și cum aștepta cu îngrijorare să vadă dacă totul se încheie cu bine. Quill îi făcu cu mâna – nu putea să nu-i facă semn păsării care-i ținuse tovărășie în timpul surghiunului.

– Uite, Niall! Uite-o! E alca mea. Nu m-ai crezut când ți-am spus că venea la mine.

Și Niall îl auzi de data asta și se uită, într-adevăr. Dar privirea goală și pierdută i se umplu deodată de spaimă și se fixă asupra păsării.

– Vrea să-mi mănânce capul! N-o lăsa să vină la mine, tăticule! Vrea să-mi ia capul! Vrăjitoarea! Pleacă de-aici, vrăjitoareo!

Și începu să scuipe, să-și facă cruce și să se legene dintr-o parte-ntr-alta, zbătându-se din nou să-și elibereze picioarele. Gambele și coapsele îi erau numai o rană, frecate de pietrele care-l țineau prizonier.

Pumnul lui Quill se strânse atât de tare, încât piatra ascuțită îl tăie în palmă. Chiar și dacă reușea să-l elibereze pe Niall, cum ar fi putut să-l ducă înapoi la casa de mijloc? Scrută cu privirea peretele de piatră care se bomba înalt deasupra lor, în speranța vană că avea să vadă venind ajutoare. Nu văzu decât garii care se împerecheau în echilibru fragil pe un prag de stâncă din apropiere. Războinicul însuși păru să se clatine, așa cum se clătina Niall, înainte și-napoi, înainte și-napoi. Încerca oare să-și elibereze picioarele de pe fundul oceanului? Quilliam se simți copleșit de o senzație de greață și vertij.

Cât timp, întins pe burtă, tăie șireturile celor două ghete pe care nu le vedea și la care abia dacă ajungea, Niall îi dădu pumni în spate.

– Nu-mi tăia degetele! O să te prindă țiparul! Nu le tăia! Am nevoie de ele! Încetează! Ah, prinde-te-ar țiparul să te mănânce! Mușca-ți-ar mâinile, meirleach!

Ca să ajungă la ghete, Quill trebui să se aplece atât de mult în crăpătură, încât își strivi fața de piatră. Era oare într-adevăr un țipar acolo? Senzația că ceva ațos i se înfășoară pe mâini putea fi de la șireturi sau de la alge, de la țipari sau de la degetele oamenilor verzi-albaștri care făceau tot alte și alte noduri. Se întrebă dacă nebunia e molipsitoare.

– Te scot eu. Te scot eu de-aici, insistă el în timp ce valurile și pumnii lui Niall i se năpusteau în spinare.

În sfârșit, un pocnet – două! – și pielea ghetelor se lăsă moale. Ridicându-se în genunchi sub ploaia de lovituri, Quill își înfășură brațele în jurul lui Niall, prinzându-i mâinile sub ale lui, și-l trase în sus chiar în clipa când al șaptelea val se sparse cu o forță monstruoasă peste ei. Fură azvârliți pe platforma de piatră, și, când valul se retrase, Niall se smulse din strânsoare și-l împinse pe hoțul de ghete cu picioarele. Quill alunecă pe pojghița lucioasă a apei peste marginea lespezii, în mare.

Cutremurat de frig, izbuti totuși să se țină cu o mână de margine, dar, în timp ce se chinuia să se tragă înapoi pe uscat, Niall, întins într-o rână, urla și-l izbea peste față cu picioarele:

– *Mi-ai luat ghetele! Mi-ai furat ghetele, meirleach! Erau de la Lachlan!*

– Niall, lasă-mă să urc! Ești liber, uite! Ai scăpat. Ești în siguranță, prostule! Lasă-mă să urc!

Dar, cine știe cum, Quill devenise sursa tuturor relelor, de la suferința înfiorătoare a degetelor lui Kenneth la mulțimea de monștri ai mării. Era un hoț, un demon, un canibal, unul dintre oamenii verzi-albaștri, venit să-l înhațe pe Niall în gheare din lumea celor vii și să-l ducă în adâncurile apelor. Quill se retrăgea și se apropia de marginea lespezii, dar Niall n-avea de gând să se lase luat prin învăluire de o făptură verde-albastră. Îi dădea peste degete, îl lovea cu tălpile în față.

Quill se întoarse și arătă spre mare.

– Uite, frate! Un rechin! Un rechin vine să te mănânce! Fugi! Fugi!

Și Niall se uită și el.

Fu limpede că închipuirile de coșmar care-i bântuiau prin căpățână îi arătară nu doar un rechin, ci ceva mult mai rău de-atât. În ciuda pielii zdrelite de pe gambe, a picioarelor degerate, a mușchilor care-i zvâcneau de frig, se ridică plescăind cu tălpile goale pe piatră și o luă în sus pe peretele de stâncă, urmărit de demoni nevăzuți.

Sub lespede – o placă subțire de rocă care rezistase în timp ce valurile rodeau cu răbdare temelia Stâncii Războinicului – era o scobitură. Quill n-avea niciun loc unde să pună piciorul, iar Niall îi lăsase un cadou nedorit. Țiparul de mare se strecurase afară din capul băiatului și se aciuase într-al lui. Quill fu deodată sigur că e undeva în apropiere, cu fălcile căscate, cu dinții ascuțiți ca lama, înfășurându-i-se în jurul picioarelor, hotărând unde să-și înfigă mai întâi colții, ce bucățică din el să sfâșie prima oară...

Un val îi târî picioarele și corpul sub lespede și-i trecu peste cap.

„Ce se întâmplă cu băieții înecați, Murdina?“

„Sângele lor e în spuma balenelor, Quill.“

Și ochii lui Quill, numai steluțe din lipsă de aer, se umplură dintr-odată cu imaginea enormă, întunecată a balenelor care scuipau un jet argintiu înspre cerul plin de soare.

Retrăgându-se, valul îi supse corpul la loc de sub lespede, și capul îi reveni la suprafață. Marea îl împinse dureros în muchia de piatră și ceva îl plesni atât de tare peste obraz, încât Quill dădu drumul stâncii.

Era capătul unei frânghii. Aruncându-i-o de sus, Murdo își nimerise ținta cu puțin prea multă precizie.

Câteva clipe se uitară unul la altul de la cele două capete ale frânghiei albe: Murdo, de pe stâncă, Quill, legănat în sus și-n jos de valuri.

– Iartă-mă! spuse Murdo, ducându-și și el mâna la obraz.

– Pentru ce să te iert? zise Quilliam. Dar mi-e teamă că e un țipar aici dedesubt, așa că ar fi bine să mă tragi cât mai repede...

Vocea abia dacă i se mai auzea, răgușită, hârâind din fundul gâtului. Așa cum sângele se retrage-n miezul trupului în caz de primejdie, febra i se retrăsese în plămâni și se cuibărise acolo pentru toată vara.

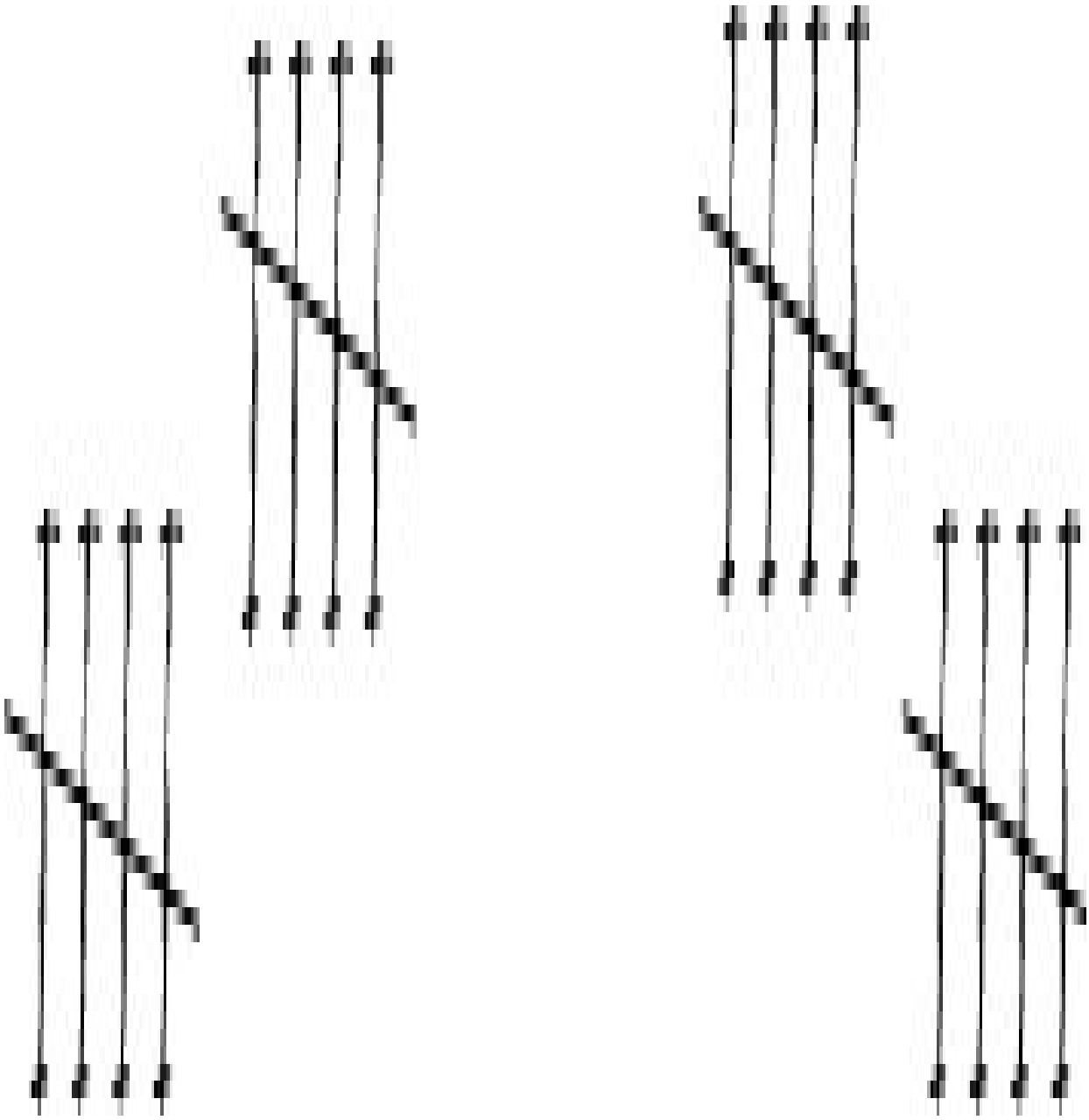

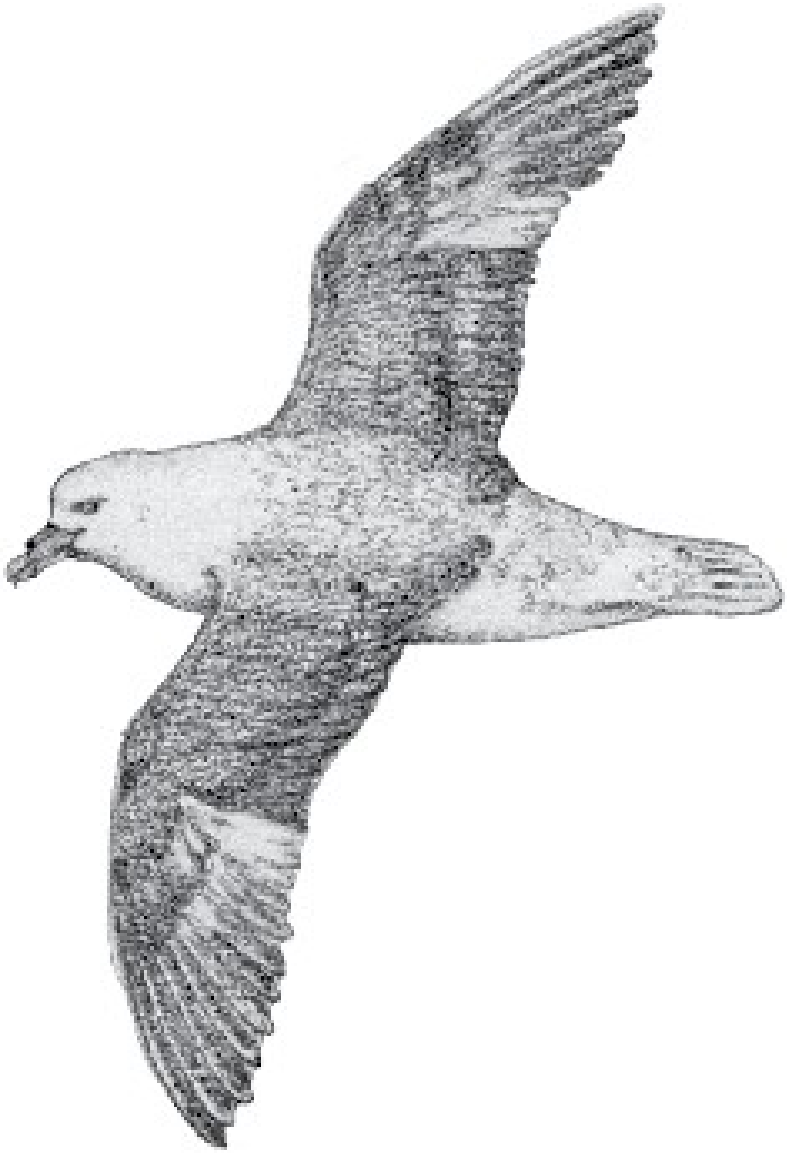

VÂNĂTOAREA DE VRĂJITOARE

Într-o zi, din senin, John îl alese pe Calum drept logodnic. Era o femeie din Kilda, la urma urmei, și, pe o insulă atât de mică precum Hirta, alegerea nu fusese niciodată un factor prea important. Crescută ca un băiat, John știa cum vorbesc băieții (între ei) despre fete, recunoscându-le sau eliminându-le ca potențiale tovarășe de viață, ascunzându-și bine sentimentele adevărate, de teamă să nu fie luați în râs. Majoritatea nu erau în stare să poarte în ei niciun gând de dragoste, nici dac-ar fi avut o găleată în care să-l țină. În discuții, Calum era atât de tăcut încât părea poate de-a dreptul tont, dar, cel puțin atunci când cânta cântecele vechi, de pe buzele lui se revărsau iubire și tandrețe. De dragul lor, John era dispusă să-i ignore nasul strâmb și urma de clonț de pe obraz. Când aveau să fie soț și soție, avea să-i ceară cântece în fiecare seară, insistent, ca un pui care stă cu gura deschisă așteptând să fie hrănit.

Calum fu atât de bucuros, încât se duse și-și spălă găinațul de garii din păr într-o scobitură plină cu apă de ploaie, undeva mai sus pe stâncă. Se spălă chiar și prin alte locuri. Dar, când se întoarse, John îl informă că n-aveau să se cunune propriu-zis decât după ce se întorceau pe Hirta și ea făcea rost de haine noi. La care el își scutură ca un câine părul lung, șiroind de apă, și regretă că și-l udase.

Toată lumea știa că John l-ar fi preferat pe Quill – afară de Quill însuși. Dar, înainte de a pleca de pe Hirta să prindă păsări pe Stânca Războinicului, John nu-și imaginase niciodată că se va logodi cu vreunul din băieți. Iar Calum, cu cântecele lui, era mai bun decât bumbăceala pe care ar fi încasat-o de la Col Cane în fiecare noapte. Sau decât ideea lui Kenneth de a o împărți cu alții.

– Cum să-i zic? întrebă Calum. De rușine, vorbise cu toți, la grămadă. Nu pot să mă însor cu o John.

– Ba poți și așa ai să te și-nsori, zise mireasa. N-aș putea trăi cu alt nume!

Și Calum își luă înapoi întrebarea. Vocea lui John era la fel de ascuțită ca a oricărei muieri afurisite care jupuia păsări pe mesele de curățat de pe Hirta.

Murdo se așeză lângă Quill. Cearta pentru frânghie fusese dată uitării.

– Eh, fetele astea! zise el.

– Da, fetele, îl aprobă Quill.

Sărbătoriră logodna cu curse de crabi, cu ghicitori, glume și cântece. Apoi, într-un joc născocit și crescut în zilele de foamete, fiecare bărbat și băiat aduse la ospăț un fel de mâncare imaginar.

– Terci cu lapte și ouă.

– Pâine de ovăz cu brânză și zer.

– Capete de pește umplute cu ficat.

– Miel cu măcriș și cartofi!

– Bere de urzici.

Amintiri dintr-o viață trecută: delicatese de mult pierdute, într-adevăr, dar care, câtă vreme toată lumea le putea rememora, existau încă. Uneori, odată cu aducerea-aminte, se ivea și gustul.

– Trebuie să ne punem în cap să mai construim o plută, zise Domhnall Don. În vară va fi ușor să traversăm.

– Până pe Boreray?

– Pentru început.

Seva optimismului le năvălea în vene. Numai Kenneth nu aduse nicio mâncare la banchetul imaginar. Dac-ar fi adus, ar fi fost făcută din fiere și pelin, ca să-i otrăvească pe toți. Căci încă îi învinuia că-i salvaseră viața lăsându-l infirm.

Se preschimbau în păsări. Țineau timpul după lună. Nu mai aveau calendare și măsurau trecerea vremii în luni, după creșterea și descreșterea astrului nopții. Fiecare lună ținea cât o clipire.

Drept veșminte le slujeau pielea și puful păsărilor. Picioarele, desfigurate de scorbut, le erau bălțate, galbene și acoperite de cruste. Trăiau în Prezent: Trecutul încetase să-i mai preocupe, Viitorul era o improbabilitate amorfă. Și totuși, ajunseseră până aici: de ce să nu stăruie? Primăvară, vară, toamnă și apoi perioada moartă.

Se preschimbau în îngeri; încă pioși și răbdători în religia lor stranie, pe jumătate păgână, continuau să aștepte corabia albă, carul îngerilor sau pe regina amazoană să-i elibereze de pe stâncă. Sau ca marea să sece. Dar nu puteau să se gândească prea mult la asta. Aveau prea multe de făcut. Prea multă durere de îndurat. Prea multe păsări de prins.

Toate frânghiile albe se roseseră prea tare ca să mai poată coborî pe stânci în siguranță, plasele se zdrențuiseră, așa că băieți și bărbați se furișau pe lângă

lespezi sau steiuri de piatră fără să mai aibă, față de păsări, decât avantajul unui strop de ingeniozitate. Și, fără aripi, fără puterea de a umbla pe apă, erau mai degrabă alce decât ielcovani sau garii. Sau erau poate petrei, arzând din cap până-n picioare, până când, în fine, și ultima flacără avea să li se stingă?

Alca singuratică apăru din nou... Era poate alta, da, însă la fel de ciudată în singurătatea ei. Uneori, câte o pasăre dintr-un stol se dezorientează, busola din capul ei o ia razna și atunci ea se îndepărtează de celelalte, ca un mistic care își lasă în urmă vechea viață ca să plece cerșind prin lume. Așa că alca era din nou acolo, străbătând coloniile de corbi-de-mare și de furtunari, căutând, s-ar fi zis, ceva care să aibă un înțeles pentru ea. Murdo veni să-i spună lui Quill că o văzuse, și, dacă plămânii nu i-ar fi fost atât de slăbiți, Quill s-ar fi repezit într-acolo fără să stea pe gânduri. Așa, urcă încet, foarte încet, și o văzu, și fu bucuros s-o vadă. Se ținu apoi toată ziua după ea, cu mersul ei legănat, tic-tac, tic-tac.

Niall primi însă altfel vestea. Pe parcursul săptămânilor se mai liniștise. Gambele i se vindecaseră; nu făcuse nici măcar aprindere la plămâni. Doar noaptea, în vis, monștrii și oamenii verzi-albaștri se îngrămădeau din nou în preajma lui, rânjind și repezindu-se la el, lingându-l cu limbi ude și înghețate, nelăsându-l să respire. Vorbea despre ei, dar mai mult singur și arareori lua parte la conversațiile din jur. Chiar și așa, auzind cuvintele „alcă“ și „vrăjitoarea mării“, începu să țipe de parcă l-ar fi mușcat un șobolan... și apoi mușcătura supură, și halucinații febrile puseră stăpânire pe el zi și noapte.

– Vrăjitoarea! spunea întruna. Vine vrăjitoarea! N-o lăsați să se apropie! Vrea să-mi mănânce capul!

Quill încercă să-l liniștească, dar, în visele lui Niall, el făcea încă parte dintre monștri. Dacă se apropia prea tare de el, Niall se chircea încă – și acum îi împinse fața cu podul palmelor, zicând:

– Mi-ai furat ghetele!

Și Quill le spuse celorlalți:

– Cred că a încercat să-l ajute. Alca – cred că a-ncercat să-i dea să mănânce. Știți cum, ca păsările. Să-i vâre hrană pe gât ca la pui.

Lui i se părea limpede ca lumina zilei. Cât timp fusese exilat, o hrănise cu pește la gura peșterii. Drept răsplată, ea încercase să-i aducă mâncare

băiatului prins în despicătura stâncii. Asta ar fi făcut Murdina. Asta ar fi făcut alca lui.

Băieții își țuguiară buzele: era clar că nu-l cred. Păsările sunt păsări și nimic altceva (afară doar de cazul când sunt vrăjitoare sau sufletele morților răuvoitori).

Așa încât, bineînțeles, Quill nu mai zise nimic – despre măruntaiele de pește din părul și de pe hainele lui Niall, despre cum văzuse pasărea urmărind salvarea băiatului ca o mamă îngrijorată... Neputând s-o vorbească de bine cu voce tare, Quill o găsi, firește, așteptându-l în vis.

În vis, ea venea spre țărm, cu aripile boante desfăcute, într-un uriaș val străveziu care o aducea pe plaja din golful satului. De aici o lua în sus pe Uliță, pe lângă case, dând din clonțul masiv către membrii parlamentului, în semn de salut. Câinii de pe insulă o lătrau, dar erau prea intimidați ca s-o atace, și nu făceau decât s-o urmărească în timp ce ea traversa loturile cultivate și înconjura cimitirul, îndreptându-se greoaie spre Conachair. Avea de gând să urce pe vârf și să doarmă acolo, căci locul era fermecat.

Când se întoarse, avea ciocul plin de cuvinte, cuvinte rotunjite ca pietricelele mării, dar și cioburi ascuțite, cu care își hrăni puii, așezați în bănci în sala de clasă a școlii din sat. Puii i se păreau lui Quill cunoscuți... Când alca ajunse în dreptul lui, Quill deschise și el gura, simțind toată încordarea lacomă a puiului flămând, așteptând ca ea să-și aplece gura către a lui. Nu ciocul, ci gura, și nu acoperită de mască, ci...

Alca îl apucă de curbura claviculelor și-l scutură dureros. Quill se trezi și-l văzu pe Lachlan aplecat deasupra.

Luaseră obiceiul să facă asta – să-l lase pe Quilliam să doarmă când plecau la vânătoare. Domnul Farriss spunea că aprinderea la plămâni – ca și boala urâtului – are nevoie de timp ca să iasă din om.

– Am prins-o. Vrei să vezi? zise Lachlan. Am prins-o! A fost ușor ca bună ziua! Calum a pus sacul peste ea, și pe urmă domnul Don a lovit-o, și toți am lovit-o și am dat cu pietre-n ea, fiindcă vorbea întruna, tot spunea ceva, și Euan a zis că, dacă n-o omorâm, o să rostească ea cuvântul secret al

diavolului și o să ne trimită pentru totdeauna în iad... Dac-ai fi văzut cum am făcut-o terci!

– Lasă-l în pace, se răsti Farriss, dacă nu vrei să te molipsești și tu!

Într-adevăr, ridicându-se, Quill se umplu de o fiere încinsă care plescăi înăuntrul lui ca uleiul într-un furtunar. Dar nu era febra din plămâni: era spaima, presentimentul rău, dezgustător, înțelegerea cumplită a ceea ce-i spunea Lachlan. Privind prin pădurea de picioare, văzu că-și aduseseră prada acasă.

Sacul zăcea zdrențuit și găurit, dar la fel de doldora de pene ca pe vremea când le servise drept jilț păstrătorilor. Pânza de sac albită era acum roșie de sângele alcăi dinăuntru. La fund, tălpile uriașe și partea de jos a corpului ieșeau la iveală.

– Am încercat să-i opresc, zise Murdo.

– Au omorât vrăjitoarea, nu-i așa? zise Kenneth, scrutând chipul lui Quill după o urmă de suferință care să-i dea satisfacție.

Deși picioarele schilodite nu-l lăsaseră să meargă cu ceilalți, împărtășea acum mulțumirea de a ști că vrăjitoarea mării fusese măcelărită.

– Blestemată vrăjitoare! spuse domnul Don, care făcuse tot posibilul să-i împiedice pe băieți să cadă în sălbăticia aceea însetată de sânge.

Le propusese s-o omoare doar pentru că stomacul ei enorm era foarte bun pentru a păstra untul de pasăre. Pielea i-o puteau folosi, iar oasele le puteau ciopli în tot felul de unelte. Își imaginase o lună de seri plăcute și utile, în care toată lumea ar fi stat roată în peșteră cosând încălțări, săculeți sau cioplind pipe, linguri și cuie de os.

Apoi, din senin, răsunaseră printre ei vorbe – „vrăjitoare“, „aducătoare de furtuni“ și „cuvântul diavolului“ –, se povestise de moartea lui Davie și de capul vânat al lui Niall. O „poftă ucigașă“ – numai așa putu Don să descrie isteria barbară care pusese stăpânire pe băieți și felul cum se purtaseră cu bietul animal, o beție a violenței.

Sunetele care ieșeau din sac, trebui să recunoască, îl speriaseră până și pe el – amestecătura aceea de vocale, consoane și răsuflări tăiate. Sperase că o lovitură rapidă din partea lui avea să potolească și pasărea, și înverșunarea băieților. Dar alca are craniul rezistent și o constituție robustă: durase mult s-o omoare.

Câteva momente bune, lui Quill îi veni să-i omoare el pe toți: pe Lachlan, cu fața lui de „aducător de veste bună“; pe Niall, care chicotea smintit la moartea monstrului său, ce-și lăsase sângele pe fața și pe mâinile lui; pe Euan, care se bucura că masacrase, din preacucernicie, o făptură nevinovată. Chiar și pe domnul Don, care se uitase la prietena lui Quill și nu văzuse în ea decât o sursă de obiecte trebuincioase.

Kenneth se aplecă să se uite sub sprâncenele lui, încercând să-i surprindă o lacrimă...

Quill i-ar fi dat un pumn în față, dar îl împiedică aceeași senzație de cădere pe care o avusese în seara viziunii lui Euan. Ceva, dacă nu lumea, se sfârșise. Știa, cu certitudinea clarvăzătorului. De aceea țipau milioanele de păsări de pe stâncă. Le auzea. Le auzea în minte. Nu mai rămăsese nimic. Nimic n-avea să se mai întoarcă vreodată – nici Davie, nici alca, nici mințile lui Niall, nici Murdina Galloway, nici prietenia care legase această gloată de băieți răi și cruzi ca pescărușii negri.

– Am omorât vrăjitoarea, nu-i așa? repetă Kenneth, numărându-se deja și pe sine printre vânătorii victorioși.

– Sunteți niște proști. Acum blestemul ei a căzut pe capetele voastre, zise Quill și ieși din peșteră.

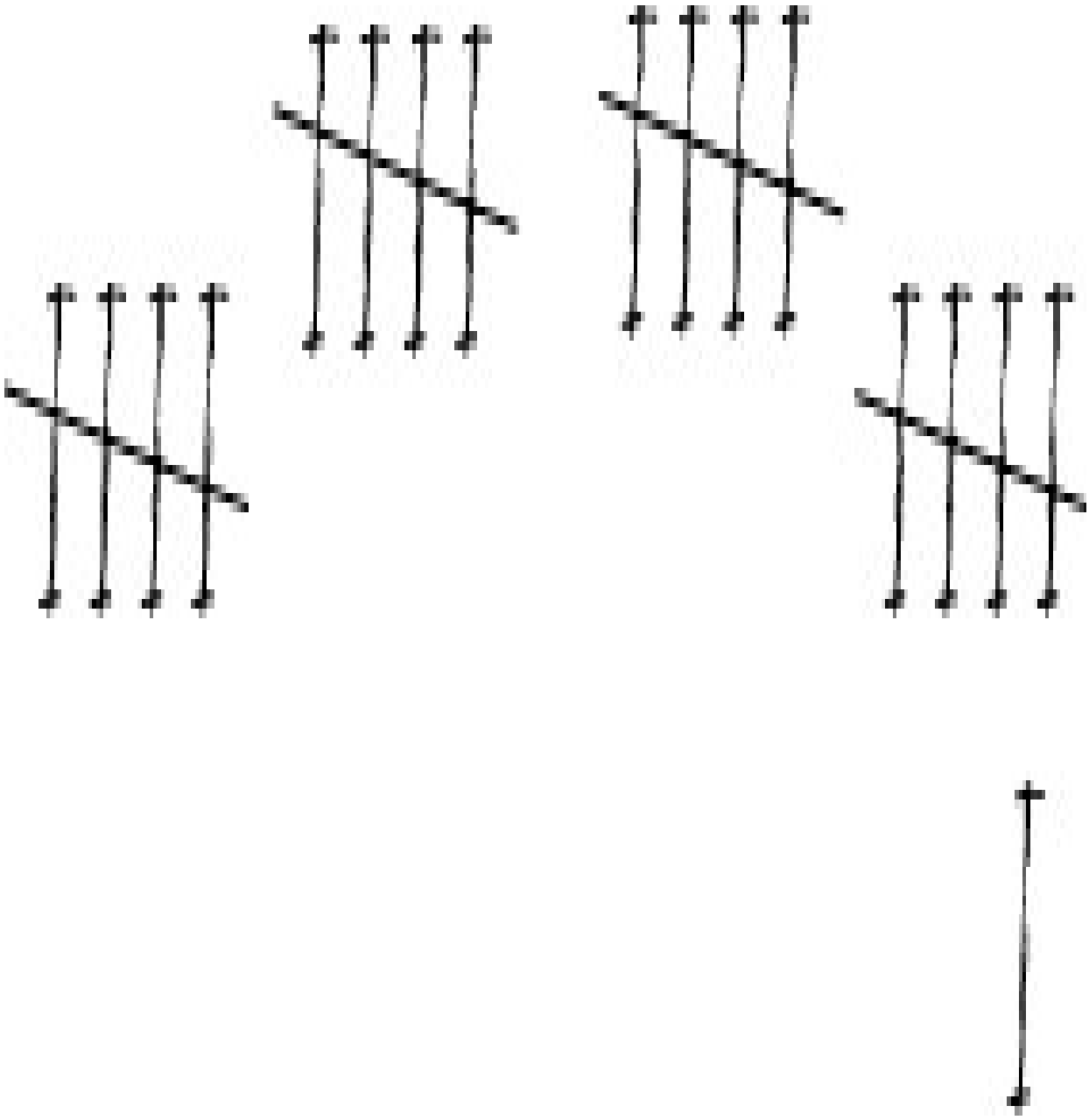

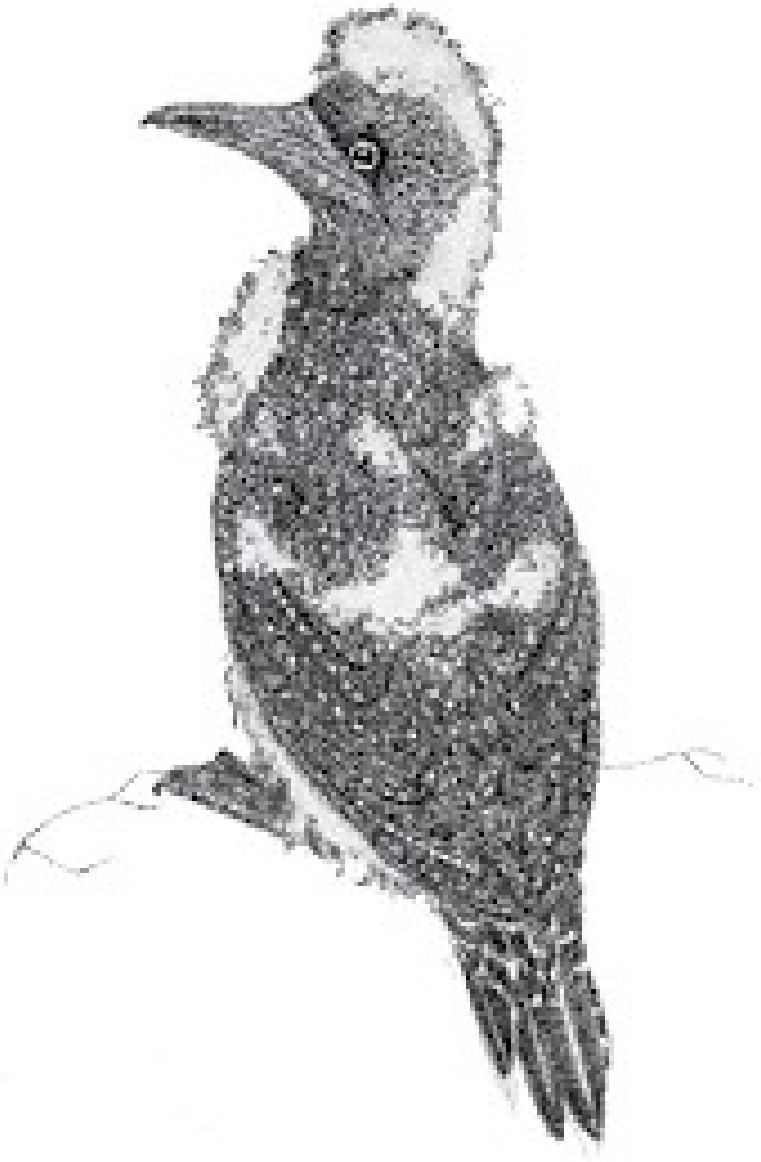

CORABIA ALBĂ

Primăvara erau ouă de strâns. Erau și foci – mase compacte de cenușiu lunecos, risipite pe mal, în locul de acostare, ca niște trupuri aduse de valuri.

– Dac-am unge un bărbat în putere cu grăsime de focă, ar putea să înoate până la stânca Lee! zise Domhnall Don, căutând neîncetat o cale de scăpare.

Dar nu putea fi el acela. Brațul i se vindecase, însă rămăsese ușor răsucit, și mâna îi tremura ca unui bătrân. De fapt, era bătrân. Avea patruzeci de ani, poate. Sau patruzeci și cinci?

Corbii stăteau așezați cu cracii în sus, rezemați de ouăle mici, cu coajă groasă. Semănau leit cu niște moșuleți instalați în fotolii, cu picioarele întinse pe un scăunel. Dacă luai un ou, mama corb depunea, pur și simplu, altul. Viața mergea înainte. Și cam din toate ouăle ieșeau pui. Bineînțeles că jumătate aveau să moară în mai puțin de un an – furtuni, foame... Ei și? Jumătate aveau să supraviețuiască. Viața merge înainte...

Chiar și fără prieteni, viața mergea înainte. De când le spusese băieților că purtau blestemul vrăjitoarei, numai cei doi adulți mai vorbeau cu Quill. Ceilalți nu-l bătuseră cu pietre și nici nu-l goniseră din peșteră, dar îl evitau ca și cum moștenise, într-un fel sau altul, darul vrăjitoriei de la iubita lui alcă.

Quill acceptase totul. Merita să fie blestemat cu singurătatea. Din cauza aiurelilor lui cu „degetul de fier“, Davie murise crezând că un cârlig de prins pește contează îndeajuns pentru ca el să se lase zdrobit de o stâncă de dragul lui. Quill îl invocase pe Fearnach Mor în capul lui Farriss. Își hrănise prietenii cu povești – și ce folos aduceau cuiva poveștile? Fusese ca și cum ar fi hrănit niște câini cu sticlă. O dusese până și pe alcă în eroare hrănind-o cu pește, încât, în felul ei bine intenționat, ea îi returnase serviciul, speriindu-l pe Niall până-l scosese din minți, ca să fie apoi ucisă pentru bunătatea ei. Le spusese prietenilor săi că sunt blestemați și, cel mai rău, nu

suferea deloc că le pierduse tovărășia. Niciun om, când moare, nu-și poate lua tovarăș în călătoria spre întuneric: de ce, deci, ar avea vreunul în viață?

– Acum te cunosc, îi spuse Farriss într-o zi. Suntem asemenea. Amândoi avem în vine cerneală neagră în loc de sânge.

Quill nu înțelese ce însemna asta, dar nu îndrăzni să întrebe.

Îl vedea în clipa aceasta pe Farriss punând capcane din fâșii de frânghie pentru papagalii-de-mare. Ce ființe mici și proaste erau papagalii ăștia! Unul, de pildă, își vâră piciorul în cursă. Altul, curios, vine să se uite mai de aproape.

– Tocmai mi-am băgat piciorul în bucla asta, zice primul papagal.

– Cum, așa? zice al doilea.

Trece pe acolo și al treilea, și ei îl strigă:

– Hei, bauchle! Poți să ne dai o mână de ajutor?

Și vine și al treilea să se uite mai atent...

Atât de creduli, atât de ușor de prins, cu zecile. Vara aduce întotdeauna belșug.

Farriss se ridicase drept. Poate că-și odihnea puțin spatele. Se uită în sus spre Quill, și pe fața lui era zugrăvită o întrebare. Făcu semn către mare, și Quill privi și el. Pe apă se vedea o pată.

Ceva voalat de lumină dădea înconjur stâncii Lee. Niște rechini-pelerin, poate: cu o zi înainte trecuseră câțiva prin apropiere. Dar nu, acum nu era sub apă, ci pe ea: ceva alb. Un stol de corbi-de-mare, poate, zburând la mică distanță deasupra valurilor, dând din aripi?

Peste tot pe stâncă, băieții se tulburară, ca niște furtunari asupra cărora se năpustesc din înalt pescărușii cei negri. Se opriră din vânătoarea lor fără grabă și se ghemuiră, rămânând nemișcați. În ultima vreme, Euan le vorbise despre fiara din zilele de pe urmă, care avea scris pe frunte numărul 666 și

avea să vină făcând prăpăd, înghițind oamenii ca pe muște. Ei își imaginaseră un monstru marin, firește. Marea era temeiul vieții lor. Poate această fiară cumplită era cea care venea acum, cu o creastă albă de pene pe cap, ieșind la suprafața apei în timp ce umbla cu tălpile pe fundul mării, adulmecând păcate, suflete pe care să le înghită.

În adâncul lui, Quill încă aștepta corabia albă a îngerilor, despre care Davie fusese atât de convins că are să vină. Propriile lui îndoieli încetaseră să mai conteze. După moartea lui Davie se simțise obligat să-și însușească toate speranțele și credințele lui, ca și cum i-ar fi moștenit veșmintele. Iar îngerii nu erau mai puțin înspăimântători decât cumplita fiară. Și ei voiau să-i smulgă pe băieți din cuib și să-i ducă la cer, la fel cum vulturii fură mieii de lângă oi. Quill simți frică, dar și un val de ciudă amară că îngerii ar fi putut să vină acum, prea târziu pentru Davie, care-i dorise și crezuse în ei atât de mult.

Sau poate că era doar o barcă – o ambarcațiune simplă, cu o singură velă. În care caz avea să treacă obligatoriu pe lângă stânca lor, neștiutoare că ei sunt aici.

Deodată, toți băieții fură în picioare, sau agățați de steiul lângă care pândeau, sau la intrarea în peșteră, dând din mâini și țipând. Cincizeci de mii de păsări speriate se înălțară ca o pâlnie spre cer, într-o trombă rotitoare, țipând și dând ocol de parcă și ele ar fi așteptat salvarea din partea unei nave micuțe, venită dinspre vest, în bătaia vântului.

Până la urmă, nu fu timp să ia absolut nimic. Băieții se mișcară ca niște capre priponite, pornind spre locul de acostare numai ca să se oprească îndată locului, fulgerați de gândul lucrurilor pe care nu-și puteau imagina să le lase în urmă: oala mamei lui Davie, căciula de blană, noul stoc de petrei pentru lumânări, coroana scrijelită pe peretele peșterii... Jumătate dintre cleituri erau pline. Era ulei de furtunar, era unt de pasăre pus la păstrare în stomacul unei alce. Erau și pene, deși nu mai rămăsese niciun sac ca să le care până la barcă...

Și dacă barca nu reușea să tragă la țărm? Cine știe ce curent sucit, ce valuri prea mari... Poate vântul își schimba brusc direcția! Un căpitan lipsit de

experiență ar fi putut hotărî să nu-și pună vasul în primejdie încercând să acosteze...

Domhnall Don începuse să-l ajute pe Kenneth să coboare din peșteră, pe pragurile de stâncă, ocolind pe pantele mai puțin abrupte. Se legaseră cu o bucată de frânghie soioasă, pentru cazul când Kenneth nu și-ar fi putut ține echilibrul pe picioarele lui mutilate. Ai fi zis că un cioban trage după el un câine bătrân sau că un arestat e dus la judecată.

Numai Lachlan, aflat sus, pe un țanc de piatră, nu se mișcă din loc: regele corbilor-de-mare își supraveghea tărâmul scăldat în soare. Stătea cu brațele încrucișate și-și întorcea fața de fiecare dată când cineva îi făcea semn să coboare. Quill trebui să facă un ocol ca să-l aducă.

– Rămân aici, zise el, și linia dintre sprâncene i se adâncise atât de mult pe fruntea arsă de soare, încât ai fi zis că i-o făcuse un topor.

– Dar ai tăi... zise Quill – căci ce altceva ar fi fost de spus?

Așteptarea se încheiase. Lumea nu se sfârșise. Stătuseră timp de nouă luni pe mare, peste iarnă, dar acum se puteau întoarce în agitația și căldura semenilor, a celor de-o seamă cu ei, a neamurilor.

– Sper că au murit, zise Lachlan cu brutalitate și apoi, temându-se să nu fie înțeles greșit, se grăbi să adauge: Ai mei, nu ai tăi, da? Ai mei.

Nu era barca de pe Hirta, nici domnul Gilmour venit de pe Harris cu poșta și cu livrările. Era administratorul, venit să încaseze chiria. Sosind pe insulă, aflase despre grupul de vânători rămas pe stâncă și venise să-i salveze. Pomeni că, pe drum, văzuse fum ridicându-se de pe Boreray. Ei îi spuseră, la rândul lor, de prezența lui Col Cane.

Când vasul trase la țărm, Cane stătea pregătit, așteptându-i în golfuleț. Ocolind capătul de sus al insulei, văzură numeroasele lui încercări inutile de a le face semn celor de pe Hirta: bolovani albi înfipți în povârnișul verde, un alfabet al disperării. Dăduse semnal, până la urmă.

Și totuși nimeni nu-i spuse o vorbă „pastorului“ – „sihastrului“. Și, deși Cane îi bombardă cu întrebări, nici administratorul, nici echipajul nu erau pregătiți să discute despre ceea ce găsiseră pe Hirta.

– O boală, asta fu tot ce spuseră. O molimă.

N-avea niciun rost să-l întrebe pe administrator despre oameni anume: știa numele reverendului Buchan, dar cam atât. Adevărul e că abia dacă-i putea recunoaște pe vânătorii de păsări drept ființe omenești. Cu părul lor lung, cu veșmintele din piei de pasăre și cu pielea bătută de intemperii, arătau mai mult a animale decât a oameni. Iar după cuvintele acelea –

„Boală“

„Molimă“

– încetară chiar să-i mai vorbească sau să vorbească între ei și stătură în barcă precum alcele pe un munte de gheață, privind pur și simplu înainte.

Nisipul plajei de pe Hirta, măturat în toate părțile de furtuna cea mare, se așternuse la loc, fir cu fir, în golful satului. Farriss fu primul care ieși din barcă, sărind peste bord atât de devreme, încât apa îi venea până la gât. Ajunse cu greu la țărm și o luă la fugă spre sat.

Nimeni nu-i aștepta pe plajă. A, ba da, erau câțiva – reverendul Buchan, de pildă. Murdo, văzându-și tatăl, ridică emoționat mâna și scoase un strigăt de bucurie. Dar Quill, scrutând țărmul după părinții lui, nu zări pe nimeni. Pe absolut nimeni. Barca insulei zăcea în locul ei obișnuit. (Deci nu fusese avariată și nici nu se scufundase; ar fi putut face drumul până la stâncă să-i ia de acolo. Dacă ar fi fost brațe s-o lanseze la apă.)

Col Cane chemă la rugăciuni de mulțumire. Echipajul își văzu de manevrele de acostare.

– Duceți barca până pe plajă! spuse Don.

– N-o mai pornim de acolo, răspunseră marinarii.

– Nicio grijă, o să vină toți bărbații să v-ajute, îi asigură Don.

Mateloții schimbară o privire și repetară:

– N-o mai pornim de acolo, și lăsară ancora la apă mică.

O legătură de haine aruncată la țărm. Nici măcar prea mare: niște haine vechi atât de roase, încât numai cele de lână mai putuseră fi folosite, ca să se scoată din ele fire pentru cârpit ciorapii. Și totuși bocceaua cu lucrurile lui moș Iain fusese de ajuns. Probabil cu ea venise boala.

Vărsatul negru.

Unul câte unul, băieții o luară și ei la fugă spre case.

Ulița însăși arăta răvășită și măcinată de griji. Marea furtună care-l omorâse pe Davie smulsese acoperișurile de pământ și dărâmase cotețele găinilor, împânzise Ulița cu ciubăre de lemn și trântise la pământ un zid de piatră goală. De ce nimeni nu strânsese lucrurile? Nu pusese iar pământ pe acoperișuri? Nu reparase zidurile? De ce, dacă soarele strălucea, nici una din ușile caselor nu era deschisă? Nicio femeie și niciun bătrân nu stăteau afară pe bănci, să-și încălzească fața și picioarele.

Băieții dispăreau între ziduri și ieșeau după câteva clipe, nedumeriți sau panicați.

Grămezile de turbă de pe lângă case le păreau extraordinare păsărarilor care trăiseră fără combustibil. Verdeața insulei îi orbea. Simțeau pământul drept de sub picioare de parcă lumea s-ar fi împiedicat și ar fi căzut în nas.

Ceea ce se și întâmplase. Din cele douăzeci și patru de familii care locuiseră aici anul trecut rămăsese acum numai o mână de suflete. Întoarcerea vânătorilor de păsări tocmai dublase populația insulei.

Timp de o oră, Quill stătu jos în singura cameră, pustie, a casei sale. Podeaua era așa cum o lăsase la plecare, presărată cu rămășițe zilnice – cenușă de turbă, paie de orz, resturi de mâncare. „Trebuie să săpăm podeaua. Poți să-mi dai o mână de ajutor când te întorci“, spusese tatăl lui. Dar pe jos abia dacă se mai adunase ceva de când plecase Quill. Probabil

muriseră foarte curând după aceea... Trebuia să sape și să care prisosul pe lotul lor, ca să îngrașe pământul, altfel în toamnă n-avea să crească nimic acolo. Nu mai era nimeni altcineva s-o facă.

Avea să înceapă mâine. Sau poate săptămâna viitoare.

Pe masă erau o broșă ieftină și, sub ea, o pereche de încălțări. Quill s-ar fi schimbat din veșmintele lui din piele de pasăre și pânză de sac dacă oamenii nu i-ar fi ars celălalt schimb de haine, de teamă să nu fie infectate de variolă. S-ar fi spălat – mai ales în urechi –, dar în ciubăr nu era pic de apă. Vecinii îl goliseră probabil frecând masa unde fuseseră trupurile așezate înainte de înmormântare. Mama lui. Tatăl. Cui să-i mulțumească? Cine ar fi putut să-i spună cum muriseră? Poate fuseseră cuvinte în ceasul de pe urmă – mesaje lăsate singurului lor copil...

Genul de lucruri despre care ar fi vrut să afle mama lui Davie.

Quill începu să ticluiască în minte ce avea să-i spună și ce nu. Dar toate minciunile frumoase de povestitor îl părăsiseră.

Din vatră ieși un șoarece-de-câmp cât pumnul, care se așeză să mănânce un melc. Fu uimit să-l vadă, dar nu se sperie îndeajuns ca să fugă.

Lăsând ușa deschisă, ca să scape de mirosul stătut, Quill o luă în sus pe Uliță către casa lui Davie. Pe drum trecu pe lângă Lachlan, care azvârlea cu pietre în ușa propriei case, de bucurie să le audă cum bufnesc în lemn.

– Ce mă bucur! Ce mă bucur! Ce mă bucur! răcnea el sfidător, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

Quill se întrebă ce fel de nefericire trebuie să fi existat în spatele acelei uși pentru ca un băiat să se bucure atât de tare de moartea ambilor părinți. Locuiseră la nouă case depărtare: cum de știuse atât de puțin despre viața lui Lachlan? Pe stâncă își fuseseră toți rude și prieteni... Dar nu se putea concentra. Se trezi gândindu-se ce plută bună ar fi putut construi din toate aceste uși de lemn, importate, ale caselor...

Bătu. Apoi bătu din nou. Spera că...

Și, într-adevăr, dorința păcătoasă îi fu îndeplinită: casa lui Davie era și ea goală. Nu fu nevoie să spună ceea ce era de nespus, să povestească ceea ce era de nesuportat, să vadă chipul mamei boțindu-se, inima sfărâmându-i-se ca pâinea uscată.

De fapt, nu fu nevoie să spună nimănui că Davie murise pe stâncă. Aici, pe Hirta, abia dacă se ținuse vreo socoteală: numai atât, „nouăzeci și patru de morți". Quill găsi în cimitir mormintele părinților săi, dar o mulțime de alte gropi n-aveau nimic scris pe cruce, niciun nume însemnat cu smoală. Dacă el și ceilalți tăceau din gură, nimeni din afară n-ar fi avut nevoie să știe vreodată când și unde dispăruse Davie de pe lume.

Dar, când câinele lui Davie apăru în ușa deschisă, urmat de zăpăcita de Nettle, și începură să-l amușine îndelung, Quill îi întâmpină cu îmbrățișări și săruturi, cu promisiuni de iubire veșnică și de toată mâncarea pe care aveau s-o poată mânca de aici încolo.

Un șuvoi neîntrerupt de vizitatori venea la casa parohială să-l întrebe pe reverendul Buchan ce știe despre rudele lor, dacă există vreun motiv – vreun alt motiv – pentru care ar fi putut să nu fie acasă. El le spunea ceea ce nu voiau să audă și le promitea să se roage pentru ei la vremea aceasta de cumplită suferință. Apoi îi lăuda pentru puterea lor de a îndura, sperând că aveau să dea dovadă de ea și în continuare și n-aveau să-i leșine în vestibul.

Quill îl întrebă dacă știe – dacă-și amintește, din întâmplare – ce s-a întâmplat cu Murdina Galloway și făcu o grimasă în timp ce puse întrebarea, căci Murdina tulburase viața pașnică și tihnită a reverendului. Dar pastorul o lăudă în fel și chip. Cântecele și râsul ei erau de mult iertate. Căci, atunci când izbucnise molima, ea rămăsese pe Hirta, îngrijindu-i fără odihnă pe cei bolnavi, alinându-i pe muribunzi și pe cei rămași singuri și purtându-se ca o adevărată mamă cu toți micii orfani.

– ... Până când, firește, a căzut ea însăși bolnavă. Nu-ți pot spune exact când, pe urmă, a murit sau unde a fost dusă pentru odihna veșnică: plecasem deja la vremea aceea cu familia de aici, la cererea prezbiteriului din Edinburgh. Biata copilă! Mi-a părut tare rău să nu-i mai văd chipul

vesel la întoarcere. Poți să-i întrebi pe cei pe care Domnul i-a cruțat în mila Sa nemărginită.

Dar Quill știa deja unde murise Murdina. Nu văzuse el oare alca moartă nemaiîncăpând în sac? Vărsatul negru o ucisese poate pe Murdina în vara dinainte, dar spiritul ei rătăcitor fusese cu siguranță răpus în ziua când vânătorii măcelăriseră alca de pe stâncă. După ce îngrijise muribunzii de pe Hirta, duhul ei zburase probabil spre Stânca Războinicului și-și găsise sălaș în pasărea aceea, alinându-l pe Quill, mângâindu-l, veghindu-l în timp ce lor le mergea din rău în mai rău.

– Roagă pe toată lumea să se strângă în biserică la asfințit, Murdo! spuse reverendul, încurcându-l pe Quill cu prietenul lui. Am să le spun câteva cuvinte de alinare.

Limba clopotului de corabie care fusese dăruit bisericii zăcea pe pământ lângă ușă, amuțită de prea multele bătăi la înmormântări. Col Cane spuse că avea s-o repare. În ciuda faptului că nu mai vorbea cu Dumnezeu (care-i lăsase rugăciunile fără răspuns), reveni la rolul de paracliser, țâțâind la vederea mormintelor săpate în grabă, a neorânduielii și supraaglomerării din cimitir. Nu-i pomeni reverendului Buchan de „veghea“ sa de pe Boreray: pastorul era un om educat și ager la minte și ar fi putut să-i pună o mulțime de întrebări la care unui om simplu precum Col i-ar fi fost greu să răspundă. Cu puțin noroc, ceilalți păsărari erau atât de zdrobiți de pierderea rudelor, încât aveau să uite cu totul de întâmplarea cu John și de decizia lui Cane de a rechiziționa pluta. N-ar fi fost tocmai bine ca nevestei lui mărunte și costelive (care supraviețuise molimei) să-i ajungă la ureche asemenea bârfe nerușinate. În plus, nu cumva și pastorul însuși scăpase de tovărășia primejdioasă a propriilor enoriași plecând la Edinburgh?

La vremea când păsărarii plecaseră pe stâncă, ușa bisericii era cu siguranță mai înaltă. Băieții mai mari trebuiau acum să-și încline capul ca să intre. Pe atunci, baloturile de paie de orz dinăuntru erau invariabil ocupate, de n-aveai loc să arunci un ac, încât unii săteni rămâneau să stea în picioare. Acum cinci–șase fură de ajuns pentru toată lumea.

Reverendul Buchan le vorbi băieților cu priviri pierdute despre mulțumirile ce trebuiau înălțate Domnului și despre bucuria reîntregirii familiilor. Le spuse că pe umerii lor tineri atârna acum o responsabilitate grea: să fie bărbați de ispravă și să clădească viitorul Hirtei.

Între timp, surorile lui Kenneth ședeau lângă el, de o parte și de alta, împungându-l cu andrelele. Totul începuse ca o metodă comică de a se convinge că-l văd în carne și oase, că nu visează, și devenise curând o îndeletnicire distractivă – să-l facă să înjure ori să țipe în biserică. Quill nu observase niciodată până atunci cât de mult semănau între ei membrii unei familii.

John stătea cu mama ei, dar fără tată. Și-ar fi tăiat fără să pregete părul și ar fi îmbrăcat haine de bărbat pentru tot restul vieții numai ca să-l readucă la viață, dar, în loc de asta, era acum liberă să fie ea însăși și să facă propriile alegeri. Hotărâse că, rămas fără părinți, fără frați și surori, Calum avea destule necazuri și fără ca ea să-i mai amintească de jocurile prostești de pe stâncă. Da, căci jocuri fuseseră: curse de crabi, întreceri care avea brațul mai puternic, logodne... El și uitase probabil de angajamentul pe care și-l luase față de ea.

Nimeni nu-și amintea de bunăvoie de timpul petrecut pe stâncă. Nimeni nu scotea o vorbă despre asta, și Niall, păstrătorul amintirilor, nu mai avea în cap decât o încâlceală de fantasme.

Domhnall Don stătea cu capul plecat, cu coatele pe genunchi și mâinile pe cap, ca un om peste care ar fi căzut pietre. Neclintit de frig, foame, spaime și provocări, nu vărsase nicio lacrimă pe Stânca Războinicului. Acum se legăna întruna înainte și-napoi și, indiferent de cine vorbea din amvon, repeta fără încetare:

– N-ar fi trebuit să plecăm niciodată. N-ar fi trebuit să plec niciodată.

Căci, în timp ce el avea grijă de fiii altora, membrii familiei lui muriseră unul după altul.

Farriss stătea cu amândouă fiicele în poală și cu soția alături: renăscuse. Când Quill trecu pe lângă el, bărbatul îl apucă strâns de mână, cu

înverșunare.

– Am să te trag în sus, băiete, așa cum m-ai tras și tu. Jur c-am să te trag!

Și cele două fetițe le zâmbiră câinilor pe care Quill îi adusese cu el în biserică, apoi își cuibăriră fețele mâncate de vărsat la pieptul părintelui.

Quill știa că ar fi trebuit să spună cât de rău îi pare pentru nepoata lor, Murdina Galloway. Dar nu-i putea pronunța numele. Oamenii spun asemenea lucruri din politețe, din bunătate, din compasiune – „suntem alături de dumneavoastră în aceste momente dureroase“ –, dar nicio vorbă n-ar fi putut exprima adâncul suferinței lui. Dacă deschidea gura, îi era teamă că întreaga biserică s-ar fi umplut de un milion de păsări, și toate ar fi țipat, la fel ca păsările din capul lui. N-avea să întrebe pe nimeni despre cum murise Murdina sau unde-i era mormântul. Ea nu mai era, și nimic nu putea să schimbe asta.

Administratorul profită de ocazie ca să urce în amvon și să liniștească pe toată lumea. Le promise solemn că proprietarul avea să repopuleze insula cu lucrători de pe Harris și Skye. St Kilda n-avea să ducă lipsă de oameni care să semene brazdele cu orz sau să vâneze păsări.

Supraviețuitorii ar fi trebuit să se simtă ușurați auzind veștile. Hirta să fie repopulată? Adică să înlocuiască piesele pierdute pentru ca proprietarul să poată continua să joace șah?

Quilliam n-avea de gând să rămână, însă. Nimeni nu i-ar fi putut da alți părinți sau un motiv îndeajuns de bun să-și împartă casa cu vreo familie sau vreun străin venit de pe Skye. Harris nu putea înlocui sfatul bătrânilor așezați pe băncile lor la soare, nici pe pruncii care le întrerupeau deliberările solemne. Nu, Quill se hotărâse. Avea să plece din St Kilda și să meargă undeva unde existau copaci, și, după ce-i găsea, avea să-i taie, pentru ca păsările să nu-și poată face niciodată cuib în ei. Poate avea să construiască din lemnul lor corăbii și să plece undeva și mai departe. Nicăieri nu era îndeajuns de departe. Asemenea Războinicului, St Kilda era numai piatră. Vânătorii de păsări se agățau de pielea ei precum crustaceele de trupul unei balene, dar ea nu știa și nu-i păsa nici cât negru sub unghie de ei.

– N-ar fi trebuit să plecăm niciodată, spuse din nou Domhnall Don.

Când slujba se sfârși, abia dacă-și dădu seama că băncuțele de paie se goliseră în jurul lui. Rămase așezat, cu mâinile peste capul aproape pleșuv. Quill se opri lângă el, și Nettle îl linse, mirosind sarea.

– Nu noi am plecat, spuse Quill.

Căci nu vânătorii de păsări plecaseră. În tot acest timp, ei se aflaseră la doar câteva mile depărtare pe apă. Nu ei plecaseră, ci toți ceilalți. Toată lumea lor. Toată lumea lui Quill.

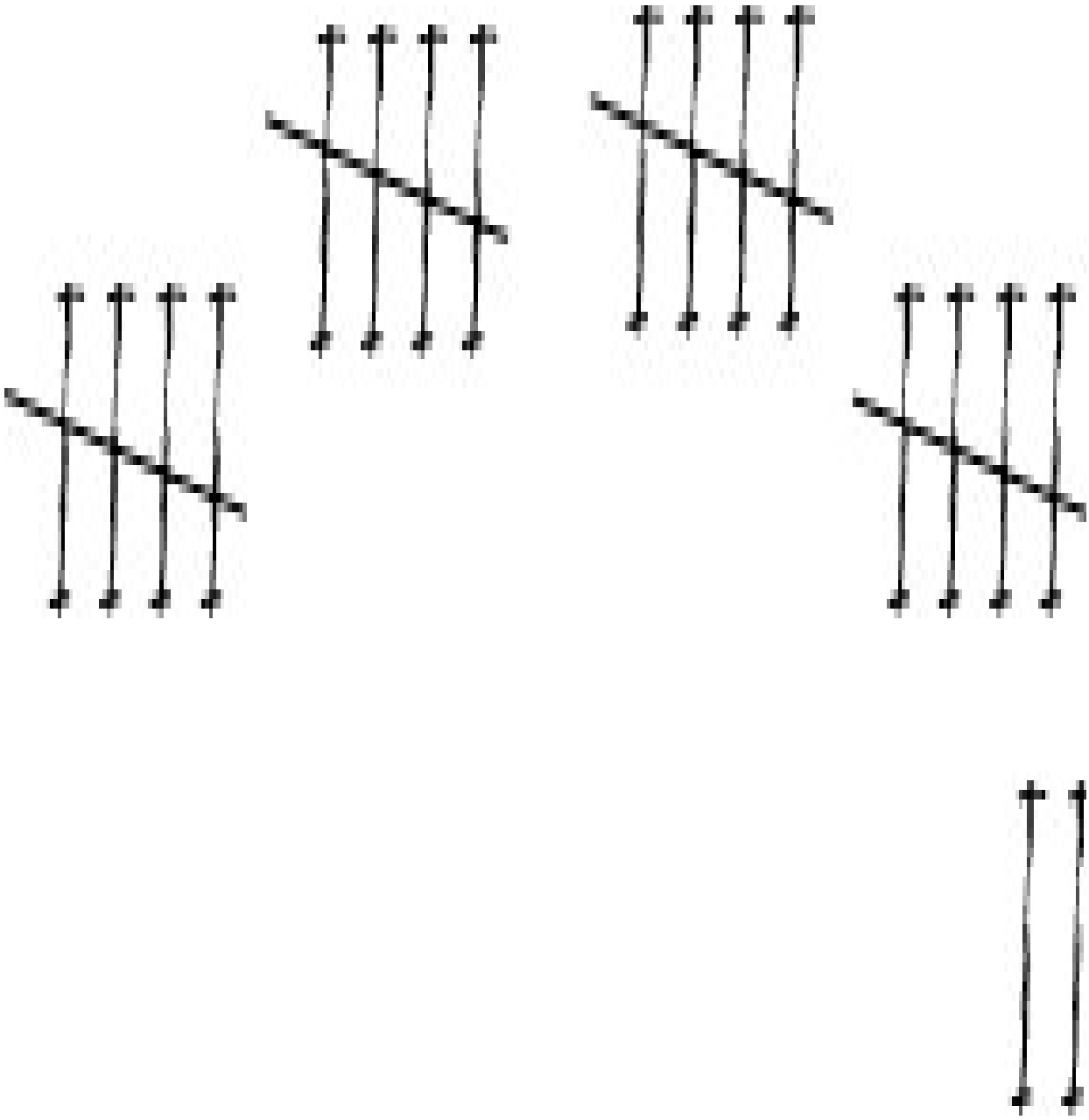

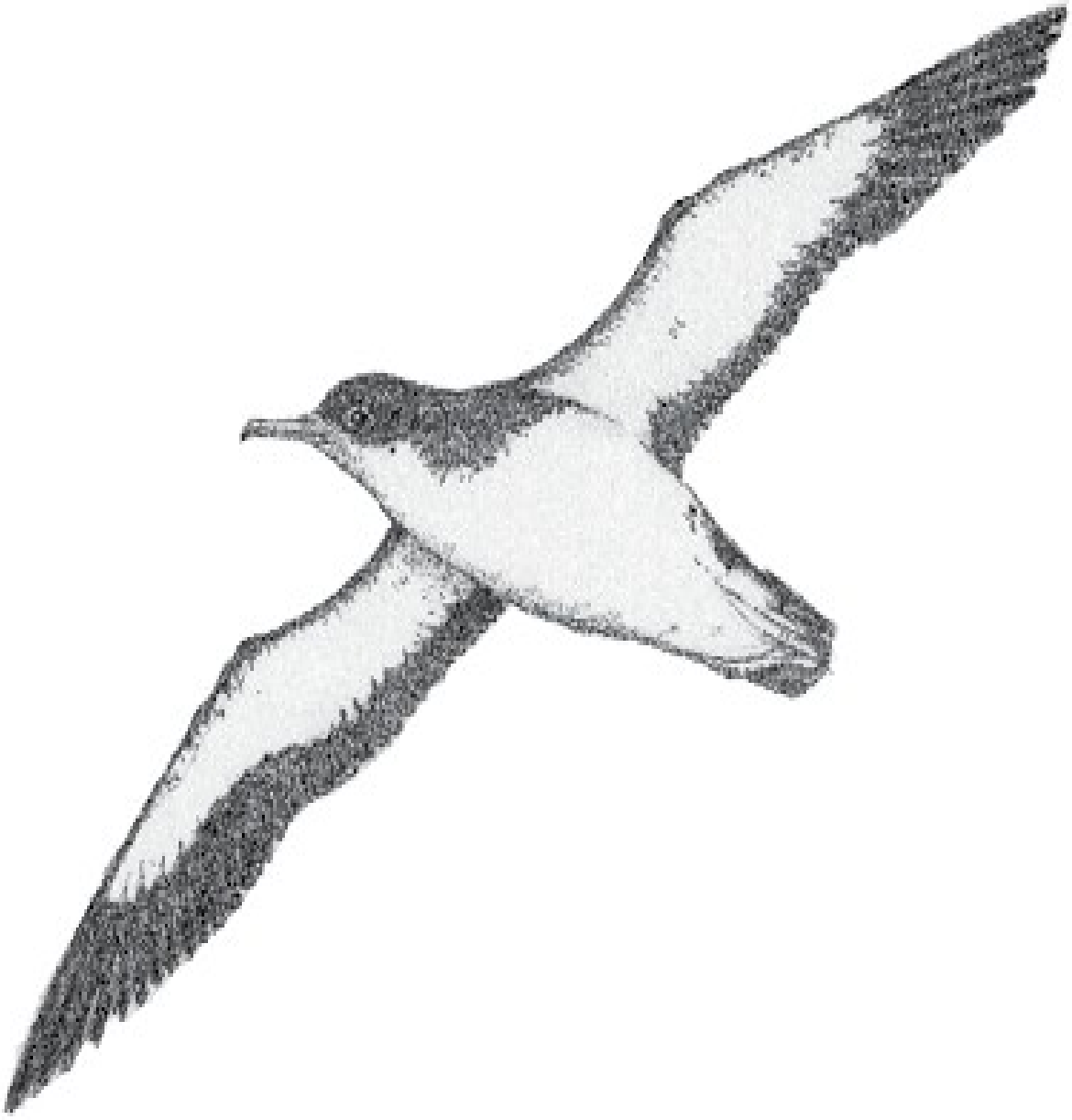

DRAGOSTEA ȘI CÂNTECUL

În Hebridele exterioare ale Scoției – poate și în alte părți –, cel care spune o poveste trebuie să dea seamă de povestitorul de la care a auzit-o mai întâi. Așadar. Eu, care am pus toate acestea pe hârtie, am auzit povestea de la Quilliam McKinnon de pe Hirta, și el mi-a spus-o numai mie.

Niciunul dintre ei n-a vorbit despre ceea ce s-a întâmplat pe Stânca Războinicului. Un grup de păsărari s-au dus să vâneze corbi-de-mare. N-au putut fi aduși înapoi vreme de nouă luni. Majoritatea au supraviețuit. Ar fi fost absurd să vorbească despre greutăți când în lipsa lor pe Hirta se petrecuse ce se petrecuse. Așa că n-au vorbit. Și, oricum, oamenii din St Kilda nu sunt prea vorbăreți de felul lor. Dar Quilliam mi-a spus.

Cea mai mare parte mi-a spus-o sus pe dealul Conachair, a doua zi după ce am pus piciorul pe țărm. Dac-aș fi venit cu o corabie mai târziu, probabil nu l-aș mai fi prins. Dar, sosind de pe Harris, dragul meu Gilmour a lipit prova bărcii de stânci, și umbra catargului a căzut pe silueta lui Quilliam McKinnon, care aștepta la țărm cu o legătură de lucruri și doi câini ținuți de sfoară. De fapt, era așa de grăbit să urce la bord, încât și-a aruncat sacul pe punte imediat, aproape dându-mi cu el în cap. Altminteri, poate nici nu s-ar fi sinchisit vreodată să mă vadă.

Așa, s-a uitat la mine cu ochi căscați de uimire și mi-a dat vestea surprinzătoare că sunt moartă. Eu am negat din răsputeri, după cum vă puteți închipui, dar el a fost extrem de insistent.

E adevărat că nu-mi amintesc nimic despre cum am plecat de pe Hirta vara trecută. Era aproape să-mi dau duhul când a venit încoace Jamie Gilmour cu barca. A aruncat proviziile și corespondența pe mal, dar, auzind că Hirta e năpădită de vărsat negru, n-a luat nimic și pe nimeni la bord. Niciun obiect, niciun pasager; a zis că nu vrea să riște să ducă boala și în țară. Un singur lucru a luat, totuși. Pe mine.

E neam cu mama și se pare că-i făgăduise să mă aducă acasă teafără și nevătămată. Dumnezeu să-l binecuvânteze, cu adevărat, pentru câtă grijă a

avut de mine.

Înainte ca el să plece în grabă, părinții păsărarilor s-au târât de pe patul de moarte să-l implore: „Adu-ne băieții acasă! Sunt pe stâncă! Au rămas acolo, n-a avut cine să-i mai ia! Adu-i acasă!“ Căci erau prea slăbiți ca să mai trimită pe apă propria lor barcă, iar stăpânul bărcii – tatăl lui Calum, dacă-mi amintesc bine – murise primul din sat.

Dar Jamie Gilmour a zis nu, el nu mai merge până la Stânca Războinicului. Să nu i-o luați în nume de rău! N-a vorbit așa din egoism (deși a fost învinuit de asta). A spus-o pentru că știa că băieții erau mai feriți acolo; mai feriți de boala care nu mai prididea să omoare bărbații, femeile și copiii de pe Hirta ca pe muște.

Când am ajuns pe Harris, m-a pus în carantină, nu numai pe mine (de teamă să nu-i infectez familia), ci și pe el însuși, ca nu cumva să se fi molipsit de „ciumă“ în timpul călătoriei. Probabil, în tot timpul cât avusese grijă de mine, fusese atent să nu dea el însuși semne de boală. S-a purtat de parcă i-aș fi fost fiică. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că l-a cruțat.

După carantina pe care și-a impus-o singur, s-a dus la proprietarul arhipelagului și i-a povestit despre băieții rămași pe Stânca Războinicului. Proprietarul a spus da, da, o să-și trimită administratorul să-i ia de acolo. Dar avea, evident, lucruri mai importante de făcut. Sau poate a presupus că băieții aveau să se descurce singuri să ajungă acasă – asemenea oilor răzlețite. Pentru că nu fusese niciodată acolo el însuși, n-a înțeles problema; pe hartă, insulele și stâncile din jur par foarte apropiate... De fapt, niște oi răzlețite i-ar fi stârnit mai multă îngrijorare: oile sunt prețioase. Băieți sunt pe toate drumurile. Sau poate a uitat pur și simplu să trimită ajutoare. Din fericire, când a venit sorocul chiriei, în vara următoare, n-a uitat să-și trimită administratorul s-o ceară.

Majoritatea bolnavilor de vărsat negru mor – dar nu toți. Oamenii de pe Hirta par să nu fi fost rezistenți la molimă, însă eu nu sunt de acolo, nu? Am învins boala și nu mi-au rămas decât o mulțime de semne pe față. Și am reușit să mă întorc aici. Poate vă mirați că mi-am putut dori așa ceva. Dar trebuia să știu, nu? Trebuia să știu cine mai trăiește și cine nu și dacă scumpii mei băieți, pe care-i învățasem să scrie și să citească,

supraviețuiseră pe stâncă. Simțeam că, deși boala nu mă omorâse, aș fi murit acum dacă nu aflam.

Sus-jos, sus-jos, fără încetare: așa tăia aerul prova bărcii la fiecare val care se spărgea la mal. Bărbatul din urma mea m-a întrebat nerăbdător:

– Cobori, domniță? Mai e lume în spate la mata, care așteaptă.

Erau primii colonișți trimiși de proprietar să repopuleze insula: datornici, oameni nevoiași; alții care se certaseră cu familiile lor; fii de țărani care fuseseră prea mulți la părinți și voiau și ei un petic de pământ numai al lor... Unii oameni sunt dispuși să meargă oriunde ca să aibă un acoperiș deasupra capului. Așa că am pășit pe țărm, ciocnindu-mă puțin de Quilliam, care abia atunci s-a convins, cred, că sunt eu în carne și oase.

Insula arăta dezolant, dar era la fel de frumoasă cum o țineam minte. Liniștea. Norii în trecere, agățați de crestele Conachair și Oiseval. Ielcovanii cu muzica lor ciudată, subterană, și cimitirul plin de primule și de stânjenei sălbatici. Nicio casă somptuoasă, niciun hambar plin cu de toate. O mie de generații ar putea să trăiască aici și vă încredințez că singurele averi pe care le-ar agonisi ar fi poezia, muzica și păsările. Poate doar harul clarviziunii. L-am întrebat pe Quill ce demon ar putea pune stăpânire pe el încât să-și dorească să plece vreodată de aici, și el m-a întrebat:

– Ce m-ar face să-mi doresc să rămân?

– Dar voi, băieți, sunteți acum stăpânii insulelor! Cine altcineva cunoaște St Kilda mai bine ca voi? Gândește-te la tot ce mi-ai spus! Secretele, poveștile! Fără voi... Cum adică? Regina amazoană n-a existat niciodată? Nici Fearnach Mor? Nici marinarii spanioli în biata lor corabie făcută țăndări? Nici Stânca Sărutului? Căci cine ar putea să și le amintească vreodată dacă nu adevărații locuitori ai Kildei? Fără cei care cunosc aceste lucruri, de azi înainte, totul ar fi mort. Hirta e însemnată toată cu povești. Dar fără voi, cei care n-ați murit, nimeni nu le va mai ști vreodată! Și-mi amintesc că am fluturat spre el o carte pe care o scosesem din buzunar și l-am lovit din greșeală cu ea în obraz, și mi-a părut rău, pentru că pielea părea să-l doară și-i era plină de cicatrici, ca a mea. Și totuși, gura mea a continuat să vorbească: Voi sunteți păstrătorii datinilor!...

În clipa aceea – Dumnezeule mare! –, el mi-a aruncat o privire de parcă tocmai l-aș fi făcut „drac împielițat“.

– Cum aș putea eu să fiu păstrător de ceva? N-aș putea ține nici măcar o piatră într-un borcan!

A fost un strigăt tare, și câinii s-au speriat, i-au smuls sforile din mână și au zbughit-o la fugă, încât a trebuit să-i urmărim până la jumătatea lui Ruaival.

Așa că, Dumnezeu să mă ierte, i-am spus:

– Nu poți să pleci, Quill. Domnul Gilmour nu ia câini în barcă. E lege la el. N-aș ști să-ți spun de ce, dar n-o să ia în viața lui un câine pe vas. Îi urăște.

Nu știu ce m-a apucat să-i spun așa ceva. Quill s-a uitat la mine cu ochii aceia ai lui, aplecat puțin înainte, așa cum (am văzut după aceea) stăteau toți băieții salvați. E exact înclinarea pe care o are Stânca Războinicului, ca și cum ar țâșni afară din apă ca să răsufle mai bine.

– Dar trebuie! I-am promis lui Davie c-o să am grijă de câini! a spus Quill.

Și a luat-o din loc, de parcă ar fi fugit de el însuși dacă ar fi putut. Iar eu m-am dus după el, deși a trebuit să-mi ridic poalele rochiei și să fug ca să țin pasul.

Atunci a început să-mi spună povestea. Cred că era prima dată când vorbea despre asta, și despre multe întâmplări n-a mai pomenit niciodată pe urmă. Am mers până la Mullach Sgar și apoi pe valea Glen până în golful Glen, și iar în sus, pe spinarea lui Mullach Mor, vorbind întruna. El a început cu regele corbilor-de-mare și a încheiat cu recenta cununie neașteptată dintre prietenul său Murdo și John, iubita lui. Spre rușinea mea, n-am fost prea încântată să aud de cununie, căci iubitul meu din țară se răzgândise în privința nunții noastre după ce vărsatul îmi schimbase înfățișarea. Întoarcerea pe Kilda era metoda mea de a-mi reveni. Aveam nevoie să-mi reamintesc că sunt și oameni buni pe lume.

– Toate nunțile-s la fel, a spus Quill, dar un cimpoier bun face toată sarea și piperul. Calum a cântat din cimpoiul tatălui său și a fost bine, poate nițeluș

cam trist pentru dans. Noi aici avem o vorbă: „Când lumea s-a sfârși, n-or mai rămâne decât dragostea și cântecul“.

Se pare că mai e un lucru care se spune la cununii, peste și mai presus de jurămintele de căsătorie. Quill mi l-a spus. De fapt, mă strângea tare de mână în timp ce mi-l spunea, ca și cum ar fi vrut să mă convingă că bărbații din Kilda chiar au suflet. Se pare că, deși seamănă atât de mult cu păsările, nu pot să zboare. Și de ce? Din cauza greutății sufletului pe care-l poartă-n ei.

– Tu ești răsuflarea care-mi dă viață, ești bătaia de aripă a inimii mele, care mă ridică în văzduh. Mâna ta mă ține să nu cad. Pentru tine am fost născut și pentru tine am să trăiesc până când moartea mă va lua sau lumea se va sfârși.

I-am mărturisit că e foarte frumos, deși pe undeva mă întrebam de ce-mi spune asta, țintuindu-mă cu ochii lui triști și rostindu-mi asemenea vorbe.

Pentru că acele părți ale poveștii în care apăream și eu nu mi le spusese – nu mi le-a spus decât după nunta noastră, la destul de mult timp după aceea. Le mai pomenește din când în când în conversație, ca o coțofană care-i aduce la picioare lucruri strălucitoare tovarășului ei, privindu-mă cu coada ochiului ca să vadă dacă mă supăr.

Nimic din ceea ce are legătură cu el nu poate să mă supere.

Unde eram? A, da! Pe vârful Conachair, privind cum, departe, dedesubt, barca lui Jamie Gilmour se pregătește să ridice ancora.

– Rămâi, deci? a dedus el din faptul că eram acolo sus, și nu jos, lângă barcă.

– Până data viitoare când vine domnul Gilmour... Dar parcă tu voiai să pleci.

– Dar nu pot, nu? Nu plec fără câini.

– Te-am mințit în privința câinilor.

El se uită la mine nesfârșit de lung, mai întâi supărat, apoi uimit, neînțelegând de ce făcusem așa ceva. E limpede că nimeni pe insulița aceasta perfectă n-are obiceiul să mintă.

– Deci pleci, Quilliam?

– E prea târziu acum... Poate data viitoare când vine domnul Gilmour... Ah!

Cred că amândoi ne-am amintit în aceeași clipă.

– ... bagajul!

Am luat-o la fugă imediat, dar n-aveam nicio șansă să mai prindem barca înainte să plece. Câinii au ajuns înaintea noastră, însă, când am intrat noi în golful satului, vasul care se îndrepta spre Harris nu mai era decât o pană albă pe oceanul îndepărtat. Lucrurile acestea sunt hotărâte de flux și reflux: nu le poți opri.

Din fericire, cineva aruncase legătura cu lucrurile lui Quill la țărm. Zăcea pleoștită pe stânci, și prin găurile învelișului de iută se zăreau ochiuri de pânză de diferite culori.

Nu e mult într-o viață – o legătură de haine –, dar unii sunt stăpâni pe și mai puțin.

Iar, în cea mai mare parte, ceea ce contează nu poți ține într-un sac.

Oricum, viața noastră e departe de a se fi terminat.

POSTFAȚĂ

St Kilda e un mănunchi de insule și stânci aruncate în mare – cele mai îndepărtate, în largul Atlanticului, dintre toate insulele britanice. Hirta e insula principală, locuibilă. Toate numele de locuri sunt derutante, se scriu

într-o ortografie diabolică și, când marea spune că n-ai cum merge acolo, chiar n-ai cum.

Ceea ce ai citit e o poveste adevărată... și nu tocmai. Ficțiunea e elastică: se întinde ca să poată cuprinde fapte reale și apoi le dă o anumită formă ca să creeze o Poveste. Realitatea este că un grup de opt (nu nouă) băieți și trei bărbați au plecat de pe Hirta pe Stac an Armin, adică Stânca Războinicului, și au rămas captivi acolo timp de nouă luni.

Toți au rămas în viață. Pare aproape imposibil de crezut, dar e adevărat. Numai viața extraordinar de aspră pe care o duceau deja zi de zi i-a putut pregăti să supraviețuiască acestui calvar.

Ce au gândit și au făcut în tot acest timp este necunoscut istoriei. Nimeni n-a notat asemenea lucruri; numai faptul că Hirta a fost „repopulată“ după epidemie, cu familii noi aduse din alte părți. Când am aflat prima oară de această aventură, întrebările care mi-au năvălit în cap au fost: cum au reușit naufragiații să supraviețuiască? Ce au crezut că se petrecuse acasă? Ce i-a ținut în viață? Ce fel de urme au lăsat aceste nouă luni? Și totuși, la vremea aceea, nimeni nu pare să se fi gândit să pună aceste întrebări. Oamenii aceștia nu erau decât niște „păsărari“ care lucrau pentru un proprietar îndepărtat, niciodată venit să viziteze insulele îndepărtate pe care le deținea. Câtă vreme el își primea carnea, uleiul și fulgii de pasăre, St Kilda își îndeplinea scopul.

Am lăsat neadevărul cel mai trist să-l corectez la sfârșit. Când grupul vânătorilor de păsări a revenit, într-un final, pe Hirta, a găsit pe insulă nu o mână de oameni rămași în viață, ci unul singur.

Două sute de ani mai târziu, în 1930, ultimii treizeci și șase de locuitori ai Hirtei au fost evacuați de pe insulă la cererea lor. Mulți dintre ei (oameni care trăiseră pe o insulă fără copaci) au primit slujbe în industria forestieră! Ultima refugiată supraviețuitoare, Rachel Gillies, a murit abia recent, la vârsta de nouăzeci și trei de ani.

Hirta, insula cea mai îndepărtată de lume, stă și astăzi în mijlocul mărilor zbuciumate și al vremii necruțătoare. Își păstrează frumusețea extraordinară, vecinătatea posomorâtă a stâncilor răsărite din mare, ruinele

străvechi, misterioase, casele fără acoperișuri... și rămășițele neîndoielnice ale iubirii agățate ca niște smocuri de lână în zidurile de piatră. „Când lumea s-a sfârși“, se spune, „n-or mai rămâne decât muzica și iubirea“. Dar, deși vizitatorii vin și pleacă, pe Hirta nu mai există localnici care să cânte – afară poate de papagalii-de-mare, ascunși în vizuini subterane, cu murmurul lor, afară de oile care behăie și de păsările mării care dau roată deasupra, în văzduh.

PĂSĂRI DIN ST KILDA

MARELE PINGUIN NORDIC / ALCA MARE

Înalte de aproape un metru, greoaie și lipsite de apărare pe uscat, dar agile în apă, alcele mari trăiau cândva în colonii vaste pe insule stâncoase. Au fost vânate excesiv, și ultimul exemplar din lume a fost ucis în 1844.

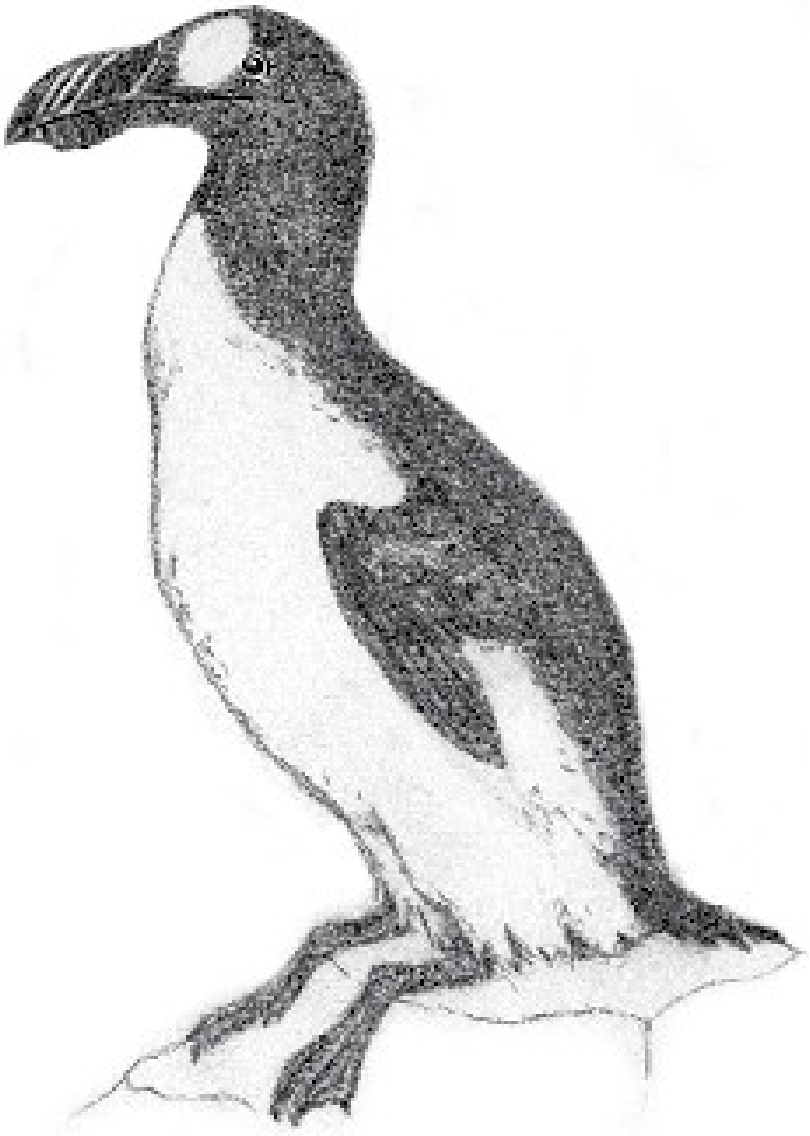

PAPAGALUL DE ATLANTIC

În zbor, aceste alce mici și simpatice bat din aripi de patru sute de ori pe minut. Cuibăresc în crăpături de stâncă sau în vizuini subterane și, după sezonul de împerechere, își pierd ciocul mare și frumos colorat, care cade.

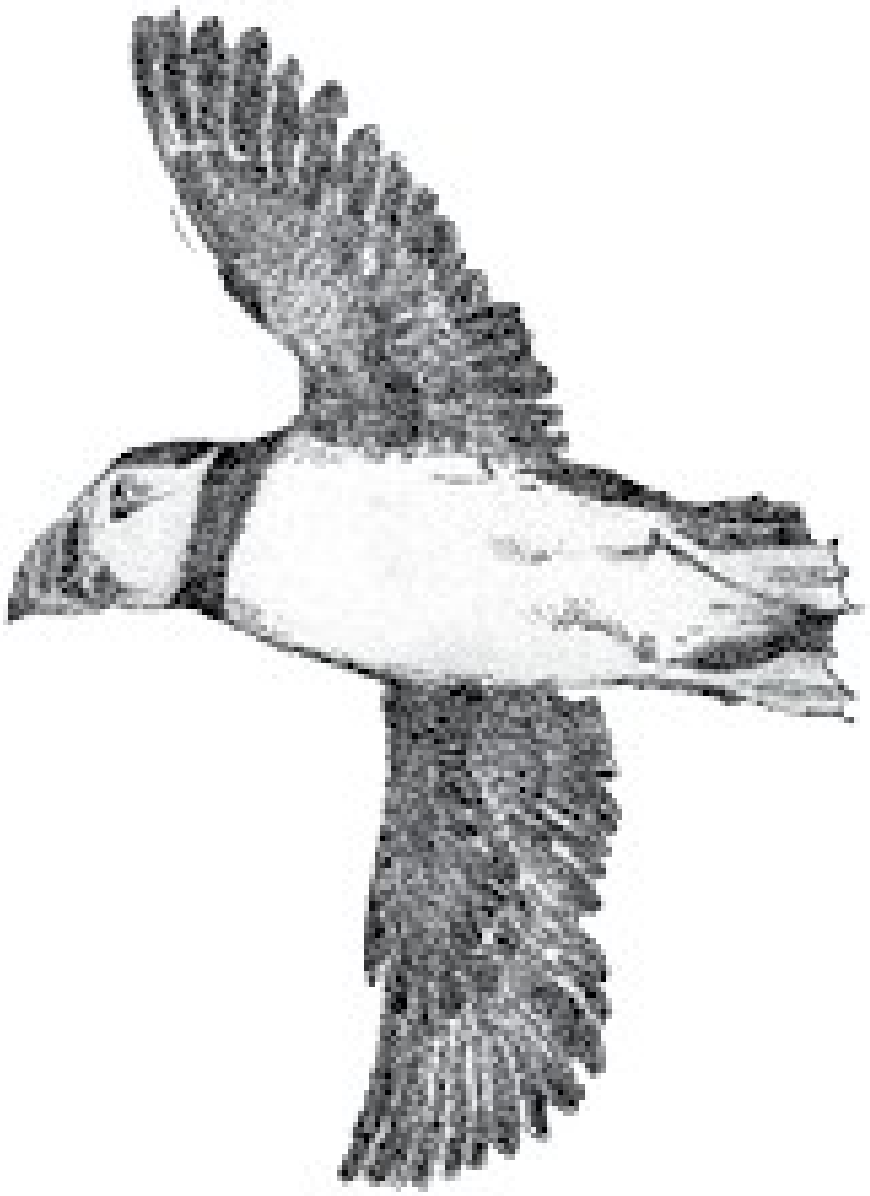

IELCOVANUL

Au fost observați ielcovani care au trăit mai bine de cincizeci de ani. Păsările acestea își fac deseori cuib sub pământ și cântă o muzică stranie.

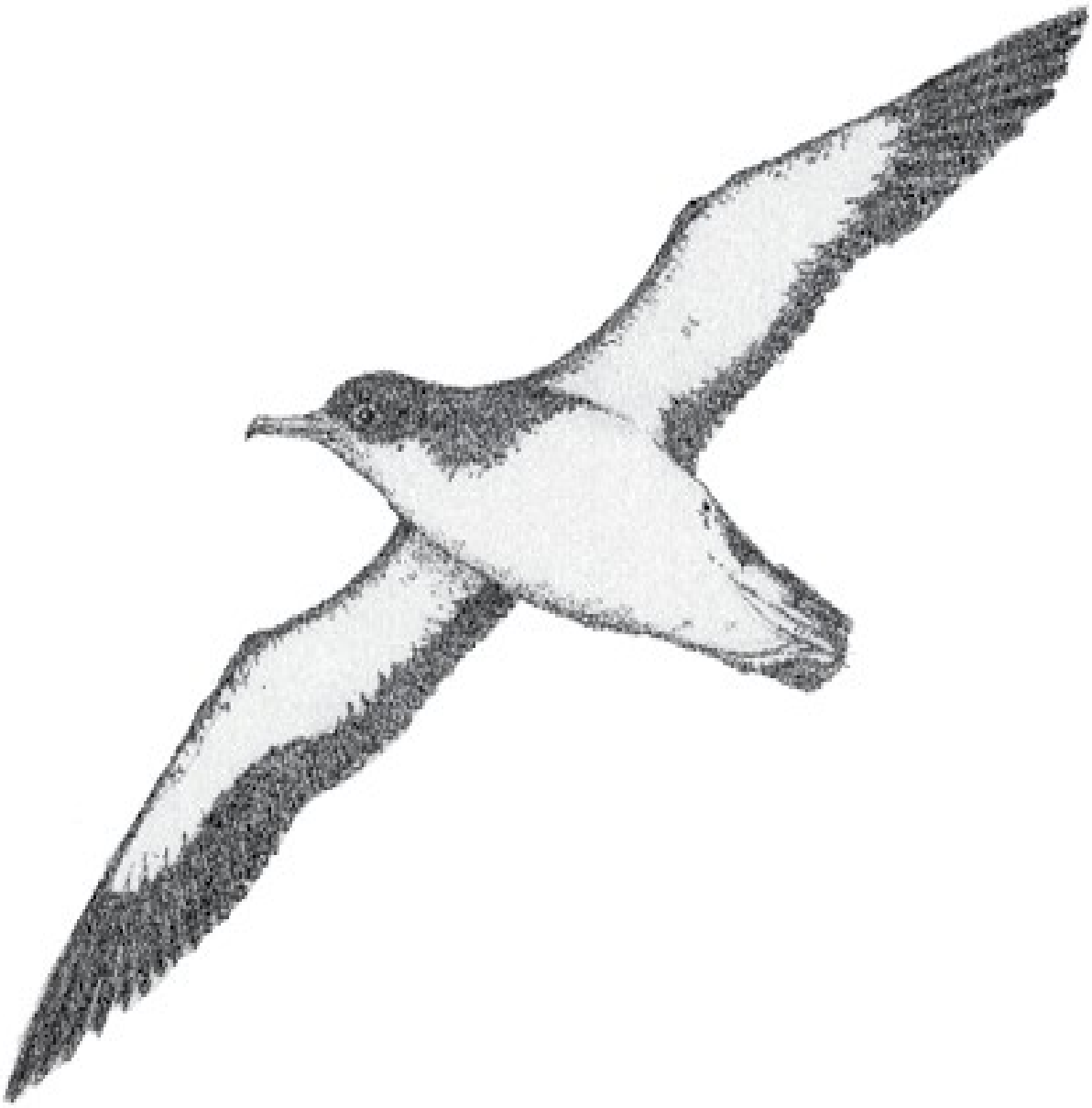

FURTUNARUL

Păsările acestea elegante plutesc aplecate într-o parte, lăsându-se purtate de curenții ascendenți din fața falezelor marine. Dar, dacă se simt amenințate, își scuipă afară conținutul uleios și urât mirositor al stomacului.

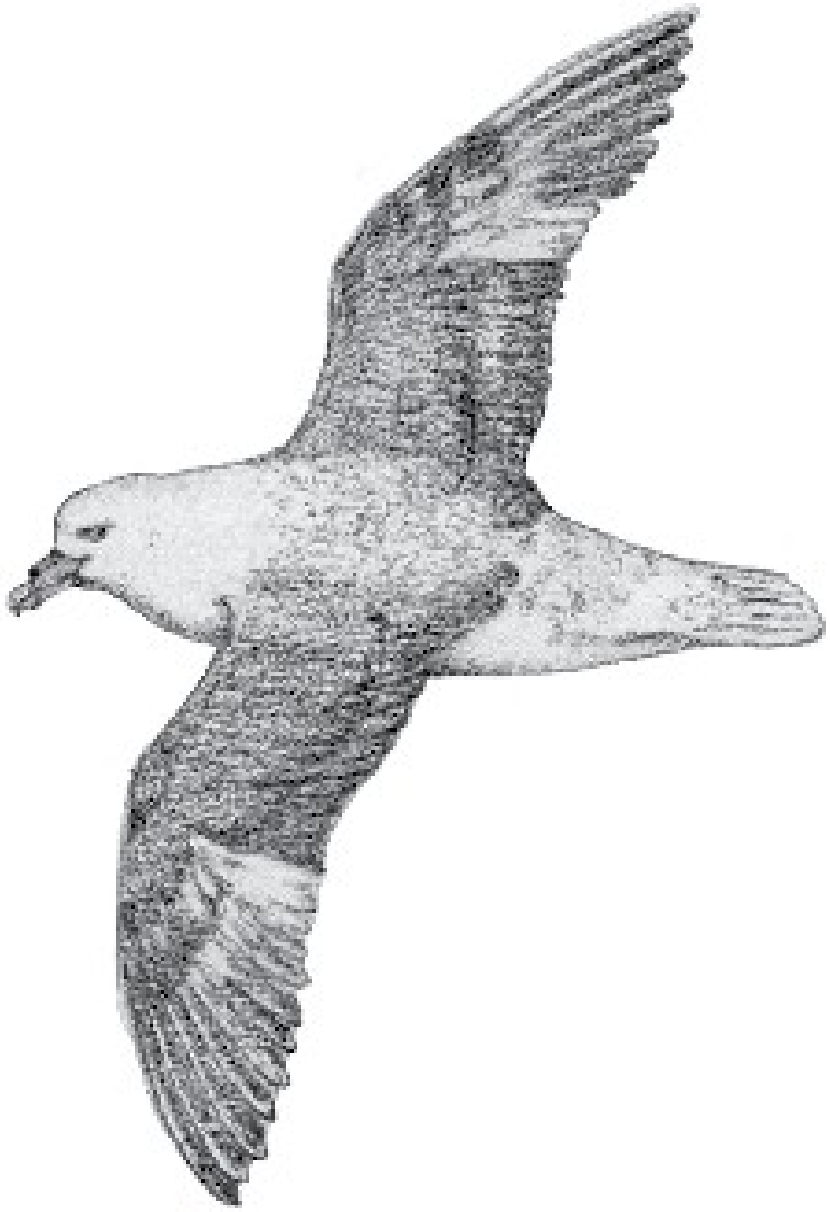

GARIA

Sunt păsări albe cu negru care își petrec cea mai mare parte a vieții pe mare. În calendarul naturii sunt primele care se întorc pe uscat la sfârșitul iernii, furișându-se la țărm în întunericul dinaintea zorilor.

CORBUL-DE-MARE

Corbii-de-mare pot să coboare în picaj cu o viteză de o sută de kilometri pe oră mulțumită faptului că au nările în gură, mulțumită feței și pieptului „căptușite“ cu bule de aer și vederii agere care apreciază foarte precis distanțele. Fac parte din genul Morus, care înseamnă „prost“, pentru că sunt foarte ușor de ucis.

ÎN ZBOR

PUII Corbilor-de-mare

Puii corbilor-de-mare ies din ouă mari, cu coajă groasă, apoi cresc și se îngrașă foarte repede, devenind pufoși, după care năpârlesc. Carnea lor era pe vremuri considerată o delicatesă.

PESCĂRUȘUL NEGRU

Agresivi și puternici, pescărușii negri atacă extrem de violent alte păsări, peștii, animalele și oamenii. Au un „râs“ grav, malefic, pe măsura lor: „caaa-ga-ga“.

PETRELUL

Înrudiți cu furtunarii, petreii se hrănesc la suprafața mării și aparenta lor abilitate de a merge pe apă le-a adus porecla de „Sfinți Petru“. Pe furtună se adăpostesc în partea de sub vânt a navelor. Marinarii superstițioși își închipuiau că petreii sunt spirite ale căpitanilor haini la suflet sau avertismente de la „Sfânta Fecioară“ a furtunilor.

GLOSAR

Arhipelagul St Kilda – îngrămădire de insule și stânci izolate în Atlantic, la nord-vest de Scoția

A chiall mo chridhe – dragul meu/draga mea (în limba scoțiană)

Bauchle – persoană masivă și stângace; încălțare peticită (în limba scoțiană)

Cleit – turn scund construit din pietre, acoperit de obicei cu o lespede, în care se țin păsările vânate la uscat (cuvânt scoțian)

Copastie – bordură de pe partea superioară a balustradei unei nave

Cutie de aprins focul – cutie metalică în care se țineau o bucată de cremene, una de oțel și un material ușor inflamabil (de regulă, o pânză carbonizată) pentru aprinderea focului

În vânt – în direcția dinspre care bate vântul, împotriva vântului

Leviatan – monstru marin din Biblie, de obicei asociat cu o balenă

Meirleach – hoț (în limba scoțiană)

Merman – ființă din folclorul irlandez și scoțian, echivalentul masculin al unei sirene (cuvânt englezesc)

OBÁ – Sst! (în limba scoțiană)

Sub vânt – în direcția în care bate vântul, cu spatele la vânt

tartan – stofă de lână în carouri de diverse culori, foarte populară în Scoția; șal sau pătură din acest material, care se poartă tradițional pe umăr

DESPRE GERALDINE

Geraldine Mccaughrean este unul dintre cei mai îndrăgiți și apreciați autorii de literatură pentru copii. A câștigat Medalia Carnegie, de trei ori Premiul Whitbread pentru cărți pentru copii, Premiul pentru ficțiune pentru copii acordat de ziarul The Guardian, de patru ori bronzul la Premiul Smarties,

prestigiosul Premiu american Printz și Premiul Blue Peter pentru cartea anului. A fost aleasă să scrie continuarea oficială la Peter Pan de J.M. Barrie, Peter Pan în haină stacojie, care a avut parte de recenzii entuziaste.

Geraldine locuiește în Berkshire cu soțul ei, John, și cu sufletele tuturor personajelor cărora le-a dat viață în cărțile ei. Casa lor se află tot anul sub asediul păsărilor sălbatice care cer să fie hrănite. Rațele nu se sfiesc să-i ciocănească la ușă.

www.geraldinemccaughrean.co.uk

MULȚUMIRI DIN SUFLET

Mă simt recunoscătoare că lumea nu încetează să ne furnizeze povești. Dar, de la ideea unei povești până la carte e cale foarte lungă. Le sunt îndatorată Rebeccăi Hill și lui Peter Usborne pentru că mi-au primit manuscrisul cu entuziasm, lui Annie Finnis pentru că l-a pieptănat, aranjându-i kiltul și punând în ordine alte câteva lucruri. La fel, lui Mairi Mackinnon și John Love pentru informațiile competente pe care mi le-au pus la dispoziție despre limba localnicilor și despre fauna insulei și pentru că mi-au iertat (sper) ignoranța. Lui John, soțul meu, pentru a doua, a treia și a patra opinie despre carte pe măsură ce aceasta traversa diferite stadii ale procesului de editare.

Le sunt recunoscătoare autorilor unei serii întregi de cărți documentare pe care mi-am bazat cercetările, mai ales lui Tom Steel pentru neprețuita The Life and Death of St Kilda (Viața și moartea arhipelagului St Kilda) și lui Charles Maclean pentru Island on the Edge of the World (Insula de la marginea lumii), dar și autorilor tuturor celorlalte lucrări de referință pe care le-am folosit; lui Jane Milloy pentru fermecătoarele ilustrații cu păsări și lui Ian McNee pentru hartă.

Îi mulțumesc Ailsei Joy, care a scris o piesă – The Last Man on Kilda (Ultimul om din Kilda) – și mi-a făcut cadou cercetările și poveștile pe care le-a strâns pe parcurs, inclusiv istoria grupului de vânători naufragiați. Ea, Andrew Gourlay și întreaga familie Gourlay au înviat pentru mine un loc unde n-am fost niciodată. Mai presus de toate, au știut să mă facă să simt miracolul lumii stranii și primitive a Kildei.

În sfârșit, îți mulțumesc ție, cititorule, că ai citit sau citești cartea, căci, fără cititor, o carte nu e decât un mănunchi de pagini prinse întâmplător în crăpături de stâncă și fluturând în bătaia vântului.

Table of Contents

Cover Page
Acolo unde lumea se sfârșește
TRAVERSAREA
REGELE CORBILOR-DE-MARE
HIRTA, CU DOUĂ LUNI ÎNAINTE
TÂRZIU
TEMERI ȘI ÎNDOIELI
MĂRTURISIRI
MINUNI
EXILAT
PĂSTRĂTORII
O ÎNTOARCERE BINE-VENITĂ
PANTALONII REGELUI SAUL
TRAVERSAREA
CUVINTE ȘI TĂCERI
BÂNTUIT
LUMINĂ
FURTUNĂ
RITUAL
FEBRA DE PRIMĂVARĂ
MONȘTRI
VÂNĂTOAREA DE VRĂJITOARE
CORABIA ALBĂ
DRAGOSTEA ȘI CÂNTECUL
POSTFAȚĂ
PĂSĂRI DIN ST KILDA
GLOSAR
DESPRE GERALDINE
MULȚUMIRI DIN SUFLET